

Nr. 2 – 2010
Side 259–404

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 2
Utgitt 10. mars 2010

Innhold

	Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet	
2010	
Feb. 12.	Lov nr. 4 om pensjonsordning for oppdragstaker i statlig beredskaps- eller familiehjem 259
Feb. 19.	Lov nr. 5 om statstilskott til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor (AFP-tilskottsloven)..... 260
Feb. 12.	Ikrafts. av lov 12. februar 2010 nr. 4 om pensjonsordning for oppdragstaker i statlig beredskaps- eller familiehjem (Nr. 157) 325
Feb. 19.	Ikrafts. av lov 19. desember 2008 nr. 117 om endringer i pengespill- og lotterilovgivningen (betalingsformidling m.m.) (Nr. 183) 382
Feb. 19.	Ikrafts. av lov 19. desember 2008 nr. 106 om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (arbeidsavklaringspenger, arbeidsevnevurderinger og aktivitetsplaner) (Nr. 189)..... 385
Feb. 19.	Deleg. av myndighet til Finansdepartementet etter foretakspensjonsloven § 6–4 annet ledd (Nr. 190)..... 385
Forskrifter	
2010	
Jan. 29.	Forskrift om regulering av fisket etter reker ved Grønland i 2010 (Nr. 92)..... 265
Jan. 29.	Forskrift om kvotefaktor i fisket etter vinterlodde i Barentshavet i 2010 (Nr. 94) 266
Feb. 1.	Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (Nr. 96) 267
Jan. 29.	Forskrift om regulering av fiske etter lodde i Grønland, Island og Jan Mayen i sesongen 2009–2010 (Nr. 101)..... 286
Feb. 1.	Forskrift om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2010 (Nr. 104) 288
Feb. 2.	Forskrift om regulering av fisket etter sjøtunge i EU-sonen i 2010 (Nr. 108) 289
Feb. 2.	Forskrift om åpning av vinterloddefisket i Barentshavet i 2010 (Nr. 109) 290
Feb. 2.	Forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører flagg fra medlemsstater i Den europeiske union (EU) i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen i 2010 (Nr. 110)..... 290
Feb. 3.	Forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører svensk flagg i Norges økonomiske sone sør for 62° N i 2010 (Nr. 111) 292
Feb. 10.	Forskrift om arbeidsavklaringspenger (Nr. 152)..... 319
Feb. 10.	Forskrift om tilleggsstønader etter folketrygdloven kapittel 11 (Nr. 153) 322
Feb. 12.	Forskrift om gjennomføring av forordning (EF) nr. 273/2004 og forordning (EF) nr. 1277/2005 om narkotikaprekursorer (Nr. 156) 324
Feb. 12.	Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften) (Nr. 158)..... 325
Feb. 12.	Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2010–2011 (Nr. 178) 358
Feb. 15.	Forskrift om regulering av fisket etter brosme, lange og blålange i Islands økonomiske sone i 2010 (Nr. 180) 380
Feb. 17.	Forskrift om adgang til å delta i fangst av sel i Vesterisen og Østisen i 2010 (Nr. 181)..... 381
Feb. 19.	Forskrift om forbud mot betalingsformidling for pengespill som ikke har norsk tillatelse (Nr. 184)..... 382
Feb. 17.	Forskrift om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler (Nr. 187) 383
Feb. 22.	Forskrift om midlertidig fritak fra overproduksjonsavgift på kumelk i kvoteåret 1. mars 2010–28. februar 2011 (Nr. 202) 389
Feb. 21.	Forskrift om stopp i kystgruppens fiske etter norsk vårgytende sild i 2010 (Nr. 231)..... 398
Feb. 23.	Forskrift om opptak til masterstudier, videreutdanninger og annet lokalt opptak ved Diakonhjemmet Høgskole (Nr. 237)..... 400
Endringsforskrifter	
2010	
Jan. 29.	Endr. i forskrift om kvotefaktor i fisket etter sild sør for 62° N i 2010 (Nr. 93)..... 266
Feb. 1.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer (Nr. 95)..... 266
Feb. 2.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 97)..... 284

Feb.	5.	Endr. i forskrift om domssogns- og lagdømmeinndeling (Nr. 98).....	285
Jan.	28.	Endr. i forskrift om fartøykvoter og maksimalkvoter ved fiske etter kolmule i 2010 (Nr. 100).....	286
Feb.	1.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 (Nr. 102).....	287
Feb.	1.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 (Nr. 103).....	288
Feb.	1.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter tobis i 2010 (Nr. 105).....	288
Feb.	1.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter øyepål i 2010 (Nr. 106).....	289
Feb.	1.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter rødspette i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 (Nr. 107).....	289
Feb.	4.	Endr. i forskrift om åpning av vinterloddefisket i Barentshavet i 2010 (Nr. 112).....	293
Feb.	4.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter rødspette i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 (Nr. 113).....	293
Feb.	5.	Endr. i forskrift til lov om felles regler for det indre marked for naturgass (naturgassforskriften) (Nr. 114).....	294
Feb.	5.	Endr. i forskrift om tidligpensjon i reindriften (Nr. 115).....	294
Feb.	5.	Endr. i forskrift om tidligpensjon til jordbrukere (Nr. 116).....	295
Feb.	5.	Endr. i forskrift om tilskot til avløyning (Nr. 117).....	295
Feb.	1.	Endr. i forskrift om kontroll med, overvåkning av bluetongue og restriksjoner på forflytning av dyr som er mottakelige for bluetongue (Nr. 143).....	296
Feb.	1.	Endr. i forskrift om kontroll med, overvåkning av bluetongue og restriksjoner på forflytning av dyr som er mottakelige for bluetongue (Nr. 144).....	311
Feb.	5.	Endr. i forskrift om forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten (Nr. 145).....	312
Feb.	5.	Endr. i forskrift om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2010 (Nr. 146).....	312
Feb.	9.	Endr. i forskrift til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) (Nr. 148).....	314
Feb.	10.	Endr. i forskrift om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS (Nr. 149).....	317
Feb.	12.	Endr. i forskrift om konsekvensutredninger (Nr. 150).....	318
Feb.	10.	Endr. i forskrifter om førvarer (Nr. 151).....	318
Feb.	10.	Endr. i forskrift om dagpenger under arbeidsløshet (Nr. 154).....	323
Feb.	11.	Endr. i forskrift om arbeidsrettede tiltak mv. (Nr. 155).....	324
Feb.	12.	Endr. i forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) (Nr. 159).....	336
Feb.	12.	Endr. i forskrift om svangerskapsavbrudd (abortforskriften) (Nr. 160).....	336
Feb.	12.	Endr. i forskrift om åpning av vinterloddefisket i Barentshavet i 2010 (Nr. 161).....	338
Feb.	2.	Endr. i forskrift om etablererprøve for styret av serveringssted (Nr. 176).....	339
Feb.	4.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe (Nr. 177).....	339
Feb.	15.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 (Nr. 179).....	380
Feb.	18.	Endr. i forskrift om forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten (Nr. 182).....	381
Feb.	2.	Endr. i forskrift om forskningsavgift på landbruksprodukter (Nr. 185).....	382
Feb.	16.	Endr. i forskrift om aromaer mv til næringsmidler (Nr. 186).....	383
Feb.	18.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) – endringer i departementsstrukturen og retting av inkurie i § 10-8 fjerde ledd (underholdskrav) (Nr. 188).....	384
Feb.	19.	Endr. i forskrift til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften) (Nr. 191).....	385
Feb.	19.	Endr. i forskrift til lov om straffegjennomføring (Nr. 192).....	386
Feb.	22.	Endr. i forskrift til lov av 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon (Nr. 201).....	388
Feb.	22.	Endr. i forskrift om kvoteordningen for melk (Nr. 203).....	389
Feb.	22.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften) (Nr. 204).....	389
Feb.	18.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for ikke-kommersiell transport av kjæledyr (Nr. 226).....	390
Feb.	19.	Endr. i forskrift om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy (Nr. 228).....	391
Feb.	19.	Endr. i forskrift om forbud mot å fiske blåkkeite i fiskevernsonen ved Svalbard i 2010 (Nr. 229).....	397
Feb.	19.	Endr. i forskrift om forbud mot å fiske blåkkeite i territorialfarvannet og indre farvann ved Svalbard i 2010 (Nr. 230).....	397
Feb.	22.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2010 (Nr. 232).....	398

Feb.	22.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2010 (Nr. 234).....	399
Feb.	23.	Endr. i forskrift til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften) (Nr. 235)	399
Feb.	23.	Endr. i enkelte forskrifter i forbindelse med innføring av arbeidsavklaringspenger (Nr. 236).....	400
Feb.	24.	Endr. i forskrift om eiendomsmegling (Nr. 238)	402

Diverse 2010

Feb.	5.	Meddelelse om tilføyelse av EØS-henvisning i forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter (biocidforskriften) (Nr. 118).....	296
Jan.	11.	Opph. av forskrift om kompetansetilskudd fra Den Norske Stats Husbank (Nr. 142).....	296
Feb.	8.	Meddelelse om endr. av EØS-henvisninger i hjemmelsfeltet til forskrifter som gjennomfører direktiv 98/18/EF om sikkerhetsstandarder for passasjerskip og senere endringsdirektiv (Nr. 147).....	313
Feb.	22.	Opph. av vedtak om delegering av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om merverdiavgift § 7 annet ledd annet punktum (Nr. 193).....	386
Feb.	22.	Opph. av vedtak om delegering av myndighet til skattedirektøren etter lov om merverdiavgift og lov om avgift på investeringer m.v. (Nr. 194)	386
Feb.	22.	Opph. av vedtak om delegering av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om merverdiavgift § 29 sjette ledd og § 75 (Nr. 195).....	386
Feb.	22.	Opph. av vedtak om avgiftsfritak for medhjelpere ved tvangssalg (Nr. 196)	387
Feb.	22.	Opph. av forskrift om merverdiavgiftsloven § 70 – statlige virksomheter – endring av drift og/eller finansiering (Nr. 197)	387
Feb.	22.	Opph. av forskrift om merverdiavgiftsloven § 70 – statlige virksomheter – endring av drift og/eller finansiering (Nr. 198)	387
Feb.	22.	Opph. av vedtak om delegering av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om merverdiavgift § 75 og lov om avgift på investeringer m.v. § 7 (Nr. 199)	387
Feb.	22.	Opph. av vedtak om delegering av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om merverdiavgift § 61 første ledd (Nr. 200)	388
Feb.	18.	Meddelelse om ikrafttr. av forskrift 16. februar 2006 nr. 244 om edle metallvarers finhet og stemping mv. som følge av ikrafttredelse av endringer i konvensjon om kontroll og merking av artikler av edle metaller (Nr. 227).....	390
Feb.	22.	Ikrafttr. av forskrift 14. januar 2010 nr. 39 om fôrhygiene og forskrift 14. januar 2010 nr. 65 om endring i forskrift om fôrvarer (Nr. 233)	399

Rettelser

		Nr. 11/2009 s. 1798 (i forskrift 1. oktober 2009 nr. 1253 om endring i forskrift 3. september 2001 nr. 1100 om utforming og utrusting av innretninger med mer i petroleumsvirksomheten (innretningsforskriften).....	404
		Nr. 1/2010 s. 219 (i forskrift 20. januar 2010 nr. 49 om regulering av fisket for fartøy som fører færøysk flagg i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen i 2010).....	404
		Oversikt over rettelser	3. omslagsside
		Bestillinger, adresseendringer m.v.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 10. mars 2010

Nr. 2

---

12. feb. Lov nr. 4 2010

Lov om pensjonsordning for oppdragstaker i statlig beredskaps- eller familiehjem

Prop.9 L (2009–2010) jf. Ot.prp.nr.109 (2008–2009), Innst.54 L (2009–2010), Lovvedtak 31 (2009–2010). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 11. og 15. desember 2009. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 12. februar 2010 kl. 14.00.

§ 1. Hvem loven gjelder for

Loven gjelder for oppdragstaker i beredskaps- eller familiehjem som har inngått oppdragskontrakt med staten som oppdragsgiver.

Loven gjelder bare for oppdragstaker som mottar godtgjørelse som utgjør 35 prosent eller mer av godtgjørelse for et heltidsoppdrag.

§ 2. Pensjonsordning

Med mindre annet er bestemt med hjemmel i loven her, har oppdragstakeren samme rettigheter og plikter som et medlem i Statens Pensjonskasse, og oppdragsgiver har samme rettigheter og plikter som arbeidsgiver i lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om hvilke bestemmelser etter lov om Statens Pensjonskasse som ikke skal gjelde for oppdragsgiver og oppdragstaker.

§ 3. Vilkår for pensjon. Annet arbeid

Skal oppdragstakeren ha rett til medlemskap i pensjonsordningen, må oppdragstakeren i kontrakt forplikte seg til ikke å utføre annet arbeid i oppdragsperioden.

Annet arbeid kan likevel avtales skriftlig med oppdragsgiveren dersom det ikke er til hinder for at oppdraget kan ivaretas på en god måte. En oppdragstaker som utfører annet arbeid som tilsvarer 20 prosent eller mer av en heltidsstilling, mister uansett retten til pensjonsordning etter loven her.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om vilkår for pensjon og hva som skal anses som arbeid etter denne bestemmelsen.

§ 4. Pensjonsgrunnlag

Oppdragstakers pensjonsgrunnlag er den faste godtgjørelse for det oppdragsforholdet som gir rett til medlemskap i pensjonsordningen.

Departementet kan i forskrift fastsette hvilke andre tillegg som skal inngå i pensjonsgrunnlaget.

§ 5. Aldersgrense

Aldersgrensen for oppdragstakere etter loven her er lik den alminnelige aldersgrensen som til enhver tid følger av lov av 21. desember 1956 nr. 1 om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn m.fl. Denne loven gjelder så langt den passer.

§ 6. Tidligpensjon

Med mindre annet er bestemt med hjemmel i loven her, har oppdragstaker rett til tidligpensjon tilsvarende avtalefestet pensjon i det statlige tariffområdet.

Departementet kan i forskrift fastsette egne vilkår om tidligpensjon for oppdragstakere etter loven her.

§ 7. Administrasjon

Pensjonsordningen skal administreres av Statens Pensjonskasse.

Departementet kan i forskrift fastsette regler for administrasjon av ordningen og regler om innsyn i kontraktene til hver enkelt oppdragstaker.

§ 8. Ikrafttredelse

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

19. feb. Lov nr. 5 2010**Lov om statstilskott til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor (AFP-tilskottsloven)**

Prop.17 L (2009–2010) jf. Ot.prp.nr.111 (2008–2009), Innst.129 L (2009–2010), Lovvedtak 34 (2009–2010). Stortingets første og andre gangs behandling hhv. 4. og 18. februar 2010. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 19. februar 2010 kl. 14.30.

Følgende lov oppheves:

Lov 23. desember 1988 nr. 110 om statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven).
- 2 Lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).
- 3 Lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven).
- 4 Lov 5. juni 2009 nr. 32 om endringer i folketrygdloven (ny alderspensjon).

Kapittel 1. Formål og definisjoner**§ 1. Formål**

Loven her angir vilkårene for statstilskott til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor etter avtale mellom landsomfattende organisasjoner av arbeidsgivere og arbeidstakere eller mellom bedrifter og landsomfattende organisasjoner av arbeidstakere.

Avtaler som nevnt må omfatte alle arbeidstakere i den enkelte bedrift som avtalen gjelder for, med unntak av arbeidstakere som etter lov eller tariffavtale har lavere aldersgrense enn 62 år. Det kan i vedtekter etter § 19 gis en nærmere definisjon av «bedrift» og bestemmes at nærmere angitte grupper av arbeidstakere skal unntas fra, eller inkluderes i, virkeområdet for avtalefestet pensjon.

§ 2. Definisjoner

Med «arbeidstaker» menes enhver som arbeider i en annens tjeneste for lønn eller annen godtgjørelse.

Med «grunnbeløpet» menes grunnbeløpet i folketrygden, se folketrygdloven § 1–4.

Med «inntekt» menes pensjonsgivende inntekt etter folketrygdloven § 3–15.

Kapittel 2. Avtalefestet pensjon – ny ordning**§ 3. Hvem kapitlet gjelder for**

Reglene i kapitlet her gjelder for statstilskott til arbeidstakere født i 1944 eller senere og som tilstås avtalefestet pensjon med virkningstidspunkt tidligst 1. januar 2011.

§ 4. Vilkår for rett til statstilskott

Arbeidstakere kan bare gis statstilskott til avtalefestet pensjon dersom de

- a) på uttakstidspunktet har en inntekt som omregnet til årsinntekt overstiger gjeldende grunnbeløp, og hadde en inntekt over gjennomsnittlig grunnbeløp i det foregående året,
- b) på uttakstidspunktet er reelle arbeidstakere i en bedrift som er omfattet av en avtale som nevnt i § 1, og
- c) ved fylte 62 år hadde vært arbeidstakere i minst 7 av de siste 9 årene i én eller flere bedrifter som var omfattet av en avtale som nevnt i § 1.

Ved anvendelsen av bestemmelsen i første ledd bokstav c skal tallet «7» erstattes med tallet «3» og tallet «9» erstattes med tallet «5» for arbeidstakere født i årene 1944 til 1951. For arbeidstakere født i årene 1952 til 1954 økes begge tallene med ett år for hvert år de er født etter 1951.

I vedtekter etter § 19 kan kravene i første og andre ledd om å være arbeidstaker i en bedrift som er omfattet av en avtale som nevnt i § 1, utfylles og presiseres, og det kan tas inn tillegg til eller lempninger av disse kravene.

§ 5. Krav til utforming av avtalefestet pensjon

Statstilskott til avtalefestet pensjon kan ytes når følgende vilkår er oppfylt:

- a) Avtalefestet pensjon må tidligst kunne tas ut ved fylte 62 år.
- b) Ved uttak før fylte 70 år må avtalefestet pensjon tas ut sammen med alderspensjon fra folketrygden.
- c) Pensjonen må gis som en ugradert, livsvarig ytelse uten prøving mot arbeidsinntekt.
- d) Pensjonen må beregnes i samsvar med bestemmelsene i §§ 6 og 7.

§ 6. Grunnlaget for beregning av avtalefestet pensjon

Grunnlaget for avtalefestet pensjon skal være summen av vedkommendes inntekt i de enkelte år med registrert pensjonsgivende inntekt i folketrygden, inkludert opptjening etter folketrygdloven §§ 20–6, 20–7 og 20–8 og poengtall godskrevet etter folketrygdloven §§ 3–16 og 3–19. Registrerte poengtall omregnes til inntekt.

For arbeidstakere som er født i 1948 eller senere og som i år før 1992 utførte omsorgsarbeid som nevnt i folketrygdloven § 3–16 første ledd bokstav a, skal det for slike år ikke regnes med en lavere inntekt enn fire ganger gjennomsnittlig grunnbeløp for vedkommende år.

Inntekten i det enkelte år før 2010 skal oppjusteres i samsvar med forholdet mellom grunnbeløpet per 1. januar 2010 og gjennomsnittlig grunnbeløp i opptjeningsåret. Ved oppjustering i 2010 og senere gjelder reglene i fjerde ledd.

Inntekten i 2010 og senere år skal oppjusteres med lønnsveksten fra opptjeningsåret til og med det tidspunktet da siste regulering av folketrygdens pensjoner fant sted. Reguleringsfaktoren etter folketrygdloven § 20–18 første ledd legges til grunn.

Ved fastsettelsen av grunnlaget etter første ledd regnes ikke med en høyere inntekt for det enkelte år enn 7,1 ganger gjennomsnittlig grunnbeløp i opptjeningsåret. Siste år som tas med i grunnlaget, skal være det kalenderår han eller hun fylte 61 år.

§ 7. Beregning av pensjonen

Årlig avtalefestet pensjon skal utgjøre 0,314 prosent av grunnlaget etter § 6. Pensjonsbeløpet justeres ved hjelp av et forholdstall for hvert årskull ut fra alderen for uttak av avtalefestet pensjon. Forholdstallene fastsatt i medhold av folketrygdloven § 19–7 legges til grunn. Ved uttak etter fylte 70 år legges forholdstallet ved fylte 70 år til grunn.

For arbeidstakere født i årene 1944 til 1947 skal årlig avtalefestet pensjon utgjøre henholdsvis 10, 20, 40 og 60 prosent av pensjonsbeløpet etter første ledd.

Ved uttak av avtalefestet pensjon før fylte 67 år skal det for hver måned gis et fast kronetillegg til og med den kalendermåneden arbeidstakeren fyller 67 år. Den livsvarige delen av avtalefestet pensjon skal reduseres ved pensjonsuttaket, slik at den samlede nåverdien av pensjonen ikke påvirkes av kronetillegget. Dersom pensjonsbeløpet etter første og andre ledd ikke er tilstrekkelig til at denne reduksjonen kan foretas, tilstås ikke kronetillegget.

Regulering av avtalefestet pensjon under utbetaling skjer årlig med virkning fra 1. mai. Pensjonen, unntatt det faste tillegget etter tredje ledd, reguleres i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Reguleringsfaktoren etter folketrygdloven § 20–18 andre ledd legges til grunn. Ved første reguleringstidspunkt etter pensjonsuttak i månedene juni til april settes fratrukket forholdsmessig ned ut fra når i denne perioden pensjonen ble tatt ut.

§ 8. Forholdet til andre ytelser

Pensjon etter kapitlet her ytes ikke til personer som etter fylte 62 år har mottatt uførepensjon fra folketrygden. For personer født i årene 1944 til 1948 ses det i denne sammenhengen bort fra mottak av uførepensjon før 1. januar 2011.

Tidsrom der uførepensjon ikke er kommet til utbetaling, men vedkommende har hatt rett til å få tilbake uførepensjon etter reglene i folketrygdloven § 12–12 tredje ledd, regnes ikke som tidsrom med mottak av uførepensjon som nevnt i første ledd.

Bestemmelsen i første ledd første punktum gjelder tilsvarende for personer som har mottatt statlig eller kommunal avtalefestet pensjon eller pensjon fra tilsvarende avtale- eller lovfestede ordninger som angitt i vedtektene etter § 19.

Kapittel 3. Kompensasjonstillegg til pensjon etter kapittel 2

§ 9. Kompensasjonstillegg

Det ytes et kompensasjonstillegg til avtalefestet pensjon etter kapittel 2 til arbeidstakere født i årene 1944 til 1962. Kompensasjonstillegget må tas ut sammen med pensjonen.

§ 10. Referansebeløp

Kompensasjonstillegget fastsettes med utgangspunkt i et referansebeløp for 2010. Referansebeløpet skal settes til 10 000 kroner for arbeidstakere født i 1948, men økes med 400 kroner for hvert årskull født i årene 1949 til 1953. For arbeidstakere født i årene 1954 til 1962, reduseres referansebeløpet for hvert årskull med 10 prosent av referansebeløpet for 1953-kullet.

Referansebeløpene for 2010 for arbeidstakere født i årene 1944 til 1947, skal utgjøre henholdsvis 840, 1 760, 3 680 og 5 760 kroner.

Referansebeløpene reguleres 1. mai hvert år, første gang 1. mai 2011, i samsvar med lønnsveksten fra foregående år. Reguleringsfaktoren etter folketrygdloven § 20–18 første ledd legges til grunn.

§ 11. Fastsetting av kompensasjonstillegget

Kompensasjonstillegget til den enkelte arbeidstaker skal tilsvare referansebeløpet etter § 10, dividert med særskilte forholdstall. Ved uttak etter fylte 70 år legges forholdstallet ved fylte 70 år til grunn. Kompensasjonstillegget kan ikke overstige halvparten av den livsvarige delen av pensjonsbeløpet etter § 7 på uttakstidspunktet.

Ved uttak av avtalefestet pensjon i månedene juni til april ytes kompensasjonstillegget på grunnlag av referansebeløpet ved siste regulering. Ved første reguleringstidspunkt etter uttaket økes kompensasjonstillegget med en forholdsmessig andel av lønnsveksten fra forrige reguleringstidspunkt ut fra når i den nevnte perioden pensjonen ble tatt ut. For øvrig er kompensasjonstillegget ikke gjenstand for regulering.

Forholdstallene etter første ledd fastsettes det året et årskull fyller 61 år og skal være felles for kvinner og menn. Forholdstallene fastsettes for hvert årskull ut fra tidspunktet for uttak av avtalefestet pensjon og forventet levealder og under hensyn til prinsippene i folketrygdloven § 19–7, men slik at forholdstallene normeres til 1 ved fylte 62 år for hvert enkelt årskull.

Kapittel 4. Overgangsordning – avtalefestet pensjon etter gamle regler

§ 12. Hvem kapitlet gjelder for

Reglene i kapitlet her gjelder statstilskott til avtalefestet pensjon fra 1. januar 2011 til arbeidstakere som er tilstått eller tilstås slik pensjon med virkningstidspunkt før nevnte dato, og som på uttakstidspunktet fylte vilkårene for pensjon etter de reglene som da gjaldt.

§ 13. Tilskottsperiode

Statstilskott ytes fra det tidspunkt arbeidstakeren har fylt 64 år og fram til arbeidstakeren fyller 67 år.

§ 14. Pensjonen

For å gi rett til tilskott må pensjonen bestå av grunnpensjon, tilleggspensjon og sært tillegg og skal tilsvare ugradert uførepensjon beregnet etter reglene i folketrygdloven kapittel 3, men uten poengt tillegg etter § 7–3 nr. 3 i tidligere lov om folketrygd 17. juni 1966 nr. 12. Det skal heller ikke tas hensyn til avdød ektefelles poengopptjening eller trygdetid. Forsørgingstillegg ytes etter reglene for alderspensjon i folketrygdloven § 3–24, men slik at det bare ytes tillegg for forsørging av ektefelle som er 60 år eller eldre.

Pensjon etter første ledd, med vedtektsfestede tillegg, må på uttakstidspunktet ikke overstige 70 prosent av tidligere inntekt.

Regulering av avtalefestet pensjon under utbetaling skjer årlig med virkning fra 1. mai. Pensjonen, unntatt forsørgingstillegg og vedtektsfestede tillegg, reguleres i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Reguleringsfaktoren etter folketrygdloven § 19–14 andre ledd legges til grunn. Ved første reguleringsstidspunkt etter pensjonsuttak i månedene juni til april settes fratrukket forholdsmessig ned ut fra når i denne perioden pensjonen ble tatt ut. Ved regulering av forsørgingstillegg legges reguleringsfaktoren etter folketrygdloven § 19–14 tredje ledd til grunn.

Ved endring i sivilstand mv. som påvirker pensjonen, skal pensjonen omregnes.

§ 15. Forholdet til arbeidsinntekt

Dersom pensjonisten har arbeidsinntekt, skal pensjonen, med vedtektsfestede tillegg, reduseres med samme prosent som arbeidsinntekten utgjør av tidligere inntekt. Dersom pensjonisten har fått utbetalt for lite eller for mye, skal det foretas et etteroppgjør.

§ 16. Forholdet til ytelser fra folketrygden mv.

Avtalefestet pensjon etter kapitlet her må ikke kunne ytes for tidsrom hvor det ytes arbeidsavklaringspenger, foreløpig uførepensjon, uførepensjon, etterlattepensjon eller alderspensjon fra folketrygden.

Ved opphold i institusjon som omfattes av folketrygdloven § 3–27 eller 3–29, settes avtalefestet pensjon ned etter reglene for alderspensjon i folketrygdloven §§ 3–27 og 3–28.

Kapittel 5. Administrasjon og saksbehandling

§ 17. Avgjørelsesmyndighet mv.

Spørsmålet om en arbeidstaker fyller vilkårene i § 4 og § 8 tredje ledd, med eventuelle suppleringer i vedtektene etter § 19, avgjøres av et administrativt organ etablert av avtalepartene etter § 18. Organets avgjørelser kan påklages til organets styre eller til slikt organ som styret bestemmer. Vedtektene etter § 19 gir regler om klagefrist mv.

Arbeids- og velferdsetaten avgjør andre spørsmål om retten til pensjon og kompensasjonstillegg enn nevnt i første ledd, inkludert beregning av ytelsene. Avgjørelsene kan påklages til overordnet organ innen etaten etter reglene i folketrygdloven § 21–12, og deretter ankes inn for Trygderetten etter reglene i lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten.

Arbeids- og velferdsetaten foretar utbetaling av pensjon og kompensasjonstillegg og utarbeidelse av statistikk mv. Etaten skal også utbetale eventuelle avtalte tillegg til avtalefestet pensjon, forutsatt at et tillegg til pensjon etter kapittel 2 gis med samme prosentsats til alle pensjonister og at et tillegg til pensjon etter kapittel 4 gis med samme beløp til alle pensjonister.

Avgjørelsene etter første og andre ledd kan ikke bringes inn for domstolene før mulighetene til å klage og anke er nyttet fullt ut.

Utgiftene ved Arbeids- og velferdsetatens arbeid bæres av staten. Det samme gjelder utgiftene ved Trygderettens arbeid med ankesakene.

§ 18. Administrasjon – avtalemessige spørsmål og forvaltning av midler

Partene i de ulike avtalene om avtalefestet pensjon etter kapittel 2 skal etablere et felles organ med et felles styre til behandling av spørsmål om en arbeidstaker fyller vilkårene i § 4 og § 8 tredje ledd, med eventuelle suppleringer i vedtektene etter § 19. Organet skal videre innkreve premier fra arbeidsgiverne og forvalte innbetalte midler, inkludert å bygge opp fond i samsvar med reglene i kapittel 6. Det felles organet er et eget rettssubjekt og hefter bare for egne forpliktelser.

Det felles organet skal ha statsautorisert revisor og aktuar. Revisor og aktuar skal ha tilgang til alle opplysninger som er nødvendige for utøvelsen av arbeidet.

For så vidt gjelder pensjon etter kapittel 4, skal oppgavene nevnt i første ledd behandles av de organer som ble opprettet under lov 23. desember 1988 nr. 110 om statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon, med mindre partene i de ulike avtalene er enige om helt eller delvis å legge disse oppgavene til organet etter første ledd.

Bestemmelsene i §§ 17 og 18 er ikke til hinder for at det felles organet i samsvar med bestemmelser i vedtektene overlater oppgaver til andre.

§ 19. Vedtekter

Partene i de ulike avtalene om avtalefestet pensjon etter kapittel 2 skal etablere vedtekter som er felles for alle avtaler om avtalefestet pensjon. Endringer i vedtektene besluttet av styret for det administrative organet nevnt i § 18 første ledd. Vedtektene og endringer i vedtektene må godkjennes av departementet. Dersom vedtektene eller endringer i vedtektene er i samsvar med loven her, kan godkjenning ikke nektes.

For så vidt gjelder pensjon etter kapittel 4, videreføres de vedtektene som er etablert i henhold til lov 23. desember 1988 nr. 110 om statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon, men tilpasses bestemmelsene i loven her, og kan eventuelt innarbeides i vedtektene nevnt i første ledd. Bestemmelsene i første ledd om godkjenning av vedtekter og vedtektsendringer gjelder tilsvarende.

Kapittel 6. Finansiering

§ 20. Premie fra arbeidsgivere

Arbeidsgivere som er omfattet av en avtale som nevnt i § 1, skal innbetale premie til dekning av den del av utgiftene til avtalefestet pensjon etter kapitlene 2 og 4 som ikke dekkes av statens tilskott etter § 23.

Innbetaling av premie som gjelder utgifter til pensjon etter kapittel 4, skal skje separat for den enkelte avtale og atskilt fra innbetaling relatert til pensjonsutgifter etter kapittel 2. Dersom partene i de ulike avtalene om avtalefestet pensjon er enige om dette, kan finansieringen av pensjonsutgiftene etter kapittel 4, uten hensyn til bestemmelsene i § 22, integreres i fastsettingen og innkrevingen av premie etter § 21 for pensjon etter kapittel 2. Det kan herunder bestemmes at det ved utskrivning av premie til dekning av utgifter etter kapittel 2 skal tas hensyn til om bedriften også betaler egenandel knyttet til pensjon etter kapittel 4. Vedtektene kan gi nærmere regler om premieberegning og samordning av premie.

§ 21. Premie til dekning av pensjonsutgifter etter kapittel 2

Avtaler om pensjon etter kapittel 2 skal ha en felles finansiering. Arbeidsgiverne skal betale en premie for ansatte i bedriften etter en premiesats som er felles for slike avtaler og som fastsettes av styret for det administrative organet nevnt i § 18 som en prosentdel av lønnsutbetalingene. Det skal bare betales premie av den del av en arbeidstakers årslønn som ligger mellom 1 og 7,1 ganger gjennomsnittlig grunnbeløp i vedkommende år. Det skal ikke betales premie av lønnsutbetalinger til arbeidstakere etter det kalenderår de fylte 61 år. Det kan i vedtekter bestemmes at annen godtgjørelse skal likestilles med lønn ved premieberegningen.

Premien må fastsettes slik at den er tilstrekkelig til å dekke løpende utgifter og dessuten gi grunnlag for opplegg av et pensjonsfond. Pensjonsfondet skal, sammen med arbeidsgivernes erkjente plikt til fortsatt premiebetalning etter avtalenes eventuelle opphør, gi tilstrekkelig sikkerhet for dekning av arbeidsgivernes forventede framtidige forpliktelser. Som forventede framtidige forpliktelser regnes pensjonsutbetalinger etter reglene i loven her til arbeidstakere som er tilstått eller som fyller vilkårene for avtalefestet pensjon.

Styret for avtalefestet pensjon avgjør plasseringen av fondets midler.

§ 22. Premie til dekning av pensjonsutgifter etter kapittel 4

Til dekning av pensjonsutgifter etter kapittel 4 skal det betales en premie pålagt alle arbeidsgivere som omfattes av den enkelte avtale, og i tillegg en særskilt premie pålagt den som var arbeidstakerens arbeidsgiver da pensjonen ble tatt ut. Denne premien skal utgjøre minst 25 prosent av pensjonen til arbeidstakeren. Det kan gjøres unntak dersom arbeidstakeren bare har vært ansatt i kortere tid.

Fond som er etablert i henhold til § 4 første ledd i lov 23. desember 1988 nr. 110, skal anses å knytte seg utelukkende til pensjon etter reglene i kapittel 4 for arbeidstakere som omfattes av vedkommende avtale. Videre fondsopplegg skal skje med sikte på at fondet, sett i sammenheng med arbeidsgivernes erkjente plikt til fortsatt premiebetalning etter avtalenes eventuelle opphør, kan dekke de utbetalinger som er aktuelle fram til 31. desember 2015.

Dekning av pensjon etter reglene i kapittel 4 kan alternativt skje ved en premie pålagt den som var arbeidstakerens arbeidsgiver da pensjonen ble tatt ut, og fondsopplegg kan erstattes med avgivelse av tilfredsstillende garantierklæringer.

§ 23. Statstilskott

Statens tilskott til pensjon etter reglene i kapittel 2 skal utgjøre 1/3 av pensjonen, mens tilskottet til pensjon etter kapittel 4, jf. § 13 skal utgjøre 40 prosent av pensjonen.

Kompensasjonstillegg etter kapittel 3 dekkes fullt ut av staten og utbetales til mottakerne av avtalefestet pensjon sammen med statstilskottet etter første ledd.

§ 24. Tilsyn

Departementet gir forskrifter om tilsyn med fellesorganet nevnt i § 18 og utførelsen av oppgavene etter loven her, herunder forvaltningen av midler innbetalt etter §§ 20 til 22 og fondsopplegg mv. etter bestemmelsene i de nevnte paragrafene.

Kapittel 7. Forskjellige bestemmelser**§ 25. Virkningstidspunkt for avtalefestet pensjon**

Avtalefestet pensjon og kompensasjonstillegg ytes tidligst fra og med måneden etter den måneden da kravet om ytelsene ble satt fram.

§ 26. Utbetaling av avtalefestet pensjon i utlandet

Pensjon etter kapittel 2 og kompensasjonstillegg etter kapittel 3 utbetales i utlandet uten begrensninger.

Pensjon etter kapittel 4 utbetales i utlandet etter reglene i folketrygdloven § 19–3.

§ 27. Tilbakekreving av feilutbetalinger mv.

Ved tilbakekreving av feilutbetalt avtalefestet pensjon eller kompensasjonstillegg etter loven her gjelder reglene i folketrygdloven § 22–15 tilsvarende. Ved anvendelsen av nevnte paragraf skal en arbeidsgiver som gir opplysninger av betydning for retten til avtalefestet pensjon, anses å opptre på vegne av arbeidstakeren.

Ved etteroppgjør som nevnt i § 15 og ved tilbakekreving etter første ledd kan for mye utbetalt dekkes gjennom trekk i løpende avtalefestet pensjon og i løpende alderspensjon fra folketrygden.

§ 28. Tvangsgrunnlag for utlegg

Vedtak om innbetaling av premie etter §§ 20 til 22 er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 29. Taushetsplikt

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for organ som nevnt i § 18, har taushetsplikt etter arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 7 første ledd.

Taushetsplikten etter første ledd og Arbeids- og velferdsetatens taushetsplikt etter arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 7 er ikke til hinder for utveksling av opplysninger mellom Arbeids- og velferdsetaten og organ som nevnt i § 18 i den utstrekning dette er nødvendig for å fremme oppgaver etter loven her. Slikt organ kan herunder gis tilgang til opplysninger fra Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret.

I forbindelse med etteroppgjør som nevnt i § 15, kan Arbeids- og velferdsetaten gi inntektsopplysninger til andre pensjonsordninger uten hinder av taushetsplikt.

§ 30. Forskrifter

Departementet gir forskrifter til utfylling av loven, inkludert forskrifter om

- fastsetting av grunnlaget for avtalefestet pensjon etter § 6, herunder regler om fra hvilket tidspunkt inntekt i det året arbeidstakeren fyller 61 år skal tas med i grunnlaget og om medregning av inntekt for år før 1992 med omsorg for små barn
- fastsetting av kronetillegg og justeringsbeløp etter § 7 ved uttak av avtalefestet pensjon før fylte 67 år
- fastsetting av forholdstall etter § 11
- omregning av pensjon ved endring i sivilstand mv. etter § 14
- fastsetting av tidligere inntekt etter §§ 14 og 15, forholdet til arbeidsinntekt etter § 15 og forholdet til ytelser fra folketrygden etter § 16.

Kapittel 8. Ikrafttredelse og endringer i andre lover**§ 31. Ikrafttredelse og overgangsregler**

Loven trer i kraft straks.

Forholdstall som angitt i § 7 første ledd og § 11 første ledd for årskullene 1944 til 1949 fastsettes i 2010 under hensyn til bestemmelsene i folketrygdloven § 19–7 slik den vil lyde fra 1. januar 2011.

Lov 23. desember 1988 nr. 110 om statsstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon oppheves 1. januar 2011.

Endringene i lov 5. juni 2009 nr. 32 om endringer i folketrygdloven trer i kraft straks.

Endringene i skatteloven §§ 5–15 og 17–1 trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2010.

Endringene i folketrygdloven § 3–19 og skatteloven § 2–30 trer i kraft 1. januar 2011.

§ 32. Endringer i andre lover

1. I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) skal § 3–13 nytt nr. 8 lyde:

8. Taushetsplikten etter nr. 1 er ikke til hinder for at fellesorganet etter AFP-tilskottsloven § 18 gis elektronisk tilgang til opplysninger om brutto arbeidsinntekt for arbeidstakere som er omfattet av en avtale om avtalefestet pensjon. Taushetsplikten gjelder tilsvarende for den som får opplysningene.

2. I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) skal § 3–19 sjette ledd lyde:

Bestemmelsene i paragrafen her gjelder også for den som mottar avtalefestet pensjon og som omfattes av AFP-tilskottsloven § 12.

3. I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 2–30 første ledd bokstavene n og o skal lyde:

- n) A/S Vinmonopolet
- o) organ som nevnt i AFP-tilskottsloven § 18.

I § 5–15 første ledd bokstav a nr. 1 tredje punktum og § 17–1 første ledd bokstav e første punktum skal tallet «1947» endres til «1948».

4. I lov 5. juni 2009 nr. 32 om endringer i folketrygdloven gjøres følgende endringer:

Avsnittet etter § 19–15 med følgende ordlyd: «Någjeldende §§ 19–7 til 19–11 blir nye §§ 19–16 til 19–20.» endres til:

«Någjeldende §§ 19–7 og 19–8 blir nye §§ 19–16 og 19–17.»

Någjeldende § 19–9 blir ny § 19–18 og skal lyde:

§ 19–18. Forholdet til avtalefestet pensjon tilstått før 1. januar 2011

For personer født i 1942 og tidligere år som fram til fylte 67 år hadde avtalefestet pensjon med statstilskott, skal beregningsgrunnlaget for tilleggspensjon mellom fylte 67 og 70 år være det samme som i perioden med avtalefestet pensjon. Tilleggspensjonen kan også beregnes på grunnlag av en avdød ektefelles opptjening, se § 3–23.

Fra måneden etter at pensjonisten fyller 70 år, ytes det alderspensjon også på grunnlag av pensjonspoeng som vedkommende har opptjent eller fått godskrevet i perioden med avtalefestet pensjon.

Departementet gir forskrifter om beregningsgrunnlaget for tilleggspensjon for personer født i 1943 og senere år som ble tilstått avtalefestet pensjon med statstilskott med virkningstidspunkt før 1. januar 2011.

Någjeldende §§ 19–10 og 19–11 blir nye §§ 19–19 og 19–20.

29. jan. Nr. 92 2010

Forskrift om regulering av fisket etter reker ved Grønland i 2010

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. januar 2010 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 16 og § 36 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 5. februar 2010 kl. 13.40.

§ 1. *Generelt forbud*

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande reker i Grønlands økonomiske sone i 2010.

§ 2. *Kvote*

Uten hinder av forbudet i § 1 kan fartøy som fyller vilkårene i § 3, jf. § 4, fiske inntil 3 100 tonn reker i Grønlands økonomiske sone i ICES-områdene XIV og Va.

Deltakende fartøy kan fiske fritt innenfor totalkvoten.

§ 3. *Vilkår for deltakelse*

For å kunne delta i fisket må følgende vilkår være oppfylt:

- 1) fartøyet må ha deltatt i rekefisket ved Grønland i minst ett av de fem siste årene
- 2) fartøyet må være skriftlig påmeldt til Fiskeridirektoratet.

§ 4. *Utskiftning*

Fartøy som ikke fyller vilkårene for deltakelse etter § 3 nr. 1, kan likevel delta når dette er et erstatningsfartøy for konsesjonshaver som tidligere hadde et fartøy som ville fylt vilkåret etter denne bestemmelsen.

§ 5. *Midlertidig tillatelse til å benytte annet fartøy (leiefartøy)*

Fiskeridirektoratets regionkontor kan ved forlis og havari som medfører vesentlig driftsavbrudd, tillate bruk av leiefartøy. Fiskeridirektoratets regionkontor kan fastsette nærmere vilkår for slik tillatelse, herunder at hovedsmann samt hele eller deler av mannskapet skal delta i fisket med leiefartøyet. Det må nyttes leiefartøy fra samme fartøygruppe.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 6. *Rapporteringsplikt*

Det skal sendes kopi til Fiskeridirektoratet av følgende av de meldinger som fartøyene etter grønlandske bestemmelser er pålagt å sende grønlandske myndigheter:

- 1) aktivmelding,

- 2) melding om fangst pr. uke,
- 3) passivmelding.

§ 7. Stopp i fisket

Fisket vil bli stoppet når totalkvoten er beregnet oppfisket.

§ 8. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 60, § 61, § 62 og § 64 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2010.

29. jan. Nr. 93 2010**Forskrift om endring i forskrift om kvotefaktor i fisket etter sild sør for 62° N i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. januar 2010 med hjemmel i forskrift 18. desember 2009 nr. 1695 om regulering av fisket etter sild sør for 62° N i 2010 § 6. Kunngjort 5. februar 2010 kl. 13.40.

I

I forskrift 8. januar 2010 nr. 17 om kvotefaktor i fisket etter sild sør for 62° N i 2010 gjøres følgende endringer:

Ny § 2 skal lyde:

§ 2. Kvotefaktor for fartøy uten ringnottillatelse (SUK)

Ved beregning av fartøykvoter for ringnotfartøy uten konsesjon, jf. forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2010 (deltakerforskriften) § 20, anvendes faktor 0,55 i Nordsjøen og 0,08 i Skagerrak.

Nåværende § 2 blir ny § 3.

II

Endringene trer i kraft straks.

29. jan. Nr. 94 2010**Forskrift om kvotefaktor i fisket etter vinterlodde i Barentshavet i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. januar 2010 med hjemmel i forskrift 17. desember 2009 nr. 1597 om regulering av vinterlodefisket i Barentshavet i 2010 § 6, § 7, § 8 og § 22. Kunngjort 5. februar 2010 kl. 13.40.

§ 1. Kvotefaktor for ringnotfartøy

Ved beregning av fartøykvote for fartøy med ringnottillatelse, jf. forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 4–1, skal anvendes faktor 4,15.

§ 2. Kvotefaktor for trålfartøy

Ved beregning av fartøykvote for fartøy med loddetråltillatelse, jf. forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2–22, skal anvendes faktor 2,87.

§ 3. Maksimalkvoter for kystfartøy

Maksimalkvoten til fartøy med adgang til å delta i kystfartøygruppen, jf. forskrift om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2010 (deltakerforskriften) § 37 er fastsatt til 370 tonn.

§ 4. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2010.

1. feb. Nr. 95 2010**Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 1. februar 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, § 16 annet ledd og § 17 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. II (forordning (EF) nr. 124/2009). Kunngjort 5. februar 2010 kl. 13.40.

I

I forskrift 12. april 2005 nr. 319 om tilsetningsstoffer til bruk i fôrvarer gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes: forordning (EF) nr. 124/2009.

I § 3 første ledd skal følgende tilføyes i listen over forordninger:

- forordning (EF) nr. 124/2009.

I tabellen i vedlegg 1 skal pkt. 4.0 Koksidiostatika erstattes med:

I tabellen i vedlegg 2 skal pkt. 5 Kategori: Koksidiostatika og histomonostatika 5.1 Funksjonell gruppe: Koksidiostatika erstattes med:

II

Endringene trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 96 2010

Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 1. februar 2010 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 1–6 annet ledd, § 2–1, § 3–1 og § 3–4 og lov 20. juni 2003 nr. 56 om fagskoleutdanning (fagskoleloven) § 2 sjettede ledd. Kunngjort 5. februar 2010 kl. 13.40.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1–1. Virkeområde

Forskriften gjelder kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning, samt Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningens (NOKUT) behandling av saker og fastsetting av standarder etter universitets- og høyskoleloven kapittel 1, kapittel 2 og kapittel 3, samt godkjenning av utdanninger og tilbydere etter fagskoleloven § 2.

§ 1–2. NOKUTs formål og avgrensning

(1) NOKUT er et faglig uavhengig statlig forvaltningsorgan med utøvende tilsynsmyndighet for kvaliteten i høyere utdanning og fagskoleutdanning i Norge.

(2) I tråd med universitets- og høyskoleloven § 2–1 annet ledd, er formålet med NOKUTs arbeid å bidra til å sikre et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene, samt at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, fagskoleutdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

§ 1–3. NOKUTs tilsynsvirksomhet

Innenfor de rammer som er fastsatt i lov og forskrift, skal NOKUT føre tilsyn med kvaliteten i utdanningen ved norske institusjoner som tilbyr høyere utdanning og fagskoleutdanning, samt utføre andre forvaltningsoppgaver. Tilsynsvirksomheten omfatter både kontrollarbeid og bistand til institusjonene i deres kvalitetsutviklingsarbeid.

§ 1–4. NOKUTs utøvelse av forvaltningsmyndighet

NOKUT skal ved utøvelsen av forvaltningsoppgaver pålagt i lov og forskrift, ha en organisering og en arbeidsmetode som sikrer at formålet med NOKUTs arbeid ivaretas, samt at samfunnet har tillit til NOKUT som et faglig uavhengig statlig forvaltningsorgan.

§ 1–5. NOKUTs oppgaver

(1) Generelt:

- Føre kontroll med at institusjonene etterlever krav som stilles i lov og forskrift som faller innenfor NOKUTs forvaltningsområde.
- Drive målrettet utviklingsarbeid med det formål å bidra til at kvaliteten i høyere utdanning og fagskoleutdanning i Norge holder et høyt internasjonalt nivå.
- Veilede og gi råd på aktuelle områder, samt gi informasjon til aktørene i sektoren og samfunnet for øvrig.
- Sørge for at NOKUTs virksomhet er i tråd med internasjonale regler, standarder og praksis.

(2) Høyere utdanning:

- Akkreditere institusjoner og studier.

- Revidere akkrediteringer.
- Evaluere institusjonenes interne kvalitetssikringssystemer.
- Evaluere for å bedømme kvaliteten i høyere utdanning.
- (3) *Fagskoleutdanning:*
  - Gi godkjenning av fagskoleutdanning og fagområde.
  - Revidere fagskoleutdanning og fagområde.
  - Gi godkjenning av kvalitetssikringssystem for fagskoler.
- (4) *Generell godkjenning:*
  - Godkjenne høyere utdanning (generell godkjenning).
  - Legge til rette for en samordnet nasjonal praksis av godkjenning etter universitets- og høyskoleloven § 3–5 femte ledd, og gi rådgivningsbistand til institusjonene.
  - Formidle informasjon om institusjonenes vedtak om godkjenning av høyere utdanning.
  - Være og drive informasjonssenter etter Lisboakonvensjonen og møte som norsk representant i ENIC-nettverket, jf. Lisboakonvensjonens artikkel X.3.
  - Føre og vedlikeholde listen om Generell studiekompetanse for søkere med utenlandsk utdanning (GSU-listen).

§ 1–6. *NOKUTs virkemidler*

I tråd med formålet med NOKUTs virksomhet, kan NOKUT benytte seg av andre virkemidler og gjennomføre andre tiltak enn det som fremgår av lov og forskrift. NOKUT vurderer selv hvilke tiltak det er hensiktsmessig å anvende.

§ 1–7. *Oppnevning av sakkyndige*

(1) NOKUT oppnevner sakkyndige til å gjennomføre evalueringer av universiteter og høyskolars kvalitetssikringssystem, jf. § 2–2, evalueringer i forbindelse med søknader om akkreditering av studier og institusjoner og revidering av akkreditering, jf. kapittel 3, samt for å gi anbefaling om godkjenninger av utdanninger eller tilbydere i fagskoleutdanningen etter forskriftens kapittel 5. NOKUT oppnevner også sakkyndige til å gjennomføre evalueringer av betydning for å kunne bedømme kvaliteten i høyere utdanning. De sakkyndige skal avgi rapport om evalueringen.

(2) NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevning av disse, samt de sakkyndiges mandat. NOKUT fastsetter nærmere bestemmelser vedrørende saksbehandlingen.

§ 1–8. *Vedtaksførhet og flertallskrav*

Styret for NOKUT er vedtaksført for behandling av saker etter denne forskrift når lederen eller lederens stedfortreder og fire andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende.

§ 1–9. *Forholdet til forvaltningsloven*

Forvaltningsloven gjelder ved behandling av saker etter denne forskrift, med følgende unntak og presiseringer:

- a) Vedtak etter § 2–2, § 2–3, § 3–1, § 3–2, § 3–4, § 3–5, § 5–1, § 5–2, § 5–3, § 5–4, § 5–5, § 6–1 og § 6–2 regnes som enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b.
- b) Bare den som et vedtak direkte gjelder for, kan klage over vedtak fattet av NOKUT.
- c) NOKUTs faglige vurdering av de faktiske forhold i forbindelse med vedtak etter § 2–2, § 2–3, § 3–1, § 3–2, § 3–4, § 3–5, § 5–1, § 5–2, § 5–3, § 5–4 og § 5–5, kan ikke påklages.

§ 1–10. *Tilrettelegging og informasjon*

(1) Institusjoner som er omfattet av NOKUTs tilsyns- og kontrollvirksomhet, skal legge forholdene til rette for at NOKUT skal kunne utføre oppgaver som følger av lov og forskrift.

(2) NOKUT kan kreve nødvendige og relevante opplysninger og redegjørelser og foreta undersøkelser for å gjennomføre tilsynsoppgaver som følger av lov og forskrift.

Kapittel 2. Internt system for kvalitetssikring for universiteter og høyskoler

§ 2–1. *Krav til kvalitetssikringssystem*

(1) Universiteter og høyskoler skal ha et system for sitt kvalitetssikringsarbeid som sikrer kontinuerlige forbedringer, gir tilfredsstillende dokumentasjon av arbeidet og avdekker sviktende kvalitet.

(2) Kvalitetssikringssystemet skal sikre og bidra til å utvikle kvaliteten i hele utdanningen, inkludert praksisstudier. Systemet skal omfatte alle forhold som har betydning for studie kvaliteten, fra informasjon overfor mulige søkere til avslutning av studiet inklusive studiets relevans for arbeidslivet.

(3) NOKUT fastsetter, i samråd med sektoren, de kriterier som kvalitetssikringssystemet skal evalueres i forhold til.

§ 2–2. *Evaluering av institusjonenes system for kvalitetssikring*

(1) NOKUT skal foreta evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring. Det skal ikke gå mer enn 6 år mellom hver evaluering av den enkelte institusjons system for kvalitetssikring. NOKUT fastsetter evalueringens innhold og omfang, samt en tidsplan for evalueringen. Institusjonene skal høres i denne prosessen. Evalueringene må være i samsvar med internasjonale krav.

(2) Evalueringen skal munne ut i en tilråding om hvorvidt systemet sett under ett er tilfredsstillende, og eventuelt angi områder hvor institusjonen bør videreutvikle sitt system.

(3) Dersom NOKUT finner at det foreligger vesentlige mangler ved kvalitetssikringssystemet, skal institusjonen gis en rimelig frist på inntil 6 måneder til å rette opp forholdene.

§ 2–3. Tilbaketrekking av rett til å søke om akkreditering av studier og myndighet til å etablere studier

(1) Dersom NOKUT fatter vedtak om at kvalitetssikringssystemet ikke er tilfredsstillende ved en institusjon som tilbyr akkrediterte studier mister institusjonen retten til å søke om akkreditering av nye studier. Institusjonen kan kreve at en ny evaluering av systemet for kvalitetssikring iverksettes når det har gått ett år etter at NOKUT fattet slikt vedtak. Dersom NOKUT etter ny evaluering finner systemet for kvalitetssikring tilfredsstillende, kan institusjonen igjen søke om akkreditering av nye studier.

(2) Dersom NOKUT fatter vedtak om at kvalitetssikringssystemet ikke er tilfredsstillende ved en institusjon som er akkreditert som høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet, skal vedtaket oversendes departementet. Departementet trekker tilbake institusjonens myndighet til å etablere nye studier etter lov om universiteter og høyskoler § 3–3 første og annet ledd. Institusjonen kan kreve at en ny evaluering av kvalitetssikringssystemet iverksettes når det har gått ett år etter at retten til å etablere studier er trukket tilbake av departementet. Dersom NOKUT etter ny evaluering finner systemet for kvalitetssikring tilfredsstillende, skal departementet gi institusjonen myndighet til å etablere nye studier som institusjonen er akkreditert for.

Kapittel 3. Akkreditering av studier og institusjoner i høyere utdanning

§ 3–1. Akkreditering av studier

(1) Institusjon som ikke går inn under lov om universiteter og høyskoler kan søke NOKUT om akkreditering av studier.

(2) Høyskoler og vitenskapelige høyskoler kan søke NOKUT om akkreditering av studier som den enkelte institusjon selv ikke har myndighet til å etablere.

(3) Høyskoler kan søke NOKUT om akkreditering av stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid som den enkelte høyskole selv gir, som tilsvarende doktorgradsprogram, jf. § 3–3 annet og tredje ledd. Akkreditering kan også gis på grunnlag av høyskolens bidrag i et felles stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.

(4) En forutsetning for akkreditering av studier er at kravene i lov om universiteter og høyskoler er oppfylt, jf. også denne forskrift § 2–1. Eventuelle forskrifter og rammeplaner fastsatt med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 3–2, skal legges til grunn for akkrediteringen.

(5) NOKUT fastsetter i forskrift de standarder og kriterier som skal legges til grunn for akkreditering av studier, herunder forholdet mellom desentralisert virksomhet og virksomheten forøvrig, og stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid. NOKUT skal påse at standardene er i tråd med internasjonale standarder som Norge er forpliktet til å følge.

(6) NOKUT avgjør hvilke endringer i studier som skal forelegges NOKUT.

(7) NOKUTs vedtak om akkreditering av studier som skal inngå i grunnlaget for høyere grad eller yrkesutdanning etter første og annet ledd, og vedtak om akkreditering av stipendprogram som nevnt i tredje ledd, skal oversendes departementet.

§ 3–2. Akkreditering av institusjoner

(1) Institusjon som gir akkreditert studietilbud, kan søke NOKUT om akkreditering som høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet.

(2) NOKUTs vedtak om akkreditering etter første ledd oversendes departementet som fatter endelig vedtak i saken, jf. universitets- og høyskoleloven § 3–3 og § 1–2 første og annet ledd.

§ 3–3. Standarder for akkreditering av institusjoner

(1) For å bli akkreditert som høyskole må følgende vilkår være oppfylt:

- a) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling.
- b) Institusjonens organisering og infrastruktur, skal være tilpasset virksomheten.
- c) Institusjonen skal ha forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet relatert til sine fagområder.
- d) Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstilling på sentrale fagområder som inngår i studiene.
- e) Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud som gir selvstendig rett til å tildele lavere grad, og ha uteksaminert lavere grads kandidater i minst to år.
- f) Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid.

(2) For å bli akkreditert som vitenskapelig høyskole må følgende vilkår være oppfylt:

- a) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling.
- b) Institusjonens organisering og infrastruktur skal være tilpasset virksomheten.
- c) Institusjonen skal ha stabil forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet av høy kvalitet relatert til sine fagområder.

- d) Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstilling på de fagområder som inngår i studiene.
  - e) Institusjonen skal ha akkreditering for minst ett studietilbud av minst fem års varighet, samlet eller som integrert studieløp, som gir selvstendig rett til å tildele høyere grad, og ha uteksaminert høyere grads kandidater i minst to år.
  - f) Institusjonen skal ha en stabil forskerutdanning og selvstendig rett til å tildele doktorgrad, eller ha akkreditering for tilsvarende stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. § 3–1 tredje ledd.
  - g) Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og skal delta i det nasjonale samarbeidet som gjelder forskerutdanning eller tilsvarende stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid.
- (3) For å bli akkreditert som universitet må følgende vilkår være oppfylt:
- a) Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid samt formidling.
  - b) Institusjonens organisering og infrastruktur, skal være tilpasset virksomheten.
  - c) Institusjonen skal ha stabil forsknings- og faglig eller kunstnerisk utviklingsvirksomhet av høy kvalitet relatert til sine fagområder.
  - d) Institusjonen skal ha ansatte i undervisnings- og forskerstilling på de fagområder som inngår i studiene.
  - e) Institusjonen skal ha akkreditering for minst fem studietilbud av minst fem års varighet, samlet eller som integrerte studieløp, som gir selvstendig rett til å tildele høyere grad, samt lavere grads utdanninger innenfor flere fagområder. Institusjonen skal ha uteksaminert kandidater på lavere og høyere grads nivå på de fleste av disse fagområdene.
  - f) Institusjonen skal ha en stabil forskerutdanning og selvstendig rett til å tildele doktorgrad på minst fire fagområder. To av disse skal være sentrale i forhold til regionale virksomheters verdiskapning, samtidig som fagområdene har nasjonal betydning. Den ene av de fire doktorgradene kan utgjøres av stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid som institusjonen har fått akkreditering for, jf. § 3–1 tredje ledd.
  - g) Institusjonen skal være tilknyttet nasjonale og internasjonale nettverk innenfor høyere utdanning, forskning og faglig eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og skal delta i det nasjonale samarbeidet som gjelder forskerutdanning og eventuelt tilsvarende kunstnerisk stipendprogram.
- (4) NOKUT fastsetter i forskrift utfyllende kriterier for akkreditering som høyskole, vitenskapelig høyskole og universitet.

§ 3–4. Revidering av akkrediterte studier

- (1) NOKUT kan på fritt grunnlag igangsette revidering av akkrediterte studier. Revideringen baseres på en evaluering foretatt av sakkyndige, jf. § 1–9 første ledd.
- (2) Dersom NOKUT finner at et studietilbud ikke er i tråd med de krav som stilles, skal institusjonen gis en rimelig frist på inntil 2 år til å iverksette tiltak.
- (3) Dersom NOKUT etter dette finner at vilkårene ikke er i tråd med de krav som stilles og gjør vedtak om å trekke tilbake akkrediteringen av et studietilbud, skal institusjonen umiddelbart trekke studietilbudet tilbake. Institusjonen skal iverksette tiltak, godkjent av NOKUT, som gjør det mulig for studentene å fullføre studiet.

§ 3–5. Revidering av akkrediterte institusjoner

- (1) NOKUT kan på fritt grunnlag igangsette revidering av en akkreditert institusjon. Revideringen baseres på en evaluering foretatt av sakkyndige, jf. § 1–8 første ledd.
- (2) Dersom NOKUT finner at en institusjon ikke lenger oppfyller kravene til akkreditering, jf. § 3–3, skal institusjonen gis en rimelig frist på inntil 2 år til å rette opp mangelfulle forhold. Dersom vilkårene for akkreditering etter fristens utløp ikke er oppfylt, skal NOKUT trekke akkrediteringen tilbake.
- (3) NOKUTs vedtak om å trekke tilbake akkrediteringen av en institusjon, skal oversendes departementet som fatter endelig vedtak i saken, jf. universitets- og høyskoleloven § 3–3 og § 1–2 første og annet ledd.

§ 3–6. Søknad om akkreditering

- (1) NOKUT utarbeider retningslinjer for utformingen og behandlingen av søknader om akkreditering av studier og institusjoner etter § 3–1 og § 3–2. For å effektivisere saksbehandlingen kan NOKUT fastsette søknadsfrister.
- (2) NOKUT kan i særskilte tilfelle fastsette at tilsvarende søknader om akkreditering ikke kan fremmes før etter en tidsperiode på inntil 2 år.

Kapittel 4. Fellesgrader

§ 4–1. Institusjonenes adgang til å gi grader og yrkesutdanninger i samarbeid med andre institusjoner

- (1) Universiteter og høyskoler kan gi grader og yrkesutdanninger i samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner (fellesgrader).
- (2) For studier som skal inngå i grunnlaget for fellesgrad og som den enkelte institusjon ikke selv har myndighet til å etablere, gjelder akkrediteringsbestemmelsene etter denne forskrift § 3–1 så langt de passer. NOKUT kan i slike tilfeller akkreditere også deler av et studium.

§ 4–2. Krav til fellesgrader – institusjonenes ansvar

- (1) Universiteter og høyskoler som gir fellesgrader skal inngå avtale med samarbeidende institusjoner, som regulerer ansvarsforholdet mellom partene, herunder gradstildeling og vitnemålsutforming.
- (2) Institusjonen skal påse at samarbeidsinstitusjonene er akkreditert eller offentlig godkjent for å kunne gi høyere utdanning i henhold til gjeldende systemer i det aktuelle land, og at de aktuelle studiene er akkreditert som høyere utdanning på fellesgradens nivå.
- (3) Studenter som tas opp på studier som skal inngå i grunnlaget for fellesgrad mellom institusjonene, skal sikres studieopphold av et visst omfang ved de samarbeidende institusjoner.
- (4) Dersom samarbeid om fellesgrad opphører, skal institusjonen inngå avtale med en annen institusjon som kan ta det faglige ansvaret for at studentene skal kunne gjennomføre studiet og avlegge eksamen, eller iverksette andre tiltak som gjør det mulig for studentene å fullføre studiet. Slike tiltak skal godkjennes av NOKUT i tilfeller der NOKUT har akkreditert de aktuelle studiene ved institusjonen, jf. § 4–1 annet ledd.
- (5) Universiteter og høyskoler skal rapportere til NOKUT om hvilke fellesgrader institusjonen gir.

§ 4–3. Utfyllende bestemmelser

NOKUT kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om fellesgrader.

Kapittel 5. Fagskoleutdanning**§ 5–1. Godkjenning av utdanningstilbud etter lov om fagskoleutdanning**

- (1) NOKUT behandler søknad om godkjenning av utdanningstilbud etter lov om fagskoleutdanning. NOKUT oppnevner faglig sakkyndige for sin behandling av søknaden. NOKUT fastsetter mandat og kriterier for sakkyndig vurdering. NOKUT skal også behandle søknader om vesentlige endringer i allerede godkjente tilbud, herunder etablering av godkjente undervisningstilbud på nye steder.
- (2) NOKUT utarbeider retningslinjer for behandling av søknader, herunder søknadsfrister, krav til utforming av søknader og krav til dokumentasjon av styringsordning og reglementer med mer etter lov om fagskoleutdanning.
- (3) NOKUT sender de sakkyndiges rapport til den berørte tilbyder som skal gis en frist på minst 6 uker til å uttale seg før NOKUT fatter vedtak.
- (4) NOKUT skal påse at utdanningstilbudet er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.
- (5) NOKUT kan gi godkjenning uten bruk av sakkyndige dersom utdanningen allerede er godkjent i henhold til formelle krav knyttet til fag eller dersom søknaden gjelder endringer i tidligere godkjente utdanningstilbud.
- (6) Tildelt godkjenning gjelder slik det fremgår av NOKUTs godkjenningsbrev. Et tilbud som er godkjent som heltids- eller deltidsstudium, kan tilbys på deltid eller heltid samme sted, og etter samme undervisningsmodell, forutsatt at tilbudet ellers er i samsvar med godkjenningen.
- (7) Dersom en tilbyder har fått en søknad om godkjenning avslått, kan NOKUT bestemme at en ny søknad om godkjenning av samme utdanning først kan fremmes etter inntil to år.

§ 5–2. Godkjenning av tilbydere

- (1) Tilbydere som gir godkjent fagskoleutdanning, kan søke NOKUT om godkjenning for å opprette fagskoleutdanninger innenfor avgrensede fagområder (godkjent tilbyder). En godkjent tilbyder har fullmakt til selv å opprette nye fagskoleutdanninger. I sitt vedtak fastsetter NOKUT fagområdet fullmakten gjelder for. NOKUT kan også fastsette andre vilkår. NOKUT oversender kopi av vedtak til Kunnskapsdepartementet og Lånekassen.
- (2) Vilkår for å kunne søke om godkjenning som tilbyder:
  - a) Tilbyderen må ha uteksaminert kandidater i minst én godkjent fagskoleutdanning i minst to år.
  - b) Tilbyderen må ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring, jf. denne forskrift § 5–3.
  - c) Tilbyderen må dokumentere deltakelse i garanti- eller forsikringsordning som sikrer studenter erstatning dersom tilbyder frivillig eller pålagt brått stanser en utdanning, hvor det er studenter som ikke har fullført utdanningen etter oppsatt plan.
- (3) For å bli godkjent som tilbyder må følgende vilkår være oppfylt:
  - a) Tilbyderens primærvirksomhet skal være utdanning.
  - b) Tilbyderen skal ha fast ansatte i undervisningsstilling og administrative stillinger med en slik kompetanse at tilbyder er i stand til å kvalitetssikre og utvikle sine pedagogiske metoder og nye og eksisterende utdanningstilbud innenfor sentrale fagområder som inngår i utdanningene.
  - c) Tilbyderen skal ha et tilfredsstillende samarbeid med arbeidslivet.
- (4) NOKUT utarbeider retningslinjer for behandling av søknader og kriterier for godkjenning av tilbyder.
- (5) En godkjent tilbyder må rapportere om opprettelse av nye tilbud og avvikling av eksisterende tilbud til NOKUT, med kopi til Kunnskapsdepartementet og Lånekassen.
- (6) Hvis en tilbyder har fått avslått søknad om godkjenning som tilbyder, kan NOKUT bestemme at en ny søknad først kan fremmes etter inntil to år.

§ 5-3. Kvalitetssikring**(1) Interne system for kvalitetssikring**

Fagskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring som sikrer kontinuerlige forbedringer og fagenes yrkesrelevans, gir tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetssikringsarbeidet ved institusjonen og avdekker sviktende kvalitet.

(2) Vurdering av tilbydernes system for kvalitetssikring

NOKUT skal vurdere om systemet for kvalitetssikring er tilfredsstillende. Vurderingen omfatter både systemets strukturelle oppbygging, den dokumentasjon det frembringer, og de vurderinger av utdanningskvaliteten som tilbyderen selv gjør.

NOKUT fastsetter, i samråd med berørte parter og fagmiljøet, de kriterier som det interne systemet for kvalitetssikring skal vurderes i forhold til.

NOKUT kan gi unntak fra bestemmelsene om kvalitetssikring i denne forskrift hvis et system for kvalitetssikring allerede inngår i kravene fra norsk offentlig sertifiserende eller autoriserende myndighet, jf. denne forskrift § 5-1 femte ledd.

(3) Tilbaketrekking av rett til å søke om godkjenning av fagskoleutdanninger og godkjenning som tilbyder

Dersom NOKUT fatter vedtak om at systemet for kvalitetssikring ikke er tilfredsstillende hos tilbyder som gir godkjent fagskoleutdanning, kan NOKUT frata tilbyderen retten til å søke om godkjenning av nye utdanninger. Tilbyderen kan kreve at en ny vurdering av systemet for kvalitetssikring iverksettes når det har gått ett år etter at NOKUT fattet slikt vedtak. NOKUT kan bestemme kortere karantenetid. Tilbyderen må selv kontakte NOKUT for iverksettelse av en ny vurdering. Dersom NOKUT etter ny vurdering finner systemet for kvalitetssikring tilfredsstillende, kan tilbyderen igjen søke om godkjenning av nye fagskoleutdanninger.

Dersom NOKUT fatter vedtak om at systemet for kvalitetssikring ikke er tilfredsstillende hos en godkjent tilbyder, kan NOKUT trekke tilbake tilbyderens myndighet til å etablere nye fagskoleutdanninger etter lov fagskoleutdanning § 2 annet ledd. NOKUTs vedtak om tilbaketrekking av godkjenning som tilbyder oversendes departementet og Lånekassen. Tilbyderen kan kreve at en ny vurdering av systemet for kvalitetssikring iverksettes når det har gått ett år etter at retten til å etablere fagskoleutdanninger er trukket tilbake. NOKUT kan bestemme kortere karantenetid. Tilbyderen må selv kontakte NOKUT for iverksettelse av ny vurdering.

§ 5-4. Revidering av godkjenning av utdanningstilbud

(1) NOKUT kan på fritt grunnlag foreta en revidering av en tidligere gitt godkjenning.

(2) Kriterier som er fastsatt med hjemmel i denne forskriften § 5-1 første ledd, legges til grunn for revideringen.

(3) NOKUT oppnevner sakkyndige til å gjennomføre revideringen. NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevningen av disse. For å sikre legitimitet i vurderingen bør oppnevning av sakkyndige skje etter dialog med berørte parter og fagmiljøet. Når særlige grunner tilsier det, kan NOKUT unnlate å bruke sakkyndige i revideringen eller for deler av revideringen.

(4) Før NOKUT fatter vedtak sendes revideringsrapporten om et utdanningstilbud til den berørte tilbyder, som skal gis en frist på minst 6 uker til å uttale seg.

(5) Dersom NOKUT finner at et utdanningstilbud ikke er i tråd med de krav som stilles, skal tilbyder gis en frist på inntil 6 måneder til å iverksette tiltak for å forbedre dette.

(6) NOKUTs vedtak om å trekke tilbake godkjenning av et utdanningstilbud sendes tilbyderen med kopi til Kunnskapsdepartementet og Lånekassen. Tilbyderen skal umiddelbart trekke tilbake utdanningstilbudet.

(7) En tilbyder som har mistet godkjenning for et utdanningstilbud skal iverksette tiltak, godkjent av NOKUT, som gjør det mulig for studentene å fullføre den påbegynte fagskoleutdanningen.

§ 5-5. Revidering av godkjent tilbyder

(1) NOKUT kan på fritt grunnlag foreta revidering av en godkjent tilbyder.

(2) Kriterier som er fastsatt i denne forskriften § 5-2 eller med hjemmel i denne legges til grunn for revideringen.

(3) NOKUT oppnevner sakkyndige til å gjennomføre revideringen. NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevningen av disse. For å sikre legitimitet i vurderingen bør oppnevning av sakkyndige skje etter dialog med berørte parter og fagmiljøet. Når særlige grunner tilsier det, kan NOKUT unnlate å bruke sakkyndige i revideringen eller for deler av revideringen.

(4) Før NOKUT fatter vedtak sendes revideringsrapporten om et utdanningstilbud til den berørte tilbyder, som skal gis en frist på minst 6 uker til å uttale seg.

(5) Dersom NOKUT finner at en tilbyder ikke lenger oppfyller kravene til godkjenning, jf. § 5-2, trekkes godkjenning som tilbyder (retten til selv å opprette fagskoleutdanninger) tilbake midlertidig. NOKUTs vedtak kan også omfatte vedtak om tilbaketrekking av godkjenning for enkeltutdanninger. Tilbyderen skal gis en frist på inntil 1 år, men ikke kortere enn 3 måneder, til å rette opp mangelfulle forhold. Ved utløp av den fastsatte fristen foretar NOKUT en vurdering av hvorvidt tiltakene er tilstrekkelige for å bringe tilbyderen opp på det nødvendige faglige nivå. Dersom vilkårene for godkjenning fremdeles ikke er til stede, skal NOKUT trekke godkjenningen tilbake permanent.

(6) NOKUTs vedtak om å trekke tilbake godkjenningen som tilbyder, skal oversendes departementet og Lånekassen.

(7) Når en tilbyder har mistet godkjenningen, kan NOKUT bestemme at ny søknad om godkjenning først kan fremmes etter inntil 2 år.

Kapittel 6. Godkjenning av annen høyere utdanning

§ 6–1. Generell godkjenning som likestilt med norsk høyere utdanning

(1) NOKUT avgjør søknader fra enkeltpersoner om generell godkjenning av utdanning fra utenlandsk høyere utdanningsinstitusjon eller norsk institusjon som ikke går inn under lov om universiteter og høyskoler. Godkjenningen skal angi en generell uttelling i studiepoeng i forhold til grader og yrkesutdanninger som gis med hjemmel i nevnte lov § 3–2, og om utdanningen i nivå og omfang tilsvarer norsk grad eller utdanning.

(2) Søknad om generell godkjenning skal inneholde bekreftede dokumenter fra den aktuelle utdanningsinstitusjon eller offentlig attesterte kopier av slik dokumentasjon. NOKUT kan gi nærmere retningslinjer for krav til søknad og dokumentasjon.

(3) Ved generell godkjenning av utenlandsk utdanning skal NOKUT påse at utdanningen det søkes godkjenning for har en godkjent akkreditering eller offentlig godkjenning som høyere utdanning. Det kan i særskilte tilfelle gjøres unntak fra bestemmelsen.

(4) NOKUT skal sørge for at vedtak om generell godkjenning gjøres offentlig tilgjengelig.

(5) NOKUT skal følge opp at norske interesser og forpliktelser etter internasjonale avtaler om godkjenning og informasjon om høyere utdanning ivaretas. NOKUT kan få nasjonale oppgaver på dette området.

§ 6–2. Institusjonenes godkjenning av utenlandsk høyere utdanning

(1) Institusjon som etter lov om universiteter og høyskoler § 3–5 femte ledd har myndighet til selv å godkjenne enkeltpersoners utenlandske utdanning som faglig jevn god med grad eller utdanning institusjonen selv gir, skal rapportere om sine avgjørelser til NOKUT.

(2) NOKUT skal legge til rette for en samordnet nasjonal praksis av godkjenning etter universitets- og høyskoleloven § 3–5 femte ledd, samt yte rådgivningsbistand til institusjonene i godkjenningsarbeidet.

Kapittel 7. Klage

§ 7–1. Klagenemnd

(1) Departementet oppnevner en klagenemnd som avgjør alle klager over vedtak fattet av NOKUT.

(2) For saker vedrørende fagskoleutdanning, skal klagenemnda ha 5 medlemmer med personlige varamedlemmer hvorav ett medlem skal være student. For saker vedrørende høyere utdanning, skal klagenemnda ha 6 medlemmer hvorav to av medlemmene skal være studenter. Leder og varamedlem for leder skal fylle de lovbestemte krav for lagdommere.

(3) Leder skal ikke være ansatt eller medlem av styret ved institusjon som går inn under henholdsvis fagskoleloven eller lov om universiteter og høyskoler.

§ 7–2. Klagenemndas avgjørelse

(1) Klagenemnda er vedtaksfør når lederen, eller varamedlem for leder, og tre andre medlemmer er til stede. Ved stemmelikhet er lederens stemme avgjørende.

(2) Klagenemndas vedtak kan ikke påklages.

Kapittel 8. Sluttbestemmelser

§ 8–1. Ikrafttredelse og overgangsregler

Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 8. september 2005 nr. 1040 om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler og forskrift 23. april 2008 nr. 391 om godkjenning etter lov om fagskoleutdanning.

Forskrifter gitt i medhold av forskrifter nevnt i første ledd, gjelder så langt de passer frem til de blir opphevet og senest frem til 1. januar 2011.

Merknader til de enkelte paragrafer

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

Merknad til § 1–1. Virkeområde

Bestemmelsen fastsetter forskriftens virkeområde. Med begrepene «kvalitetssikring og kvalitetsutvikling» menes alt som omfatter arbeid med kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning innenfor forskriftens tema og omfang. Det gjelder akkreditering, kvalitetssikringssystem, fellesgrader, godkjenning av annen utdanning mv. Det gjelder både det som ligger til institusjonene og til NOKUT å påse og føre tilsyn med.

Bestemmelsen er i hovedsak en videreføring av tidligere forskrift § 1–1 når det gjelder hvilke saker etter universitets- og høyskoleloven som skal behandles etter forskriften. I høyere utdanning omfatter forskriften akkreditering av studier og institusjoner, revidering av akkreditering av studier og institusjoner, evaluering av

kvalitetssikringssystem, godskrivning og godkjenning av høyere utdanning mv. Forskrift om godkjenning av fagskoler er innlemmet i forskriften. Forskriften omfatter godkjenning av utdanninger og tilbydere etter fagskoleloven § 2. Dette vil si godkjenning av utdanningstilbud og utgivelse av fullmakt til tilbyder til selv å opprette fagskoleutdanninger innen avgrensede fagområder (godkjente tilbydere), godkjenning av system for kvalitetssikring og revisjon av tidligere godkjente tilbud.

Merknad til § 1–2. NOKUTs formål og avgrensning

Bestemmelsen er ny og i hovedsak en presisering av universitets- og høyskoleloven § 2–1 første og annet ledd.

Det fremgår av bestemmelsen at NOKUT er «utøvende tilsyns- og kontrollmyndighet for høyere utdanning og fagskoleutdanning». Selv om bestemmelsen er ny, er dette en videreføring og en presisering av gjeldende rett, herunder hvilken rolle NOKUT har innenfor høyere utdanning og fagskoleutdanning. Bestemmelsen pålegger ikke NOKUT ytterligere aktivt tilsynsarbeid enn det som ellers fremgår av forskriften.

Mens institusjonene har ansvaret for den faglige kvaliteten ved egen institusjon og har faglige fullmakter avhengig av institusjonskategori, er NOKUT «utøvende tilsyns- og kontrollmyndighet» og har ansvar etter lov og forskrift for å kvalitetssikre og bidra til utvikling av kvaliteten i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning. Tilsynet gjøres dels gjennom forhåndskontroll; utdanningstilbud kan ikke gis uten NOKUTs godkjenning av tilbud og institusjon, og dels gjennom kontroll av utdanninger som faktisk tilbys, jf. forskriftens kapittel 3 og 5.

I begrepet «forvaltningsorgan» ligger det at NOKUT er underlagt departementets alminnelige styringsmyndighet i økonomiske, organisatoriske og administrative forhold. Videre ligger det i begrepet at departementet gjennom instruksjonsmyndighet kan delegere forvaltningsoppgaver til NOKUT. Begrepet «faglig uavhengig» viser til at NOKUT er uavhengig departementet i sine faglige vurderinger etter lov og forskrift. Departementet kan således ikke overprøve NOKUTs faglige vurderinger og akkrediteringer eller gi NOKUT pålegg i faglige spørsmål ut over det som fastsatt i lov eller med hjemmel i lov.

I bestemmelsens annet ledd fremgår formålet med NOKUTs virksomhet. Bestemmelsen angir dermed også rammene for NOKUTs myndighet overfor institusjonene samtidig som det fremgår at NOKUT, som forvaltningsorgan, også har andre oppgaver enn offentlig myndighetsutøvelse. Formålsbestemmelsen alene pålegger ikke NOKUT spesifiserte oppgaver, men skal være en rettesnor for NOKUTs arbeid og gjennomføring av lovpålagte oppgaver. Det vises for øvrig til Ot.prp.nr.71 (2008–2009).

Merknad til § 1–3. NOKUTs tilsynsvirksomhet

Bestemmelsen er ny og presiserer gjeldende rett når det gjelder på hvilke områder og innenfor hvilke rammer NOKUT skal utføre forvaltningsoppgaver, herunder tilsynsoppgaver. Etter bestemmelsen begrenses NOKUTs forvaltningsoppgaver av det som fremgår av lov og forskrift. Dette betyr ikke at departementet ikke kan pålegge NOKUT andre forvaltningsoppgaver enn de som eksplisitt fremgår av lov og forskrift, men da med de begrensninger som følger av at NOKUT er faglig uavhengig av departementet.

Det fremgår videre av bestemmelsen at NOKUTs tilsynsvirksomhet både omfatter kontrollarbeid og bistand til institusjonene i deres kvalitetsutviklingsarbeid. I dette ligger det at NOKUT gjennom tilsynsarbeidsarbeid og de funn som her gjøres, skal bistå institusjonene med å videreutvikle og forbedre kvaliteten. Det vil gjelde overfor den institusjonen NOKUT fører tilsyn med, men også overfor sektoren. Videre ligger det i bestemmelsen av NOKUT som tilsynsorgan kan drive mer rendyrket utviklingsarbeid som ikke direkte er knyttet til kontrollvirksomheten, se nærmere merknader til § 1–5. Det er opp til NOKUT innenfor rammer fastsatt i lov og forskrift å avgjøre på hvilken måte og med hvilke tiltak utviklingsarbeid knyttet til tilsynsvirksomheten skal legges opp.

Når det gjelder NOKUTs tilsynsfunksjon er den begrenset til å omfatte tilsyn med at institusjonene etterlever fastsatte krav i lov og forskrift. I dette ligger det at NOKUT ikke skal føre tilsyn med individuelle krav den enkelte student eller andre måtte ha til kvalitet i utdanningen eller institusjonenes myndighetsutøvelse. Dette innebærer blant annet at enkeltindivider ikke kan kreve å få behandlet klagesaker knyttet til krav de mener å ha etter lov, forskrift eller avtaler vedrørende kvalitet i utdanningen til NOKUT, men NOKUT må selv vurdere om det, eksempelvis ved henvendelser fra studenter eller andre om sviktende kvalitet eller andre mangler relatert til akkreditering eller godkjenning, er grunnlag eller behov for oppfølging overfor den aktuelle institusjon. Klagesaker vedrørende utdanning følger for øvrig de alminnelige klagereglene slik de følger av universitets- og høyskoleloven og fagskoleloven.

Merknad til § 1–4. NOKUTs utøvelse av forvaltningsmyndighet

Bestemmelsen er ny og omhandler NOKUTs rolle som forvaltningsorgan med både tilsyns- og utviklingsoppgaver. I tråd med det som er presisert i Ot.prp.nr.71 (2008–2009), må NOKUT klart skille mellom hva som er kontrolloppgaver og hva som er utviklingsoppgaver. Bestemmelsen er en nærmere presisering av at NOKUT selv må vurdere sin egen rolle og rolleforståelse i denne sammenheng, herunder ha en organisering og en arbeidsmetode som både sikrer at formålet med NOKUTs arbeid ivaretas og at samfunnet og sektoren har tillit til NOKUT som et uavhengig statlig forvaltningsorgan.

Når det gjelder «organisering» siktes det til hvordan NOKUT planlegger og utfører pålagte oppgaver, herunder hvordan NOKUT internt organiserer arbeidet. Med begrepet «arbeidsmetode» siktes det blant annet til hvordan NOKUT opptrer utad, herunder at NOKUT er tydelig på i hvilken sammenheng og hva slags oppgaver og tiltak de utfører.

Merknad til § 1–5. NOKUTs oppgaver

Bestemmelsen er ny og gir en samlet og utfyllende oversikt over NOKUTs oppgaver i lov og forskrift. Oppramsingen er ikke ment å være uttømmende. Departementet kan gjennom instruksjonsmyndighet pålegge NOKUT andre forvaltningsoppgaver enn de som følger av oversikten i § 1–5 med de begrensinger som følger av NOKUTs faglige uavhengighet. Innholdsmessig pålegger bestemmelsen ikke NOKUT nye oppgaver, men beskriver særlig NOKUTs utviklings- og formidlingsoppgaver nærmere.

Når det gjelder NOKUTs utviklingsarbeid fremgår det videre at NOKUT skal drive «målrettet utviklingsarbeid» med det formål å bidra til at kvaliteten av høyere utdanning og fagskoleutdanning i Norge holder et høyt internasjonalt nivå. Bestemmelsen er en utdyping og presisering av universitets- og høyskoleloven § 2–1 femte ledd hvor det fremgår at «NOKUT i sitt arbeid skal søke å bistå institusjonene i deres utviklingsarbeid». Som det fremgår av merknadene til universitets- og høyskoleloven § 2–1 femte ledd i Ot.prp.nr.71 (2008–2009), omfatter begrepet «utviklingsarbeid» mer enn institusjonens kvalitetsarbeid, herunder utvikling av institusjonelle og akademiske forhold ved institusjonen.

Det er opp til NOKUT å vurdere hva slags «målrettet utviklingsarbeid» det skal drive. Typiske utviklingstiltak vil for eksempel være rådgivning der institusjonene henvender seg til NOKUT, generell rådgivning til sektoren på bakgrunn av funn vedrørende kvalitetsutvikling, avholdelse av seminarer og work shops mv. Det er hensiktsmessig at NOKUT anvender informasjon NOKUT selv besitter, samt innhenter informasjon fra sektoren eller andre der det anses som tjenlig i arbeidet med utvikling. I vurderingen bør det ses hen til hvilke utviklingstiltak som vil være best egnet for å nå ønsket mål, hva som er formålstjenlig formidlingsform, kostnad og effekt av valg av utviklingstiltak, samt hvilke utviklingstiltak som vil nå og ha nytte for flest mulig.

Bestemmelsen må ses i sammenheng med formålet med NOKUTs virksomhet slik det fremgår at universitets- og høyskoleloven § 2–1 annet ledd og forskriftens § 1–2, herunder å bidra til økt kvalitet av utdanningen slik at kvaliteten av høyere utdanningstilbud og fagskoleutdanning i Norge holder et høyt internasjonalt nivå.

I bestemmelsens punkt 4 om generell godkjenning fremgår det at NOKUT skal være og drive informasjonssenter etter Lisboakonvensjonen og som norsk medlem i ENIC-nettverket, jf. Lisboakonvensjonens artikkel X.3, og vedlikeholde oversikt over generell studiekompetanse for søkere med utenlandsk utdanning (GSU-listen), jf. Ot.prp.nr.83 (2007– 2008). Lisboakonvensjonen er UNESCO og Europarådets konvensjon om godkjenning av kvalifikasjoner vedrørende høyere utdanning i Europaregionen. I direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner artikkel 57 er det et krav om at landene skal opprette et kontaktpunkt for direktivet. Dette kontaktpunktet skal blant annet gi borgere og andre kontaktpunkt opplysninger som er nødvendig vedrørende godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.

Merknad til § 1–6. NOKUTs virkemidler

Bestemmelsen er ny og presiserer universitets- og høyskoleloven § 2–1 fjerde ledd hvor NOKUT gis en særskilt hjemmel til å benytte andre virkemidler og gjennomføre andre tiltak enn de som er nevnt eksplisitt i lov og forskrift.

Som det fremgår av merknaden til universitets- og høyskoleloven § 2–1 fjerde ledd i Ot.prp.nr.71 (2008–2009) vil dette «... være særlig andre, mindre omfattende, inngripende og ressurskrevende tiltak enn de som fremgår av bestemmelsens tredje ledd». I mange tilfeller kan formålet med NOKUTs virksomhet realiseres uten at man behøver å gjennomføre en bredt anlagt revidering. Hensynet til best mulig ressursbruk tilsier da at slike ressurskrevende og omfattende tiltak ikke bør gjennomføres der målsettingen, kontroll med at de tilbud som gis tilfredsstillende lovsatte kvalitetskrav, kan nås med mindre ressurskrevende tiltak.

Dersom NOKUT eksempelvis oppdager eller ser indikasjoner på kvalitetssvikt ved en utdanning, vil «andre tiltak» etter bestemmelsen for eksempel kunne være å igangsette undersøkelser, som ikke kan karakteriseres som evalueringer eller revideringer, be institusjonen om en nærmere redegjørelse i enkeltsaker, gi institusjonen en frist til å utbedre og rette opp eventuelle mangelfulle forhold, samt gå i nærmere dialog med institusjonene for å kartlegge og finne tiltak for å rette opp mangelfulle forhold. NOKUT kan også med hjemmel i bestemmelsen ta stikkprøver for å undersøke kvaliteten av utdanningen.

Det er opp til NOKUT å vurdere hvilke «andre tiltak» de ønsker å benytte, og departementet legger til grunn at NOKUT i sin vurdering må se hen til hva slags type tiltak som er best egnet ut fra en vurdering av tiltakets effektivitet og den kostnaden et slikt tiltak vil innebære både for institusjonen og NOKUT. Vilkåret for å igangsette andre tiltak er at virkemidlene er i tråd med formålet med NOKUTs virksomhet, jf. universitets- og høyskoleloven § 2–1 første ledd og § 1–2 i denne forskriften.

Merknad til § 1–7. Oppnevning av sakkyndige

Bestemmelsen er i hovedsak en sammenslåing av tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven § 1–3 og § 1–4 og forskrift om fagskoler § 3 og viderefører gjeldende rett.

Det fremgår av bestemmelsen annet ledd at NOKUT fastsetter kriterier for de sakkyndiges kompetanse og for oppnevning av disse, samt de sakkyndiges mandat. Når det gjelder evalueringer innen høyere utdanning, er dette en forenkling av tidligere forskrift § 1–3 annet ledd, da det ikke listes opp konkrete krav til de sakkyndiges kompetanse. Siden utdanningstilbudene vil ha svært ulik karakter, vil det variere hva som er relevant kompetanse. Bestemmelsen setter derfor heller ingen generelle eller overordnede krav til kompetanse. For å sikre legitimitet i vurderingen bør

oppnevning av sakkyndige skje etter dialog med berørte parter og fagmiljøet. Ved fastsettelse av kriteriene vil sektoren bli hørt på vanlig måte da disse skal fastsettes i forskrift. Det er således opp til NOKUT å vurdere hva slags kompetanse de sakkyndige skal ha i de ulike evalueringene.

Det fremgår videre av annet ledd at NOKUT fastsettes nærmere bestemmelser vedrørende saksbehandlingen. Nærmere saksbehandlingsregler for de sakkyndige evalueringene var tidligere fastsatt i forskrift. Etter bestemmelsens første ledd er det nå opp til NOKUT å fastsette når de sakkyndige skal avgi rapport som nevnt i § 1–7 første ledd, hvor lang tid frist institusjonen skal ha til å uttale seg mv. NOKUT må ta hensyn til institusjonenes behov for forutberegnelighet ved fastsettelse av regler vedrørende saksbehandlingen.

Merknad til § 1–8. Vedtaksførhet og flertallskrav

Bestemmelsen er en videreføring av § 1–2 i tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven og forskrift om godkjenning etter fagskoleloven § 2.

Merknad til § 1–9. Forholdet til forvaltningsloven

Bestemmelsen er en videreføring av tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven § 1–5 og forskrift om godkjenning etter fagskoleloven § 4 og omhandler forholdet til forvaltningsloven.

Bestemmelsen fastslår at saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven i utgangspunktet gjelder for NOKUTs vedtak, både vedtak rettet til private og statlige utdanningsinstitusjoner.

Forvaltningsloven § 28 gir klagerett til «part eller annen med rettslig klageinteresse». For utdanningsinstitusjoner vil for eksempel studenter eller institusjonseier kunne tenkes å ha rettslig klageinteresse ved siden av institusjonen selv. For å begrense NOKUTs arbeidsbyrde og unngå en omfattende og byråkratisk klagebehandling, jf. nedenfor, er det etter forskriften bare den aktuelle institusjon eller søker som har rettslig klageinteresse i forvaltningslovens forstand.

I Stortingets behandling av St.meld.nr.27 (2000–2001), jf. Innst.S.nr.337 (2000–2001) ble det forutsatt at NOKUTs virksomhet skulle være avgrenset, og ikke stort og byråkratisk. Utgangspunktet for klageinstansens kompetanse etter forvaltningsloven er at den kan prøve alle sider av saken. I saker hvor det er oppnevnt faglig sakkyndige og saksbehandlingen er omfattende og ressurskrevende, vil en kompetanse for klageorganet til å prøve alle sider av saken bli kostbar og tidkrevende. I saker hvor saksbehandlingen i første instans er omfattende og avhengig av faglig sakkyndige, vil det derfor kun være forskriftens og forvaltningslovens regler om saksbehandling som gjøres til gjenstand for klagebehandling. NOKUTs faglige vurdering kan således ikke overprøves av klageinstansen i saker som gjelder evaluering av kvalitetssikringssystem og akkreditering og godkjenning av studier og institusjoner.

Merknad § 1–10. Tilrettelegging og informasjon

Bestemmelsen er ny og bestemmelsens første ledd pålegger institusjonene å «legge forholdene til rette for at NOKUT skal kunne utføre oppgaver som følger av lov og forskrift». I dette ligger det for eksempel at dersom NOKUT trenger bistand fra institusjonene til å gjennomføre pålagte oppgaver, skal institusjonen bistå NOKUT i arbeidet og legge forholdene til rette. For eksempel vil det være aktuelt med bistand fra institusjonene ved undersøkelser, og da også undersøkelser som ikke karakteriseres som evalueringer etter lov og forskrift.

Bestemmelsens annet ledd gir NOKUT en særskilt hjemmel til å «kreve nødvendige og relevante opplysninger og redegjørelser og foreta undersøkelser for å gjennomføre tilsynsoppgaver som følger av lov og forskrift.» For at NOKUT skal kunne gjennomføre disse oppgavene, er NOKUT avhengig av informasjon fra institusjonene. NOKUT kan etter bestemmelsen kun kreve «nødvendige og relevante opplysninger og redegjørelser». NOKUT må selv vurdere hva slags opplysninger og redegjørelser som anses som «nødvendige og relevante». «Undersøkelser» vil kunne være stikkprøver som NOKUT finner som tjenlig for nærmere å undersøke utdanningskvaliteten. Eksempelvis må institusjonen etter denne bestemmelsen bistå NOKUT dersom det er nødvendig for at NOKUT skal kunne gjennomføre en stikkprøve, samt gi NOKUT nødvendig informasjon.

Når det gjelder institusjonenes bistand, herunder fremskaffelse av informasjon etter bestemmelsen, må NOKUT vurdere nytten av bistanden og opplysningene i eget arbeid opp mot den belastning det er for den aktuelle institusjon å yte bistand, fremskaffe de aktuelle opplysningene mv.

Kapittel 2. Internt system for kvalitetssikring for institusjoner som tilbyr høyere utdanning

Merknad til § 2–1. Krav til kvalitetssikringssystem

Bestemmelsene er en videreføring av tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven § 2–1.

I annet ledd er det presisert at kvalitetssikringssystemet ikke bare skal sikre, men også bidra til å utvikle kvaliteten i utdanningen. I tillegg er praksisstudier spesifisert som en del av utdanningsløpet som også skal omfattes av kvalitetssikringssystemet. Dette vil gjelde utdanning hvor praksisopplæring gis, og er blant annet en oppfølging av St.meld.nr.11 (2008–2009) Læreren Rollen og utdanningen. For å synliggjøre betydningen av kvalitetssikring også av den delen av utdanningen som foregår «utenfor» utdanningsinstitusjonen, blir dette særskilt omtalt i bestemmelsen. Det er videre fastsatt at kvalitetssikringssystemet skal omfatte «utdanningens relevans for arbeidslivet», jf. St.meld.nr.44 (2008–2009) Utdanningslinja.

Kvalitetssikringssystemet skal omfatte alle forhold som har betydning for utdanningskvalitet og studentenes kvalifikasjoner etter endt utdanning. I dette inngår blant annet rutiner for studentevaluering av undervisningen, selvevaluering og institusjonens oppfølging av evalueringer, læringsutbytte, dokumentasjon av institusjonens arbeid med læringsmiljøet, om institusjonene følger krav til likestilling og universell utforming, samt rutiner for kvalitetssikring av nye studier.

Merknad til § 2–2. Evaluering av institusjonenes system for kvalitetssikring

Bestemmelsene er i hovedsak en videreføring av tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven § 2–2. NOKUT har fått større myndighet til å fastsette hva evalueringen skal omfatte. Evalueringene må skje i henhold til internasjonale standarder og praksis og det fremgår at institusjonene skal høres i denne prosessen. Det fastholdes at evalueringer skal skje minimum hvert sjette år. Dette er ikke til hinder for at NOKUT kan bestemme at det skal gjennomføres mindre omfattende evalueringer med større hyppighet.

Når det gjelder frist for å rette opp vesentlige mangler i kvalitetssikringssystemet, har NOKUT nå fått myndighet til å fastsette en «rimelig frist», men maksimalt seks måneder. NOKUT må vurdere hva som vil være «en rimelig frist» i hvert enkelt tilfelle. I denne vurderingen bør NOKUT se hen til arten av mangelen eller kvalitetssvikten, hva slags tiltak som er hensiktsmessig å sette inn, samt innenfor hvilket tidsrom det er rimelig at institusjonen skal kunne sette inn tiltak.

Merknad til § 2–3. Tilbaketrekking av rett til å søke om akkreditering av studier og myndighet til å etablere studier

Bestemmelsen er en videreføring av tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven § 2–3.

Første ledd gjelder tilbaketrekkning av rettigheter ved institusjon som gir akkrediterte studietilbud, men som ikke har institusjonsakkreditering. Det følger av § 2–1 at også slike institusjoner skal ha et system for kvalitetssikring, jf. universitets- og høyskoleloven § 1–6. Hvis NOKUT på grunnlag av evaluering finner at kvalitetssikringssystemet ved en institusjon i denne kategorien ikke er tilfredsstillende, mister institusjonen retten til å søke om akkreditering av nye studier inntil et tilfredsstillende system er på plass. Tidligere akkrediterte studier ved institusjonen berøres ikke av dette. Ny evaluering av kvalitetssikringssystemet vil ikke bli iverksatt før det har gått minst ett år etter at NOKUT fattet sitt vedtak, og institusjonen må selv kontakte NOKUT for ny evaluering. Dette tilsvarer ordningen som gjelder for akkrediterte institusjoner, jf. annet ledd.

Kapittel 3. Akkreditering av studier og institusjoner i høyere utdanning

Merknad til § 3–1. Akkreditering av studier

Bestemmelsene er en videreføring av tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven § 3–1 med enkelte justeringer.

Første ledd gjelder for institusjoner som ikke tidligere har gitt akkrediterte studietilbud. Først når NOKUT har gitt akkreditering av et studietilbud ved en slik institusjon, er institusjonen underlagt virkeområdet til lov om universiteter og høyskoler og kan rettmessig benytte betegnelsen høyskole. Det vises her til § 7–2 annet ledd i loven, som fastsetter at betegnelsen høyskole bare kan benyttes av institusjoner som er akkreditert som høyskole eller som er akkreditert for å tilby enkeltstudier etter denne lov, jf. også loven § 1–2 første ledd.

Det følger av annet ledd at institusjon som gir akkrediterte studietilbud, men som ikke har institusjonsakkreditering som høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet, må søke NOKUT om akkreditering av alle nye studier (fag, emner), uansett studienes nivå og omfang. For studier som skal inngå i grunnlaget for høyere grad eller yrkesutdanning, må institusjonen, etter at NOKUT har akkreditert studiet, dessuten søke departementet om fastsetting (etableringsgodkjenning) av graden eller yrkesutdanningen, jf. sjuende ledd.

Institusjon som er akkreditert som høyskole eller vitenskapelig høyskole, har myndighet til selv å etablere studier (fag, emner) som skal inngå i grunnlaget for lavere grad eller yrkesutdanning som institusjonen har rett til å gi, jf. universitets- og høyskoleloven § 3–3 annet ledd. Innenfor fagområder der de tildeler doktorgrad eller tilsvarende, har disse institusjonene også myndighet til selv å etablere studier som skal inngå i grunnlaget for øvrige grader og yrkesutdanninger, dvs. studier på høyere grads nivå. Innenfor fagområder der de ikke tildeler doktorgrad eller tilsvarende, må institusjon som er akkreditert som høyskole eller vitenskapelig høyskole søke NOKUT om akkreditering og departementet om etableringsgodkjenning av studier som skal inngå i grunnlaget for høyere grad, jf. også sjuende ledd. Stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid, jf. merknader til tredje ledd, inngår i begrepet «tilsvarende» til doktorgrad, jf. også universitets- og høyskoleloven § 3–3 annet ledd.

Departementet har i Ot.prp.nr.79 (2003–2004) lagt til grunn at stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid ved kunsthøyskolene kan vurderes på linje med doktorgradsutdanninger ved andre institusjoner, jf. Ot.prp.nr.79 (2003–2004), kapittel 4.3.4. I forlengelsen er det lagt til grunn at kunstnerisk utviklingsarbeid skal kunne sidestilles med forskningsaktivitet og forskerutdanning når det gjelder institusjonsakkreditering som vitenskapelig høyskole, jf. Ot.prp.nr.79 (2003–2004), kapittel 3.2.4. Kunsthøyskolene og eventuelt andre institusjoner som deltar i slikt stipendprogram, skal dermed kunne søke om å få de samme faglige fullmaktene på mastergradsnivå som institusjoner med doktorgradsutdanning. Stortinget har gitt sin tilslutning til dette. I stortingskomiteens innstilling er det forutsatt at kunsthøyskolene i Oslo og Bergen blir vurdert i forhold til akkrediteringsstandardene for

vitenskapelige høyskoler og akkreditering for kunstneriske stipendprogram tilsvarende doktorgrad; jf. Innst.O.nr.48 (2004–2005), kapittel 3.2.

Dette vil kreve at NOKUT foretar en faglig vurdering av institusjonenes egeninnsats i programmet og bidrag til programmet som helhet, og eventuelt gir akkreditering.

Det eksisterende felles stipendprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid er institusjonsovergrepene og altså ikke faglig og administrativt forankret ved bestemte institusjoner. Stipendprogrammet er i dag åpent for deltakelse fra flere institusjoner, ikke bare kunsthøyskolene. Bestemmelsen om at institusjonene kan søke om akkreditering, er derfor ikke avgrenset til bare å gjelde de to nevnte institusjonene, men gjelder generelt.

For akkreditering av studietilbud som institusjonen ikke har myndighet til å fastsette selv, vil kravene være de samme for institusjoner med institusjonsakkreditering som for institusjoner uten institusjonsakkreditering, jf. fjerde ledd i denne bestemmelsen.

Eventuelle forskrifter fastsatt av departementet skal i henhold til universitets- og høyskoleloven § 3–2 første ledd, legges til grunn for akkrediteringen. Loven åpner blant annet for at departementet kan fastsette forskrift om et nasjonalt rammeverk for kvalifikasjoner og mål for grader og yrkesutdanninger og om institusjonenes adgang til å gi grader og yrkesutdanninger i samarbeid med andre institusjoner («joint degrees»/fellesgrader), dessuten forskrift om krav til høyere grad og om omfang til selvstendig arbeid i slik grad. Bestemmelser om fellesgrader er tatt inn i denne forskrift, jf. kapittel 4. Bestemmelser om et nasjonalt rammeverk for kvalifikasjoner ble fastsatt av departementet 20. mars 2009.

Også eventuelle rammeplaner fastsatt av departementet skal legges til grunn for akkrediteringen, jf. universitets- og høyskoleloven § 3–2 annet ledd.

Bestemmelsens femte ledd gir NOKUT myndighet til å fastsette standarder og kriterier som skal legges til grunn for akkreditering av studier. NOKUT skal også fastsette akkrediteringsstandarder og -kriterier for «forholdet mellom desentralisert virksomhet og virksomheten for øvrig». I denne sammenheng omfatter dette både «tradisjonell», stedbunden utdanning ved institusjonens hovedsete og ulike former for fleksible studier, fjernundervisning og utdanning som tilbys andre steder (desentraliserte studier). Det gjelder samme standard for likeverdige studietilbud uavhengig av undervisningssted og hvordan undervisningsopplegg er organisert, dvs. at alle studier, også desentraliserte, må underlegges samme vurdering, men det innebærer ikke at et desentralisert studiested vurderes som en separat enhet uavhengig av hovedsetet. Det forutsettes at NOKUT vurderer spesielt hvilke krav som skal stilles til ulike studieformer og studieorganisering.

Videre skal NOKUT fastsette standarder og kriterier for akkreditering av stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid. Det er lagt til grunn at disse – på sine premisser – skal tilsvare det som gjelder for doktorgrad, jf. tredje ledd i denne bestemmelsen.

Tidligere skulle vesentlige endringer i studier som er akkreditert av NOKUT, forelegges NOKUT. Etter bestemmelsens sjette ledd er det NOKUT som skal avgjøre hvilke endringer som skal forelegges NOKUT. Det vil således være opp til NOKUT å trekke opp de nærmere grenser for hvilke endringer som vil være av en slik karakter. Her må det også tas hensyn til at flere mindre endringer over tid kan bli relativt omfattende. For øvrig kan NOKUT på fritt grunnlag iverksette evaluering av tidligere akkrediterte/etablerte studier, jf. § 3–4.

Merknad til § 3–2. Akkreditering av institusjoner

Bestemmelsene viderefører tidligere forskrift § 3–2 med enkelte språklige justeringer. Det fremgår nå eksplisitt av annet ledd at vedtak om akkreditering oversendes til departementet som fatter endelig vedtak i saken. Det er den som søker om akkreditering som oversender søknaden. Man er ikke forpliktet til å oversende søknaden til departementet. Departementet foretar i denne sammenhengen en samlet vurdering av søknaden, der blant annet institusjonens finansielle situasjon og faglige og strategiske planer kan inngå. Søknaden vil også bli sett i sammenheng med studietilbudet ved andre institusjoner og institusjonsstrukturen i høyere utdanning. Se rundskriv F–11–03.

Det følger av universitets- og høyskoleloven § 1–2 annet ledd at Kongen på grunnlag av faglig vurdering fra NOKUT avgjør hvilken kategori den enkelte institusjon tilhører. NOKUTs vedtak om akkreditering skal derfor oversendes departementet, som forbereder saken for Kongen.

Merknad til § 3–3. Standarder for akkreditering av institusjoner

Bestemmelsene er en videreføring av tidligere forskrift § 3–3 med enkelte språklige justeringer.

Det er gjort en endring ved at tidligere bokstav g (bokstav f i første ledd) om at institusjoner skal ha et tilfredsstillende fagbibliotek er tatt ut som eget punkt. Viktige elementer ved institusjonenes organisering og infrastruktur som skal være oppfylt er bl.a. at institusjonene skal ha et tilfredsstillende bibliotek, tilfredsstillende forelesningssaler, utstyr, leseplasser, grupperom osv. I Ot.prp.nr.79 (2003–2004) vises det til at mange høyskoler har store forskningsbibliotek som gir viktige bidrag i det nasjonale biblioteksamarbeidet, jf. kapittel 3.5.4. Det er således i universitets- og høyskoleloven lagt til grunn at det ikke skal oppstilles et nasjonalt ansvar for enkelte institusjoner for å bygge opp, drive og vedlikeholde forskningsbibliotek, men at departementet kan gi enkelte institusjoner et særskilt nasjonalt ansvar på dette området, jf. lov om universiteter og høyskoler § 1–4 tredje ledd.

Merknad til § 3–4. Revidering av akkrediterte studier

Bestemmelsen er i hovedsak en videreføring av tidligere forskrift § 3–4 med enkelte justeringer.

Bestemmelsens første ledd fastsetter at NOKUT på fritt grunnlag kan igangsette revidering av akkrediterte studier og at revideringen skal baseres på en evaluering foretatt av sakkyndige, jf. § 1–7. NOKUTs virkemidler må ses i sammenheng, og en revidering, hvor ytterste konsekvens er at institusjonen mister retten til å tilby et studium eller mister institusjonsakkrediteringen etter forskriftens § 3–5, er det mest inngripende virkemiddelet NOKUT har. Etter bestemmelsen kan NOKUT «på fritt grunnlag igangsette» revidering av akkrediterte studier, noe som innebærer at NOKUT når som helst kan sette i gang en revideringsprosess. Likevel bør NOKUT i praksis vurdere å ta i bruk mindre inngripende virkemidler før en eventuell revidering settes i gang. Eksempler på slike virkemidler kan være at NOKUT utreder og vurderer situasjonen nærmere, ber institusjonene om en nærmere redegjørelse, går i dialog med institusjonen for å finne egnede tiltak for å rette opp i mangelfulle forhold mv. En full revideringsprosess vil være aktuell dersom kvalitetssvikten ikke blir utbedret ved bruk av andre virkemidler, jf. forskriftens § 1–6 om NOKUTs virkemidler.

Utgangspunktet er at NOKUT, ved revidering, skal legge til grunn de standarder og kriterier som lå til grunn for akkrediteringen, selv om dette ikke lenger eksplisitt fremgår av bestemmelsen. Dersom NOKUT utarbeider nye eller endrer eksisterende standarder og kriterier, må institusjonen i løpet av en overgangsperiode tilpasse seg de nye kriteriene og standardene. Det legges til grunn at NOKUT utarbeider overgangsordninger, slik at institusjonene gis en rimelig frist til å tilpasse seg nye kriterier og standarder.

Bestemmelsens annet ledd er i hovedsak en videreføring av tidligere § 3–4 annet ledd. Når det gjelder frist for å utbedre manglene er det nytt at NOKUT skal gi institusjonen en «rimelig frist på inntil 2 år til å iverksette tiltak». NOKUT må vurdere hva som vil være «en rimelig frist» i hvert enkelt tilfelle. I denne vurderingen bør NOKUT se hen til arten av mangelen eller kvalitetssvikten, hva slags tiltak som er hensiktsmessig å sette inn, samt innenfor hvilket tidsrom det er rimelig at institusjonen skal kunne sette inn tiltak.

Konsekvensen av et vedtak fra NOKUT om at et studium ikke lenger tilfredsstiller kravene til akkreditering, er at institusjonens eksamensrett for studiet opphører. I dette ligger det også, som etter tidligere bestemmelse, at institusjonen ikke kan ta opp flere studenter til studiet. Se bestemmelsens tredje ledd.

Det fremgår at institusjonen skal iverksette tiltak som gjør det mulig for studentene å fullføre studiet. Tiltakene skal godkjennes av NOKUT. Bestemmelsene er noe omarbeidet i forhold til tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven § 3–4 tredje ledd. Det er blant annet ikke nærmere spesifisert hvilke tiltak institusjonen skal sette inn overfor studentene dersom akkrediteringen av studiet er trukket tilbake. Typiske tiltak vil være at det inngås et samarbeid med en annen institusjon, slik at studentene får gjennomført studiet og avlagt eksamen. Institusjonens øvrige studier og eventuelle faglige fullmakter etter universitets- og høyskoleloven § 3–3 berøres ikke av en revidering av studiet.

For å kunne tilby det samme studiet igjen, må institusjonen søke NOKUT om akkreditering. Dette gjelder for samtlige institusjoner, også de som har myndighet til selv å opprette det aktuelle studiet. Hvis NOKUT trekker tilbake akkrediteringen av et studium, må institusjonen sette inn de nødvendige tiltak dersom studiet igjen skal bli akkreditert. NOKUT kan i særskilte tilfeller fastsette at tilsvarende søknader om akkreditering ikke kan fremmes før utløpet av en tidsperiode på inntil 2 år, jf. § 3–6 annet ledd, som i hovedsak er en videreføring av § 3–4 fjerde ledd og § 3–5 fjerde ledd. Adgangen til å fastsette en karenstid på inntil 2 år før ny søknad om akkreditering av studiet kan fremmes, er begrunnet i et ønske om å unngå at den videre utviklingen av det aktuelle studiet skal bli preget av hastverk og manglende kvalitetssikring ved institusjonen. Det er NOKUT som må vurdere om det er nødvendig med en karenstid, og i så fall hvor lang den bør være.

Merknad til § 3–5. Revidering av akkrediterte institusjoner

Bestemmelsen viderefører i hovedsak tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven § 3–5, men er forkortet på enkelte punkter. Se for øvrig merknader til § 3–4.

Revidering av institusjonsakkreditering er å anse som ett av NOKUTs mest inngripende virkemiddel og må ses i sammenheng med NOKUTs brede virkemiddelspekter, jf. forskriftens § 1–6. Se forøvrig merknader til § 3–4 første ledd vedrørende NOKUTs bruk av virkemidler og hvilke standarder og kriterier som skal legges til grunn for revideringen.

Til annet ledd må det ses hen til merknader til § 3–4 annet ledd når det gjelder hva som ligger i vurderingen av «rimelig frist».

Det fremgår av tredje ledd at NOKUTs vedtak om å trekke tilbake akkrediteringen skal oversendes departementet. Bestemmelsen henviser til universitets- og høyskoleloven § 3–3 og § 1–2 første og annet ledd. Her følger det at det er departementet og Kongen som trekker tilbake institusjonsakkrediteringen, slik at institusjonens faglige fullmakter etter universitets- og høyskoleloven § 3–3 første og annet ledd bortfaller. Etter universitets- og høyskoleloven § 1–2 annet ledd avgjør Kongen, på grunnlag av en faglig vurdering fra NOKUT, hvilken kategori den enkelte institusjon tilhører. NOKUTs vedtak om at en institusjon ikke lenger oppfyller kravene til akkreditering i en gitt kategori, skal derfor oversendes departementet for videre oppfølging.

Merknad til § 3–6. Søknader om akkreditering

Første ledd er i hovedsak en videreføring av tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven § 1–4, og det fremgår at NOKUT utarbeider retningslinjer for utformingen og behandlingen av søknader om akkreditering av studier og institusjoner etter § 3–1 og § 3–2. Annet punktum om at NOKUT av hensyn til effektivisering av saksbehandlingen kan fastsette søknadsfrister, er ny. Den gir NOKUT hjemmel til både å

fastsette søknadsfrist for akkreditering av institusjoner og av studier. Hensikten med bestemmelsen er å effektivisere saksbehandlingen hos NOKUT. NOKUT må behandle alle innkomne søknader innen ny søknadsfrist inntreffer. Spørsmålet om antall søknadsfrister per år må vurderes i lys av ønsket om å effektivisere arbeidet med behandling av søknader om akkreditering.

Annet ledd er en justert videreføring av tidligere forskrift § 1–4 annet ledd annet punktum, § 3–4 fjerde ledd og § 3–5 fjerde ledd. Bestemmelsen gir NOKUT myndighet til å fastsette at «tilsvarende» søknader om akkreditering ikke kan fremmes før etter en tidsperiode på inntil 2 år. Dette vil både gjelde søknader om «førstegangsakkreditering» som NOKUT tidligere har behandlet og avslått og søknader om akkreditering etter en revidering. For søknader etter revidering vil bestemmelsen være aktuell for samtlige institusjoner, også de som har fullmakt til å opprette studier selv. Disse må søke NOKUT om akkreditering etter § 3–4, dersom akkrediteringen av et studium er trukket tilbake. NOKUT skal i tråd med forvaltningsrettslige prinsipper veilede institusjonene i arbeidet med utforming av søknader. Karenstid for søknad om akkreditering etter revidering, vil typisk være aktuelt der institusjonen må ha tid til å sette inn de nødvendige tiltak dersom studiet igjen skal bli akkreditert. Det er i denne sammenhengen viktig å unngå at den videre utviklingen av det aktuelle studiet blir preget av hastverk og manglende kvalitetssikring ved institusjonen. Det vil ikke være tilstrekkelig å endre enkelte små elementer ved studiet, navn eller lignende for at dette skal fremstå som et nytt studium, og så kreve ny behandling av NOKUT.

NOKUT må foreta en helhetsvurdering av spørsmålet om det er behov for en karenstid. Her vil spørsmålet om det dreier seg om en søknad om «førstegangsakkreditering» eller akkreditering etter revidering står sentralt. Bruk av karenstid kan bare begrunnes i forhold ved institusjonen.

Kapittel 4. Fellesgrader

Merknad til § 4–1. Institusjonenes adgang til å gi grader og yrkesutdanninger i samarbeid med andre

Bestemmelsen viderefører tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven § 4–1.

Norge har gjennom sin tilslutning til Bolognaprosessen forpliktet seg til å fjerne juridiske hindringer for institusjoner i høyere utdanning som ønsker å tilby grader i samarbeid med andre institusjoner, såkalte fellesgrader («joint degrees»). Dette er det tatt høyde for i universitets- og høyskoleloven § 3–2 første ledd: «Departementet kan gi forskrift [...] om institusjonenes adgang til å gi grader og yrkesutdanninger i samarbeid med andre institusjoner.»

Det skal fremgå av vitnemålet og vitnemålstillegget (Diploma Supplement) dersom utdanning (grader, yrkesutdanninger) er gitt i samarbeid med andre institusjoner, jf. universitets- og høyskoleloven § 3–11 fjerde ledd.

Første ledd slår fast at universiteter og høyskoler kan gi fellesgrader i samarbeid med andre institusjoner i inn- eller utland.

Det fremgår av annet ledd at institusjonenes myndighet til selv å etablere studier (fag, emner) som skal inngå i grunnlaget for fellesgrader, vil være den samme som for studier som skal inngå i grad eller yrkesutdanning som institusjonen tilbyr alene, jf. denne forskrift § 3–1.

I de tilfeller der institusjonen må søke NOKUT om akkreditering av studier, gis det hjemmel for NOKUT til å akkreditere også deler av et studium (moduler, emner).

Merknad til § 4–2. Krav til fellesgrader – institusjonenes ansvar

Bestemmelsen viderefører tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven § 4–2.

For at det ikke skal oppstå uklarhet om ansvarsforholdene i forbindelse med fellesgrader, er det tatt inn en bestemmelse i første ledd om at universiteter og høyskoler som deltar i slikt samarbeid, skal inngå avtale om dette med den/de samarbeidende institusjon(er).

Når universiteter og høyskoler deltar i samarbeid om fellesgrader, påtar de seg også et ansvar for å gi studentene et kvalitetssikret tilbud totalt sett. Samarbeidsinstitusjonene må ifølge annet ledd i bestemmelsen påse at akkreditering foreligger for alle deler i en felles grad, dvs. at alle emnene i studiet, herunder masteroppgaven, gis av institusjon som er akkreditert på aktuelt nivå eller institusjon som har offentlig godkjenning som høyere utdanningsinstitusjon i det aktuelle landet. Institusjonen må ha rett til å gi tilbudet, eventuelt må det foreligge egen akkreditering for den del som ikke gis av institusjon med akkreditering på aktuelt nivå. Minst en av institusjonene må ha rett til å tildele den aktuelle graden (bachelor, master, ph.d.). Når det er gitt akkreditering av enkeltemne, vil emnet også kunne brukes i andre program hvor innpassing er faglig relevant.

I Berlinkommunikatet «Realising the European Higher Education Area» av 19. september 2003 understrekes nødvendigheten av å sikre en vesentlig studieperiode i utlandet i fellesgradsprogram (« ... they [Ministers] stress the necessity of ensuring a substantial period of study abroad in joint degree programmes ... »). Det anses ikke aktuelt å fastsette nærmere bestemmelser om omfanget av studieopphold ved samarbeidende institusjon/-er, da forståelsen av «vesentlig» («substantial») vil kunne variere med type gradsstudium (fagområde, nivå) og land. Det presiseres nå i bestemmelsen at sikring av et visst studieopphold ved de samarbeidende institusjonene så vel gjelder der det er norske institusjoner som samarbeider og der samarbeidet er mellom norske og utenlandske institusjoner.

Bestemmelsen i fjerde ledd skal sikre at studenter som tas opp på et fellesgradsstudium ved norsk institusjon, får den utdanningen de er forespeilet eller et tilsvarende tilbud. Tilsvarende bestemmelser finnes også for institusjonenes egne studier, jf. denne forskrift § 3–4 tredje ledd.

I tillegg til Lisboa-konvensjonen av 9. juni 2004 (Recommendation on the recognition of joint degrees) heter det at de nasjonale akkrediteringsorganene bør ha oversikt over fellesgradsprogram som universitetene og høyskolene

deltar i. Bestemmelsen i femte ledd pålegger NOKUT å føre oversikt over fellesgrader som norske institusjoner kan tildele. Dette gjelder både fellesgrader der det inngår studier som må akkrediteres av NOKUT, og fellesgrader der det inngår studier som institusjonene selv har myndighet til å etablere.

Kapittel 5. Fagskoleutdanning

Tidligere forskrift om godkjenning etter fagskoleloven er i sin helhet innlemmet denne forskriften. Kapittel 5 om fagskoleutdanning er en videreføring av § 5 til § 9. De resterende bestemmelsene i tidligere forskrift er inn tatt i henholdsvis kapittel 1 og 7 i denne forskriften.

Det er et krav etter fagskoleloven at utdanningstilbudene skal bygge på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. NOKUT, eventuelt godkjent tilbyder, skal vurdere fagskoleutdanningene med sikte på om de ligger på et nivå over videregående opplæring. At et utdanningstilbud bygger på videregående opplæring vil ikke si at samtlige fag utdanningstilbudet består av, må ligge over høyeste nivå i faget i videregående opplæring. Fag i utdanningstilbud som er en påbygning på tilsvarende fag fra de studieretningene/utdanningsprogram i videregående opplæring som kreves for opptak, skal imidlertid bygge på disse fagene og ligge på et høyere nivå. Utdanninger i fag/fagområde som på videregående opplæringsnivå ender med fag- eller svennebrev eller yrkeskompetanse, skal på fagskolenivå bygge på fag- eller svennebrevet, yrkeskompetansen eller tilsvarende realkompetanse. Fagskoleutdanning som ikke bygger på, eller er en videreføring av, studieretning/utdanningsprogram i videregående opplæring (utdanning innen fagområder som ikke er i videregående opplæring) skal i sitt opplegg og gjennomføring bygge på den generelle kompetanse og modenheten disse studentene har fra videregående opplæring.

En fagskoleutdanning skal ha et omfang som tilsvarer minimum et halvt studieår og maksimum to studieår. Et studieår har et omfang tilsvarende et normalt arbeidsår. Det er ikke krav om at fagskoleutdanning skal være organisert i semestre. Omfanget av fagskoleutdanning skal beregnes i heltid, enten de tilbys som heltids- eller deltidsutdanning, stedbaseret eller som fjernundervisning (over nett eller på annen måte) eller i moduler. Tilbud av kortere varighet enn et halvt studieår eller lengre enn to studieår, godkjennes ikke. I fagskoleutdanning kan det brukes ulike undervisningsmetoder. Metodene må være tilpasset målet for den aktuelle undervisningen.

Merknad til § 5–1. Godkjenning av utdanningstilbud etter lov om fagskoleutdanning

Bestemmelsen er en videreføring av tidligere forskrift om godkjenning etter fagskoleloven § 5.

Bestemmelsen i første ledd gir NOKUT ansvar for den faglige vurderingen, inkludert fastsetting av metode for godkjenning av fagskoleutdanningstilbud. NOKUT skal sette krav til hvordan den sakkyndige vurderingen og godkjenningen skal gjennomføres, herunder mal for utforming av innstilling fra de sakkyndige. «Vesentlige endringer» må gjelde i forhold til innhold og nivå. Tilbydere vil kunne påpeke mangler eller misforståelser i de sakkyndiges innstilling. NOKUT forutsettes å holde seg oppdatert med utviklingen av de internasjonale standardene/avtalene og tilpasse de norske standardene til internasjonale krav som er rettslig forpliktende for Norge, jf. fjerde ledd.

Godkjenning i henhold til sertifikatkravene ligger til den statlige godkjennende myndighet. Samarbeidsavtale kan inngås mellom NOKUT og sertifiseringsgivende myndighet.

Dersom en søknad om godkjenning er av en slik art at det ikke er nødvendig med sakkyndig vurdering, gir bestemmelsen i femte ledd NOKUT adgang til å fatte vedtak uten forutgående sakkyndig vurderinger eller en på grunnlag av en begrenset sakkyndig vurdering.

NOKUT kan stille krav om at nasjonalt fastsatte krav til sertifisering og autorisasjon skal være oppfylt. En utdanning til et yrke som krever sertifikat eller autorisasjon kan ikke kalles yrkesrettet hvis teorikravene til sertifikat/autorisasjon ikke er tilfredsstillt. Dette gjelder også hvis yrket krever en internasjonal sertifisering. Når slik sertifisering og/eller autorisering stilles som krav, kan NOKUT lempe på bruken av sakkyndige for å hindre dobbeltarbeid. NOKUT vurderer selv hensiktsmessigheten i – og omfanget av – en slik lemping av bruken av sakkyndige.

Det følger av bestemmelsen i sjuende ledd at NOKUT, i tilfeller der en tilbyder har fått avslag på søknad om godkjenning, kan bestemme at en ny søknad om godkjenning først kan fremmes etter en nærmere angitt tidsperiode. To år er den maksimale karantenetid som kan fastsettes. NOKUT må klargjøre lengden på karantenetiden.

Merknad til § 5–2. Godkjenning av tilbydere

Bestemmelsen er en videreføring av tidligere forskrift om godkjenning etter fagskoleloven § 6.

Søkeren beskriver og definerer selv det fagområdet det søkes godkjenning for, jf. første ledd.

Variasjonen i fagskolesektoren tilsier det kan være hensiktsmessig å ha graderte fullmakter. NOKUT fastsetter standarder og utvikler kriterier for godkjenning av tilbydere. Herunder ligger også muligheten for graderte godkjenninger. En slik gradering må være basert på den sakkyndige vurderingen.

Dersom en allerede godkjent tilbyder eller det fagområdet eller fagområdene tilbyderen er godkjent for har undergått vesentlige endringer (jf. denne forskrift § 5–1 første ledd), må fullmaktene godkjennes på nytt.

Dersom NOKUT i den initierende søknadsbehandlingen konstaterer at ett eller flere av vilkårene ikke er oppfylt kan NOKUT avvise en videre behandling av søknaden

En godkjent tilbyder må være stabil og kunne vise til erfaring med fagskoleutdanning. Kravet til tilfredsstillende kvalitetssikringssystem (jf. § 5–3) bør normalt være strengere for en godkjent tilbyder enn eksempelvis for en

fagskole med godkjenning for kun ett utdanningstilbud. NOKUT vil kunne vurdere behovet for å fastsette særskilte krav til interne kvalitetssikringssystemer ved godkjenning av tilbyder.

En del fagområder innen fagskolefeltet har ikke direkte paralleller i høyere utdanning. Fagskoleutdanningen skal være fleksibel i forhold til arbeidslivets skiftende behov. Dette innebærer at tilbydere raskt skal kunne tilby utdanninger innenfor nye felt. Det stilles derfor ikke noen formelle krav til hva som er et minimumskrav til relevant kompetanse for undervisningspersonalet. Relevant kompetanse kan være realkompetanse. Hva som er relevant kompetanse hos undervisningspersonalet, er en faglig vurdering som NOKUT må foreta.

Det følger av bestemmelsen i fjerde ledd at NOKUT kan stille krav til utforming av søknader og krav til dokumentasjon av styringsordning mv. NOKUT fastsetter også eventuelle utfyllende vilkår for godkjenning av tilbyder.

Det følger av bestemmelsen i sjette ledd at NOKUT, i tilfeller der en tilbyder har fått avslag på søknad om godkjenning som tilbyder, kan bestemme at en ny søknad om godkjenning først kan fremmes etter en nærmere angitt tidsperiode. To år er den maksimale karantenetid som kan fastsettes. NOKUT må klargjøre om dette gjelder generelt eller innenfor bestemte fagområder. NOKUT må også klargjøre lengden på karantenetiden.

Merknad til § 5-3. Kvalitetssikring

Bestemmelsen er en videreføring av tidligere forskrift om godkjenning etter fagskoleloven § 7.

Sviktende kvalitet kan begrunnes i at utdanningen ikke i tilstrekkelig grad er yrkesrettet. Rutiner for å vurdere yrkesrelevans må derfor inngå i kvalitetssikringssystemet.

NOKUT kan stille krav om selvevaluering og institusjonens oppfølging av evalueringer, dokumentasjon av institusjonens arbeid med læringsmiljøet, samt rutiner for kvalitetssikring av nye utdanningstilbud.

NOKUT kan bestemme at en høyere utdanningsinstitusjon som har et godkjent kvalitetssikringssystem også har et tilfredsstillende system også for fagskoleutdanning, gitt at yrkesrelevans inngår i systemet.

Bestemmelsen i tredje ledd fastslår at dersom NOKUT fatter vedtak om at systemet for kvalitetssikring ikke er tilfredsstillende hos tilbyder som gir godkjent fagskoleutdanning, kan NOKUT frata tilbyderen retten til å søke om godkjenning av nye utdanninger.

Tilsvarende gjelder dersom NOKUT fatter vedtak om at systemet for kvalitetssikring ikke er tilfredsstillende hos en godkjent tilbyder. Da kan NOKUT trekke tilbake tilbyderens myndighet til å etablere nye fagskoleutdanninger etter lov om fagskoleutdanning § 2 annet ledd.

En følge av manglende system for kvalitetssikring, herunder at kvalitetssikringssystemet ikke er tilfredsstillende, er at NOKUT vurderer revisjon av godkjenning, jf. denne forskrift § 5-4 og § 5-5.

Merknad til § 5-4. Revidering av godkjenning av utdanningstilbud

Bestemmelsen er en videreføring av tidligere forskrift om godkjenning etter fagskoleloven § 8.

Bestemmelsen gir NOKUT ansvaret for det revideringsfaglige opplegget, herunder hvordan revideringen skal gjennomføres og mal for dokumenter som inngår i revideringen.

Revideringsordningen skal være fleksibel. Derfor er det i tredje ledd eksplisitt åpnet for at NOKUT ikke alltid må bruke sakkyndige. Ulike sider i et sett av standarder og kriterier for revisjon kan behandles på ulike nivå. NOKUT kan revidere hele eller deler av forholdene rundt en fagskoleutdanning. NOKUT behøver ikke å gå via en sakkyndig komité i et hvert tilfelle, når en tilbyder er gjenstand for revisjon. For eksempel kan det være fastsatt objektive vilkår for godkjenning som ikke er overholdt av en institusjon. I enkelte slike tilfelle vil det kunne være åpenbart unødvendig med en egen sakkyndig komité til å forstå slike sider ved en revidering. NOKUT kan også, i tilfeller der det oppdages mangler eller det kan være tvil ved om en institusjon oppfyller vilkårene for godkjenning, anmode en institusjon om å rette opp forholdene eller be om en nærmere redegjørelse fra institusjonen. Dersom en institusjon ikke kan redegjøre tilfredsstillende for situasjonen eller det er tvil om etterlevelse av godkjenningsvilkårene, kan det vurderes å sette ned en sakkyndig komité.

Bestemmelsen i femte ledd gir tilbyderne en frist på inntil 6 måneder til å rette opp vesentlige mangler før vedtak oversendes departementet. NOKUT vurderer i hvert tilfelle hvilken frist som er rimelig for å få rettet opp de påpekte mangler. Varigheten av utdanningstilbudet vil ha betydning for denne vurderingen. NOKUT må i den enkelte sak selv vurdere hvorvidt det er behov for at de sakkyndige på ny skal vurdere kvaliteten på utdanningstilbudet jf. fagskoleloven § 2 tredje ledd.

Hvis en utdanning ikke er godkjent skal NOKUT ifølge sjette ledd følge opp med tilbaketrekking av rettigheter gitt med hjemmel i lov om fagskoleutdanning § 2. Departementet kan også følge opp ved å stanse eventuelle offentlige tilskudd i henhold til fagskoleloven § 8.

Nye studenter vil ikke kunne få lån i Lånekassen, siden det forutsetter at utdanningen er godkjent etter en utdanningslov.

For å sikre at studentene ved et utdanningstilbud som ikke lenger er godkjent, skal få fullført utdanningen, skal det inngås en avtale med en annen tilbyder som kan overta det faglige ansvaret. Alternativt kan det, dersom dette godkjennes av NOKUT, iverksettes særskilte tiltak som gjør at institusjonen likevel kan ha ansvar for å avholde eksamen for de berørte studentene, jf. sjuende ledd.

Merknad til § 5-5. Revidering av godkjent tilbyder

Bestemmelsen er en videreføring av tidligere forskrift om godkjenning etter fagskoleloven § 9.

Det vises til merknadene til § 5–4 annet, tredje ledd og sjette ledd.

Der tilbyder har godkjenning for flere fagområder, avgjør NOKUT om tilbaketrekkingen gjelder én eller flere godkjenninger, eller tilbyderen generelt. En permanent tilbaketrekking av godkjenning som tilbyder innebærer at tilbyderen må starte prosessen på nytt, på lik linje med andre tilbydere som ønsker godkjenning, hvis tilbyderen ønsker ny godkjenning. Hvis NOKUT bestemmer at ny søknad om godkjenning først kan fremmes etter inntil 2 år (karantenetid), må NOKUT klargjøre om dette gjelder generelt eller innenfor bestemte fagområder. NOKUT må også klargjøre lengden på karantenetiden.

Kapittel 6. Godkjenning av annen høyere utdanning

Merknad til § 6–1. Generell godkjenning som likestilt med norsk høyere utdanning

Bestemmelsen viderefører tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven § 5–1.

Bestemmelsen i første ledd presiserer at NOKUT avgjør søknader fra enkeltpersoner om generell godkjenning av utdanning fra utenlandsk institusjon eller norsk institusjon som ikke går inn under universitets- og høyskoleloven, jf. § 3–4 annet ledd. NOKUTs generelle godkjenning vil være retningsgivende ved institusjonenes behandling av søknader om godkjenning som faglig jevngrad med grad eller utdanning som gis ved den enkelte institusjon etter universitets- og høyskoleloven § 3–4 tredje ledd.

Det følger av tredje ledd i bestemmelsen at NOKUT skal påse at utdanningen det søkes om generell godkjenning for har akkreditering eller offentlig godkjenning som høyere utdanning. Tidligere var det et vilkår for godkjenning av høyere utdanning tatt i utlandet at den var akkreditert som høyere utdanning i det landet den ble tilbudt. Bestemmelsen er nå endret slik at dette ikke lenger er et vilkår. Denne endringen begrunnes med at enkelte akkrediteringsorgan har kompetanse til å akkreditere utdanninger som tilbys i andre land enn det landet organet er hjemmehørende i. Videre er det nå adgang til å gjøre unntak fra bestemmelsen i særskilte tilfelle. Dette gjør det mulig for NOKUT å godkjenne utdanning som ikke akkreditert, men som åpenbart bør kunne gis godkjenning.

Merknad til § 6–2. Institusjonenes godkjenning av utenlandsk utdanning

Bestemmelsen om institusjonenes plikt til å rapportere om sine vedtak om faglig godkjenning er en justert videreføring av tidligere forskrift § 5–2 med nytt annet ledd. Departementet ser at rapporteringen i perioder kan være vanskelig i påvente av oppdatert databaseløsning.

Annet ledd er nytt og fastslår at NOKUT skal legge til rette for en samordnet nasjonal praksis og bistå institusjonene i deres arbeid med godkjenning etter universitets- og høyskoleloven § 3–5 tredje ledd. Videre fremgår det at NOKUT skal bistå institusjonene med råd i deres arbeid med godkjenningsvedtak. Selv om NOKUT her gis en mer markert rolle når det gjelder institusjonenes godkjenningsvedtak av utenlandsk høyere utdanning, må det påpekes at det er institusjonene som skal foreta den faglige vurderingen. NOKUTs samordning og rådgivningsbistand skal ikke omfatte faglige vurderinger som legges til grunn for godkjenningsvedtaket, men være av mer generell karakter.

Kapittel 7. Klage

Bestemmelsene i dette kapitlet viderefører tidligere forskrift om akkreditering etter universitets- og høyskoleloven § 6–1 og § 6–2 og forskrift om godkjenning etter fagskoleloven § 10 og § 11.

Bestemmelsene i de tidligere forskriftene er slått sammen, slik at bestemmelsen både omfatter klagesaker vedrørende høyere utdanning og klagesaker vedrørende fagskoleutdanning. Departementet har mulighet til å fastsette at nemnden skal ha felles leder og/eller nestleder for behandling av både saker etter fagskoleloven og universitets- og høyskoleloven. Ved behandling av klagesaker skal klagenemnden sammensettes med personer med som er oppnevnt med relevant kompetanse i tilknytning til den aktuelle sak som behandles. Klagenemnden må selv organisere sin saksbehandling på hensiktsmessig måte for å ivareta dette.

Kapittel 8. Sluttbestemmelser

Merknad til § 8–1. Ikrafttredelse og overgangsregler

Bestemmelsen fastsetter at forskriften trer i kraft straks, samt hvilke forskrifter som oppheves ved ikrafttredelse. Videre fastsettes overgangsregler, herunder at det gis en frist til 1. januar 2011 til å endre forskrifter fastsatt i medhold av de forskriftene som her oppheves. Dette gjelder NOKUTs forskrift 25. januar 2006 nr. 121 om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i norsk høyere utdanning. NOKUT må derfor selv vurdere og påse nødvendige oppdateringer av hjemmelsgrunnlag og eventuelle andre justeringer i sine forskrifter som følge av endringene i denne forskrift.

2. feb. Nr. 97 2010**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Utenriksdepartementet 2. februar 2010 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven), jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260. Kunngjort 5. februar 2010 kl. 13.40.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

Vedlegg 8 skal lyde:

Vedlegget ble sist oppdatert 2. februar 2010.

Følgende stater er parter i ILO-konvensjonen nr. 108 vedrørende sjømanns identitetskort pr. 1. januar 2010, jf. utlendingsforskriften § 3-1 første ledd bokstav j:

Algerie
Angola
Antigua og Barbuda
Barbados
Belize
Brasil
Bulgaria
Canada
Cuba
Danmark
Djibouti
Dominica
Estland
Fiji
Finland
Ghana
Grenada
Guatemala
Guinea-Bissau
Guyana
Hellas
Honduras
Hviterussland
India
Irak
Iran
Irland
Island
Italia
Kamerun
Kirgisistan
Latvia
Liberia
Litauen
Luxembourg
Malta
Marokko
Mauritius
Mexico
Norge
Panama
Polen
Portugal
Romania
Russland
St. Lucia
St. Vincent og Grenadinene
Seychellene

Salomonøyene
Slovenia
Spania
Sri Lanka
Storbritannia
Sverige
Tadsjikistan
Tanzania
Tsjekia
Tunis
Tyrkia
Uruguay
Ukraina.

II

Endringen trer i kraft umiddelbart.

5. feb. Nr. 98 2010

Forskrift om endring i forskrift om domssogs- og lagdømmeinndeling

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 5. februar 2010 med hjemmel i lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstolloven) § 16 og § 22. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 5. februar 2010 kl. 13.40.

I

I forskrift 16. desember 2005 nr. 1494 om domssogs- og lagdømmeinndeling gjøres følgende endringer:

Del I nr. 5 bokstav b) skal lyde:

b) *Sør-Trøndelag tingrett, lokalisert til Trondheim*

Følgende kommuner skal sogne til Sør-Trøndelag tingrett: Trondheim, Skaun, Melhus, Klæbu, Malvik, Selbu, Tydal, Hemne, Snillfjord, Agdenes, Oppdal, Rennebu, Meldal, Orkdal, Røros, Holtålen, Midtre Gauldal.

Del I nr. 13 bokstav c) skal lyde:

c) *Sandefjord tingrett, lokalisert til Sandefjord*

Følgende kommuner skal sogne til Sandefjord tingrett: Sandefjord.

Del I nr. 13 bokstav d) skal lyde:

d) *Larvik tingrett, lokalisert til Larvik*

Følgende kommuner skal sogne til Larvik tingrett: Larvik og Lardal.

Del II nr. 2 skal lyde:

Frostating lagdømme utgjøres av følgende lagsogn:

Møre og Romsdal

Trondheim: Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylker

Følgende tingretter skal sogne til Frostating lagdømme:

Namdal tingrett

Inntrøndelag tingrett

Fosen tingrett

Sør-Trøndelag tingrett

Nordmøre tingrett

Romsdal tingrett

Sunnmøre tingrett

Søre Sunnmøre tingrett

Del II nr. 4 skal lyde:

Agder lagdømme utgjøres av følgende lagsogn:

Vestfold

Telemark

Aust-Agder og Vest-Agder

Følgende tingretter skal sogne til Agder lagdømme:

Lister tingrett

Kristiansand tingrett

Aust-Agder tingrett

Aust-Telemark tingrett
Vest-Telemark tingrett
Nedre Telemark tingrett
Nordre Vestfold tingrett
Tønsberg tingrett
Sandefjord tingrett
Larvik tingrett

II

Endringene trer i kraft straks.

28. jan. Nr. 100 2010

Forskrift om endring i forskrift om fartøyskvoter og maksimalkvoter ved fiske etter kolmule i 2010

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 28. januar 2010 med hjemmel i forskrift 16. desember 2009 nr. 1554 om regulering av fisket etter kolmule i 2010 § 5 og § 11 og forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2–8 og § 2–12. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 15. januar 2010 nr. 41 om fartøyskvoter og maksimalkvoter ved fiske etter kolmule i 2010 gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Kolmuletrålernes fartøyskvoter beregnes på grunnlag av en kvoteenhet fastsatt til 3 200 tonn. Av den totale kvoteenhet kan en delkvoteenhet på inntil 2 420 tonn fiskes i EU-sonen og en delkvoteenhet på inntil 1 250 tonn fiskes i færøysk sone.

Ny § 2 skal lyde:

§ 2. Maksimalkvoter for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse

Ved beregning av fartøyskvote i fisket etter kolmule for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse brukes faktoren 1,8.

Ny § 3 skal lyde:

§ 3. Faktisk lastekapasitet

Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse kan i fisket etter kolmule ta om bord og levere fangst per tur lik fartøyets faktiske lastekapasitet, dog ikke utover størrelsesbegrensning angitt i § 2–7 og § 2–11 i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften).

Nåværende § 2 blir ny § 4.

II

Endringene trer i kraft straks.

29. jan. Nr. 101 2010

Forskrift om regulering av fiske etter lodde i Grønland, Island og Jan Mayen i sesongen 2009–2010

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 29. januar 2010 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villtlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 16, § 36 og § 37, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

§ 1. Virkeområde

Det er forbudt for norske fartøy å fiske lodde i det nordøstlige Atlanterhav.

Uten hensyn til forbudet i første ledd, kan norske fartøy med ringnottillatelse fiske inntil 28 431 tonn lodde i fiskerisonen ved Jan Mayen, i Grønlands fiskerisone nord for 64° 30' N og i Islands økonomiske sone nord 64° 30' N. Herav kan det fiskes inntil 28 431 tonn lodde i Islands økonomiske sone.

Denne forskrifts § 11 gjelder også for utenlandske fartøy som driver fiske og fangst i fiskerisonen ved Jan Mayen.

§ 2. Åpningsdato

Fisket åpnes den 29. januar 2010.

§ 3. Melding om utseiling mv.

Fartøy med adgang til å delta i fisket etter lodde ved Jan Mayen, Grønland og Island, skal melde utseiling til Norges Sildesalgslag. Ingen fartøy kan foreta utseiling uten på forhånd å ha meldt fra til Norges Sildesalgslag. Ved utseiling må fartøy være faktisk utlosset, ha loddenot om bord og ha forlatt land/kai.

Fiskeridirektoratet kan fastsette siste frist for å foreta utseiling.

§ 4. Rapportering

Fartøy som har tatt utseiling skal melde seg til Norges Sildesalgslag ved inngang i Islandsk økonomisk sone.

Fartøy som har meldt inngang til Islandsk økonomisk sone skal hver dag klokken 1200 UTC sende rapport til Norges Sildesalgslag om posisjon og fangst siden siste melding.

§ 5. Utseilingsstopp

Norges Sildesalgslag eller Fiskeridirektoratet kan fastsette hvor mange fartøy som tar utseiling og fastsette utseilingsstopp.

§ 6. Maksimalkvoter

Fartøyene kan fiske en maksimalkvote på 900 tonn lodde hver.

§ 7. Lastekapasitet

Det kan i fisket nyttes faktisk lastekapasitet tillatt for løsført fangst.

§ 8. Fiskestopp

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket når kvoten nevnt i § 1 er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket selv om det enkelte fartøy ikke har fisket sin maksimalkvote.

§ 9. Forbud mot overføring av kvote og forbud mot leie av fartøy

Det kvantum som kan fiskes med det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og å lande fangst som er fisket av et annet fartøy.

§ 10. Stenging av fiskefelt

For å begrense fisket av lodde under minstemål kan Fiskeridirektøren forby loddefiske i visse områder i Fiskerisonen ved Jan Mayen.

§ 11. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 12. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 38 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 60, § 61, § 62 og § 64.

§ 13. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 102 2010**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 1. februar 2010 med hjemmel i forskrift 15. desember 2009 nr. 1544 om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 § 9. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 15. desember 2009 nr. 1544 om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 gjøres følgende endringer:

§ 2 første og andre ledd skal lyde:

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy fiske inntil 5 989 tonn torsk i Nordsjøen. Av dette kvantum settes 85 tonn til forsknings- og undervisningsformål.

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy fiske inntil 163 tonn torsk i Skagerrak utenfor grunnlinjene.

§ 3 første og andre ledd skal lyde:

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap som har adgang til å delta kan fiske og lande inntil 3 722 tonn torsk i Nordsjøen.

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap som har adgang til å delta kan fiske og lande inntil 113 tonn torsk i Skagerrak utenfor grunnlinjene.

II

Endringene trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 103 2010**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 1. februar 2010 med hjemmel i forskrift 21. desember 2009 nr. 1742 om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 § 10 tredje ledd. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 21. desember 2009 nr. 1742 om regulering av fisket etter sei i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan norske fartøy fiske og lande inntil 56 563 tonn sei sør for 62° N i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone og i EU-sonen i ICES' statistikkområdene IV og IIIa. Av dette kvantum avsettes 250 tonn til forsknings- og undervisningsformål.

§ 2 nytt andre ledd skal lyde:

Norske fartøy kan fiske 101 tonn i Færøyenes fiskerisone.

§ 2 nåværende andre ledd blir nytt tredje ledd.

§ 3 tredje ledd skal lyde:

Fartøy som fisker med trål kan fiske og lande inntil 42 813 tonn, herunder kan:

- a) fartøy med torske trållatelse fiske og lande inntil 27 603 tonn.
- b) fartøy med pelagisk trållatelse, nordsjøtrållatelse eller avgrenset nordsjøtrållatelse kan fiske og lande inntil 8 025 tonn, hvorav 3 000 tonn avsettes til dekning av bifangst av sei som går til oppmaling i industritrållfisket.
- c) fartøy med seitrållatelse kan fiske og lande inntil 7 184 tonn.

II

Endringene trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 104 2010**Forskrift om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 1. februar 2010 med hjemmel i forskrift 17. desember 2009 nr. 1596 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2010 § 9. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

§ 1. Kvotefaktor for fartøy med tillatelse til å fiske med trål

Ved beregning av fartøykvoter for fartøy med tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål, jf. forskrift om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konesjonsforskriften) § 2–20, skal anvendes faktor 8,1.

§ 2. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 105 2010**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter tobis i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 1. februar 2010 med hjemmel i forskrift 11. desember 2009 nr. 1506 om regulering av fisket etter tobis i 2010 § 6. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 11. desember 2009 nr. 1506 om regulering av fisket etter tobis i 2010 gjøres følgende endringer:

Ny § 3 skal lyde:

§ 3. Totalkvote og maksimalkvote ved fiske i EU-sonen

Uten hinder av § 1 kan norske fartøy med adgang til å delta fiske og lande inntil 20 000 tonn tobis i EU-sonen i ICES' statistikkområde IV i perioden fra og med 1. april til og med 6. mai 2010. Det er ikke tillatt å foreta utseiling før 1. april 2010.

Maksimalkvoten for fartøy med pelagisk trållatelse og nordsjøtrållatelse fastsettes på grunnlag av basiskvoten (100 % av konsesjonskapasitet). Maksimalkvoten til det enkelte fartøy fremkommer ved å multiplisere basiskvoten for fartøyet med den faktoren en får ved å dividere de respektive gruppekvotene med summen av basiskvotene. Fiskeridirektoratet fastsetter faktoren og kan endre denne.

For fartøy med pelagisk tråltillatelse og nordsjøtråltillatelse nyttes fastsatt konsesjonskapasitet, jf. § 2–8 annet ledd og § 2–12 annet ledd i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften).

Fartøy med adgang til å delta i fisket etter tobis i EU-sonen skal rapportere i henhold til forskrift 21. desember 2009 nr. 1743 om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy. Fiskeridirektoratet kan fastsette ytterligere kriterier for deltakelse og gjennomføring av fisket etter tobis i EU-sonen.

Nåværende § 3 – § 8 blir nye § 4 – § 9.

II

Endringene trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 106 2010

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter øyepål i 2010

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 1. februar 2010 med hjemmel i forskrift 17. desember 2009 nr. 1558 om regulering av fisket etter øyepål i 2010 § 7. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 17. desember 2009 nr. 1558 om regulering av fisket etter øyepål i 2010 gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd skal lyde:

Uten hinder av § 1 kan norske fartøy med adgang til å delta fiske og lande 80 000 tonn øyepål i perioden fra og med 1. mai til og med 31. oktober. I tillegg til kvoten angitt i første setning kan norske fartøy fiske inntil 6 000 tonn øyepål i EU-sonen i ICES' statistikkområde IV.

II

Endringen trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 107 2010

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter rødspette i Nordsjøen og Skagerrak i 2010

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 1. februar 2010 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 21. desember 2009 nr. 1763 om regulering av fisket etter rødspette i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd bokstav a) skal lyde:

- a) 4 268 tonn i norske farvann i Nordsjøen

§ 4 første ledd bokstav a) skal lyde:

- a) 4 068 tonn i norske farvann i Nordsjøen.

II

Endringene i kraft straks.

2. feb. Nr. 108 2010

Forskrift om regulering av fisket etter sjøtunge i EU-sonen i 2010

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 2. februar 2010 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 11 og § 16, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande sjøtunge i EU-sonen i 2010.

§ 2. Totalkvote

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy som fisker med konvensjonelle redskap totalt fiske og lande 50 tonn sjøtunge i EU-sonen i ICES' statistikkområde IV.

§ 3. Bifangst for trålfartøy

Fartøy som ikke har adgang til å drive et direkte fiske etter sjøtunge i medhold av § 2 kan innenfor totalkvoten fiske og lande sjøtunge som bifangst.

§ 4. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når totalkvoten er beregnet oppfisket.

§ 5. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne forskriften straffes etter § 60, § 61 og § 64 i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova). På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 6. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2010.

2. feb. Nr. 109 2010**Forskrift om åpning av vinterloddefisket i Barentshavet i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 2. februar 2010 med hjemmel i forskrift 17. desember 2009 nr. 1597 om regulering av fisket etter lodde i Barentshavet i 2010 § 12. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

§ 1. Åpning av fiske og områdebegrensning

Det er tillatt å drive fiske etter lodde i perioden fra 2. februar 2010 til og med 30. april 2010 i følgende områder:

1. I området sør for 74° N og vest for 30° Ø, med unntak av i fiskevernsonen ved Svalbard.

§ 2. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i denne forskrift, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser § 61 og § 64. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2010.

2. feb. Nr. 110 2010**Forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører flagg fra medlemsstater i Den europeiske union (EU) i Norges økonomiske sone og i fiskerisonen ved Jan Mayen i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 2. februar 2010 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, jf. forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst mv. i Norges økonomiske sone og landinger til norsk havn § 14, forskrift 23. mai 1980 nr. 4 om opprettelse av fiskerisone ved Jan Mayen. Delegering av fullmakt pkt. 4 og delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser**§ 1. Generelt forbud**

Det er forbudt å drive fiske og fangst med fartøy som fører flagg fra medlemsstater i EU i Norges økonomiske sone og i fiskerisonen ved Jan Mayen mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene.

Kapittel 2. Fisket i Norges økonomiske sone nord for 62° N**§ 2. Kvoter nord for 62° N**

Uten hensyn til forbudet i § 1 har fartøy som fører flagg fra medlemsstater i EU adgang til å fiske følgende kvanta i Norges økonomiske sone nord for 62° N mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene:

- a) 20 050 tonn norsk arktisk torsk
- b) 2 050 tonn norsk arktisk hyse
- c) 3 000 tonn sei
- d) 11 626 tonn makrell i ICES-område IIa. Denne kvoten kan også fiskes i ICES-område IVa
- e) 1 500 tonn uer (*Sebastes mentella* og *Sebastes marinus*) som bifangst
- f) 350 tonn andre arter som bifangst
- g) 50 tonn blåkveite som bifangst.

§ 3. Fisket i det tilstøtende området i Barentshavet

Av torskekvoten og hysekvoten som nevnt i § 2 kan inntil 16 033 tonn torsk og inntil 2 269 tonn hyse fiskes i det området som er beskrevet i forskrift 11. januar 1978 nr. 5 om utlendingers fiske og fangst i et tilstøtende område i Barentshavet som grenser opp til Norges og Russlands fastlandskyst § 1.

§ 4. Bifangst av uer

Uten hensyn til forbudet i § 8 er det ved fiske etter andre fiskearter i forbudsområdet tillatt å ha inntil 15 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og av landet fangst.

Bifangst av uer ved fiske etter andre kvoteregulerte fiskearter inngår i kvoten for *Sebastes mentella* og *Sebastes marinus* som nevnt i § 2 bokstav e.

§ 5. Bifangst av blåkveite

Ved fiske etter andre fiskeslag er det tillatt å ha inntil 7 % innblanding av blåkveite om bord ved avslutning av fisket og av landet fangst. Det er likevel tillatt å ha inntil 12 % blåkveite som bifangst i de enkelte fangster.

§ 6. Soneadgang ved fisket etter kolmule

Uten hensyn til forbudet i § 1 har fartøy som fører flagg fra medlemsstater i EU adgang til å fiske 101 393 tonn av EUs kyststatsandel av kolmule i Norges økonomiske sone og i fiskerisonen ved Jan Mayen. Dette kvantumet kan også fiskes i Norges økonomiske sone sør for 62° N.

§ 7. Soneadgang ved fisket etter norsk vårgytende sild

Uten hensyn til forbudet i § 1 har fartøy som fører flagg fra medlemsstater i EU adgang til å fiske 86 889 tonn av EUs kyststatsandel av norsk vårgytende sild i Norges økonomiske sone nord for 62° N og i fiskerisonen ved Jan Mayen.

§ 8. Forbud mot fiske med stormasket trål og fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål

Det er forbudt å fiske med stormasket trål (135 mm) og fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål i Norges økonomiske sone i et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 66° 30' N 06° 59' Ø
2. 66° 21' N 06° 44' Ø
3. 65° 43' N 06° 00' Ø
4. 65° 20' N 06° 00' Ø
5. 65° 20' N 05° 30' Ø
6. 66° 00' N 05° 30' Ø
7. 67° 30' N 06° 34,27' Ø
8. 67° 10' N 08° 00' Ø
9. 67° 10' N 08° 35' Ø
10. 67° 00' N 08° 18' Ø
11. 66° 50' N 08° 09' Ø.

Det er forbudt å fiske med stormasket trål (120 mm) og fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål i Norges økonomiske sone i et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 62° 36' N 03° 00' Ø
2. 62° 10' N 01° 15' Ø (ved NØS ytre grense)
3. 62° 40' N 00° 52' Ø (ved NØS ytre grense)
4. 63° 00' N 03° 00' Ø herifra i en rett linje til pkt. 1.

Kapittel 3. Fisket i Norges økonomiske sone sør for 62° N**§ 9. Kvoter sør for 62° N**

Uten hensyn til forbudet i § 1 har fartøy som fører flagg fra medlemsstater i EU adgang til å fiske følgende kvanta i Norges økonomiske sone sør for 62° N mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene:

- a) 24 204 tonn torsk
- b) 20 613 tonn hyse
- c) 50 431 tonn sei
- d) 8 203 tonn hvitting
- e) 24 439 tonn rødspette
- f) 50 000 tonn sild
- g) 21 392 tonn makrell
- h) 1 000 tonn øyepål
- i) 2 000 tonn kolmule
- j) 420 tonn reker
- k) 1 540 tonn breiflabb
- l) 1 200 tonn sjøkreps
- m) 170 tonn brosme
- n) 850 tonn lange
- o) 5 000 tonn andre arter.

Det er kun tillatt å drive direktefiske etter øyepål i perioden 1. mai–31. oktober.

Kvoten av kolmule som nevnt i første ledd bokstav i) kan også fiskes i Norges økonomiske sone nord for 62° N og i fiskerisonen ved Jan Mayen.

Inntil 6 000 tonn av makrellkvoten som nevnt i første ledd bokstav g) kan fiskes i Norges økonomiske sone sør for 57° 30' N og i Skagerrak utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene.

Seikvoten som nevnt i første ledd bokstav c) kan fiskes i Skagerrak utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene.

Fartøy som fører dansk eller svensk flagg har i Skagerrak adgang til å fiske inntil 4 nautiske mil fra de norske grunnlinjene i henhold til avtale av 19. desember 1966 nr. 1 mellom Danmark, Sverige og Norge.

§ 10. *Bifangst av hestmakrell*

Ved fisket etter kolmule er det tillatt å ha uunngåelig innblanding av hestmakrell.

§ 11. *Soneadgang ved fisket etter makrell*

Uten hensyn til forbudet i § 1 har fartøy som fører flagg fra medlemsstater i EU adgang til å fiske 115 000 tonn av EUs samlede kvote av makrell i Norges økonomiske sone i ICES-område IVa. Dette inkluderer de kvanta som er angitt i § 2 bokstav d) og § 9 bokstav g).

Kapittel 5. Fellesbestemmelser

§ 12. *Bifangst*

Ved fiske i Norges økonomiske sone og i fiskerisjonen ved Jan Mayen skal den totale bifangst, inkludert den delen av totalfangsten som anvendes til menneskeføde, ikke overstige:

- a) 5 % sild i annet fiske og
- b) 10 % bifangst av beskyttede arter i fiske etter arter som leveres til oppmaling.

§ 13. *Beregning av fangstkvanta*

Alle fangstkvanta skal beregnes i rund vekt.

De kvanta som fartøy fra medlemsstater i EU har adgang til å fiske i medhold av denne forskriften, anses for å være oppfisket dersom disse fartøyene samlede fiske av vedkommende bestand når de kvanta som er avtalt for fartøy fra medlemsstater i EU.

§ 14. *Dokumentasjon av kvotegrunnlag*

Fartøy omfattet av denne forskriften skal skifte fiskefelt dersom det ikke foreligger dokumentert kvotegrunnlag for den enkelte fangst og forventet fangst på samme fiskefelt. Feltskifte er ikke påkrevd ved mindre kvantum uunngåelig bifangst.

Kravet om dokumentert kvotegrunnlag anses oppfylt dersom følgende opplysninger fremgår:

- a) Fartøyets navn, radiokallesignal og annet identitetsmerke;
- b) Dokumentutsteders navn, organisasjonsnummer og annen kontaktinformasjon;
- c) Angivelse av fartøyets gjenværende kvoter fordelt etter art og område.

§ 15. *Straff og inndragning*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften er gjenstand for straff og inndragning etter lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 8 og § 9. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 16. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2010.

3. feb. Nr. 111 2010

Forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører svensk flagg i Norges økonomiske sone sør for 62° N i 2010

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 3. februar 2010 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, jf. forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst mv. i Norges økonomiske sone og landinger til norsk havn § 14 og delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

§ 1. *Generelt forbud*

Det er forbudt å drive fiske og fangst med fartøy som fører svensk flagg i Norges økonomiske sone.

§ 2. *Kvoter*

Uten hensyn til forbudet i § 1 har fartøy som fører svensk flagg adgang til å fiske følgende kvanta i Norges økonomiske sone sør for 62° N mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene og vest for en rett linje gjennom Lindesnes fyr og Hanstholmen fyr:

- a) 382 tonn torsk
- b) 707 tonn hyse
- c) 880 tonn sei
- d) 190 tonn lyr/hvitting
- e) 242 tonn makrell, herunder bifangst
- f) 800 tonn industrifisk, hvorav maksimalt 400 tonn hestmakrell

- g) 846 tonn sild
- h) 138 tonn reker
- i) Andre arter i tradisjonelt omfang.

§ 3. Bifangst

Bifangst av torsk, hyse, sei, lyr og hvitting avregnes mot kvotene for disse artene. Bifangst av makrell i sildefisket er begrenset til 10 % i vekt i de enkelte fangster.

§ 4. Rapporteringsplikt

Fiskeridirektoratet kan gi nærmere regler om rapporteringsplikt, herunder regler om daglig fangstrapportering.

§ 5. Beregning av fangstkvanta

Alle fangstkvanta skal beregnes i rund vekt.

§ 6. Straff og inndragning

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften er gjenstand for straff og inndragning etter lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 8 og § 9. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 7. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2010.

4. feb. Nr. 112 2010**Forskrift om endring i forskrift om åpning av vinterloddefisket i Barentshavet i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 4. februar 2010 med hjemmel i forskrift 17. desember 2009 nr. 1597 om regulering av fisket etter lodde i Barentshavet i 2010 § 12. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 2. februar 2010 nr. 109 om åpning av vinterloddefisket i Barentshavet i 2010 gjøres følgende endring:

§ 1 nytt punkt 2 skal lyde:

2. Fartøy med inspektør fra Fiskeridirektoratet om bord kan også fiske lodde øst for 30° øst.

II

Endringen trer i kraft straks.

4. feb. Nr. 113 2010**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter rødspette i Nordsjøen og Skagerrak i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 4. februar 2010 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 21. desember 2009 nr. 1763 om regulering av fisket etter rødspette i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd bokstav a) skal lyde:

- a) 4 268 tonn i Nordsjøen.

§ 3 første ledd bokstav a) skal lyde:

- a) 200 tonn i Nordsjøen.

§ 4 første ledd bokstav a) skal lyde:

- a) 4 068 tonn i Nordsjøen.

II

Endringene trer i kraft straks.

5. feb. Nr. 114 2010**Forskrift om endring i forskrift til lov om felles regler for det indre marked for naturgass (naturgassforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 5. februar 2010 med hjemmel i lov 28. juni 2002 nr. 61 om felles regler for det indre marked for naturgass (naturgassloven) § 4. Fremmet av Olje- og energidepartementet.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg IV nr. 23 (direktiv 2003/55/EF). Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 14. november 2003 nr. 1342 til lov om felles regler for det indre marked for naturgass (naturgassforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 2–1 første ledd skal lyde:

For anlegg som er konsesjonspliktige etter § 2–3 og som omfattes av plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71 kapittel 14 skal konsekvensutredninger vedlegges søknad etter § 2–2.

§ 2–4 første ledd bokstav i skal lyde:

- i) deltagelse i energiplanlegging etter lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 7–1.

II

Endringene trer i kraft 5. februar 2010.

5. feb. Nr. 115 2010**Forskrift om endring i forskrift om tidligpensjon i reindriften**

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 5. februar 2010 med hjemmel i Stortingets årlige vedtak om reindriftsavtalen. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 17. juni 2009 nr. 662 om tidligpensjon i reindriften gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

§ 3. Definisjoner

I denne forskrift menes med

- a. *referanseperiode*; fem sammenhengende år der siste år er to år tilbake i tid i forhold til søknadsåret,
- b. *referanseinntekt*; summen av: næringsinntekt fra reindrift og utbetalte sykepenger som er opptjent gjennom reindrift i referanseperioden, dividert på fem,
- c. *annen inntekt*; lønnsinntekt, næringsinntekt og sykepenger som ikke er opptjent gjennom reindrift, utbetalte dagpenger, uførepensjon og arbeidsavklaringspenger i referanseperioden dividert på fem,
- d. *samlet inntekt*; summen av referanseinntekt og annen inntekt,
- e. *enbrukerpensjon*; tidligpensjon som ytes innehaver av siidaandel,
- f. *tobrukerpensjon*; tidligpensjon som ytes innehaver av siidaandel og dennes ektefelle/samboer, uavhengig av om siidaandelen er registrert på en eller begge ektefellene/samboerne.

§ 11 skal lyde:

§ 11. Samordning og avkorting

Det ytes ikke tidligpensjon etter denne forskrift for tidsrom det ytes avtalefestet pensjon eller uførepensjon, arbeidsavklaringspenger eller etterlattepensjon fra folketrygden.

Utbetaling av tidligpensjon skal ikke overstige tidligere innehaver av siidaandel sin og eventuelt ektefelles/samboers samlede referanseinntekt.

Tidligere innehaver av siidaandel og ektefelle/samboer kan hver for seg ha en inntekt som nevnt i § 3, bokstav c på inntil 130 000 kroner. Pensjonen avkortes med 50 prosent av inntekt utover dette fribeløpet. Næringsinntekt fra reindrift opptjent før siidaandelen ble overdratt/avviklet belastes ikke fribeløpet.

II

Endringene trer i kraft fra og med 1. mars 2010.

5. feb. Nr. 116 2010**Forskrift om endring i forskrift om tidligpensjon til jordbrukere**

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 5. februar 2010 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 18. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 3. februar 1999 nr. 190 om tidligpensjon til jordbrukere gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

§ 3. Definisjoner

I denne forskrift menes med;

- 1) *bruker*; enhver som eier landbrukseiendom eller deltar i driften av slik eiendom med egen innsats eller ved utleie
- 2) *samboere*; parter som har levd uavbrutt sammen i et ekteskapslignende forhold de siste 5 årene før overdragelsestidspunktet
- 3) *referanseperiode*; fem sammenhengende år der siste år er 2 år tilbake i tid i forhold til søknadsåret
- 4) *referanseinntekt*; summen av inntektene nevnt i bokstavene a–d i referanseperioden dividert på 5;
  - a) næringsinntekt fra jordbruk/gartneri
  - b) næringsinntekt fra skogbruk
  - c) utbetalte sykepenger som er opptjent av virksomhet som nevnt i bokstavene a og b
  - d) lønn som er betalt fra bruker til samboer for dennes arbeid på landbrukseiendommen.
- 5) *annen inntekt*; summen av inntektene nevnt i bokstavene a–e i referanseperioden dividert på 5;
  - a) lønnsinntekt
  - b) næringsinntekt fra fiske og fangst og annen næring som ikke omfattes av § 7 andre ledd bokstav a
  - c) utbetalte sykepenger opptjent gjennom inntekt som nevnt i bokstavene a og b
  - d) utbetalte dagpenger
  - e) utbetalt uførepensjon, arbeidsavklaringspenger som ikke omfattes av § 7 andre ledd bokstav c.
- 6) *samlet inntekt*; summen av referanseinntekt og annen inntekt
- 7) *enbrukerpensjon*; tidligpensjon som ytes bruker
- 8) *tobrukerpensjon*; tidligpensjon som ytes bruker og dennes ektefelle/samboer.

§ 11 skal lyde:

§ 11. Samordning og avkorting

Det ytes ikke tidligpensjon etter denne forskrift for tidsrom det ytes avtalefestet pensjon eller uførepensjon, arbeidsavklaringspenger eller etterlattepensjon fra folketrygden.

Utbetaling av tidligpensjon skal ikke overstige brukers og eventuelt ektefelles/samboers samlede referanseinntekt.

Bruker og ektefelle/samboer kan hver for seg ha inntekt som nevnt i § 3 nr. 5 bokstav a–c i tillegg til tidligpensjonen.

II

Endringene trer i kraft fra og med 1. mars 2010.

5. feb. Nr. 117 2010**Forskrift om endring i forskrift om tilskot til avløysing**

Heimel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 5. februar 2010 med heimel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 3 og § 18. Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

I

I forskrift 8. november 2006 nr. 1227 om tilskot til avløysing blir det gjort følgende endring:

§ 6 skal lyde:

§ 6. Generelle vilkår etter § 7 – § 10 for tilskot til avløysing ved sjukdom mv.

Tilskot til avløysing ved sjukdom mv. etter § 7 – § 10 kan gjevast føretak med husdyrhald, heilårs veksthusproduksjon, planteproduksjon eller honningproduksjon. For føretak med planteproduksjon eller honningproduksjon kan tilskot kun gjevast til avløysing i onnetida.

Slikt tilskot gjevast til dekking av dokumenterte lønsutgifter til avløysar, utgifter til landbruksvikar eller utgifter til kjøp av avløysartenester frå eit avløysarlag eller ein avløysarring.

Det kan kun gjevast eitt tilskot til avløysing ved sjukdom mv. etter § 7 – § 10 for same sjukdomsperiode mv.

Den personen som det vert søkt slikt tilskot for må:

- a) ha ei næringsinntekt frå jordbruk/gartneri mv. frå føretaket på minimum 1/2 G,
- b) vera sjukmeldt mv. utover den delen det vert motteke arbeidsavklaringspengar for, eller teke i mot uførepensjon for,
- c) ta i mot mindre enn 75 % arbeidsavklaringspengar og/eller uførepensjon, og
- d) vera under 70 år.

II

Endringa trer i kraft frå og med 1. mars 2010.

5. feb. Nr. 118 2010

Meddelelse om tilføyelse av EØS-henvisning i forskrift om godkjenninger av biocider og biocidprodukter (biocidforskriften)

Hjemmel: Meddelelse fra Miljøverndepartementet 5. februar 2010, jf. forskrift 18. desember 2003 nr. 1848 om godkjenning av biocider og biocidprodukter (biocidforskriften). Kunngjort 9. februar 2010 kl. 14.40.

Gjennom forskrift 22. april 2009 nr. 470 om endring i forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter (biocidforskriften) ble en rekke forordninger, direktiver og beslutninger gjennomført i norsk rett. Noen av disse rettsaktene var da foreløpig ikke innlemmet i EØS-avtalen (forelå utkast til EØS-komiteebeslutninger). Flere av disse ble innlemmet i EØS-avtalen 29. januar 2010, slik at også henvisning til disse inkluderes i ingressen til biocidforskriften:

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV:

Nr. 12n (direktiv 2008/75/EF, direktiv 2008/77/EF, direktiv 2008/78/EF, direktiv 2008/79/EF, direktiv 2008/80/EF, direktiv 2008/81/EF).

11. jan. Nr. 142 2010

Forskrift om oppheving av forskrift om kompetansetilskudd fra Den Norske Stats Husbank

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 11. januar 2010 med hjemmel i lov 29. mai 2009 nr. 30 om Husbanken § 1. Kunngjort 12. februar 2010 kl. 14.00.

§ 1. Forskrift 22. desember 2004 nr. 1757 om kompetansetilskudd fra Den Norske Stats Husbank oppheves.

§ 2. Forskriften trer i kraft 1. februar 2010.

1. feb. Nr. 143 2010

Forskrift om endring i forskrift om kontroll med, overvåkning av bluetongue og restriksjoner på forflytning av dyr som er mottakelige for bluetongue

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 1. februar 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 12, § 13, § 14, § 15 og § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 3.2 nr. 40 (forordning (EF) nr. 394/2008, forordning (EF) nr. 708/2008, forordning (EF) nr. 1108/2008 og forordning (EF) nr. 1304/2008). Kunngjort 12. februar 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 30. april 2008 nr. 416 om kontroll med, overvåkning av bluetongue og restriksjoner på forflytning av dyr som er mottakelige for bluetongue gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende:

Vedlegg I kap. I del 3.2 nr. 40 (forordning (EF) nr. 394/2008, forordning (EF) nr. 708/2008, forordning (EF) nr. 1108/2008 og forordning (EF) nr. 1304/2008).

§ 1 første ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 3.2 nr. 40 (forordning (EF) nr. 1266/2007 som endret ved
forordning (EF) nr. 289/2008
forordning (EF) nr. 384/2008
forordning (EF) nr. 394/2008
forordning (EF) nr. 708/2008
forordning (EF) nr. 1108/2008
forordning (EF) nr. 1304/2008)

om gjennomføringsregler for rådsdirektiv 2000/75/EF når det gjelder bekjempelse og overvåking av bluetongue og

restriksjoner på forflytning av visse dyrearter som er mottakelige for bluetongue gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I kapittel I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3 oppheves.

Nåværende § 4 til § 7 blir til henholdsvis § 3 til § 6.

II

Endringen trer i kraft straks.

Forordninger

Forskriftens vedheng første ledd skal lyde:

Forordning (EF) nr. 1266/2007 (norsk versjon)

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel I del 3.2 nr. 40 (forordning (EF) nr. 1266/2007 som endret ved forordning (EF) nr. 289/2008, forordning (EF) nr. 384/2008, forordning (EF) nr. 394/2008, forordning (EF) nr. 708/2008, forordning (EF) nr. 1108/2008 og forordning (EF) nr. 1304/2008) om gjennomføringsregler for rådsdirektiv 2000/75/EF når det gjelder bekjempelse og overvåking av bluetongue og restriksjoner på forflytning av visse dyrearter som er mottakelige for bluetongue, slik Mattilsynet tolker denne del av EØS-avtalen med de endringer og tillegg som følger av EØS-tilpasningen av rettsakten i samsvar med vedlegg I, protokoll I til avtalen og avtalen for øvrig. Forordning (EF) nr. 1266/2007 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EF) nr. 1304/2008 og sist endret 28. januar 2010.

- ▶ **B** Forordning (EF) nr. 1266/2007
- ▶ **M1** Forordning (EF) nr. 289/2008
- ▶ **M2** Forordning (EF) nr. 384/2008
- ▶ **M3** Forordning (EF) nr. 394/2008
- ▶ **M4** Forordning (EF) nr. 708/2008
- ▶ **M5** Forordning (EF) nr. 1108/2008
- ▶ **M6** Forordning (EF) nr. 1304/2008

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 1266/2007

av 26. oktober 2007

om gjennomføringsregler for rådsdirektiv 2000/75/EF når det gjelder bekjempelse¹ og overvåking av bluetongue og restriksjoner på forflytning av visse dyrearter som er mottakelige for bluetongue

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESKAP HAR² –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til direktiv 82/894/EØF av 21. desember 1982 om melding om dyresykdom i Fellesskapet,³ særlig artikkel 5 nr. 2 annet strekpunkt,

under henvisning til rådsdirektiv 2000/75/EF av 20. november 2000 om fastsettelse av særlige bestemmelser om tiltak for å bekjempe og utrydde bluetongue,⁴ særlig artikkel 6 nr. 1 og 3, artikkel 8 nr. 2 bokstav d), artikkel 8 nr. 3, artikkel 9 nr. 1 bokstav c), artikkel 11 og 12 og artikkel 19 tredje ledd, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I direktiv 2000/75/EF fastsettes det kontrollregler og tiltak for å bekjempe bluetongue i Fellesskapet, herunder opprettelse av risiko- og observasjonssoner og forbud mot at dyr av de mottakelige artene forlater sonene. Kommisjonen kan gjøre vedtak om unntak fra dette forbudet, i samsvar med den fastsatte framgangsmåten i nevnte direktiv.
- 2) Ved kommisjonsvedtak 2005/393/EF av 23. mai 2005 om risiko- og observasjonssoner i forbindelse med bluetongue og vilkår for forflytninger ut av og gjennom disse sonene,⁵ avgrenses de geografiske områdene der medlemsstatene skal opprette risiko- og observasjonssoner (restriksjonssoner).
- 3) Etter fastsettelse av vedtak 2005/393/EF har situasjonen i Fellesskapet endret seg mye når det gjelder bluetongue, og det er gjort nye erfaringer med bekjempelse av sykdommen, særlig i kjølvannet av den senere tids funn av nye serotyper av bluetongue-virus, særlig funnet av serotype 8 i et område i Fellesskapet hvor det tidligere ikke var meldt om utbrudd og som ikke ble ansett for å være truet av bluetongue, samt av serotype 1 av dette viruset.
- 4) På grunnlag av de erfaringene som er gjort, er det nødvendig å forbedre harmoniseringen på Fellesskapsplan av reglene for bekjempelse og overvåking av bluetongue og restriksjonene for forflytning av mottakelige dyr, unntatt viltlevende dyr, ettersom disse reglene er ytterst viktige for en sikker handel med mottakelige produksjonsdyr som forflyttes innenfor og ut av restriksjonssonene, med henblikk på å opprette en mer bærekraftig strategi for bekjempelse av bluetongue. Av hensyn til harmoniseringen og klarheten, må derfor vedtak 2005/393/EF oppheves og erstattes av denne forordning.

- 5) Den nye situasjonen når det gjelder bluetongue, har også ført til at Kommisjonen har søkt vitenskapelig rådgivning og bistand fra Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA), som har levert to vitenskapelige rapporter og to vitenskapelige uttalelser om bluetongue i 2007.⁶
- 6) I samsvar med direktiv 2000/75/EF skal det ved avgrensning av risiko- og observasjonssoner tas hensyn til geografiske, administrative, økologiske og epizootologiske faktorer i forbindelse med bluetongue, og til kontrollordningene. For å ta hensyn til disse faktorene, må det fastsettes regler om harmoniserte minstekrav til overvåking av bluetongue i Fellesskapet.
- 7) Overvåking og utveksling av opplysninger er viktige elementer i en risikobasert metode for å bekjempe bluetongue. For dette formål og som et tillegg til definisjonene i artikkel 2 i direktiv 2000/75/EF, bør det særlig defineres hva som forstås med et bluetongue-tilfelle, for å sikre enighet om de viktigste parametrene i forbindelse med et utbrudd av bluetongue.
- 8) Dessuten har begrepet «restriksjonssone» som benyttet i vedtak 2005/393/EF, vist seg å være tilstrekkelig, særlig dersom forekomsten av bluetongue-virus er påvist i det smittede området to påfølgende årstider. Av praktiske årsaker og for at fellesskapslovgivningen skal være tydelig, bør det fastsettes en definisjon på restriksjonssoner som omfatter både risiko- og observasjonssonene som medlemsstatene skal avgrense i samsvar med artikkel 8 nr. 1 i direktiv 2000/75/EF.
- 9) Fastsettelsen av et område fritt for bluetongue på bestemte årstider, der overvåkingen ikke kan påvise overføring av bluetongue eller forekomst av mulige vektorer, er et viktig redskap for en bærekraftig håndtering av utbrudd av bluetongue, som gjør det mulig med sikre forflytninger av dyr. For dette formål bør det settes opp harmoniserte kriterier som skal benyttes til å fastsette årstiden som er fri for vektorer.
- 10) Utbrudd av bluetongue skal meldes i samsvar med artikkel 3 i direktiv 82/894/EØF ved hjelp av den rapporteringsformen og de kodene som er fastsatt i kommisjonsvedtak 2005/176/EF av 1. mars 2005 om fastsettning av rapporteringsform og kodar for melding av dyresjukdommar i medhald av rådsdirektiv 82/894/EØF.⁷ I lys av den aktuelle epidemiologiske utviklingen av bluetongue, bør anvendelsesområdet for dette kravet om melding midlertidig tilpasses ved at plikten til å melde om primærutbrudd, presiseres.
- 11) Ifølge uttalelsen fra EFSA's vitenskapspanel for dyrs helse og velferd om kildene til og forekomsten av bluetongue,⁸ som ble vedtatt 27. april 2007, er det avgjørende at det innføres hensiktsmessige overvåkingsprogrammer som gjør det mulig å påvise forekomst av bluetongue så tidlig som mulig. Disse overvåkingsprogrammene bør omfatte en klinisk, serologisk og entomologisk del, som på en ensartet måte kan benyttes i alle medlemsstatene.
- 12) Det er behov for en integrert metode på fellesskapsplan for at man skal kunne analysere de epidemiologiske opplysningene som framkommer gjennom programmene for overvåking av bluetongue, herunder fordelingen av bluetongue-infeksjoner og vektorer, både regionalt og globalt.
- 13) Ved rådsvedtak 90/424/EØF av 26. juni 1990 om visse kostnader på det veterinære området,⁹ fastsettes det at Fellesskapet skal bidra økonomisk til å utrydde, bekjempe og overvåke bluetongue.
- 14) I samsvar med vedtak 90/424/EØF ble det ved kommisjonsvedtak 2007/367/EF av 25. mai 2007 om et finansielt bidrag fra Fellesskapet til Italia for innføring av et system for innsamling og analyse av epidemiologiske opplysninger om bluetongue,¹⁰ opprettet et nettbasert system for å samle inn, lagre og analysere overvåkingsdata om bluetongue (heretter kalt BT-Net-system), i Fellesskapet. Det er helt avgjørende at dette systemet utnyttes fullt ut for å fastlegge de mest egnede tiltakene for å bekjempe sykdommen, kontrollere hvor effektive tiltakene er og muliggjøre sikre forflytninger av mottakelige dyrearter. For å sikre en mer effektiv og formålstjenlig utveksling av opplysninger mellom medlemsstatene og Kommisjonen om de iverksatte programmene for overvåking av bluetongue, bør disse opplysningene utveksles gjennom BT-Net-systemet.
- 15) Med mindre det er nødvendig å avgrense risiko- og observasjonssonene på fellesskapsplan i samsvar med artikkel 8 nr. 2 bokstav d) i direktiv 2000/75/EF, bør denne avgrensingen foretas av medlemsstatene. Av hensyn til klarheten bør medlemsstatene likevel straks underrette Kommisjonen om enhver avgrensning av risiko- og observasjonssoner og om alle endringer av disse. Dersom en medlemsstat for eksempel planlegger å la et epidemiologisk relevant geografisk område utgå fra en restriksjonssone, bør den på forhånd forelegge Kommisjonen relevante opplysninger som underbygger at det ikke forekommer bluetongue-virus i det aktuelle området.
- 16) Unntak fra utførselsforbudet som gjelder forflytning av mottakelige dyr samt deres sæd, egg og embryoer, ut av restriksjonssonen, bør tillates på grunnlag av en risikovurdering som tar hensyn til de opplysningene som er samlet inn gjennom overvåkingsprogrammet for bluetongue, utvekslingene av opplysninger gjennom BT-Net-systemet med øvrige medlemsstater og Kommisjonen, dyrenes bestemmelsessted samt om dyrene oppfyller visse helsekrav som garanterer deres sikkerhet. Forflytning av dyr for umiddelbar slaktning bør på visse vilkår også unntas fra utførselsforbudet. Med hensyn til den lave risikoen ved forflytning av dyr for omgående slaktning og visse risikoreduserende faktorer, bør det fastsettes særlige vilkår som minsker risikoen for overføring av virus mest mulig ved å kanalisere transporten av dyr fra en driftsenhet i en restriksjonssone, til slakterier som er utpekt på grunnlag av en risikovurdering.

- 17) Forflytning av dyr innenfor samme restriksjonssone hvor samme serotype eller serotyper av bluetongue-virus forekommer, utgjør ikke en ytterligere risiko for dyrehelsen og bør derfor på visse vilkår tillates av vedkommende myndighet.
- 18) Ifølge uttalelsen fra EFSA's vitenskapspanel for dyrs helse og velferd om vektorer og vaksiner,¹¹ som ble vedtatt 27. april 2007, kan forflytning av immune dyr etter vaksiner eller naturlig immune dyr, anses å være sikker uansett virusforekomst på opprinnelsesstedet eller vektoraktivitet på bestemmelsesstedet. Det er derfor nødvendig å fastsette vilkårene som immune dyr må oppfylle, før forflytning ut av en restriksjonssone.
- 19) I henhold til rådsdirektiv 64/432/EØF av 26. juni 1964 om dyrehelseproblemer ved handel med storfe og svin innenfor Fellesskapet,¹² rådsdirektiv 91/68/EØF av 28. januar 1991 om krav til dyrehelse ved handel med sau og geit innenfor Fellesskapet,¹³ rådsdirektiv 92/65/EØF av 13. juli 1992 om fastsettelse av krav til dyrehelse ved handel innenfor Fellesskapet med dyr, sæd, egg og embryoer som ikke omfattes av kravene til dyrehelse fastsatt i de særlige fellesskapsregler oppført i vedlegg A del I til direktiv 90/425/EØF¹⁴ og kommisjonsvedtak 93/444/EØF av 2. juli 1993 om nærmere bestemmelser om handel innenfor Fellesskapet med visse levende dyr og varer beregnet på eksport til tredjestater,¹⁵ skal helsesertifikater følge dyrene ved forflytning. Når unntak fra utførselsforbudet som gjelder forflytning av mottakelige dyrearter ut av restriksjonssonen, anvendes på dyr beregnet på handel innenfor Fellesskapet eller på eksport til en tredjestat, bør disse sertifikatene inneholde en henvisning til denne forordning.
- 20) Ifølge EFSA's uttalelse om vektorer og vaksiner, bør det fastsettes vilkår for behandling med godkjente insektmidler på lastestedet av de kjøretøyene som benyttes til transport av mottakelige dyr ut av en restriksjonssone, til eller gjennom områder utenfor en restriksjonssone. Dersom det avsettes en hvileperiode ved en kontrollstasjon under transitt gjennom en restriksjonssone, bør dyrene beskyttes mot angrep fra vektorer. Behandling med godkjente insektmidler av dyr, lokaler og omgivelsene rundt disse på infiserte driftsenheter, bør bare foretas etter en nærmere definert protokoll på grunnlag av positive resultater av en risikovurdering som foretas fra sak til sak, og hvor det tas hensyn til geografiske, epidemiologiske, økologiske, miljømessige og entomologiske opplysninger, samt en nytte- og kostnadsvurdering.
- 21) Helsesertifikatene som fastsatt i direktiv 64/432/EØF, 91/68/EØF og 92/65/EØF og vedtak 93/444/EØF, for dyr beregnet på handel innenfor Fellesskapet og på eksport til en tredjestat, bør inneholde en henvisning til eventuelle behandlinger med insektmidler som er utført i samsvar med denne forordning.
- 22) Med hensyn til behovet for å unngå unødvendige forstyrrelser i handelen, er det viktig raskt å opprette en bærekraftig strategi for å bekjempe bluetongue-viruset, som muliggjør en sikker handel med mottakelige dyrearter som forflyttes innenfor eller ut av restriksjonssoner.
- 23) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelsen fra Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen –
- 1 Reglene om bekjempelse i relasjon til bluetongue i denne sammenhengen dekker kun deler av regelverket på området. Bestemmelsene i denne forordningen må ses i sammenheng med forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om bekjempelse av dyresjukdommer og Mattilsynets faglige beredskapsplan for blåtunge.
  - 2 Ordlyden i fortalet til de rettsaktene som EØS-avtalens vedlegg omhandler, er ikke tilpasset til EØS, jf. EØS-avtalens protokoll 1 nr. 1. Fortalen er bare relevant i den grad den kan bidra til en korrekt tolkning av bestemmelsene i rettsaktene innenfor rammen av EØS-avtalen.
  - 3 EFT L 378 av 31.12.1982. Direktivet sist endret ved kommisjonsvedtak 2004/216/EF (EUT L 67 av 5.3.2004, s. 27). Rådsdirektiv 82/894/EØF er gjennomført i norsk rett ved forskrift 19. mars 1965 nr. 9941, om fortegnelse over sjukdommer som omfattes av matloven, og forskrift 5. februar 1990 nr. 144 om instruks for A-, B- og C-sjukdommer (dyresjukdommer).
  - 4 EFT L 327 av 22.12.2000, s. 74. Direktivet sist endret ved direktiv 2006/104/EF (EUT L 363 av 20.12.2006, s. 352). Rådsdirektiv 2000/75/EF er tatt inn i Mattilsynets faglige beredskapsplan for blåtunge.
  - 5 EUT L 130 av 24.5.2005, s. 22. Vedtaket sist endret ved vedtak 2007/357/EF (EUT L 133 av 25.5.2007, s. 44). Kommisjonsvedtak 2005/393/EF er gjennomført i norsk rett med forskrift 9. mars 2006 nr. 299 om risiko- og observasjonssoner i forbindelse med bluetongue og betingelser for transport ut av og gjennom disse sonene. Denne forskriften blir opphevet av ny forskrift om kontroll, overvåking og restriksjoner på forflytning av dyr som er mottakelige for bluetongue.
  - 6 EFSA's rapport om bluetongue serotype 8 og epidemiologi, publisert 4.04.2007: http://www.efsa.europa.eu/EFSA/1178620925100/efsa_locale-1
EFSA's rapport om bluetongue og vaksinasjon, av 27.04.2007: http://www.efsa.europa.eu/EFSA/efsa_locale-1178620753812_1178620770577
  - 7 EUT L 59 av 5.3.2005, s. 40. Vedtaket endret ved vedtak 2006/924/EF (EUT L 354 av 14.12.2006, s. 48). Kommisjonsvedtak 2005/176/EF ble innlemmet i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning nr. 139/2005 av 2. desember 2005. Rettsakten krevde ikke endring i norsk regelverk. Vedleggene i rettsakten, hvor kodene er angitt, er ikke offentliggjort i EU. Rapportering skjer via ADNS-systemet (Animal Disease Notification System).
  - 8 EFSA Journal (2007) 480, s. 1–20.
  - 9 EFT L 224 av 18.8.1990, s. 19. Vedtaket sist endret ved forordning (EF) nr. 1791/2006 (EUT L 363 av 20.12.2006, s. 1). Rådsvedtak 90/424/EØF, om visse kostnader på veterinærområdet, er ikke inntatt i EØS-avtalen (gjelder bestemmelser i EU vedrørende dekning av utgifter til bekjempelse).
  - 10 EUT L 139 av 31.5.2007, s. 30. Kommisjonsvedtak 2007/367/EF er rettet mot Italia om opprettelse av et BT-Net-system, og inneholder bla bestemmelser om finansiering. Vedtaket er ikke inntatt i EØS-avtalen.
  - 11 EFSA Journal (2007) 479, s. 1–29.
  - 12 EFT 121 av 29.7.1964, s. 1977/1964. Direktivet sist endret ved direktiv 2006/104/EF. Rådsdirektiv 64/432/EØF (handelsdirektivet for storfe og svin) er gjennomført i norsk rett ved:
    - a) forskrift 9. mars 2006 nr. 299 om risiko- og observasjonssoner i forbindelse med bluetongue og betingelser for transport ut av og gjennom disse sonene (jf. fotnote 1 side 2),
    - b) forskrift 25. mars 2002 nr. 305 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe,
    - c) forskrift 25. mars 2002 nr. 304 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av svin,
    - d) forskrift 30. november 2005 nr. 1356 om merking, registrering og rapportering av småfe,

- e) forskrift 20. februar 2004 nr. 464 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av levende pattedyr, fugler, reptiler, amfibier, bier og humler,
  - f) forskrift 6. oktober 2003 nr. 1242 om dyrehelsemessige vilkår for produksjon, lagring, import og eksport av oksesæd,
  - g) forskrift 31. desember 1998 nr. 1486 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av embryo av storfe,
  - h) forskrift 3. september 2002 nr. 970 om merking, registrering og rapportering av dyr, og
  - i) forskrift 28. mars 2001 nr. 315 om opprinnelsesmerking av ferskt storfekjøtt mv.
- 13 EFT L 46 av 19.2.1991, s. 19. Direktivet sist endret ved direktiv 2006/104/EF. Rådskdirektiv 91/68/EØF (handelsdirektivet for småfe) er gjennomført i norsk rett ved:
- a) forskrift 9. mars 2006 nr. 299 om risiko- og observasjonssoner i forbindelse med bluetongue og betingelser for transport ut av og gjennom disse sonene (jf. fotnote 1 side 2),
  - b) forskrift 14. mars 2005 nr. 232 om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av småfe,
  - c) forskrift 20. februar 2004 nr. 464 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av levende pattedyr, fugler, reptiler, amfibier, bier og humler, og
  - d) forskrift 31. desember 1998 nr. 1477 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, eggceller og embryo av visse dyrearter.
- 14 EFT L 268 av 14.9.1992, s. 54. Direktivet sist endret ved kommisjonsvedtak 2007/265/EF (EUT L 114 av 1.5.2007, s. 17). Rådskdirektiv 92/65/EØF (Balaidyr-handelsdirektivet) er gjennomført i norsk rett ved:
- a) forskrift 9. mars 2006 nr. 299 om risiko- og observasjonssoner i forbindelse med bluetongue og betingelser for transport ut av og gjennom disse sonene (jf. fotnote 1 side 2),
  - b) forskrift 21. november 2005 nr. 1297 om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med aviær influensa ved innførsel av fugler holdt i fangenskap fra visse tredjeland,
  - c) forskrift 14. juli 2004 nr. 1123 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel av hundesæd til Norge,
  - d) forskrift 1. juli 2004 nr. 1105 om dyrehelsemessige betingelser for ikke-kommersiell transport av kjæledyr,
  - e) forskrift 20. februar 2004 nr. 464 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av levende pattedyr, fugler, reptiler, amfibier, bier og humler.
- Direktiv 90/425/EØF, gjeldende veterinær og zooteknisk kontroll ved handel innenfor Fellesskapet med visse dyrearter og produkter, er gjennomført i norsk rett ved:
- a) forskrift 31. desember 1998 nr. 1484 om tilsyn og kontroll ved import og eksport av levende dyr, annet avlsmateriale og animalsk avfall innen EØS, og ved import av levende dyr fra tredjestater,
  - b) instruks 1. februar 2001 nr. 1702 til Statens dyrehelsetilsyn – distriktveterinæren om tilsyn og kontroll ved innførsel og utførsel av levende dyr, annet avlsmateriale, animalsk avfall og produkter av animalsk opprinnelse innen,
  - c) forskrift 14. mars 2005 nr. 232 om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av småfe,
  - d) forskrift 6. oktober 2003 nr. 1242 om dyrehelsemessige vilkår for produksjon, lagring, import og eksport av oksesæd og,
  - e) forskrift 28. mars 2001 nr. 315 om opprinnelsesmerking av ferskt storfekjøtt mv.
- 15 EFT L 208 av 19.8.1993, s. 34. Kommisjonsvedtak 93/444/EØF (vedtak for handel innen Fellesskapet med dyr, som senere skal eksporteres til tredjeland) er gjennomført i norsk rett ved forskrift 9. mars 2006 nr. 299 om risiko- og observasjonssoner i forbindelse med bluetongue og betingelser for transport ut av og gjennom disse sonene (jf. fotnote 1 side 2).

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Kapittel 1 Formål og definisjoner

Artikkel 1 Formål

Ved denne forordning fastsettes det regler for bekjempelse og overvåking av bluetongue og restriksjoner på forflytninger av dyr som definert i artikkel 2 bokstav c) i direktiv 2000/75/EF, innenfor og ut av restriksjonssonene.

Artikkel 2 Definisjoner

I denne forordning får definisjonene i artikkel 2 i direktiv 2000/75/EF anvendelse.

I tillegg får følgende definisjoner anvendelse:

- a) « bluetongue-tilfelle»: et dyr som oppfyller ett av følgende vilkår:
    - i) Det viser kliniske tegn på forekomst av bluetongue.
    - ii) Det er et kontrolldyr som har vist negative serologiske resultater i en tidligere prøve, og som etter denne prøven har serokonvertert fra negativ til positiv for antistoffer for minst én serotype av bluetongue.
    - iii) Det er isolert og identifisert bluetongue-virus fra dyret.
    - iv) Det er et dyr som har avgitt positive serologiske prøver for bluetongue, eller det fra dyret er identifisert viralt antigen eller viral ribonukleinsyre (RNA), som er spesifikt/spesifikk for én eller flere serotyper av bluetongue.
- Dessuten skal et sett med epidemiologiske data vise at kliniske tegn eller resultater fra laboratorieprøver som tyder på smitte med bluetongue, skyldes forekomst av virus på den driftsenheten dyret holdes på, og ikke en følge av at vaksinerte eller seropositive dyr er blitt innført fra restriksjonssoner.
- b) «utbrudd av bluetongue»: et utbrudd av denne sykdommen som definert i artikkel 2 bokstav c) i direktiv 82/894/EØF,¹
  - c) «primærutbrudd av bluetongue»: et utbrudd som definert i artikkel 2 bokstav d) i direktiv 82/894/EØF,² idet det tas hensyn til at et bluetongue-tilfelle ved anvendelse av artikkel 3 nr. 1 i nevnte direktiv, er et primærutbrudd i følgende tilfeller:
    - i) det er ikke epidemiologisk knyttet til et tidligere utbrudd, eller

- ii) det innebærer en avgrensning av en restriksjonssone eller en endring av en eksisterende restriksjonssone som angitt i artikkel 6,
  - d) «restriksjonssone»: en sone som består av både risiko- og observasjonssoner opprettet i samsvar med artikkel 8 nr. 1 i direktiv 2000/75/EF,³
  - e) «område fritt for bluetongue på bestemte årstider»: et epidemiologisk relevant geografisk område i en EØS-stat hvor overvåkingen i en periode av året ikke påviser overføring av bluetongue-virus eller forekomst av voksne insekter av slekten *Culicoides*, som kan være mulige vektorer,
  - f) «transitt»: forflytning av dyr,
    - i) ut av eller gjennom en restriksjonssone,
    - ii) ut av en restriksjonssone gjennom en sone som ikke er en restriksjonssone, og tilbake til den samme restriksjonssonen, eller
    - iii) ut av en restriksjonssone gjennom en sone som ikke er en restriksjonssone, til en annen restriksjonssone.
- 1 Direktiv 82/894/EØF, art. 2, bokstav c: «utbrudd» et dyrehold eller sted i EØS-området, hvor dyr er samlet og hvor et eller flere tilfeller har blitt offisielt bekreftet.
- 2 Direktiv 82/894/EØF, art. 2, bokstav d: «primærutbrudd av bluetongue» et utbrudd som ikke er epidemiologisk forbundet med et tidligere utbrudd i samme region i et medlemsland, som definert i art. 2 i Direktiv 64/432/EØF, eller med det første utbruddet i en annen region i samme medlemsland.
- Direktiv 82/894/EØF, art. 3, nr. 1: hvert medlemsland skal rapportere direkte til både Kommisjonen og de andre medlemslandene innen 24 timer om bekreftede primærutbrudd innenfor medlemslandets område av de sykdommer som står listet opp i vedlegg I. Norge skal rapportere til ESA.
- 3 Jf. Mattilsynets faglige beredskapsplan for blåtunge, pkt. 7.3.

Kapittel 2

Overvåking og utveksling av opplysninger

Artikkel 3

Melding om bluetongue

EØS-statene skal melde om primærutbrudd og utbrudd av bluetongue gjennom systemet for melding av dyresykdommer og benytte kodeformene og kodene som er fastsatt i vedtak 2005/176/EF.¹

¹ Jf. Mattilsynets faglige beredskapsplan for blåtunge, vedrørende internasjonal rapportering, pkt. 4.2.

Artikkel 4

Programmer for overvåking av bluetongue

EØS-statene skal gjennomføre følgende programmer i samsvar med minstekravene i vedlegg I:

- a) programmer for overvåking av bluetongue i restriksjonssoner,
- b) programmer for overvåking av bluetongue utenfor restriksjonssoner.

Artikkel 5

Epidemiologiske opplysninger

1. EØS-statene skal sende opplysninger om bluetongue som er innsamlet i forbindelse med gjennomføringen av programmene for overvåking av bluetongue i og utenfor restriksjonssonene, til BT-Net-systemet som ble opprettet ved vedtak 2007/367/EF, herunder:

- a) en månedlig rapport som sendes inn senest én måned etter utgangen av rapporteringsmåned, og som minst skal omfatte følgende:
    - i) data om kontrolldyrene fra iverksatte programmer for overvåking av bluetongue i restriksjonssonene,
    - ii) entomologiske data fra iverksatte programmer for overvåking av bluetongue i restriksjonssonene,
  - b) en delrapport som skal omfatte årets første seks måneder og sendes inn senest 31. juli hvert år, og som minst skal inneholde:
    - i) data fra iverksatte programmer for overvåking av bluetongue utenfor restriksjonssonene,
    - ii) data om vaksinasjoner fra restriksjonssonene,
  - c) en årlig rapport som sendes inn senest 30. april det påfølgende år, som skal inneholde opplysningene angitt i bokstav b) i) og ii) for foregående år.
2. Opplysningene som skal sendes til BT-Net-systemet, er angitt i vedlegg II.

Kapittel 3

Restriksjoner på forflytninger av dyr og deres sæd, egg og embryoer

Artikkel 6

Restriksjonssoner

1. EFTA-statene skal underrette ESA (EFTA Surveillance Authority) om deres restriksjonssoner og om enhver endring i situasjonen for disse sonene innen 24 timer.¹

2. Før EFTA-statene fatter en beslutning om å fjerne et epidemiologisk relevant geografisk område fra en restriksjonssone, skal de forelegge ESA opplysninger som underbygger at det ikke har forekommet bluetongue-virus i dette området i en periode på to år etter at programmet for overvåking av bluetongue ble innført.

3. Kommisjonen skal gjennom Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelse underrette EØS-statene om listen over restriksjonssonene.

4. EØS-statene skal opprette og ajourføre en liste over restriksjonssonene på deres territorium og gjøre den tilgjengelig for de øvrige EØS-statene og for offentligheten.

5. Kommisjonen skal bare til orientering offentliggjøre den ajourførte listen over restriksjonssoner på sitt nettsted.

Listen skal inneholde opplysninger om de serotyper av bluetongue-virus som forekommer i hver restriksjonssone, som ved anvendelse av artikkel 7 og 8 skal gjøre det mulig å identifisere de avgrensede restriksjonssonene i de forskjellige medlemsstatene hvor de samme serotyper av bluetongue-virus forekommer.

1 Jf. Mattilsynets faglige beredskapsplan for blåtunge, vedrørende internasjonal rapportering, pkt. 4.2.

Artikkel 7

Vilkår for forflytning innenfor samme restriksjonssone

1. Forflytning av dyr innen samme restriksjonssone der samme serotype eller serotyper av bluetongue-virus forekommer, skal tillates av vedkommende myndighet under forutsetning av at de dyrene som skal forflyttes, ikke viser kliniske tegn på bluetongue den dagen de transporteres.

2. Forflytning av dyr fra en risikosone til en observasjonssone, kan imidlertid bare tillates dersom:

- dyrene oppfyller vilkårene i vedlegg III, eller
- dyrene oppfyller andre tilfredsstillende dyrehelsegarantier på grunnlag av et positivt resultat av en risikovurdering av tiltak mot spredning av bluetongue-virus og beskyttelse mot angrep fra vektorer, som kreves av vedkommende myndighet på opprinnelsesstedet og er godkjent av vedkommende myndighet på bestemmelsesstedet, innen dyrene forflyttes, eller
- dyrene er beregnet på umiddelbar slaktning.

3. Opprinnelsesstaten i EFTA skal umiddelbart underrette ESA og de øvrige EØS-landene om dyrehelsegarantiene nevnt i nr. 2 bokstav b).

4. For dyr som er nevnt i nr. 1 og 2 i denne artikkel, skal det innsettes følgende utfyllende tekst i tilsvarende helsesertifikater som fastsatt i direktiv 64/432/EØF, direktiv 91/68/EØF og direktiv 92/65/EØF, eller som er nevnt i vedtak 93/444/EØF:

«Dyr som oppfyller kravene i ... (artikkel 7 nr. 1, artikkel 7 nr. 2 bokstav a), artikkel 7 nr. 2 bokstav b) eller artikkel 7 nr. 2 bokstav c), angi det som passer) i forordning (EF) nr. 1266/2007.*

* EUT L 283 av 27.10.2007, s. 37.»

Artikkel 8

Vilkår for unntak fra utførselsforbudet fastsatt i direktiv 2000/75/EF

1. Forflytning av dyr, deres sæd, egg og embryoer, fra en driftsenhet,¹ en sædstasjon eller et sædlager i en restriksjonssone, til en annen driftsenhet, sædstasjon eller et annet sædlager, er unntatt fra utførselsforbudet fastsatt i artikkel 9 nr. 1 bokstav c) og artikkel 10 nr. 1 i direktiv 2000/75/EF, forutsatt at dyrene, deres sæd, egg og embryoer oppfyller:

- vilkårene i vedlegg III til denne forordning, eller
- oppfyller andre tilfredsstillende dyrehelsegarantier på grunnlag av et positivt resultat av en risikovurdering av tiltak mot spredning av bluetongue-virus og beskyttelse mot angrep fra vektorer, som kreves av vedkommende myndighet på opprinnelsesstedet og er godkjent av vedkommende myndighet på bestemmelsesstedet, før dyrene forflyttes.

2. Opprinnelsesstaten i EFTA skal umiddelbart underrette ESA og de øvrige EØS-statene om dyrehelsegarantiene nevnt i nr. 1 bokstav b).

3. Det skal innføres en overvåkingsordning som skal forvaltes av vedkommende myndighet på bestemmelsesstedet, for å hindre at dyr, deres sæd, egg og embryoer som er forflyttet i henhold til vilkårene i nr. 1 bokstav b), forflyttes videre til en annen EØS-stat, med mindre dyrene oppfyller vilkårene i nr. 1 bokstav a).

4. Forflytning av dyr fra en driftsenhet i en restriksjonssone med henblikk på umiddelbar slaktning, er unntatt fra utførselsforbudet fastsatt i artikkel 9 nr. 1 bokstav c) og artikkel 10 nr. 1 i direktiv 2000/75/EF, forutsatt at:

- det ikke er registrert noe bluetongue-tilfelle på opprinnelsesenheten i en periode på minst 30 dager før avsendelsesdatoen,

► M4

- dyrene fraktes
  - under veterinærkontroll til bestemmelsesslakteriet der de skal slaktes innen 24 timer etter ankomsten, og
  - direkte, med mindre det gjennomføres en hviletid i henhold til forordning (EF) nr. 1/2005^{*}, ² på en kontrollstasjon i samme restriksjonssone.

◄ M4

- vedkommende myndighet på avsenderstedet underretter vedkommende myndighet på mottakerstedet om den planlagte forflytningen av dyr, minst 48 timer før lasting av dyrene.

5. Uten hensyn til nr. 4 bokstav b), kan vedkommende myndighet på mottakerstedet på grunnlag av en

risikovurdering, kreve at vedkommende myndighet på avsenderstedet oppretter en overvåkingsordning for transport av de nevnte dyrene til utpekte slakterier.

Alle slike utpekte slakterier skal identifiseres på grunnlag av en risikovurdering, hvor kriteriene i vedlegg IV skal tas i betraktning.

Opplysninger om de utpekte slakteriene skal gjøres tilgjengelig for de øvrige EØS-statene og for offentligheten. Opplysningene skal også gjøres tilgjengelig gjennom BT-Net-systemet.

► M4

5a. Forflytning av dyr som ikke er sertifisert i samsvar med nr. 1, fra en driftsenhet i en restriksjonssone, direkte til uttaksstedet i henhold til artikkel 1 nr. 2 bokstav a) i vedtak 93/444/EØF, for eksport til en tredjestat, er unntatt fra utførselsforbudet fastsatt i artikkel 9 nr. 1 bokstav c) og nr. 1 i artikkel 10 i direktiv 2000/75/EF, forutsatt at:

- a) det ikke er registrert noe tilfelle av bluetongue på opprinnelsesenheten i et tidsrom på minst 30 dager før avsendelsesdatoen,
- b) dyrene transporteres til uttaksstedet
  - under offentlig tilsyn, og
  - direkte, med mindre det gjennomføres en hviletid i henhold til forordning (EF) nr. 1/2005 på en kontrollstasjon i samme restriksjonssone.»

6. For de dyrene, deres sæd, egg og embryoer som er nevnt i nr. 1, 4 og 5a i denne artikkel, skal følgende ordlyd tilføyes i tilsvarende helsesertifikater som er fastsatt i direktiv 64/432/EØF, 91/68/EØF og 92/65/EØF, eller som er nevnt i vedtak 93/444/EØF:

«.. (dyr, sæd, egg og embryoer, angi det som passer) som oppfyller kravene i .. (artikkel 8 nr. 1 bokstav a), artikkel 8 nr. 1 bokstav b) eller artikkel 8 nr. 5a, angi det som passer) i forordning (EF) nr. 1266/2007».

* EUT L 283 av 27.10.2007, s. 37.»

- 1 Driftsenhet er definert i direktiv 82/894/EØF som en landbruksbedrift eller annen bedrift som ligger på en medlemsstats territorium, der det holdes eller oppdrettes dyr.
- 2 Forordning (EF) nr. 1/2005 er gjennomført i forskrift 5. januar 2007 nr. 11 om vern av dyr under transport og tilknyttede aktiviteter (forordning (EF) nr. 1/2005).

◄ M4

Artikkel 9

Ytterligere vilkår for transitt av dyr

1. Vedkommende myndighet skal tillate transitt av dyr, forutsatt at:

- a) dyr fra en restriksjonssone, som transporteres gjennom områder utenfor en restriksjonssone, og de benyttede transportmidlene behandles med godkjente insektmidler og/eller repellenter etter grundig rengjøring og desinfisering på lastestedet og alltid før de forlater restriksjonssonen,
- b) dyr, som forflyttes ut av et område utenfor en restriksjonssone gjennom en restriksjonssone, og de benyttede transportmidlene behandles med godkjente insektmidler og/eller repellenter etter grundig rengjøring og desinfisering på lastestedet og alltid før de innføres i restriksjonssonen,
- c) dyrene er beskyttet mot angrep fra vektorer når det er avsatt en hvileperiode ved en kontrollstasjon under forflytningen gjennom en restriksjonssone.

2. For dyr som er nevnt i nr. 1 i denne artikkel, skal det innsettes følgende utfyllende tekst i tilsvarende helsesertifikater som fastsatt i direktiv 64/432/EØF, direktiv 91/68/EØF og direktiv 92/65/EØF, eller som er nevnt i vedtak 93/444/EØF:

«Behandlet med insektmiddel/repellent (*navn på produkt*) den ... (*dato*) kl. ... (*klokkeslett*) i samsvar med forordning (EF) nr. 1266/2007.*

* EUT L 283 av 27.10.2007, s. 37.»

3. Nr. 1 i denne artikkel får ikke lenger anvendelse i et epidemiologisk relevant geografisk område i et område fritt for bluetonguevektorer på bestemte årstider, når det er gått mer enn 60 dager fra begynnelsen av årstiden som er fri for vektorer, i henhold til definisjonen i vedlegg V.

Dette unntaket får imidlertid ikke lenger anvendelse etter utløpet av årstiden som er fri for vektorer, på grunnlag av programmet for overvåking av bluetongue.

Artikkel 9a

Overgangsbestemmelser

► M3

1. Som unntak fra artikkel 8 nr. 1 bokstav a) og på grunnlag av resultatene av en risikovurdering som tar hensyn til de epidemiologiske og entomologiske forhold ved innførsel av dyr, kan mottakermedlemsstatene til og med M6 ► 31. desember 2009 ◄ kreve at forflytning av dyr, som er dekket av unntaket som er fastsatt i artikkel 8 nr. 1 og som er i samsvar med minst ett av vilkårene i del A nr. 1–4 i vedlegg III, men som ikke er i samsvar med nr. 5–7 i nevnte del, er i samsvar med følgende ytterligere vilkår:

- a) dyrene må være under 90 dager gamle,
- b) dyrene må siden fødselen ha vært holdt i områder som er beskyttet mot smittebærere,

c) testene nevnt i del A nr. 1, 3 og 4 i vedlegg III må være utført tidligst sju dager før forflytning.

2. En EFTA-stat som har til hensikt å anvende de ytterligere vilkårene fastsatt i nr. 1, skal på forhånd underrette ESA om dette.

Den skal framlegge for ESA alle nødvendige opplysninger og data som kreves for å dokumentere anvendelsen av disse ytterligere vilkårene på grunnlag av de entomologiske og epidemiologiske forholdene i EFTA-staten, særlig med hensyn til hvilke smittebærende arter og serotyper av viruset som forekommer, klimaforhold og driftstype for mottakelige drøvtyggere.

Dersom ESA innen sju dager etter underretningen ikke har motsatt seg anvendelsen, skal den underrettende EFTA-stat umiddelbart ha rett til å anvende de ytterligere vilkårene. ESA skal straks underrette de øvrige EØS-statene.

3. ESA skal gjøre opplysninger om anvendelsen av ytterligere vilkår i samsvar med nr. 2 tilgjengelig for offentligheten.»

◀ M3

Kapittel 4 Sluttbestemmelser

Artikkel 10 Oppheving

Vedtak 2005/393/EF oppheves.

Artikkel 11 Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den femte dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utfærdiget i Brussel, 26. oktober 2007.¹

*For Kommisjonen
Markos KYPRIANOU
Medlem av Kommisjonen*

¹ Ikrafttredelse i EØS følger av EØS-komiteens beslutning nr. 41/2008 og er 26. april 2008.

▶ M5

Vedlegg I

Minstekrav til programmer for overvåking av bluetongue (som nevnt i artikkel 4)

1. *Minstekrav til programmer for overvåking av bluetongue som EØS-statene skal innføre i restriksjonssoner*

Programmer for overvåking av bluetongue skal ha som mål å gi opplysninger om utviklingen av bluetongue i en restriksjonssone. Målet med programmene for overvåking av bluetongue er å påvise at nye serotyper av bluetongue er innført og påvise at visse serotyper av bluetongue ikke forekommer. Andre mål kan være å påvise at det ikke forekommer bluetonguevirus, å fastsette årstiden som er fri for vektorer, og bestemme de smitteoverførende artene.

Den geografiske referanseenheten for overvåking av bluetongue skal avgrenses med et rutenett på ca. 45 × 45 km (omkring 2 000 km²) med mindre særlige miljøforhold berettiger en annen størrelse. EØS-statene kan også bruke «regionen» som definert i artikkel 2 bokstav p) i direktiv 64/432/EØF som geografisk referanseenhete for overvåking.

1.1. Programmer for overvåking av bluetongue skal omfatte minst passiv klinisk overvåking og aktiv laboratoriebaseret overvåking, som fastsatt i nr. 1.1.1 og 1.1.2.

1.1.1. Passiv klinisk overvåking:

- skal bestå av et formelt og korrekt dokumentert løpende system som har som mål å påvise og undersøke mistanker om bluetongue, herunder et system for tidlig varsling for å rapportere om mistenkelige tilfeller. Eierne eller røktene og veterinærer skal omgående rapportere til vedkommende myndighet om enhver mistanke. Alle mistenkelige tilfeller som skyldes forekomst av serotyper av bluetongue som ikke forventes å forekomme i det epidemiologisk relevante geografiske området, skal omgående undersøkes grundig av vedkommende myndighet for å fastslå hvilke serotyper av bluetongue som forekommer,
- skal særlig forsterkes i den årstiden smittebærerne er aktive,
- skal garantere at det gjennomføres holdningskampanjer som først og fremst skal gjøre det mulig for eiere eller røktene og veterinærer å gjenkjenne kliniske tegn på bluetongue.

- 1.1.2. Aktiv laboratoriebasert overvåking skal bestå av minst serologisk overvåking med kontrolldyr, serologiske/virologiske undersøkelser eller målrettet risikobasert overvåking, eller en kombinasjon av disse, som fastsatt i nr. 1.1.2.1, 1.1.2.2 og 1.1.2.3.
- 1.1.2.1. Serologisk overvåking med kontrolldyr
- Serologisk overvåking med kontrolldyr skal bestå av et aktivt årlig program for prøvetaking av kontrolldyr, som har som mål å vurdere forekomsten av bluetonguevirus i restriksjonssonen. Kontrolldyrene skal så langt som mulig være storfe. Dyrene skal være fri for antistoffer, påvist gjennom en foreløpig seronegativ prøve, og skal befinne seg i områder i restriksjonssonen hvor det, etter en risikoanalyse hvor det er tatt hensyn til entomologiske og økologiske vurderinger, er påvist forekomst av smittebæreren, eller hvor det finnes egnede miljøer for smittebæreren som den kan formere seg i.
  - Det skal tas prøver av kontrolldyrene minst én gang i måneden i den gjeldende smittebærerenes aktivitetsperiode, dersom denne er kjent. Dersom disse opplysningene mangler, skal det tas prøver av kontrolldyrene minst én gang i måneden hele året.
  - Minste antall kontrolldyr per geografisk referanseenheter for overvåking av bluetongue skal være representativt og tilstrekkelig til å påvise en månedlig serokonverteringsinsidens¹ på 2 % med et konfidensintervall på 95 % i hver geografiske referanseenheter.
  - Laboratorieundersøkelser skal utformes slik at positive kartleggingsforsøk etterfølges av spesifikke serologiske/virologiske prøver rettet mot serotypen eller -typene av bluetongue som forventes å forekomme i det epidemiologisk relevante geografiske området, som er nødvendige for å fastslå hvilken spesifikk serotype som forekommer.
- 1.1.2.2. Serologiske/virologiske undersøkelser:
- skal bestå av minst et aktivt årlig program for serologisk/virologisk prøvetaking av bestander av mottakelige arter, som har som mål å påvise overføring av bluetonguevirus ved hjelp av serologisk og/eller virologisk stikkprøvetaking, som gjennomføres i alle epidemiologisk relevante geografiske områder på den tid av året hvor det er størst sannsynlighet for å påvise serokonvertering,
  - skal utformes slik at prøvene er representative for og tilpasset sammensetningen av bestanden av mottakelige arter som det skal tas prøver av, i det epidemiologisk relevante geografiske området og prøveantallet er beregnet for å påvise en prevalens på 20 % med et konfidensintervall på 95 % i bestanden av mottakelige arter i det gjeldende epidemiologisk relevante geografiske området,
  - skal sikre at seropositive dyr fra vaksinerte eller immune bestander ikke griper forstyrrende inn i de serologiske undersøkelsene,
  - skal sikre at laboratorieundersøkelser utformes slik at positive kartleggingsforsøk etterfølges av spesifikke serologiske/virologiske prøver rettet mot serotypen eller -typene av bluetongue som forventes å forekomme i det epidemiologisk relevante geografiske området, som er nødvendige for å fastslå hvilken spesifikk serotype som forekommer,
  - kan også utformes for å overvåke vaksinasjonsdekningen og fordelingen av ulike serotyper av bluetongue som forekommer i restriksjonssonene.
- 1.1.2.3. Målrettet risikobasert overvåking:
- skal bestå av et formelt og korrekt dokumentert løpende system som har som mål å påvise at visse spesifikke serotyper av bluetongue ikke forekommer,
  - skal gjelde en målbestand av mottakelige dyr som er utsatt for forholdsvis høy risiko, på grunnlag av plassering, geografiske forhold og epidemiologien til serotypen eller -typene av bluetongue som forventes å forekomme i det epidemiologisk relevante geografiske området,
  - skal ha en prøvetakingsstrategi som er tilpasset den definerte målbestanden. Prøveantallet er beregnet for å påvise den antatte prevalensen (på grunnlag av den kjente risikoen for målbestanden) med et konfidensintervall på 95 % i målbestanden i det gjeldende epidemiologisk relevante geografiske området. Dersom prøvene ikke kommer fra enkeltdyr, skal prøveantallet tilpasses følsomheten ved de diagnostiske metodene som anvendes.
- 1.2. For å bestemme årstiden som er fri for smittebærere, nevnt i vedlegg V til denne forordning, skal den entomologiske overvåkingen oppfylle følgende krav:
- den skal bestå av minst et aktivt årlig program for å fange inn smittebærere ved hjelp av fast oppsatte sugefeller, slik at bestandsdynamikken for smittebæreren kan kartlegges,
  - i samsvar med på forhånd fastlagte protokoller skal det benyttes sugefeller med ultrafiolett lys. Fellene skal brukes hele natten og skal fungere minst:
    - én natt per uke i måneden før den forventede begynnelsen og i måneden før den forventede slutten av årstiden som er fri for smittebærere,
    - én natt per måned i årstiden som er fri for smittebærere,
    - brukshyppigheten av sugefellene kan endres på grunnlag av de opplysningene som framkommer i løpet av de tre første årene fellene er i bruk,

- minst én sugefelle skal plasseres i hvert epidemiologisk relevante område i hele området fritt for bluetongue på bestemte årstider. En andel av myggene som samles inn i sugefellene, skal sendes til et spesialisert laboratorium som kan telle og identifisere de mistenkte artene av smittebærere.
- 1.3. Overvåking for å forelegge Kommissjonen opplysninger som underbygger at det ikke har forekommet bluetonguevirus i et epidemiologisk relevant geografisk område i et tidsrom på to år, som nevnt i artikkel 6 nr. 2:
- skal bestå av minst serologisk overvåking med kontrolldyr, serologiske/virologiske undersøkelser eller målrettet risikobasert overvåking, eller en kombinasjon av disse, som fastsatt i nr. 1.1.2.1, 1.1.2.2 og 1.1.2.3,
  - skal utformes slik at prøvene er representative for og tilpasset sammensetningen av bestanden av mottakelige arter som det skal tas prøver av, i det epidemiologisk relevante geografiske området og prøveantallet er beregnet for å påvise en prevalens på 20 %^{fn} med et konfidensintervall på 95 % i bestanden av mottakelige arter i det gjeldende epidemiologisk relevante geografiske området dersom massevaksinasjon ikke er gjennomført, eller
  - skal utformes slik at prøvene er representative for og tilpasset sammensetningen av bestanden av mottakelige arter som det skal tas prøver av, i det epidemiologisk relevante geografiske området og prøveantallet er beregnet for å påvise en prevalens på 10 %² med et konfidensintervall på 95 % i bestanden av mottakelige arter i det gjeldende epidemiologisk relevante geografiske området dersom massevaksinasjon er gjennomført.
2. *Minstekrav til programmer for overvåking av bluetongue som medlemsstatene skal innføre utenfor restriksjonssoner*
- Programmer for overvåking av bluetongue skal ha som mål å påvise eventuelle forekomster av bluetonguevirus og påvise at det ikke forekommer virus i en medlemsstat fri for bluetongue eller et epidemiologisk relevant geografisk området fritt for bluetongue.
- Programmer for overvåking av bluetongue skal omfatte minst passiv klinisk overvåking og aktiv laboratoriebasert overvåking, som fastsatt i nr. 1.1.1 og 1.1.2.
- 2.1. Passiv klinisk overvåking:
- skal bestå av et formelt og korrekt dokumentert løpende system som har som mål å påvise og undersøke mistanker om bluetongue, herunder et system for tidlig varsling for å rapportere om mistenkelige tilfeller. Eierne eller røktere og veterinærer skal omgående rapportere til vedkommende myndighet om enhver mistanke. Alle mistenkelige tilfeller skal omgående undersøkes grundig av vedkommende myndighet for å bekrefte eller utelukke et utbrudd av bluetongue,
  - skal særlig forsterkes i den årstiden smittebærerne er aktive, i områder som har særlig forholdsvis høyere risiko vurdert ut fra geografiske og epidemiologiske data,
  - skal garantere at det gjennomføres holdningskampanjer som først og fremst skal gjøre det mulig for eiere eller røktere og veterinærer å gjenkjenne kliniske tegn på bluetongue.
- 2.2. Aktiv laboratoriebasert overvåking skal bestå av minst serologisk overvåking med kontrolldyr, serologiske/virologiske undersøkelser eller målrettet risikobasert overvåking, eller en kombinasjon av disse, som fastsatt i nr. 2.2.1, 2.2.2 og 2.2.3.
- 2.2.1. Serologisk overvåking med kontrolldyr
- Serologisk overvåking med kontrolldyr skal bestå av et aktivt årlig program for prøvetaking av kontrolldyr, som har som mål å påvise overføring av bluetonguevirus utenfor restriksjonssonene. Det skal legges særlig vekt på områder med høy risiko vurdert ut fra geografiske og epidemiologiske data,
  - Det skal tas prøver av kontrolldyrene minst én gang i måneden i den gjeldende smittebærerens aktivitetsperiode, dersom denne er kjent. Dersom disse opplysningene mangler, skal det tas prøver av kontrolldyrene minst én gang i måneden hele året.
  - Minste antall kontrolldyr per geografisk referanseenheter for overvåking av bluetongue skal være representativt og tilstrekkelig til å påvise en månedlig serokonverteringsinsidens³ på 2 % med et konfidensintervall på 95 % i hver geografiske referanseenheter.
- 2.2.2. Serologiske/virologiske undersøkelser:
- skal bestå av minst et aktivt årlig program for serologisk/virologisk prøvetaking av bestander av mottakelige arter, som har som mål å påvise overføring av bluetonguevirus utenfor restriksjonssonene ved hjelp av serologisk og/eller virologisk stikkprøvetaking, som gjennomføres i alle epidemiologisk relevante geografiske områder på den tid av året hvor det er størst sannsynlighet for å påvise serokonvertering,
  - skal utformes slik at prøvene er representative for og tilpasset sammensetningen av bestanden av mottakelige arter som det skal tas prøver av, i det epidemiologisk relevante geografiske området og prøveantallet er beregnet for å påvise en prevalens på 20 % med et konfidensintervall på 95 % i bestanden av mottakelige arter i det gjeldende epidemiologisk

relevante geografiske området,

- skal sikre at seropositive dyr fra vaksinerte eller immune bestander ikke griper forstyrrende inn i de serologiske undersøkelsene.

2.2.3. Målrettet risikobasert overvåking:

- skal bestå av et formelt og korrekt dokumentert løpende system som har som mål å påvise at visse spesifikke serotyper av bluetongue ikke forekommer,
- skal bygge på omfattende kunnskap om lokale risikofaktorer. Denne kunnskapen skal gjøre det mulig å fastslå målbestanden med særlig forholdsvis høyere risiko som det skal tas prøver av,
- skal sikre at den målrettede prøvetakingsstrategien er tilpasset målbestanden som er fastslått å ha forholdsvis høyere risiko, og prøveantallet er beregnet for å påvise den antatte prevalensen (på grunnlag av den kjente risikoen for målbestanden) med et konfidensintervall på 95 % i målbestanden i det gjeldende epidemiologisk relevante geografiske området.

1 Man antar at den normale årlige serokonverteringen i en smittesone er på 20 %. I Fellesskapet forekommer imidlertid viruset hovedsakelig i et tidsrom på om lag seks måneder (fra slutten av våren til midt på høsten). Derfor er 2 % et forsiktig anslag over den forventede månedlige serokonverteringsraten.

2 Man antar at den normale årlige serokonverteringen i en vaksinert sone er på 10 %. Dersom det imidlertid dokumenteres at den årlige serokonverteringen i det epidemiologisk relevante vaksinerte geografiske området er lavere enn 10 %, skal prøveantallet beregnes for å påvise den lavere anslåtte prevalensen.

3 Man antar at den normale årlige serokonverteringen i en smittesone er på 20 %. I Fellesskapet forekommer imidlertid viruset hovedsakelig i et tidsrom på om lag seks måneder (fra slutten av våren til midt på høsten). Derfor er 2 % et forsiktig anslag over den forventede månedlige serokonverteringsraten.»

◀ M5

Vedlegg II

Opplysninger som EØS-statene skal sende til BT-Net-systemet (som nevnt i artikkel 5 nr. 2)

Opplysningene som EØS-statene skal sende til BT-Net-systemet, skal omfatte minst følgende:

1. Serologiske/virologiske data om bluetongue

- a) Administrativ avdeling/enhet
- b) Dyrearter som er undersøkt
- c) Type overvåkingssystem («sentinelsystem» (system med kontrolldyr) eller periodisk undersøkelse)
- d) Type utførte diagnostester (ELISA, serumnøytralisering, PCR, virusisolasjon)
- e) Måned og år
- f) Antall testede dyr¹
- g) Antall positive dyr
- h) Serotype som er bestemt serologisk eller virologisk (opplyses ved positive resultater ved serumnøytraliserings- eller virusisolasjonstest).

2. Entomologiske data om bluetongue

- a) Administrativ avdeling
- b) Særskilt identitet for stedet (særskilt kode for hvert innfangingssted)
- c) Innsamlingsdato
- d) Breddegrad og lengdegrad
- e) Samlet antall innsamlede *Culicoides* spp.
- f) Antall innsamlede *C. imicola*, dersom tallet foreligger
- g) Antall innsamlede *C. obsoletus* Complex, dersom tallet foreligger
- h) Antall innsamlede *C. obsoletus sensu strictu*, dersom tallet foreligger
- i) Antall innsamlede *C. scoticus*, dersom tallet foreligger
- j) Antall innsamlede *C. Pulicaris* Complex, dersom tallet foreligger
- k) Antall innsamlede *C. Nubeculosus* complex, dersom tallet foreligger
- l) Antall innsamlede *C. dewulfii*, dersom tallet foreligger
- m) Andre relevante opplysninger.

3. Opplysninger om vaksinasjon mot bluetongue

- a) Administrativ avdeling
- b) År/halvår
- c) Type vaksine
- d) Serotypekombinasjon
- e) Vaksinerte dyrearter
- f) Samlet antall besetninger i EØS-staten
- g) Samlet antall dyr i EØS-staten
- h) Samlet antall besetninger som omfattes av vaksinasjonsprogrammet
- i) Samlet antall dyr som omfattes av vaksinasjonsprogrammet

- j) Samlet antall vaksinerte besetninger
- k) Antall vaksinerte dyr (dersom vaksinasjonstypen er vaksinasjon av unge dyr)
- l) Antall vaksinerte unge dyr (dersom vaksinasjonstypen er massevaksinasjon)
- m) Antall vaksinerte voksne dyr (dersom vaksinasjonstypen er massevaksinasjon)
- n) Administrerte vaksinedoser.
  - 1 Dersom det benyttes samleprøver av serum fra flere dyr (pools of sera), skal det oppgis hvor mange dyr som testes i samleprøven.

«

Vedlegg III

Vilkår for unntak fra utførselsforbudet (nevnt i artikkel 7 nr. 2 bokstav a) og artikkel 8 nr. 1 bokstav a))

► M4

A «A. Dyr

Dyrene skal ha vært beskyttet mot angrep fra smittebæreren *Culicoides* under transporten til bestemmelsesstedet. I tillegg skal minst ett av vilkårene i nr. 1–7 være oppfylt.

- 1) Dyrene er inntil avsendelsen i årstiden som er fri for vektorer, som fastsatt i samsvar med vedlegg V, blitt holdt i et område fritt for bluetongue til bestemte årstider, i minst 60 dager før datoen for forflytningen, og har høyst sju dager før datoen for forflytningen gjennomgått med negativt resultat en prøve for identifisering av agens i samsvar med Verdens dyrehelseorganisasjons håndbok for landdyr (OIE), (heretter kalt OIEs håndbok for landdyr).

En prøve for identifisering av agens er likevel ikke nødvendig for EØS-stater eller regioner i en EØS-stat, der tilstrekkelige epidemiologiske data som er innsamlet på grunnlag av et kontrollprogram som er gjennomført i et tidsrom på minst tre år, godtgjør fastsettelsen av den årstiden som er fri for smittebærere, og som er definert i samsvar med vedlegg V.

EFTA-stater som benytter seg av denne muligheten, skal underrette ESA og de øvrige EØS-statene gjennom Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen.

For dyr omhandlet i dette nummer som er beregnet på handel innenfor Fellesskapet, skal følgende ordlyd tilføyes i tilsvarende helsesertifikater som er fastsatt i direktiv 64/432/EØF, direktiv 91/68/EØF og direktiv 92/65/EØF:

«Dyret eller dyrene er inntil avsendelsen blitt holdt i et område fritt for bluetongue til bestemte årstider i årstiden som er fri for smittebærere fra ... (*sett inn dato*) siden fødselen eller i minst 60 dager, og har eventuelt (*oppgis eventuelt*) deretter med negativt resultat gjennomgått en prøve for identifisering av agens i henhold til OIEs håndbok for landdyr, utført på prøver tatt høyst sju dager før avsendelsen i samsvar med avsnitt A nr. 1 i vedlegg III til forordning (EF) nr. 1266/2007.»

- 2) Dyrene er inntil avsendelsen blitt beskyttet mot angrep fra smittebærere i et tidsrom på minst 60 dager før avsendelsesdatoen.

For dyr omhandlet i dette nummer som er beregnet på handel innenfor EØS, skal følgende ordlyd tilføyes i tilsvarende helsesertifikater som er fastsatt i direktiv 64/432/EØF, direktiv 91/68/EØF og direktiv 92/65/EØF:

«Dyret eller dyrene i samsvar med avsnitt A nr. 2 i vedlegg III til forordning (EF) nr. 1266/2007.»

- 3) Dyrene er inntil avsendelsen blitt holdt i et område fritt for bluetongue til bestemte årstider i den årstiden som er fri for smittebærere, som fastsatt i samsvar med vedlegg V, eller de er i minst 28 dager blitt beskyttet mot angrep fra smittebærere og har i dette tidsrommet med negativt resultat gjennomført en serologisk prøve for påvisning av antistoffer mot bluetonguevirusgruppen i samsvar med OIEs håndbok for landdyr, utført minst 28 dager etter den datoen da tidsrommet for beskyttelse mot angrep fra smittebærere eller årstiden som er fri for smittebærere, startet.

For dyr omhandlet i dette nummer som er beregnet på handel innenfor EØS, skal følgende ordlyd tilføyes i tilsvarende helsesertifikater som er fastsatt i direktiv 64/432/EØF, direktiv 91/68/EØF og direktiv 92/65/EØF:

«Dyret eller dyrene i samsvar med avsnitt A nr. 3 i vedlegg III til forordning (EF) nr. 1266/2007.»

- 4) Dyrene er inntil avsendelsen blitt holdt i et område fritt for bluetongue til bestemte årstider i den årstiden som er fri for smittebærere, som fastsatt i samsvar med vedlegg V, eller de er i minst 14 dager blitt beskyttet mot angrep fra smittebærere og har i dette tidsrommet med negativt resultat gjennomført en prøve for identifisering av agens i samsvar med OIEs håndbok for landdyr, utført minst 14 dager etter den datoen da tidsrommet for beskyttelse mot angrep fra smittebærere eller årstiden som er fri for smittebærere, startet.

For dyr omhandlet i dette nummer som er beregnet på handel innenfor EØS, skal følgende ordlyd tilføyes i tilsvarende helsesertifikater som er fastsatt i direktiv 64/432/EØF, direktiv 91/68/EØF og direktiv 92/65/EØF:

«Dyret eller dyrene i samsvar med avsnitt A nr. 4 i vedlegg III til forordning (EF) nr. 1266/2007.»

- 5) Dyrene stammer fra en besetning som er vaksinert i henhold til et vaksinasjonsprogram fastsatt av vedkommende myndighet, dyrene er vaksinert mot den eller de serotypene som forekommer eller kan forekomme i et epidemiologisk relevant geografisk opprinnelsesområde, dyrene er fortsatt omfattet av den immunitetsperioden som garanteres i spesifikasjonene for vaksinen, og som er godkjent i vaksinasjonsprogrammet, og dyrene oppfyller minst ett av følgende vilkår:

- a) De er blitt vaksinert over 60 dager før datoen for forflytningen.
- b) De er blitt vaksinert med en inaktivert vaksine senest innen det antallet dager som kreves for at immunbeskyttelsen skal begynne å virke i henhold til spesifikasjonene for den vaksinen som er godkjent i vaksinasjonsprogrammet, og har med negativt resultat gjennomgått en prøve for identifisering av agens i samsvar med OIEs håndbok for landdyr, utført minst 14 dager etter at immunbeskyttelsen skal begynne å virke i henhold til spesifikasjonene for den vaksinen som er godkjent i vaksinasjonsprogrammet.
- c) De er blitt vaksinert tidligere og er blitt revaksinert med en inaktivert vaksine innenfor den immunitetsperioden som garanteres i spesifikasjonene for den vaksinen som er godkjent i vaksinasjonsprogrammet.
- d) De er på den årstiden som er fri for smittebærere, som fastsatt i samsvar med vedlegg V, blitt holdt i et område fritt for bluetongue til bestemte årstider, siden fødselen eller i minst 60 dager før vaksinasjonsdatoen, og de er blitt vaksinert med en inaktivert vaksine senest innen det antallet dager som i henhold til spesifikasjonene for den vaksinen som er godkjent i vaksinasjonsprogrammet, kreves for at immunbeskyttelsen skal begynne å virke.

For dyr omhandlet i dette nummer som er beregnet på handel innenfor EØS, skal følgende ordlyd tilføyes i tilsvarende helsesertifikater som er fastsatt i direktiv 64/432/EØF, direktiv 91/68/EØF og direktiv 92/65/EØF:

«Dyret eller dyrene vaksinert mot bluetongue, serotype(r) ... (*angi serotype(r)*) med ... (*vaksinens navn*) med en inaktivert/modifisert levende vaksine (*angi det som passer*) i samsvar med avsnitt A nr. 5 i vedlegg III til forordning (EF) nr. 1266/2007.»

- 6) Dyrene er aldri blitt vaksinert mot bluetongue og er i hele sin levetid blitt holdt i et epidemiologisk relevant geografisk opprinnelsesområde, der høyst én serotype har forekommet, forekommer eller kan forekomme, og
  - a) de har gjennomgått med positivt resultat to serologiske prøver i samsvar med OIEs håndbok for landdyr for å påvise antistoffer mot serotype av bluetonguevirus, der første prøving skal utføres på prøver som er tatt 60–360 dager før datoen for forflytningen, og der annen prøving er utført på prøver som er tatt høyst sju dager før datoen for forflytningen, eller
  - b) de har gjennomgått med positivt resultat en serologisk prøve i samsvar med OIEs håndbok for landdyr for å påvise antistoffer mot serotype av bluetonguevirus, som er utført minst 30 dager før datoen for forflytningen, og dyrene har gjennomgått med negativt resultat en prøve for identifisering av agens i samsvar med OIEs håndbok for landdyr, høyst sju dager før datoen for forflytningen.

For dyr omhandlet i dette nummer som er beregnet på handel innenfor EØS, skal følgende ordlyd tilføyes i tilsvarende helsesertifikater som er fastsatt i direktiv 64/432/EØF, direktiv 91/68/EØF og direktiv 92/65/EØF:

«Dyret eller dyrene som har gjennomgått en serologisk prøve i henhold til OIEs håndbok for landdyr som kan påvise antistoffer mot serotypen ... (*angi serotype*) av bluetonguevirus i samsvar med avsnitt A nr. 6 i vedlegg III til forordning (EF) nr. 1266/2007.»

- 7) Dyrene er aldri blitt vaksinert mot bluetonguevirus og har med positivt resultat gjennomgått to tilstrekkelig serologiske prøver i samsvar med OIEs håndbok for landdyr, som kan påvise de spesifikke antistoffene mot alle serotyper av bluetonguevirus som forekommer eller kan forekomme i det epidemiologisk relevante geografiske opprinnelsesområdet, og:
  - a) den første prøvingen skal utføres på prøver som ble tatt 60–360 dager før datoen for forflytningen, og den annen prøving skal ha vært utført på prøver som er tatt høyst sju dager før datoen for forflytningen, eller
  - b) den spesifikke serologiske prøven skal være utført minst 30 dager før datoen for forflytningen og dyrene har med negativt resultat gjennomført en prøve for identifisering av agens i samsvar med OIEs håndbok for landdyr, som ble utført tidligst sju dager før datoen for forflytningen.

For dyr omhandlet i dette nummer som er beregnet på handel innenfor EØS, skal følgende ordlyd tilføyes i tilsvarende helsesertifikater som er fastsatt i direktiv 64/432/EØF, direktiv 91/68/EØF og direktiv 92/65/EØF:

«Dyret eller dyrene som har gjennomgått en spesifikk serologisk prøve i henhold til OIEs håndbok for landdyr, som kan påvise antistoffer mot bluetonguevirus av alle serotyper ... (*angi serotype*) som forekommer eller kan forekomme i samsvar med avsnitt A nr. 7 i vedlegg III til forordning (EF) nr. 1266/2007.»

For drektige dyr skal minst ett av vilkårene i nr. 5, 6 og 7 være oppfylt før sædoverføring eller paring, eller vilkåret i nr. 3 skal være oppfylt, og prøven skal være utført tidligst sju dager før forflytningen.

For dyr som er beregnet på handel innenfor EØS, skal én av følgende ordlyder om nødvendig tilføyes i tilsvarende helsesertifikater som er fastsatt i direktiv 64/432/EØF, 91/68/EØF og 92/65/EØF:

«Dyret eller dyrene er ikke drektig(e)» eller

«Dyret eller dyrene kan være drektig(e) og oppfyller vilkåret/vilkårene ... (fastsatt i nr. 5, 6 og 7 før sædoverføring eller paring eller i nr. 3; *angi det som passer*)».

◀ M4

▶ M1

B Sæd fra dyr

Sæd skal komme fra donordyr som oppfyller minst ett av følgende vilkår:

- a) Dyrene har vært holdt utenfor en restriksjonssone i minst 60 dager før oppsamlingen av sæd begynner og mens den pågår.
- b) Dyrene har vært beskyttet mot angrep fra vektorer i minst 60 dager før oppsamlingen av sæd begynner og mens den pågår.
- c) Dyrene har i minst 60 dager før oppsamlingen av sæd begynner eller mens den pågår vært holdt i et område fritt for bluetongue til bestemte årstider, i årstiden som er fri for vektorer, som fastsatt i samsvar med vedlegg V, og har tidligst sju dager før oppsamlingen av sæd begynner, med negativt resultat gjennomgått en prøve for identifisering av agens i samsvar med OIEs håndbok for landdyr.

En prøve for identifisering av agens er imidlertid ikke nødvendig i EØS-stater eller regioner i en EØS-stat, der tilstrekkelige epidemiologiske data som er innsamlet på grunnlag av et overvåkingsprogram som er gjennomført i en periode på minst tre år, underbygger fastsettelsen av årstiden som er fri for vektorer, som fastsatt i vedlegg V.

EFTA-stater som benytter seg av denne muligheten, skal underrette ESA og EØS-statene gjennom Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen.

◀ M1

▶ M5

- d) Dyrene har med negativt resultat gjennomgått en serologisk prøve i henhold til OIEs håndbok om landdyr for påvisning av antistoffer mot bluetonguevirusgruppen, som er utført minst hver 60. dag i oppsamlingsperioden og mellom 21 og 60 dager etter den siste oppsamlingen av sæd som skal sendes ut.
- e) Dyrene har med negativt resultat gjennomgått en prøve for identifisering av agens i henhold til OIEs håndbok om landdyr, som er utført på blodprøver som er tatt
  - i) ved den første og den siste oppsamlingen av sæd som skal sendes ut, og
  - ii) i sædopsamlingsperioden:
    - minst hver sjuende dag dersom det er snakk om en virusisolasjonsprøve, eller
    - minst hver 28. dag dersom det er snakk om en polymerasekjedereaksjonsprøve.»

◀ M5

▶ M1

Dersom sæden omhandlet i dette avsnitt er beregnet på handel innenfor EØS eller eksport til en tredjestat, skal følgende utfyllende tekst innsettes i tilsvarende helsesertifikater fastsatt i direktiv 88/407/EØF,^{*} og kommisjonsvedtak 95/388/EF^{**} eller nevnt i vedtak 93/444/EØF:

«Sæd som kommer fra donordyr som oppfyller ... (*angi bokstav a), b), c), d) eller e)*) i avsnitt B i vedlegg III til forordning (EF) nr. 1266/2007.»

* EFT L 194 av 22.7.1988, s. 10.

** EUT L 234 av 3.10.1995, s. 30.

C Egg og embryoer fra dyr

1. Embryoer og egg fra storfe som har framkommet ved befruktning in vivo, skal komme fra donordyr som ikke viser kliniske tegn på bluetongue på oppsamlingsdagen.
2. Embryoer og egg fra andre dyr enn storfe samt storfeembryoer som har framkommet ved befruktning in vitro, skal komme fra donordyr som oppfyller minst ett av følgende vilkår:
  - a) De har vært holdt utenfor en restriksjonssone i minst 60 dager før oppsamlingen av embryoer/egg begynner og mens den pågår.
  - b) De har vært beskyttet mot angrep fra vektorer i minst 60 dager før oppsamlingen av embryoer/egg begynner og mens den pågår.
  - c) De har med negativt resultat gjennomgått en serologisk prøve i henhold til OIEs håndbok om landdyr for påvisning av antistoffer mot bluetongue-virusgruppen, mellom 21 og 60 dager etter oppsamlingen av embryoer/egg.
  - d) De har med negativt resultat gjennomgått en prøve for identifisering av agens i henhold til OIEs håndbok om landdyr, som er utført på en blodprøve som er tatt på dagen for oppsamling av embryoer/egg.
3. Dersom eggene og embryoene omhandlet i nr. 1 og 2 er beregnet på handel innenfor EØS eller eksport til en tredjestat, skal følgende utfyllende tekst innsettes i tilsvarende helsesertifikater fastsatt i rådsdirektiv 89/556/EØF¹ og vedtak 95/388/EF eller nevnt i vedtak 93/444/EØF:

«Embryoer/egg som kommer fra donordyr som oppfyller ... (*angi nr. 1, nr. 2 bokstav a), nr. 2 bokstav b), nr. 2 bokstav c) eller nr. 2 bokstav d)*) i avsnitt C i vedlegg III til forordning (EF) nr. 1266/2007.»

Nr. 2 bokstav a) i vedlegg B til direktiv 89/556/EØF får ikke anvendelse på egg og embryoer oppsamlet fra donordyr som holdes i driftsenheter som er underlagt veterinære forbud og karantenetiltak som følge av bluetongue.

1 Direktivet sist endret ved kommisjonsvedtak 2006/60/EF (EUT L 31 av 3.2.2006, s. 24). Direktivet er gjennomført i norsk rett ved forskrift 31. desember 1998 nr. 1486 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av embryo av storfe.

◀ M1

*Vedlegg IV**Kriterier for utpeking av slakterier i forbindelse med utførselsforbudet (som nevnt i artikkel 8 nr. 5 annet ledd)*

Med henblikk på risikovurderingen som skal legges til grunn for utpeking av slakterier i forbindelse med den kanaliserte forflytningen av dyr fra en driftsenhet i en restriksjonssone til umiddelbar slaktning, skal vedkommende myndighet på bestemmelsesstedet som et minimum benytte følgende kriterier:

1. De tilgjengelige opplysningene gjennom overvåkingsprogrammet, særlig om vektorenes aktivitet.
  2. Avstanden mellom slakteriet og stedet der dyrene tas inn i den restriksjonsfrie sonen.
  3. De entomologiske opplysningene på ruten.
  4. Tidsrommet i løpet av dagen da transporten finner sted, i forhold til tidsrommet når vektorene er aktive.
  5. Den mulige bruken av insektmidler og repellenter i samsvar med rådsdirektiv 96/23/EF.¹
  6. Slakteriets beliggenhet i forhold til driftsenhet.
  7. Biosikkerhetstiltakene på slakteriet.
- ² EFT L 125 av 23.5.1996, s. 10. Rådsdirektiv 96/23/EF om kontrolltiltak som skal iverksettes med hensyn til visse stoffer og deres restmengder i levende dyr og animalske produkter, og om oppheving av direktiv 85/358/EØF og direktiv 86/469/EØF samt vedtak 89/187/EØF og 91/664/EØF. Direktivet sist endret ved direktiv 2006/104/EF. Direktivet er gjennomført i norsk rett ved forskrift 27. januar 2000 nr. 65 om kontrolltiltak for restmengder av visse stoffer i animalske næringsmidler, produksjonsdyr og fisk for å sikre helsemessig trygge næringsmidler og ved Lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og dyrehelsepersonell.

*Vedlegg V**Kriterier for fastsettelse av årstiden som er fri for vektorer (som nevnt i artikkel 9 nr. 3)*

Med henblikk på å fastsette et område som er fritt for bluetongue på bestemte årstider, skal årstiden som er fri for vektorer i et bestemt epidemiologisk relevant geografisk område i en EØS-stat epidemiologisk relevant geografisk område) defineres av vedkommende myndighet som minst skal benytte følgende kriterier:

1. Allmenne kriterier

- a) Et program for overvåking av bluetongue skal være iverksatt.
- b) De særskilte kriteriene og terskelverdiene som benyttes for å definere årstiden som er fri for vektorer, skal defineres idet det tas hensyn til hvilke arter av *Culicoides* som er eller antas å være hovedvektorer i det epidemiologisk relevante geografiske området.
- c) Kriteriene som legges til grunn for å fastsette årstiden som er fri for vektorer, skal anvendes idet det tas hensyn til relevante data fra inneværende eller foregående år (historiske data). Aspektene ved standardisering av overvåkingsdata skal også tas i betraktning.

2. Særskilte kriterier

- a) Ingen forekomst av bluetongue-virus i det epidemiologisk relevante geografiske område, som skal være godtgjort med programmer for overvåking av bluetongue, eller annen dokumentasjon som tyder på at bluetongue-virus ikke midlertidig forekommer.
- b) Vektorer og mulige vektorer er ikke lenger aktive, hvilket skal være godtgjort ved entomologisk overvåking som en del av programmene for overvåking av bluetongue.
- c) Antallet innfangede arter av *Culicoides* som er påvist eller antas å være vektorer av den serotypen som forekommer i det epidemiologisk relevante geografiske området, ligger under en terskelverdi for innfangede vektorer som skal defineres for det epidemiologisk relevante geografiske området. Dersom det mangler pålitelig dokumentasjon som underbygger den fastsatte terskelverdien, skal det benyttes fullstendig fravær av eksemplarer av *Culicoides imicola* og mindre enn fem tomme eksemplarer av *Culicoides* per felle.

3. Ytterligere kriterier

- a) Temperaturforhold som har innflytelse på smittebærernes aktivitet i det epidemiologisk relevante geografiske området. Temperaturgrensene skal fastsettes idet det tas hensyn til den økologiske atferden hos de artene av *Culicoides* som er eller antas å være vektorer av serotypen som forekommer i det epidemiologisk relevante geografiske området.

1. feb. Nr. 144 2010**Forskrift om endring i forskrift om kontroll med, overvåking av bluetongue og restriksjoner på forflytning av dyr som er mottakelige for bluetongue**

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 1. februar 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 12, § 13, § 15 og § 19 jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 12. februar 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 30. april 2008 nr. 416 om kontroll med, overvåking av bluetongue og restriksjoner på forflytning av

dyr som er mottakelige for bluetongue gjøres følgende endring:

I § 1 annet ledd tilføyes forordning (EF) nr. 789/2009 kronologisk til listen over forordningene.

II

Endringen trer i kraft straks.

Forordninger

Vedhenget annet ledd skal lyde:

Forordning (EF) nr. 1266/2007 (dansk og engelsk versjon)

Nedenfor gjengis også til informasjon endringer av forordning (EF) nr. 1266/2007 som er tatt inn på nasjonalt grunnlag. Forordning (EF) nr. 1266/2007 er konsolidert til og med endringer gjennomført ved forordning (EF) nr. 789/2009 og legges ved på dansk og engelsk.

Se her for å lese konsolidert forordning (EF) nr. 1266/2007 på dansk:

Se her for å lese konsolidert forordning (EF) nr. 1266/2007 på engelsk:

5. feb. Nr. 145 2010

Forskrift om endring i forskrift om forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten

Hjemmel: Fastsatt av Luftfartstilsynet 5. februar 2010 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7–24 første ledd, § 7–25 første og annet ledd og § 16–1, jf. delegeringsvedtak 6. april 2001 nr. 321, jf. forskrift 30. april 2004 nr. 715 om forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten § 52a.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII kap. VI nr. 66hb (forordning (EF) nr. 2320/2002) og nr. 66i (forordning (EF) nr. 820/2008). Kunngjort 12. februar 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 30. april 2004 nr. 715 om forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten gjøres følgende endringer:

I hjemmelfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg XIII kap. VI nr. 66i (forordning (EF) nr. 820/2008) tilføyes følgende endringsforordning:

forordning (EF) nr. 483/2009.

§ 3 første ledd bokstav d) skal lyde:

- d) Nr. 66i (forordning (EF) nr. 820/2008) om fastsettelse av tiltak for gjennomføring av felles grunnleggende standarder for luftfartssikkerhet, endret ved forordning (EF) nr. 483/2009.

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordning (EF) nr. 483/2009

0 Engelsk versjon.

5. feb. Nr. 146 2010

Forskrift om endring i forskrift om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2010

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 5. februar 2010 med hjemmel i forskrift 17. desember 2009 nr. 1596 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2010 § 7. Kunngjort 12. februar 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 1. februar 2010 nr. 104 om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2010 gjøres følgende endringer:

Ny § 2 skal lyde:

§ 2. Kvotefaktor for fartøy med ringnottillatelse

Ved beregning av fartøyskvoter for fartøy med ringnottillatelse, jf. forskrift om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konesjonsforskriften) § 4–1, skal anvendes faktor 11,05.

Nåværende § 2 blir ny § 3.

II

Endringene trer i kraft straks.

8. feb. Nr. 147 2010

Meddelelse om endring av EØS-henvisninger i hjemmelsfeltet til forskrifter som gjennomfører direktiv 98/18/EF om sikkerhetsstandarder for passasjerskip og senere endringsdirektiv

Hjemmel: Meddelelse fra Sjøfartsdirektoratet 8. februar 2010, jf. forskrift 15. september 1992 nr. 707 om innredning og om forpleiningstjenesten på skip, forskrift 28. mars 2000 nr. 305 om besiktelse, bygging og utrustning av passasjerskip i innenriks fart, forskrift 22. desember 2000 nr. 1574 om tilleggskrav for manøvrering, styringsdyktighet, utrustning og operasjon av hurtiggående passasjerfartøy under 24 meter i innenriks fart og forskrift 1. juli 2003 nr. 969 om kontroll med fremmede skip og flyttbare innretninger i norske havner mv. Kunngjort 12. februar 2010 kl. 14.00.

Direktiv 98/18/EF om sikkerhetsstandarder for passasjerskip med senere endringer er erstattet av direktiv 2009/45/EF. Det er ingen nye materielle endringer av betydning for passasjerskip i direktivet – rettsakten samler reglene i basisdirektivet og de senere endringsdirektivene for å gjøre rettsakten mer oversiktlig. I tillegg er det innført en ny prosedyre for regelverksarbeid i Kommisjonen (såkalt komitologiprosedyre med «scrutiny»). Ettersom direktiv 98/18/EF og de senere endringsdirektiv allerede er gjennomført i norsk rett, innebærer ikke direktiv 2009/45/EF nye regler. Det går da også klart fram av fortalen til direktiv 2009/45/EF (strekpunkt 24) at medlemsstatene ikke trenger å gjennomføre bestemmelsene. Direktiv 2009/45/EF er nå innlemmet i EØS-avtalen og har erstattet direktiv 98/18/EF og endringsdirektivene i EØS-avtalens vedlegg XIII nr. 56f, og EØS-henvisningene i forskriftene må følgelig oppdateres.

I

I forskrift 15. september 1992 nr. 707 om innredning og om forpleiningstjenesten på skip skal EØS-henvisningsfeltet lyde:

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56f (direktiv 2009/45/EF).

II

I forskrift 28. mars 2000 nr. 305 om besiktelse, bygging og utrustning av passasjerskip i innenriks fart skal EØS-henvisningsfeltet lyde:

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56f (direktiv 2009/45/EF), jf. nr. 56cb (direktiv 2003/25/EF endret ved direktiv 2005/12/EF), nr. 56ca (direktiv 1999/35/EF endret ved direktiv 2002/84/EF) og vedlegg II kap. XIX nr. 1 (direktiv 98/34/EF).

III

I forskrift 22. desember 2000 nr. 1574 om tilleggskrav for manøvrering, styringsdyktighet, utrustning og operasjon av hurtiggående passasjerfartøy under 24 meter i innenriks fart skal EØS-henvisningsfeltet lyde:

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56f (direktiv 2009/45/EF) og vedlegg II (direktiv 98/34/EF).

IV

I forskrift 1. juli 2003 nr. 969 om kontroll med fremmede skip og flyttbare innretninger i norske havner mv. skal EØS-henvisningsfeltet lyde:

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56b (direktiv 95/21/EF endret ved direktiv 98/25/EF, direktiv 98/42/EF, direktiv 1999/97/EF, direktiv 2001/106/EF og direktiv 2002/84/EF), vedlegg II kap. XXXII nr. 1 og vedlegg XIII nr. 55b (direktiv 94/57/EF endret ved direktiv 2001/105/EF og direktiv 2002/84/EF), nr. 56d (direktiv 96/98/EF endret ved direktiv 2002/84/EF), nr. 56f (direktiv 2009/45/EF), nr. 56g (direktiv 97/70/EF endret ved direktiv 2002/84/EF), nr. 56h (direktiv 1999/95/EF), nr. 56j (direktiv 2001/25/EF endret ved direktiv 2002/84/EF) og nr. 55a (direktiv 2002/59/EF).

9. feb. Nr. 148 2010**Forskrift om endring i forskrift til lov om toll og vareførsel (tollforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Toll- og avgiftsdirektoratet 9. februar 2010 med hjemmel i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) § 3-1, § 3-3, § 4-10, § 4-11, § 4-13, § 4-20, § 4-23, § 4-30, § 4-33, § 4-34, § 5-1, § 5-2, § 5-4, § 5-6 og § 7-17 jf. delegeringsvedtak 25. november 2008 nr. 1256. Kunngjort 12. februar 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 17. desember 2008 nr. 1502 til lov om toll og vareførsel (tollforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 3-1-13 annet ledd skal lyde:

- (2) Følgende ufortollede varer er unntatt fra melde- og fremleggelsesplikt, dersom de skal gjenutføres:
- motorvogn, tilhenger og campingvogn som kan innføres tollfritt etter forskrift 20. juni 1991 nr. 381 om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge § 3 til § 5.
  - fartøy som brukes utenfor næringsvirksomhet (fritidsfartøy), som kan innføres tollfritt etter § 6-1-30 til § 6-1-34. Tilsvarende gjelder luftfartøy.

§ 3-1-14 skal lyde:

§ 3-1-14. *Unntak fra melde- og fremleggelsesplikt ved innførsel av vare til ervervsmessig bruk*

(1) Transportmidler som innføres til ervervsmessig bruk er unntatt fra melde- og fremleggelsesplikt dersom transportmiddelet tidligere er fortollet eller fremstilt i Norge og gjeninnføres i uforandret stand. Dette gjelder ikke dersom det er refundert toll ved utførselen.

- (2) Følgende ufortollede varer er unntatt fra melde- og fremleggelsesplikt, dersom de skal gjenutføres:
- motorvogn, tilhenger og campingvogn som kan innføres tollfritt etter forskrift 20. juni 1991 nr. 381 om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge § 3 til § 5,
  - fartøy og luftfartøy som brukes til transport av varer og personer til og fra tollområdet,
  - tog som brukes til transport av varer og personer til og fra tollområdet, og som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-1 annet ledd bokstav c,
  - containere, emballasje og lastepaller som brukes til transport av varer til og fra tollområdet, som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-1 annet ledd bokstav d og § 5-6 første ledd bokstav e,
  - yrkesutstyr som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-1 første ledd bokstav b.

(3) Følgende ufortollede varer som innføres til ervervsmessig bruk er unntatt fra melde- og fremleggelsesplikt selv om de ikke skal gjenutføres:

- proviant i luftfartøy og tog som oppfyller vilkårene i tolloven § 5-2 første ledd bokstav a og b,
- andre varer i transportmiddel enn proviant, som oppfyller vilkårene i tolloven § 5-2 første ledd bokstav a, c, d og e,
- vare fra fiske og fangst av norske fartøyer, dersom varen innføres direkte fra fiske- og fangstfeltene,
- petroleumsprodukter som innføres direkte fra norsk del av kontinentalsokkelen.

(4) Varer til grensebefolkningen som oppfyller vilkårene i tolloven § 5-4 er unntatt fra melde- og fremleggelsesplikt.

§ 3-1-15 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Varer til grensebefolkningen som oppfyller vilkårene i tolloven § 5-4 er unntatt fra melde- og fremleggelsesplikt.

§ 3-3-2 åttende ledd skal lyde:

(8) Fører av turistfartøy (flytende hoteller og lignende) i cruisebart er unntatt fra plikten til å legge frem besetnings- og proviantdeklarasjon etter første ledd, dersom fartøyet ikke bringer med vare som skal losses her i landet. Tollmyndighetene kan kreve å følge fartøyet på rederiets bekostning mens den er i tollområdet.

§ 3-3-2 niende ledd skal lyde:

(9) Fører av passasjerfartøy i fast rutetrafikk er unntatt fra plikten til å legge frem proviant- og besetningsdeklarasjon etter første ledd, og kan legge frem fartøysdeklarasjon etterskuddsvis en gang i måneden.

§ 4-10-2 skal lyde:

§ 4-10-2. *Andre typer deklarasjon ved innførsel*

(1) Reisegods som oppfyller vilkårene for forenklet fortolling i § 4-20-3, kan deklarerer muntlig til tollmyndighetene eller ved bruk av fortollingsautomat der slik er plassert.

(2) Vare til personlig bruk med verdi til og med 1000 kr kan deklarerer ved å bruke tollmyndighetenes fortollingsløsning på internett. Dette gjelder ikke særavgiftspliktige varer og varer som er avhengig av tillatelser fra andre myndigheter.

(3) Flyttegods som oppfyller vilkårene i § 5-1-10 kan deklarerer ved at den som krever fritaket legger frem skjema RD 0030. Flyttegods som oppfyller vilkårene i § 5-1-11 kan deklarerer ved at den som krever fritaket legger frem skriftlig søknad om fritak.

(4) Vare til ambassader og konsulater, diplomatiske og konsulære representanter mv. som kan innføres tollfritt etter § 5-3-1 kan deklarerer ved at den som krever fritaket legger frem et særskilt skjema underskrevet av Utenriksdepartementet.

(5) Vare som innføres i forbindelse med militærøvelser der utenlandske NATO-styrker og styrker fra land som er med i Partnerskap for fred deltar, kan deklarerer ved at styrkene legger frem NATOs formular 302.

(6) Proviand som medbringes om bord i fartøy etter tolloven § 5-2 første ledd bokstav a, skal deklarerer ved bruk av skjema RD 0041.

(7) Kontanter og verdipapirer over beløpsgrensen i § 3-1-11 skal deklarerer ved bruk av skjema RD 0026.

(8) Følgende varer kan deklarerer ved at ATA-carnet etter ATA-konvensjonen eller CPD-carnet (Taiwan) legges frem:

- a) reservedeler og lignende som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-1 annet ledd bokstav e,
- b) yrkesutstyr som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-2 første ledd bokstav a,
- c) vareprøver, modell og mønstre som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-2 første ledd bokstav b,
- d) utstyr for sirkus, tivoli eller lignende virksomhet som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-2 første ledd bokstav c,
- e) utstyr og materiell som innføres til bruk ved teaterforestillinger, kongresser, offisielle idrettsstevner og lignende arrangementer av internasjonal karakter som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-2 første ledd bokstav d,
- f) vare som innføres for prøving, kontroll, testing mv. som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-2 første ledd bokstav e,
- g) film mv. som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-2 første ledd bokstav i,
- h) vare bestemt for fremvisning mv. som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-2 første ledd bokstav j.

(9) Produksjons- og kringkastingsutstyr som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-1 første ledd bokstav c, kan deklarerer ved at det legges frem en liste over utstyret.

(10) Varer som innføres i forbindelse med større ulykker og naturkatastrofer, og som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-1 første ledd bokstav d, kan deklarerer ved at det legges frem en liste over utstyret.

(11) Motorvogn som innføres midlertidig til Norge, og som ikke er unntatt fra deklareringsplikt etter § 4-10-4, skal deklarerer på følgende måte:

- a) motorvogn som innføres etter forskrift 20. juni 1991 nr. 381 om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge § 5 bokstavene d, e, f og g deklarerer ved å legge frem skjema RD 0036
- b) motorvogn som innføres fra Svalbard i forbindelse med ferie i Norge etter forskrift 20. juni 1991 nr. 381 om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge § 5 bokstav g deklarerer ved å legge frem særskilt skjema
- c) motorvogn som det søkes om fristforlengelse for etter forskrift 20. juni 1991 nr. 381 om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge § 4 annet ledd deklarerer ved å legge frem skjema RD 0036
- d) firmabil som innføres etter forskrift 20. juni 1991 nr. 381 om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge § 5 bokstav i ved å legge frem skjema RD 0048
- e) utleiebil som innføres etter forskrift 20. juni 1991 nr. 381 om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge § 5 bokstav c kan deklarerer enten ved å bruke tollmyndighetenes deklareringsløsning på internett før grensepassering eller ved å deklarere opplysningene muntlig til tollmyndighetene ved grensepassering.

§ 4-10-4 skal lyde:

§ 4-10-4. Unntak fra deklareringsplikt ved innførsel

Følgende varer unntatt fra deklareringsplikt:

- a) vare som er unntatt fra melde- og fremleggelsesplikt etter § 3-1-13 første ledd, annet ledd bokstav b og § 3-1-14 første ledd, annet ledd bokstav b til e, tredje og fjerde ledd,
- b) tollfritt reisegods som oppfyller vilkårene i tolloven § 5-1 første ledd bokstav a, med unntak av hester,
- c) tollfritt reisegods som oppfyller vilkårene i tolloven § 6-1 første ledd bokstav a,
- d) avfall, arbeidsklær o.l. for rengjøring og retur, brevpost uten tollpliktig innhold som kan innføres uten tillatelser fra andre myndigheter, seismiske og geologiske prøver, som innføres direkte fra norsk del av kontinentalsokkelen, og som legges inn på tollager,
- e) norske og tidligere fortollede varer i retur fra norsk del av kontinentalsokkelen, dersom importør og eksportør er samme person, toll ikke er refundert ved utførselen, og varen legges inn på tollager,
- f) vare av mindre verdi i § 5-9-1, som kan innføres uten tillatelser fra andre myndigheter,
- g) gave til personlig bruk som kan innføres tollfritt etter § 5-1-21, som kan innføres uten tillatelser fra andre myndigheter,
- h) motorvogn, tilhenger og campingvogn som kan innføres tollfritt etter forskrift 20. juni 1991 nr. 381 om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge § 3, § 4 første ledd og § 5 bokstavene a, b og h.

§ 4-11-1 første ledd skal lyde:

(1) Deklarering skal skje ved bruk av skjema RD 0016 eller RD 0018 med mindre det er gitt tillatelse til elektronisk overføring av deklarasjon etter § 4-13-1 til § 4-13-7 eller deklarasjon kan skje etter § 4-10-2 femte til tiende ledd.

§ 4-11-2 første ledd skal lyde:

(1) Vare som er unntatt fra melde- og fremleggelsesplikt ved utførsel etter § 3-1-15 og motorvogn som kan innføres tollfritt etter forskrift 20. juni 1991 nr. 381 om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge § 5 er unntatt fra deklareringsplikt.

§ 4-13-7 annet ledd skal lyde:

(2) Det er et vilkår for tillatelse til elektronisk overføring av transitteringsmeldinger at søker er hjemmehørende i en avtalepart til transitteringskonvensjonen.

I § 4-13-7 annet ledd skal det legges en lenke på ordet «transitteringskonvensjonen», med samme URL-adresse som lenken i § 2-5-1 første ledd bokstav a.

§ 4-20-1 fjerde ledd skal lyde:

(4) Dersom det er vanskelig å legge frem fullstendig utfylt deklarasjon og det er av stor betydning at varen frigjøres, kan det legges frem en deklarasjon som inneholder færre opplysninger (foreløpig deklarasjon). Følgende vilkår må da være oppfylt:

- a) den deklarerende mottakeren må ha tollkreditt,
- b) eventuelle tillatelser som kreves fra andre myndigheter må foreligge,
- c) rubrikkene 2, 6, 14, 15a, 30, 31, 35, 48 og 49 må være utfylt,
- d) varene kan ikke ha vært kjørt direkte til varemottaker og lagret der i medhold av § 4-30-11.

§ 4-20-1 nytt femte ledd skal lyde:

(5) Den som legger frem en foreløpig deklarasjon skal legge frem en fullstendig utfylt deklarasjon innen ti dager til tollmyndighetene der den foreløpige deklarasjonen ble lagt frem. Det kan søkes på forhånd om tillatelse til å legge frem fullstendig utfylt deklarasjon senere enn ti dager etter innlevering av foreløpig deklarasjon.

§ 4-23-1 annet ledd skal lyde:

(2) Dersom det er vanskelig å legge frem fullstendig utfylt deklarasjon etter første ledd og det er av stor betydning å få utført varene før tollekspedisjon, kan det søkes om forhåndstillatelse til å legge frem en deklarasjon som inneholder færre opplysninger (foreløpig deklarasjon). Følgende vilkår må da være oppfylt:

- a) eventuelle tillatelser som kreves fra andre myndigheter må foreligge,
- b) rubrikkene 2, 6, 8, 14, 17a, 29, 31, 33 må være utfylt.

Det kan settes som vilkår at mottakeren har tollkreditt.

§ 4-30-11 annet ledd skal lyde:

(2) Det er ikke adgang til direkte kjøring av alkoholholdig drikk til privat bruk. Adgangen til direkte kjøring kan også i andre tilfeller begrenses til enkelte vareslag og mottakere.

§ 4-30-14 annet ledd skal lyde:

(2) På bearbeidingsstollager kan det legges inn ufortollede varer, herunder varer fra virksomheten på den norske kontinentalsokkelen. I tillegg kan det legges inn varer som det skal søkes fritak eller tilbakebetaling av toll eller særavgifter for. Andre varer kan legges inn dersom de skal brukes til blanding eller bearbeiding med varer på tollageret.

§ 4-33-2 første ledd skal lyde:

(1) Tillatelse til opprettelse og drift av frisoner gis av Finansdepartementet. I søknad om frisoner må det gjøres rede for de handels- og næringsmessige hensyn som gjør seg gjeldende og for hvordan søkeren vil oppfylle de krav som stilles til frisonens drift. Søkeren må sannsynliggjøre omfanget av den planlagte virksomheten i frisonen.

§ 4-34-2 annet ledd skal lyde:

(2) Vareregnskapet skal til en hver tid vise hvor de enkelte varene befinner seg. Vareregnskapet skal også inneholde opplysninger om behandling eller bearbeiding av varene etter § 4-34-5 og vares tollverdi før behandlingen.

§ 5-1-10 første ledd skal lyde:

(1) Det gis tollfritak for innbo og andre gjenstander som innføres i forbindelse med flytting til Norge. Tollfritaket gjelder ikke motorvogn, luftfartøy eller yrkesutstyr. Tollfritaket gjelder heller ikke mat-, drikke- og tobakkvarer.

§ 5-2-1 tredje ledd skal lyde:

- (3) Det kan etter søknad fra fører gis tillatelse fra tollmyndighetene til å forbruke ytterligere medbrakt

alkoholholdige drikkevarer og tobakkvarer. Tillatelsen gis først ti dager etter ankomst til tollområdet og for tilsvarende mengde som nevnt i annet ledd. Det kan gis ytterligere en tillatelse tjue dager etter ankomst til tollområdet.

§ 5–2–3 skal lyde:

§ 5–2–3. Disponering over ufortollet proviant dersom tollfritaket er bortfalt

Selv om retten til tollfri bruk og oppbevaring om bord er falt bort etter § 5–2–1 fjerde ledd, kan tollmyndighetene etter søknad gi tillatelse til at

- a) ufortollet proviant brukes om bord i utlosset fartøy under fart til annet innenlands sted dersom fartøyet der skal ta om bord last og deretter gå til havn i utlandet, Svalbard eller Jan Mayen. Ufortollet proviant kan oppbevares om bord, men alkoholholdige drikkevarer og tobakkvarer skal forsegles,
- b) ufortollet proviant kan oppbevares om bord i 30 dager i fartøy som etter ankomst til tollområdet går i opplag, til verksted eller har annet opphold i tollområdet dersom alkoholholdige drikkevarer og tobakkvarer forsegles,
- c) ufortollet proviant mv. kan lagres under forsegling i ett år om bord i fartøy som ligger i opplag, dersom tollmyndighetene anser det forsvarlig og hensiktsmessig. Tillatelse kan i alle tilfelle gis dersom fartøyet beholder 1/3 eller mer av besetningen påmønstret.

§ 5–4–5 skal lyde:

§ 5–4–5. Føll av hoppe som var drektig ved utførsel fra tollområdet

Føll av hoppe som var drektig ved utførsel fra tollområdet kan innføres tollfritt. Det er et vilkår for tollfritaket at hoppa eies av person som er bosatt eller hjemmehørende i tollområdet.

§ 5–6–4 annet ledd skal lyde:

(2) Tollfritaket omfatter både emballasje som brukes ved innførsel av vare og emballasje som skal brukes ved utførsel av vare. Emballasje som innføres til innenlandsk bruk omfattes ikke.

§ 7–17–1 skal lyde:

§ 7–17–1. Innkjøpsprovisjon

Innkjøpsprovisjon skal ikke inngå i tollverdien fastsatt etter tolloven § 7–10. Med innkjøpsprovisjon menes et hvert vederlag som importøren betaler til sin agent for tjenestene agenten utfører som representant for importøren ved kjøp av varen som skal verdifastsettes.

II

Endringene trer i kraft 15. februar 2010.

10. feb. Nr. 149 2010

Forskrift om endring i forskrift om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 10. februar 2010 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13 tredje ledd og § 21 annet ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 21a (direktiv 2006/22/EF endret ved direktiv 2009/4/EF og direktiv 2009/5/EF) og nr. 21 (forordning (EØF) nr. 3821/85 endret ved forordning (EØF) nr. 3314/90, forordning (EØF) nr. 3572/90, forordning (EØF) nr. 3688/92, forordning (EF) nr. 2479/95, forordning (EF) nr. 1056/97, forordning (EF) nr. 2135/98, forordning (EF) nr. 1360/2002, forordning (EF) nr. 432/2004 og forordning (EF) nr. 68/2009). Kunngjort 12. februar 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 2. juli 2007 nr. 877 om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Gjennomføring av forordninger om kjøre- og hviletid, fartsskriver mv.

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 20 og 24e (forordning (EF) nr. 561/2006 av 15. mars 2006 om harmonisering av visse bestemmelser på det sosiale området innen veitransport og om endring av rådsforordning (EØF) nr. 3821/85 og forordning (EF) nr. 2135/98 samt om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 3820/85) og vedlegg XIII nr. 21 (forordning (EØF) nr. 3821/85 av 20. desember 1985 om bruk av fartsskriver innen veitransport, endret ved forordning (EØF) nr. 3314/90, forordning (EØF) nr. 3572/90, forordning (EØF) nr. 3688/92, forordning (EF) nr. 2479/95, forordning (EF) nr. 1056/97, forordning (EF) nr. 2135/98, forordning (EF) nr. 1360/2002, forordning (EF) nr. 432/2004, forordning (EF) nr. 561/2006 og forordning (EF) nr. 68/2009) gjelder som forskrift med de endringer som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 og EØS-avtalen ellers.

§ 9 første ledd skal lyde:

Regionvegkontoret og politiet skal organisere og gjennomføre kontroll i tråd med direktiv 2006/22/EF av 15. mars 2006 om minimumsbetingelser for gjennomføring av forordning (EØF) nr. 3820/85 og forordning (EØF) nr. 3821/85 med hensyn til sosiale bestemmelser innenfor vegtransportvirksomhet og om opphevelse av direktiv

88/599/EØF, som senest endret ved direktiv 2009/4/EF og direktiv 2009/5/EF.

§ 10 første ledd skal lyde:

Regionvegkontoret og politiet kan til enhver tid foreta kontroll hos den som er underlagt denne forskriften. På forlangende skal sjåfør eller foretak utlevere eller overføre elektronisk de opplysningene og den dokumentasjonen som er nødvendig for å kontrollere at reglene i denne forskriften er fulgt. Kontroll kan omfatte fartsskriveren med tilhørende komponenter.

II

Endringene trer i kraft straks.

12. feb. Nr. 150 2010

Forskrift om endring i forskrift om konsekvensutredninger

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 12. februar 2010 med hjemmel i lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) § 4–2 og § 14–6. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 12. februar 2010 kl. 14.00.

I

I forskrift 26. juni 2009 nr. 855 om konsekvensutredninger gjøres følgende endring:

Vedlegg II, nr. 40 kolonne B skal lyde: «Fylkeskommunen. Akvakulturloven.»

II

Ikraftsetting

Endringen i vedlegg II nr. 40 kolonne B gjelder straks.

10. feb. Nr. 151 2010

Forskrift om endring i forskrifter om fôrvarer

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet og Landbruks- og matdepartementet 10. februar 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 og § 17, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. II del nr. 31o (forordning (EF) nr. 152/2009). Kunngjort 16. februar 2010 kl. 15.00.

I

I forskrift 22. desember 2008 nr. 1621 om offentlig kontroll med etterlevelse av regelverk om fôrvarer, næringsmidler og helse og velferd hos dyr (kontrollforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny § 2 skal lyde:

§ 2. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 152/2009

EØS-avtalen vedlegg I kapittel II del nr. 31o forordning (EF) nr. 152/2009) om metoder for prøvetakings- og analysemetoder ved offentlig kontroll av fôr gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg I, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Nåværende § 2 blir ny § 3.

I avsnittet om «Forordninger» føyes følgende til:

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-avtalen vedlegg I kapittel II del nr. 31o (forordning (EF) nr. 152/2009).

Uoffisiell versjon.

II

I forskrift 7. november 2002 nr. 1290 om fôrvarer gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen slettes:

Direktiv 71/250/EØF (endret ved direktiv 81/680/EØF, direktiv 98/54/EF, direktiv 1999/27/EF og direktiv 2005/6/EF), direktiv 71/393/EØF (endret ved direktiv 73/47/EØF, direktiv 81/680/EØF, direktiv 84/4/EØF og direktiv 98/64/EF), direktiv 72/199/EØF (endret ved direktiv 81/680/EØF, direktiv 84/4EØF, direktiv 93/28/EØF, direktiv 98/54/EF og direktiv 1999/79/EF), direktiv 73/46/EØF (endret ved direktiv 81/680/EØF, direktiv 92/89/EØF, direktiv 98/54/EF og direktiv 1999/27/EF), direktiv 76/371/EØF, direktiv 76/372/EØF (endret ved direktiv 81/680/EØF og direktiv 94/14/EF), direktiv 78/633/EØF (endret ved direktiv 81/680/EØF og direktiv 84/4/EØF), direktiv 81/715/EØF, direktiv 84/425/EØF, direktiv 86/174/EØF, direktiv 1999/27/EF, direktiv 2002/70/EF (endret ved direktiv 2005/7/EF) og direktiv 2003/126/EF.

§ 37 oppheves.

Vedlegg 8 A pkt 2.0 oppheves.

Vedlegg 11 oppheves.

III

Endringene trer i kraft fra den tid departementene bestemmer.

10. feb. Nr. 152 2010

Forskrift om arbeidsavklaringspenger

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 10. februar 2010 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 11–2, § 11–9, § 11–10, § 11–11, § 11–13, § 11–14, § 11–16, § 11–18, § 11–19, § 11–23, § 11–24, § 11–25, § 21–10 tredje ledd, § 22–10 og § 25–15, jf. § 1–3. Kunngjort 16. februar 2010 kl. 15.00.

Kapittel 1. Forutgående medlemskap

§ 1. Unntak fra kravet om forutgående medlemskap

For medlemmer kan det gjøres unntak fra kravet om forutgående medlemskap i folketrygdloven § 11–2 når særlige grunner gjør det rimelig. Unntak kan bl.a. gjøres dersom:

- a) stønadstilfellet oppstod mens søkeren var medlem i trygden,
- b) søkeren tidligere har hatt langvarig tilknytning til folketrygden,
- c) søker ikke selv har valgt å avslutte sitt medlemskap i folketrygden gjennom innmelding i annen trygdeordning eller privat forsikring, eller dersom
- d) søkers perioder uten medlemskap har vært av kort varighet.

Kapittel 2. Varighet

§ 2. Unntak fra maksimal stønadsperiode

Dersom medlemmet på grunn av sykdom, skade eller lyte har behov for særlig langvarig utredning, oppfølging, behandling, rehabilitering eller arbeidsrettede tiltak, og medlemmet etter en ny arbeidsevnevurdering (jf. arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 14a) fortsatt anses å ha en viss mulighet for å komme i arbeid, kan stønadsperioden forlenges utover fire år.

§ 3. Maksimal vedtaksperiode

Vedtak om arbeidsavklaringspenger kan fattes for inntil ett år om gangen.

Kapittel 3. Oppfølging

§ 4. Oppfølgingstidspunkter

Ved innvilgelse av arbeidsavklaringspenger skal det fastsettes minst ett årlig oppfølgingstidspunkt.

§ 5. Fravær fra fastsatt aktivitet

Når medlemmet har fravær som fører til at det fastsatte arbeidsrettede tiltaket eller den fastsatte behandlingen vanskeliggjøres eller ikke kan gjennomføres på en tilfredsstillende måte, skal det vurderes om medlemmet fortsatt oppfyller vilkårene for å få arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven kapittel 11.

§ 6. Brudd på meldeplikten

Når medlemmet gjentatte ganger uten rimelig grunn unnlater å oppfylle meldeplikten etter folketrygdloven § 11–7, skal det vurderes om medlemmet fortsatt oppfyller vilkårene for å få arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven kapittel 11.

Kapittel 4. Arbeidsavklaringspenger

§ 7. Barnetillegg

Til medlem som forsørger barn ytes et barnetillegg på 27 kroner per dag for hvert barn fem dager i uka.

§ 8. Reduksjon av arbeidsavklaringspenger for lærlinger

Dersom et medlem som ledd i et tiltak i arbeidsmarkedsbedrift er lærling, og tjener 60 prosent eller mindre enn normal lønn som ferdig utdannet i vedkommende yrke, kan arbeidsavklaringspengene reduseres med et lavere antall timer enn det timetall som faktisk arbeides. Reduksjonen av faktisk arbeidede timer skal skje ved å sammenholde medlemmets lønn med normal lønn som ferdig utdannet.

§ 9. Arbeidsavklaringspenger under etablering av egen virksomhet

For å få rett til arbeidsavklaringspenger under etablering av egen virksomhet, må etableringen antas å føre til at medlemmet blir selvforsørget, eventuelt i kombinasjon med gradert uførepensjon. Etableringen må gjelde ny virksomhet.

Stønad kan gis i en utviklingsfase på inntil 6 måneder og/eller en oppstartsfase på inntil 3 måneder etter søknad før hver enkelt fase. Fasene regnes fra det tidspunkt arbeidsavklaringspenger under etablering er innvilget. Dette gjelder også i de tilfellene der det ikke er en forutgående utviklingsfase.

Medlemmet må innhente en næringsfaglig vurdering av etableringsplanen fra fylkeskommune, kommune eller annen kompetent instans. Medlemmet må selv dekke utgifter som påløper i denne forbindelsen.

Dersom det viser seg at en påbegynt etablering åpenbart ikke lar seg gjennomføre, skal arbeidsavklaringspenger under etablering av egen virksomhet stanses.

Inntekt fra oppstartsfasen skal ikke føre til reduksjon av arbeidsavklaringspengene. Inntekt fra arbeid ved siden av etableringen skal føre til reduksjon etter folketrygdloven § 11–18.

§ 10. Arbeidsavklaringspenger under arbeidsutprøving

Perioden der medlemmet kan motta arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven § 11–18 femte ledd, skal regnes som en del av medlemmets aktivitetsplan (jf. arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 14a).

Dersom arbeidsforsøket ikke fører fram og personen har behov for ytterligere behandling, tiltak eller oppfølging, kan medlemmet igjen motta arbeidsavklaringspenger etter lovens § 11–18 første og annet ledd. Det kan ikke tilstås mer enn én periode med arbeidsavklaringspenger etter lovens § 11–18 femte ledd i løpet av en stønadperiode etter folketrygdloven § 11–10.

§ 11. Arbeidsavklaringspenger i ventetid på arbeid

Et medlem som mottar arbeidsavklaringspenger i ventetid på arbeid (jf. folketrygdloven § 11–14) skal drive aktiv arbeidssøking eller annen aktivitet for å komme i arbeid.

Arbeids- og velferdsetaten og medlemmet avtaler hvilke konkrete aktiviteter medlemmet skal gjennomføre. Dersom de ikke blir enige, kan Arbeids- og velferdsetaten pålegge medlemmet å gjennomføre nærmere angitt aktivitet.

Arbeids- og velferdsetaten kan kreve at medlemmet dokumenterer gjennomført aktivitet.

Kapittel 5. Forholdet til andre ytelser

§ 12. Forholdet til andre fulle ytelser fra folketrygden

Foreldrepenger etter folketrygdloven § 14–9 anses som en full ytelse.

Fulle svangerskapspenger av deltidsstilling anses som en redusert ytelse etter § 13.

§ 13. Forholdet til andre reduserte ytelser fra folketrygden

Når et medlem mottar følgende reduserte ytelser fra folketrygden, reduseres arbeidsavklaringspengene med den prosentandelen som den reduserte ytelsen utgjør:

- a) uførepensjon etter folketrygdloven kapittel 12,
- b) stønad ved barns og andre nære pårørendes sykdom etter folketrygdloven kapittel 9,
- c) svangerskapspenger etter folketrygdloven § 14–4 og
- d) foreldrepenger etter folketrygdloven § 14–16.

For personer som mottar svangerskapspenger fra en deltidsstilling, skal arbeidsavklaringspengene reduseres med den prosentandel som deltidsstillingen utgjør av full stilling.

§ 14. Forholdet til ytelser fra nåværende eller tidligere arbeidsgiver

Når et medlem mottar ytelser fra sin nåværende eller tidligere arbeidsgiver, skal arbeidsavklaringspengene reduseres krone for krone.

Ytelser fra arbeidsgiver skal periodiseres ved at de deles på medlemmets tidligere månedslønn.

Feriepenger etter ferieloven skal ikke føre til reduksjon av arbeidsavklaringspengene.

Kapittel 6. Anvisning og utbetaling

§ 15. Utbetaling

Anvisning og utbetaling skjer etterskuddsvis hvis ikke annet er bestemt i § 16.

Arbeidsavklaringspenger kan tidligst ytes fra den dag det er fremmet krav om arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven kapittel 11.

§ 16. Forskuddsanvisning

I forbindelse med jul/nyttår og påske kan arbeidsavklaringspenger anvises forskuddsvis for en periode på inntil 14 dager.

Når arbeidsavklaringspenger er anvist på forskudd, plikter medlemmet å melde fra til Arbeids- og velferdsetaten om endringer i de forhold som er lagt til grunn ved anvisningen.

For lite eller for mye utbetalte arbeidsavklaringspenger skal korrigeres ved første mulige anvisning. Medlemmet plikter å tilbakebetale for mye utbetalt ytelse.

Kapittel 7. Unntak fra plikten til å gi melding om vedtak om stans i utbetaling av arbeidsavklaringspenger

§ 17. Unnlatt melding om vedtak om stans av utbetaling av arbeidsavklaringspenger

Melding om vedtak om reduksjon eller stans i utbetaling av arbeidsavklaringspenger kan unnlates når grunnen

åpenbart er kjent for medlemmet og det er gitt forhåndsorientering om at retten til ytelse faller bort i slike tilfeller og reduksjonen eller stans i utbetalingen skyldes at medlemmet:

- a) har fravær utover én dag per meldeperiode som ikke skyldes sykdom eller sterke velferdsgrunner
- b) unnlater å melde seg hos Arbeids- og velferdsetaten (jf. folketrygdloven § 11–7)
- c) kommer i fullt arbeid
- d) tar ferie
- e) er i utlandet uten at Arbeids- og velferdsetaten har godkjent det
- f) avtjener lovbestemt tjenesteplikt (verneplikt)
- g) er i fengsel, varetekt eller under frisoning
- h) får fulle sykepenger, full uførepensjon eller full alderspensjon fra folketrygden.

Kapittel 8. Forholdet til EØS-reglene

§ 18. Hvilke tilfeller som reguleres

Bestemmelsene i dette kapittelet gjelder ved beregning av arbeidsavklaringspenger i tilfeller hvor reglene i forordning (EØF) nr. 1408/71 og forordning (EØF) nr. 574/72 kommer til anvendelse. Bestemmelsene gjelder tilsvarende i tilfeller hvor reglene kommer til anvendelse etter særskilt avtale med annet land.

§ 19. Arbeidsperioder i andre medlemsland

Ved beregningen av inntektsavhengige ytelser skal det tas hensyn til arbeidsperioder i andre medlemsland i de tre siste kalenderårene forut for det året da arbeidsevnen ble nedsatt med minst halvparten (inntektsgrunnlagsårene). Vilkåret for dette er at vedkommende har hatt pensjonsgivende inntekt i Norge i disse årene eller i året da arbeidsevnen ble nedsatt i en slik grad at vedkommende hindres i å beholde eller skaffe seg inntektsgivende arbeid.

Arbeidsperioder i andre medlemsland skal dokumenteres ved innhenting av opplysninger fra kompetent institusjon eller trygdeordning på relevant EØS-blankett.

§ 20. Beregnet inntekt for arbeidsperioder i andre medlemsland

Det skal beregnes en inntekt for arbeidsperioder i andre medlemsland i inntektsgrunnlagsårene. Den beregnede inntekten for den enkelte perioden fastsettes ved å gange periodens varighet med norsk inntektsnivå etter annet til fjerde ledd.

Det inntektsnivået som skal legges til grunn ved beregningen etter første ledd, skal være gjennomsnittlig pensjonsgivende inntekt i Norge i inntektsgrunnlagsårene. Ved beregningen av gjennomsnittsinntekten ses det bort fra perioder da stønadsmottakeren ikke har vært medlem av folketrygden. Gjennomsnittsinntekten fastsettes som uke-, måneds- eller årsinntekt, alt ettersom de utenlandske arbeidsperiodene er angitt i uker, måneder eller år.

Dersom stønadsmottakeren ikke hadde pensjonsgivende inntekt i Norge i inntektsgrunnlagsårene, men hadde slik inntekt i året da arbeidsevnen ble nedsatt i en slik grad at vedkommende hindres i å beholde eller skaffe seg inntektsgivende arbeid, skal denne inntekten, omgjort til uke-, måneds- eller årsinntekt, legges til grunn som inntektsnivå ved beregningen etter første ledd. Bestemmelsene i annet ledd første og annet punktum gjelder tilsvarende.

Bestemmelsene i folketrygdloven § 11–15 annet ledd gjelder tilsvarende ved beregningene etter annet og tredje ledd.

§ 21. Grunnlaget for inntektsavhengige ytelser

I saker som omfattes etter § 18 skal beregnet inntekt etter § 20 likestilles med pensjonsgivende inntekt i Norge ved anvendelsen av bestemmelsene i folketrygdloven § 11–15. Dersom det i ett eller flere av inntektsgrunnlagsårene foreligger både inntekt i Norge og beregnet inntekt etter § 20, skal disse inntektene summeres. Den inntekten som skal regnes med for hvert enkelt av de tre årene kan etter dette bestå av bare inntekt i Norge, bare beregnet inntekt etter § 20 eller en kombinasjon.

§ 22. Arbeidsavklaringspenger i ventetid på arbeid

Arbeidsavklaringspenger i ventetid på arbeid beregnes etter bestemmelsene i § 19 – § 21. En person som mottar arbeidsavklaringspenger i ventetid på arbeid etter folketrygdloven § 11–14 skal følge reglene i forordning (EØF) nr. 1408/71 artikkel 69).

Kapittel 9. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. mars 2010.

Fra samme tidspunkt oppheves

- forskrift 6. juni 1997 nr. 591 om rehabiliteringspenger
- forskrift 22. desember 1998 nr. 1342 om dekning av utgifter for mottakere av rehabiliteringspenger
- forskrift 11. september 2001 nr. 1078 om overgangsregler i forbindelse med nye bestemmelser i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, kapittel 11 – ytelser under yrkesrettet attføring
- forskrift 11. september 2001 nr. 1079 om yrkesrettet attføring
- forskrift 13. desember 2001 nr. 1409 om adgang til å utbetale rehabiliteringspenger og tidsbegrenset uførestønad uten reduksjon for visse persongrupper i institusjon
- forskrift 18. desember 2001 nr. 1471 om ytelse av rehabiliteringspenger og attføringspenger etter EØS-reglene

- forskrift 19. desember 2003 nr. 1667 om forsøksvirksomhet med innvilgelse av tidsbegrenset uførestønad med en uføregrad lavere enn 50 prosent
- forskrift 30. mai 2006 nr. 566 om overgangsbestemmelser for løpende tilfeller ved innføring av behovsprøvd barnetillegg til mottaker av tidsbegrenset uførestønad fra 1. juni 2006.

10. feb. Nr. 153 2010

Forskrift om tilleggsstønader etter folketrygdloven kapittel 11

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 10. februar 2010 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 11–2, § 11–9, § 11–10 og § 11–12. Kunngjort 16. februar 2010 kl. 15.00.

§ 1. *Unntak fra kravet om forutgående medlemskap*

For medlemmer kan det gjøres unntak fra kravet om forutgående medlemskap i folketrygdloven § 11–2 når særlige grunner gjør det rimelig. Unntak kan bl.a. gjøres dersom:

- a) stønadstilfellet oppstod mens søkeren var medlem i trygden,
- b) søkeren tidligere har hatt langvarig tilknytning til folketrygden,
- c) søker ikke selv har valgt å avslutte sitt medlemskap i folketrygden gjennom innmelding i annen trygdeordning eller privat forsikring, eller dersom
- d) søkers perioder uten medlemskap har vært av kort varighet.

§ 2. *Unntak fra maksimal stønadsperiode*

Dersom medlemmet på grunn av sykdom, skade eller lyte har behov for særlig langvarig utredning, oppfølging, behandling, rehabilitering eller arbeidsrettede tiltak, og det etter en ny arbeidsevnevurdering (jf. arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 14a) anses klart at medlemmet fortsatt har en viss mulighet for å komme tilbake til arbeid, kan stønadsperioden forlenges utover fire år.

§ 3. *Fravær fra fastsatt aktivitet*

Når medlemmet har fravær som fører til at det fastsatte arbeidsrettede tiltaket eller den fastsatte behandlingen vanskeliggjøres eller ikke kan gjennomføres på en tilfredsstillende måte, skal det vurderes om medlemmet fortsatt oppfyller vilkårene for å få tilleggsstønader etter folketrygdloven kapittel 11.

§ 4. *Brudd på meldeplikten*

Når medlemmet gjentatte ganger uten rimelig grunn unnlater å oppfylle meldeplikten etter folketrygdloven § 11–7, skal det vurderes om medlemmet fortsatt oppfyller vilkårene for å få tilleggsstønader etter folketrygdloven kapittel 11.

§ 5. *Stønad til bøker og undervisningsmateriell*

Deltakere i opplæringstiltak på videregående skoles nivå får 3280 kroner per skoleår til bøker og undervisningsmateriell. Deltakere i opplæringstiltak på universitets-, høyskole- eller fagskolenivå får 6540 kroner per skoleår til bøker og undervisningsmateriell. Dersom opplæringstiltaket er normert til femti prosent eller mindre, ytes det halv sats.

Dersom medlemmet på grunn av funksjonshemming har særlig store utgifter til bøker og undervisningsmateriell, kan de faktiske utgiftene dekkes.

§ 6. *Stønad til reiseutgifter*

Det ytes stønad til dekning av nødvendige utgifter til daglige reiser i forbindelse med arbeidsrettede tiltak og til reiser i forbindelse med utredning i forkant av et arbeidsrettet tiltak.

Stønaden ytes på grunnlag av billigste reisemåte med rutegående transportmiddel. Bruk av egen bil kan godkjennes i tilfeller der det ikke er mulig å bruke rutegående transportmiddel. Det kan ytes høyere stønad eller godkjennes bruk av egen bil dersom medlemmet på grunn av funksjonshemming ikke kan benytte rutegående transportmiddel.

Reisetilskudd etter folketrygdloven § 11–12 tredje ledd ytes kun dersom arbeidsevnen er nedsatt med minst halvparten. Når stønad gis etter folketrygdloven § 11–12 tredje ledd, dekkes de faktiske utgiftene fratrukket de utgiftene medlemmet vanligvis ville ha hatt til transport.

For medlemmer som har fått godkjent bruk av egen bil, dekkes reiseutgifter med to kroner per km. Det gis et tillegg på 0,35 kroner per km for en passasjer som selv har rett til reisestønad og til nødvendig ledsager som er passasjer i bilen. Medlemmet har også rett til å få dekket andre nødvendige utgifter som påløper i forbindelse med bruk av bil til og fra et arbeidsrettet tiltak og/eller utredning i forkant av et arbeidsrettet tiltak, herunder utgifter til bomvei, parkering og piggdekkavgift.

§ 7. *Stønad til hjemreiser*

Til medlem som må bo borte fra hjemmet under deltagelse på et arbeidsrettet tiltak ytes stønad til fire hjemreiser per år.

Til medlem som har barn under 10 år, ytes stønad til åtte hjemreiser per år. I særlige tilfeller kan det ytes stønad til flere hjemreiser.

Stønaden ytes på grunnlag av billigste reisemåte med rutegående transportmiddel. Bruk av egen bil kan

godkjennes i tilfeller der det ikke er mulig å bruke rutegående transportmiddel. Det kan ytes høyere stønad eller godkjennes bruk av egen bil dersom medlemmet på grunn av funksjonshemming ikke kan benytte rutegående transportmiddel.

For medlemmer som har fått godkjent bruk av egen bil, dekkes reiseutgifter med to kroner per km. Det gis et tillegg på 0,35 kroner per km for en passasjer som selv har rett til reisestønad og til nødvendig ledsager som er passasjer i bilen. Medlemmet har også rett til å få dekket andre nødvendige utgifter som påløper i forbindelse med bruk av bil til og fra et arbeidsrettet tiltak og/eller utredning i forkant av et arbeidsrettet tiltak, herunder utgifter til bomvei, parkering og piggedekkgift.

§ 8. Stønad til flytting

Til medlem som må flytte fra hjemstedet i forbindelse med deltagelse på et arbeidsrettet tiltak eller for å begynne i arbeid etter gjennomført arbeidsrettet tiltak eller behandling, ytes stønad til dekning av utgifter til flytting.

Stønaden svarer til de nødvendige faktiske flytteutgifter. Medlemmet må ha innhentet minst to skriftlige anbud. Dersom medlemmet velger å flytte selv, kan utgiftene til kjøring med egen bil én vei dekkes uten å innhente anbud. Utgiftene dekkes etter satsene i § 6. Dersom det er innhentet anbud, og søker likevel velger å flytte selv, kan det gis stønad på bakgrunn av fremlagt dokumentasjon begrenset oppad til beløpet i laveste anbud. Det kan ikke gis stønad til leid hjelp dersom medlemmet velger å ikke benytte transportør.

§ 9. Stønad til barnetilsyn

Det ytes tilsynstillegg til medlem som på grunn av deltagelse på et arbeidsrettet tiltak, utredning i forkant av et arbeidsrettet tiltak har behov for leid hjelp til stell og pass av barn under 10 år, eller barn over 10 år som på grunn av sykdom, skade eller lyte må ha kontinuerlig pleie og/eller tilsyn.

Det gis 91 kroner per stønadsdag (jf. folketrygdloven § 11–17) for det første barnet, og 48 kroner per stønadsdag for øvrige barn.

Det gis ikke tillegg etter første ledd til dekning av utgifter til leid privat hjelp under 18 år og/eller til medlem av samme husstand.

Tillegget gis ikke når det samtidig gis en annen trygdeytelse til samme formål. Dersom begge foreldrene deltar på et arbeidsrettet tiltak, utbetales tillegget bare til den ene.

Det kan også gis 91 kroner per stønadsdag (jf. folketrygdloven § 11–17) for andre familiemedlemmer som trenger tilsyn og pleie.

§ 10. Stønad til bolig når et medlem pga. utredning eller deltagelse på et arbeidsrettet tiltak må bo borte fra hjemmet

Til medlem som i forbindelse med utredning i forkant av eller deltagelse på et arbeidsrettet tiltak har nødvendige utgifter til bolig på det stedet der det arbeidsrettede tiltaket gjennomføres i tillegg til sitt vanlige bosted, ytes det 3508 kroner per måned. Til medlem som pga. funksjonshemming har høyere utgifter til bolig på det stedet der tiltaket gjennomføres enn andre i samme situasjon, kan det ytes stønad til dekning av de faktiske ekstraavgiftene.

Et medlem kan få stønad til bolig selv om det ikke fyller vilkårene etter første ledd dersom dette samlet sett gir lavere utgifter for Arbeids- og velferdsetaten enn å gi medlemmet stønad til reise etter § 6.

Et medlem kan, etter nærmere retningslinjer fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, få dekket sine faktiske overnattingsutgifter dersom dette gir lavere utgifter for Arbeids- og velferdsetaten enn å gi medlemmet stønad til daglige reiser etter § 6.

§ 11. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. mars 2010.

10. feb. Nr. 154 2010

Forskrift om endring i forskrift om dagpenger under arbeidsløshet

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 10. februar 2010 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 21–10. Kunngjort 16. februar 2010 kl. 15.00.

I

I forskrift 16. september 1998 nr. 890 om dagpenger under arbeidsløshet gjøres følgende endring:

Nytt kapittel 12 skal lyde:

Kapittel 12. Unntak fra plikten til å gi melding om vedtak

§ 12–1. (unnlatt melding om vedtak om reduksjon eller stans av utbetalingen)

Melding om vedtak om reduksjon eller stans i utbetaling av dagpenger under arbeidsløshet kan unnlates når reduksjonen eller stansen skyldes at medlemmet:

- a) unnlater å melde seg hos Arbeids- og velferdsetaten, jf. folketrygdloven § 4–8,
- b) kommer i fullt arbeid,
- c) er syk,

- d) tar ferie,
- e) er i utlandet,
- f) deltar på arbeidsmarkedstiltak,
- g) avtjener lovbestemt tjenesteplikt (verneplikt),
- h) er i fengsel, varetekt eller frisoning,
- i) har omsorgspermisjon på grunn av fødsel eller adopsjon,
- j) får følgende fulle ytelser fra folketrygden: sykepenger, arbeidsavklaringspenger, uførepensjon, alderspensjon,
- k) får full avtalefestet pensjon med statstilskott (AFP).

Bestemmelsen i første ledd gjelder bare når ytelsen stanses eller reduseres av grunner som åpenbart er kjent for medlemmet, og det er gitt forhåndsorientering om at retten til ytelse faller bort eller reduseres i slike tilfeller.

II

Ikrafttredelse

Endringen trer i kraft 1. mars 2010.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 30. april 1997 nr. 388 om unntak fra plikten til å gi melding om vedtak ved stans i utbetaling av dagpenger under arbeidsløshet og attføringspenger.

11. feb. Nr. 155 2010

Forskrift om endring i forskrift om arbeidsrettede tiltak mv.

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 11. februar 2010 med hjemmel i lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester (arbeidsmarkedsloven) § 12 og § 13. Kunngjort 16. februar 2010 kl. 15.00.

I

I forskrift 11. desember 2008 nr. 1320 om arbeidsrettede tiltak mv. gjøres følgende endring:

§ 4–1 nytt annet ledd skal lyde:

For permitterte og oppsagte lærlinger og lærekandidater kan opplæring i regi av fylkeskommunen i henhold til læreplan inngå i tiltaket.

II

Endringen trer i kraft 1. mars 2010.

12. feb. Nr. 156 2010

Forskrift om gjennomføring av forordning (EF) nr. 273/2004 og forordning (EF) nr. 1277/2005 om narkotikaprekursorer

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 12. februar 2010 med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 25a jf. delegeringsvedtak 21. desember 2000 nr. 1362.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 15x (forordning (EF) nr. 273/2004) og nr. 15ze (forordning (EF) nr. 1277/2005). Kunngjort 16. februar 2010 kl. 15.00.

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 273/2004

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XIII nr. 15x (forordning (EF) nr. 273/2004) om narkotikaprekursorer gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1277/2005

EØS-avtalen vedlegg II kapittel XIII nr. 15ze (forordning (EF) nr. 1277/2005) om fastsettelse av gjennomføringsregler for forordning (EF) nr. 273/2004 og forordning (EF) nr. 111/2005 gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Forordningen får bare anvendelse for EØS EFTA-statene med henblikk på forordning (EF) nr. 273/2004. Dette innebærer at artikler i forordning (EF) nr. 1277/2005 som gjelder handel mellom Fellesskapet og tredjestater ikke gjelder for Norge. Følgende artikler gjelder for Norge: artiklene 1, 2, 5 nr. 1, 6, 7, 8 nr. 1, 10, 11 nr. 1, 12, 15, 17, 19, 28, 29, 30 og 32 så langt de gjelder forordning (EF) nr. 273/2004.

§ 3. Ansvarlig nasjonal myndighet

Statens legemiddelverk er ansvarlig nasjonal myndighet etter forordning (EF) nr. 273/2004 artikkel 11 og forordning (EF) nr. 1277/2005.

§ 4. Markedsføring utenfor EØS-området

For markedsføring utenfor EØS-området vises til forskrift 17. februar 2006 nr. 263 om stoffer som kan brukes ved ulovlig fremstilling av narkotika mv.

§ 5. Ikrafttredelse mv.

Forskriften trer i kraft 1. mars 2010.

Fra samme tid oppheves forskrift 17. februar 2006 nr. 262 om gjennomføring av forordning (EF) nr. 273/2004 av 11. februar 2004 om narkotikapreksorer.

Forordninger

Forordning (EF) nr. 273/2004

For å lese forordning (EF) nr. 273/2004 se her:

Engelsk versjon.

Forordning (EF) nr. 1277/2005

For å lese forordning (EF) nr. 1277/2005 se her:

Uoffisiell versjon.

12. feb. Nr. 157 2010

Ikraftsetting av lov 12. februar 2010 nr. 4 om pensjonsordning for oppdragstaker i statlig beredskaps- eller familiehjem

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 12. februar 2010 med hjemmel i lov 12. februar 2010 nr. 4 om pensjonsordning for oppdragstaker i statlig beredskaps- eller familiehjem § 8. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2010 kl. 15.00.

Loven trer i kraft straks.

12. feb. Nr. 158 2010

Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 12. februar 2010 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1-3, § 1-4, § 2-2, § 3-1, § 3-2, § 3-3, § 3-5, § 4-1, § 4-2, § 4-3, § 4-4, § 4-5, § 4-6, § 5-2, § 5-4, § 5-5, § 6-1, § 6-2, § 6-4, § 7-1, § 7-2, § 7-3, § 18-1 og § 18-5, lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven) § 2 siste ledd, § 16 andre ledd og § 76 siste ledd, lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) § 1-2 andre ledd, lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 10-18 første ledd, lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, § 40, § 42 og § 52 bokstav b, lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 1-2 tredje ledd og § 8-4, lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap § 1-2, lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 4a-1 annet ledd, lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4 og § 8, lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 5, § 6, § 8, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28 og § 43, lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven) § 2, § 10 og § 12 og lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 16 og § 23. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2010 kl. 15.00.

Kap. I. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å

- fremme et høyt nivå for helse, miljø og sikkerhet i virksomhet som omfattes av denne forskriften,
- oppnå systematisk gjennomføring av tiltak for å oppfylle kravene og nå målene som er gitt i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen,
- videreutvikle og forbedre nivået for helse, miljø og sikkerhet.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for petroleumsvirksomhet, jf. § 6 bokstav g, og for annen virksomhet på landanlegg, jf. § 6 bokstav e.

Kapittel VI, VII og VIII i denne forskriften gjelder kun for petroleumsvirksomhet til havs.

Denne forskriften gjelder ikke for Svalbard.

§ 3. Anvendelse av maritimt regelverk i petroleumsvirksomheten til havs

For flyttbare innretninger som er registrert i et nasjonalt skipsregister, og som følger et maritimt driftskonsept, kan relevante tekniske krav i Sjøfartsdirektoratets regelverk for flyttbare innretninger (rødboka) slik det lyder etter endringene i 2007 og senere endringer, og med utfyllende klasseregler som er gitt av Det norske Veritas, eller internasjonale flaggstatsregler med utfyllende klasseregler som gir samme sikkerhetsnivå, med de presiseringer og begrensninger som følger av innretningsforskriften § 1, legges til grunn i stedet for tekniske krav som er gitt i og i medhold av petroleumsløven. Det maritime regelverket som velges brukt skal legges til grunn i sin helhet.

Petroleumstilsynet kan fastsette tilleggskrav, når disse kravene kan begrunnes ut fra sikkerhetsmessige hensyn.

§ 4. Arbeidsmiljølovens anvendelse i petroleumsvirksomhet til havs i henhold til arbeidsmiljøloven § 1–3 tredje ledd

Arbeidsmiljøloven og denne forskriften gjelder for bemannede undervannsoperasjoner i petroleumsvirksomhet som blir utført fra fartøy eller innretninger, dersom det ikke er gitt særskilte regler.

Unntatt fra arbeidsmiljøloven og bestemmelser i denne forskriften som er fastsatt i medhold av arbeidsmiljøloven er

- a. forsynings-, beredskaps- og ankerhåndteringstjeneste med fartøy, seismiske eller geologiske undersøkelser med fartøy og annen sammenlignbar aktivitet, som regnes som sjøfart,
- b. fartøy som utfører konstruksjons-, rørleggings- eller vedlikeholdsaktiviteter i petroleumsvirksomheten, dersom ikke noe annet blir fastsatt særskilt av Arbeidsdepartementet ved forskrift eller enkeltvedtak.

§ 5. Enkelte helselovers anvendelse i petroleumsvirksomhet til havs

Følgende lover gjøres gjeldende så langt de passer for petroleumsvirksomhet til havs:

- a. helsepersonelloven av 2. juli 1999 nr. 64,
- b. pasientrettighetsloven av 2. juli 1999 nr. 63 med unntak av kapittel 8 om pasient- og brukerombud,
- c. smittevernloven av 5. august 1994 nr. 55,
- d. helse- og sosialberedskapsloven av 23. juni 2000 nr. 56.

Det samme gjelder forskrifter som er fastsatt av Kongen eller Helse- og omsorgsdepartementet i medhold av legemiddeloven og lovene som nevnt i bokstav a til c. Forskrifter hjemlet i helse- og sosialberedskapsloven gjelder ikke for petroleumsvirksomhet til havs, med mindre noe annet fremgår uttrykkelig av den enkelte forskriften.

§ 6. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a. *Den ansvarlige*: Operatør og andre som deltar i virksomhet som er omfattet av denne forskriften, uten å være rettighetshaver eller eier av landanlegg.
- b. *Helsemessige forhold*: Forhold som vedrører helsetjeneste, helsemessig beredskap, transport av syke og skadde, hygieniske forhold, drikkevannsforsyning, produksjon og frambud av næringsmidler samt andre forhold av betydning for helse og hygiene. Det omfatter også kvalifikasjonskrav for og opplæring av personell for ivaretagelse av ovennevnte forhold.
- c. *Helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen*: Hjemmelslovene og vedtak fattet i medhold av disse innenfor virkeområdet, jf. § 2, og helselovgivning som gjelder etter § 1–5 i petroleumsløven.
- d. *Innretning*: Installasjoner, anlegg og annet utstyr for petroleumsvirksomhet, likevel ikke forsynings- og hjelpefartøy eller skip som transporterer petroleum i bulk. Innretning omfatter også rørledning og kabel når ikke annet er bestemt.
- e. *Landanlegg*: Petroleumsanleggene på Kårstø, Sture, Kollsnes, Mongstad, Tjeldbergodden, Melkøya, Nyhamna, Slagentangen og tilknyttede rørledningssystemer, samt gasskraftverk i Hammerfest, Skogn og Grenland og tilknyttede rørledningssystemer, herunder de delene av landanlegget som også faller inn under petroleumsløvens definisjon av innretning, jf. petroleumsløven § 1–6.

Med *rørledningssystemer* menes rørledninger for transport av petroleum og andre fluider med tilhørende sikringssystemer, ventiler, sluser, korrosjonsbeskyttelsessystemer og annet utstyr.

- f. *Operatør*: Når aktiviteten er underlagt petroleumsløven: den som på rettighetshavers vegne forestår den daglige ledelse av petroleumsvirksomheten.

Utenfor petroleumsløvens virkeområde: den som på eiers vegne forestår den daglige ledelse av virksomheten.

- g. *Petroleumsvirksomhet*: All virksomhet knyttet til undersjøiske petroleumsføremønstre, herunder undersøkelse, leteboring, utvinning, transport, utnyttelse og avslutning samt planlegging av slike aktiviteter, likevel ikke transport av petroleum i bulk med skip.
- h. *Rettighetshaver*: Fysisk eller juridisk person, eller flere slike personer, som etter petroleumsløven eller tidligere lovgivning innehar en tillatelse til undersøkelse, utvinning, transport eller utnyttelse. Er en tillatelse gitt til flere slike personer sammen kan uttrykket rettighetshaver omfatte både rettighetshaverne samlet og den enkelte deltaker.
- i. *Sikkerhetssone*: Et geografisk avgrenset område ved innretning til havs med forbud mot eller begrensninger med hensyn til opphold, gjennomfart eller operasjoner av uvedkommende fartøy, det vil si fartøy som ikke inngår i rettighetshaverens petroleumsvirksomhet eller som ikke er gitt full eller begrenset adgang av myndigheter eller rettighetshavere, deriblant også luftfartøy.

Med mindre Kongen bestemmer noe annet, strekker sonen seg fra havbunnen til maksimalt 500 meter over høyeste punkt på en innretning i vertikalplanet. Horisontalt strekker sonen seg 500 meter ut fra innretningens ytterpunkter, der denne til enhver tid befinner seg.

Sonen begrenser ikke aktivitet som er særskilt tillatt etter petroleumsløven eller som er utøvelse av offentlig myndighet.

§ 7. Ansvar etter denne forskriften

Operatøren og andre som deltar i virksomheten er ansvarlig etter denne forskriften. Den ansvarlige skal sikre at krav som er gitt i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, blir etterlevd.

Operatøren skal påse at alle som utfører arbeid for seg, enten personlig, ved ansatte, ved entreprenører eller underentreprenører, etterlever krav som er gitt i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

I tillegg til de pliktene som rettighetshaverne og eierne av landanlegg har etter enkelte bestemmelser i denne forskriften, er disse ansvarlige for å påse at operatøren etterlever krav som er gitt i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Arbeidstakerne har plikt til å medvirke jf. arbeidsmiljøloven § 2–3 og brann- og eksplosjonsvernloven § 25.

§ 8. Arbeidsgivers plikter overfor andre enn egne arbeidstakere

De enkelte arbeidsgiverne som samtidig driver virksomhet på samme arbeidsplass, skal samarbeide om å etterleve bestemmelsene som er gitt i denne forskriften, jf. arbeidsmiljøloven § 2–2 første ledd. De skal også informere hverandre og sine egne arbeidstakere om risikoforhold på arbeidsplassen. Arbeidsgiverne skal se til at arbeidstakere fra andre virksomheter som utfører arbeid i arbeidsgivernes virksomhet, har fått nødvendig instruksjon i håndtering av sikkerhets- og helserisikoen ved arbeidet.

Hovedbedriften er ansvarlig for å samordne de enkelte virksomhetenes verne- og arbeidsmiljøarbeid og har særlig plikt til å

- a. sørge for at det etableres rutiner for informasjonsutveksling mellom de ulike gruppene av arbeidstakere på arbeidsplassen,
- b. se til at alle arbeidstakerne er knyttet til et verneombud på arbeidsplassen, og at de gis anledning til å fremme saker for arbeidsmiljøutvalget,
- c. se til at verneombud og verne- og helsepersonale har nødvendig innsikt i arbeidsoperasjonene på arbeidsplassen, og
- d. se til at overtredelser av relevante bestemmelser i arbeidsmiljøloven og utfyllende forskrifter blir påpekt og rettet.

Kap. II. Grunnleggende krav til helse, miljø og sikkerhet

§ 9. Bruk av prinsippene i kapittel II

Rettighetshaveren, eieren av landanlegg, operatøren og andre som deltar i virksomheten jf. § 7, er ansvarlig for at prinsippene i dette kapittelet etterleves.

Prinsippene skal også legges til grunn ved myndighetenes håndhevelse av denne forskriften og utfyllende forskrifter.

§ 10. Forsvarlig virksomhet

Virksomheten skal være forsvarlig både ut fra en enkeltvis og samlet vurdering av alle faktorer som har betydning for planlegging og gjennomføring av virksomheten når det gjelder helse, miljø og sikkerhet. Det skal også tas hensyn til de enkelte virksomhetenes egenart, stedlige forhold og operasjonelle forutsetninger.

Et høyt nivå for helse, miljø og sikkerhet skal etableres, opprettholdes og videreutvikles.

§ 11. Prinsipper for risikoreduksjon

Skade eller fare for skade på mennesker, miljø eller materielle verdier skal forhindres eller begrenses i tråd med helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, herunder interne krav og akseptkriterier som er av betydning for å oppfylle krav i denne lovgivningen. Utover dette nivået skal risikoen reduseres ytterligere så langt det er mulig.

Ved reduksjon av risiko skal den ansvarlige velge de tekniske, operasjonelle eller organisatoriske løsningene som etter en enkeltvis og samlet vurdering av skadepotensialet og nåværende og framtidig bruk gir de beste resultater, så sant kostnadene ikke står i et vesentlig misforhold til den risikoreduksjonen som oppnås.

Dersom man mangler tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger bruk av de tekniske, operasjonelle eller organisatoriske løsningene kan ha for helse, miljø eller sikkerhet, skal det velges løsninger som reduserer usikkerheten om virkningen av løsningene.

Faktorer som kan volde skade eller ulempe for mennesker, miljø eller materielle verdier i virksomheten skal erstattes med faktorer som etter en samlet vurdering har mindre potensial for skade eller ulempe.

Vurderinger som nevnt i denne paragrafen skal gjøres i alle faser av virksomheten.

For landanleggene får ikke denne bestemmelsen anvendelse på forvaltningen av det ytre miljøet.

§ 12. Organisasjon og kompetanse

Operatøren skal ha en organisasjon i Norge som på selvstendig grunnlag er i stand til å sikre at petroleumsvirksomhet gjennomføres i tråd med regelverket.

Den ansvarlige skal sikre at alle som utfører arbeid for seg i virksomhet som omfattes av denne forskriften, har kompetanse til å utføre det arbeidet de er satt til å gjøre, på en forsvarlig måte.

Petroleumstilsynet kan ved enkeltvedtak eller forskrift kreve endringer i organiseringen av petroleumsvirksomhet, deriblant sammensetningen og antallet av personellet.

Første og tredje ledd gjelder for landanleggene så langt disse faller inn under petroleumslovens virkeområde.

§ 13. Tilrettelegging for arbeidstakermedvirkning

Den ansvarlige skal sikre at arbeidstakerne og deres tillitsvalgte gis anledning til å medvirke i saker som har betydning for arbeidsmiljøet og sikkerheten i virksomheten etter krav gitt i og i medhold av arbeidsmiljøloven og denne forskriften. Slik medvirkning skal ivaretas i de ulike fasene av virksomheten.

For å fremme helse, miljø og sikkerhet, skal det sikres at arbeidstakerne og deres tillitsvalgte gis anledning til å medvirke ved etablering, oppfølging og videreutvikling av styringssystem som nevnt i denne forskriften § 17.

Den som enkeltvedtak retter seg mot, skal sikre at arbeidstakernes tillitsvalgte gjøres kjent med disse vedtakene.

§ 14. *Bruk av norsk språk*

Norsk språk skal brukes i størst mulig grad i virksomheten. Andre språk kan brukes dersom det er nødvendig eller hensiktsmessig for å gjennomføre virksomheten, og det ikke går på bekostning av sikkerheten.

§ 15. *God helse-, miljø- og sikkerhetskultur*

En god helse-, miljø- og sikkerhetskultur som omfatter alle faser og aktivitetsområder skal fremmes gjennom kontinuerlig arbeid for å redusere risiko og forbedre helse, miljø og sikkerhet.

§ 16. *Helsemessige forhold*

Helsemessige forhold skal ivaretas på en forsvarlig måte i alle faser av petroleumsvirksomheten til havs.

Den ansvarlige skal sikre en forsvarlig helsetjeneste for alle som oppholder seg på innretninger som deltar i petroleumsvirksomheten til havs. Helsetjenesten skal ivareta forebyggende arbeid og yte kurative helsetjenester.

For helsemessige forhold på landanlegg gjelder den generelle helse- og arbeidsmiljølovgivning. For helsemessige forhold på landanlegg for petroleumsvirksomhet gjelder også teknisk og operasjonell forskrift.

Kap. III. Styring av virksomheten

§ 17. *Plikt til å etablere, følge opp og videreutvikle styringssystem*

Den ansvarlige skal etablere, følge opp og videreutvikle et styringssystem for å sikre etterlevelse av krav som er gitt i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Rettighetshaveren og eieren av landanlegg skal etablere, følge opp og videreutvikle et styringssystem for å sikre etterlevelse av krav gitt i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som er rettet mot rettighetshavere og eiere av landanlegg.

Arbeidstakerne skal medvirke ved etablering, oppfølging og videreutvikling av styringssystem.

§ 18. *Kvalifisering og oppfølging av andre deltakere*

Ved kontraktsinngåelsen skal den ansvarlige sikre at entreprenører og leverandører er kvalifisert til å ivareta regelverkets krav til helse, miljø og sikkerhet. Den ansvarlige skal videre følge opp at deltakerne etterlever kravene under gjennomføringen av oppdraget i virksomhet som omfattes av denne forskriften.

Operatøren skal sikre at mangler ved andre deltakeres styring av helse, miljø og sikkerhet blir korrigert og at nødvendige tilpasninger blir gjort mellom eget og andre deltakeres styringssystem for å sikre den nødvendige helheten.

§ 19. *Verifikasjoner*

Den ansvarlige skal ta stilling til behov for og omfang av verifikasjoner, metode for og grad av uavhengighet i verifikasjonen for å dokumentere at krav i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen er oppfylt. Når verifikasjoner er besluttet gjennomført, skal slike verifikasjoner utføres i henhold til et helhetlig og entydig verifikasjonsprogram og verifikasjonsgrunnlag.

Operatøren skal fastsette verifikasjonsgrunnlaget for den samlede virksomheten etter å ha foretatt en vurdering av omfang av, metoder for og graden av uavhengighet i verifikasjonen. Operatøren skal også foreta en samlet vurdering av resultatene fra gjennomførte verifikasjoner.

Kap. IV. Beredskap

§ 20. *Samordning av beredskap til havs*

Operatøren skal sikre at beredskapen er samordnet når det brukes flere innretninger eller fartøy samtidig.

Operatørens beredskapstiltak skal være egnet til å samordnes med offentlige beredskapsressurser.

Operatøren skal lede og koordinere innsatsen av beredskapsressursene ved fare- og ulykkessituasjoner, inntil eventuelt offentlige instanser overtar dette ansvaret.

Petroleumstilsynet og Klima- og forurensningsdirektoratet kan på sine respektive områder fastsette krav om at det skal være stasjonert beredskapsfartøy, deriblant luftfartøy, ved innretninger eller fartøy som deltar i petroleumsvirksomheten. Det kan fastsettes krav til de funksjonene som beredskapsfartøy skal kunne ivareta.

§ 21. *Samarbeid om beredskap til havs*

Operatøren skal samarbeide med operatører i andre utvinningstillatelser for å sikre nødvendig beredskap på områdene helse, miljø og sikkerhet. Når særlige grunner tilsier det, kan Petroleumstilsynet og Klima- og forurensningsdirektoratet gi pålegg om og fastsette vilkår for slikt samarbeid, deriblant gi pålegg om at finansieringen skal være et kollektivt ansvar.

Det skal etableres regioner med felles beredskapsplaner og felles beredskapsressurser. Klima- og forurensningsdirektoratet kan ved enkeltvedtak fastsette nærmere krav til regioner.

§ 22. Beredskap på landanlegg

Operatøren skal etablere og til enhver tid opprettholde effektiv beredskap med sikte på å møte fare- og ulykkessituasjoner. Beredskapen skal være samordnet og egnet til å bli samordnet med offentlige beredskapsressurser.

Operatører som har nabovirksomheter og -anlegg som innen et geografisk avgrenset område som også håndterer farlig stoff, skal aktivt bidra til utveksling av informasjon slik at de berørte til enhver tid har full oversikt over de mengder farlig stoff som håndteres. Operatører skal aktivt bidra til å samordne tiltak slik at sikkerhet, herunder beredskap, blir ivarettatt på en forsvarlig måte.

Ved fare- og ulykkessituasjoner som nevnt i første ledd, kan Arbeidsdepartementet bestemme at andre innenfor sitt myndighetsområde eller private skal stille nødvendige beredskapsmessige ressurser til rådighet for rettighetshavers eller eier av landanleggets regning, og departementet kan for rettighetshavers eller eier av landanleggets regning også iverksette tiltak for å skaffe nødvendige tilleggsressurser på annen måte.

Kap. V. Materiale og opplysninger**§ 23. Generelle krav til materiale og opplysninger**

Den ansvarlige skal utarbeide og oppbevare materiale og opplysninger som er nødvendig for å kunne sikre og dokumentere at virksomheten planlegges og gjennomføres på en forsvarlig måte. Den ansvarlige skal sikre at det kan skaffes til veie dokumentasjon på at krav fastsatt i og i medhold av denne forskriften og utfyllende forskrifter, er oppfylt. Den ansvarlige skal fastsette kriterier for hva som er nødvendig dokumentasjon. Omfanget av dokumentasjonen skal være tilpasset virksomhetens egenart og den aktiviteten som gjennomføres.

Slikt materiale og slike opplysninger som nevnt i første ledd skal gjøres vederlagsfritt tilgjengelig i Norge for myndigheter som nevnt i denne forskriften § 67.

§ 24. Bruk av anerkjente normer

Når den ansvarlige bruker en norm som anbefales i veiledningen til en forskriftsbestemmelse som en måte å oppfylle forskriftens krav på innen helse-, miljø- og sikkerhetsområdet, kan den ansvarlige normalt legge til grunn at forskriftens krav er oppfylt.

Ved bruk av andre løsninger enn de som anbefales i veiledningen til en forskriftsbestemmelse, skal den ansvarlige kunne dokumentere at den valgte løsningen oppfyller forskriftens krav. Kombinasjoner av deler av normer skal unngås, hvis ikke den ansvarlige kan dokumentere at en oppnår et tilsvarende nivå for helse, miljø og sikkerhet som det forskriftens krav angir.

Eksisterende dokumentasjon, deriblant maritime sertifikater som er utstedt av norsk eller fremmed flaggstatsmyndighet, kan legges til grunn for å dokumentere oppfylting av krav som er gitt i eller i medhold av denne forskriften.

§ 25. Søknad om samsvarsuttalelse for enkelte flyttbare innretninger til havs

Petroleumstilsynet utsteder samsvarsuttalelse for følgende flyttbare innretninger som er registrert i et nasjonalt skipsregister: boreinnretninger, boliginnretninger, innretninger for produksjon, lagring og avskipping, innretninger for boring, produksjon, lagring og avskipping samt brønnintervensjonsinnretninger. Samsvarsuttalelsen utstedes etter søknad fra eier, reder og/eller den som står for driften av en slik innretning.

Søknaden skal inneholde opplysninger om innretningens tekniske tilstand og søkerens organisasjon og relevante styringssystem, og en uttalelse om søknaden fra arbeidstakernes organisasjoner eller deres tillitsvalgte. Samsvarsuttalelsen skal inngå i dokumentasjonsgrunnlaget knyttet til bruk av flyttbare innretninger, jf. § 29.

§ 26. Dokumentasjon i tidlig fase

Når det besluttes å starte planlegging av en leteboringsaktivitet, skal Petroleumstilsynet informeres om tidspunktet for igangsettelse av planarbeidet. Planene skal dokumentere hvordan arbeidet organiseres, styres og utføres, samt opplysninger om den kompetansen som kreves for å utføre arbeidet.

Når det besluttes å utarbeide planer med sikte på godkjenning eller tillatelse etter petroleumsloven § 4-2 og § 4-3, skal Petroleumstilsynet informeres om tidspunktet for igangsettelse av planarbeidet. Planene skal dokumentere hvordan arbeidet organiseres, styres og utføres, samt opplysninger om den kompetansen som kreves for å utføre arbeidet.

Dersom det med sikte på godkjenning eller tillatelse etter petroleumsloven § 4-2 og § 4-3 planlegges å bruke helt eller delvis ferdigprosjektert eller ferdigfabrikkert innretning for å gjennomføre petroleumsvirksomheten, skal det i tillegg til dokumentasjon som nevnt i andre ledd gjøres rede for hvilke aktiviteter som settes i verk for å kvalifisere innretningen for bruk i denne virksomheten.

Dokumentasjon av planene som nevnt i denne paragrafens første og andre ledd skal være tilgjengelig og kunne forelegges Petroleumstilsynet ved behov.

§ 27. Forhold som gjelder helse, miljø og sikkerhet i plan for utbygging og drift (PUD) av petroleumforekomster og plan for anlegg og drift (PAD) av innretninger for transport og for utnyttelse av petroleum

1. Felles bestemmelser

Planer som rettighetshaveren skal utarbeide etter petroleumsløven § 4–2 og § 4–3, skal inneholde en overordnet redegjørelse for forhold ved den valgte utvinningsstrategien og utbyggingsløsningen. Planene skal sendes til Olje- og energidepartementet og Arbeidsdepartementet med kopi til Oljedirektoratet og Petroleumstilsynet.

Dokumentasjonen som nevnt i første ledd, skal tilpasses utbyggingens eller prosjektets omfang. Redegjørelsen i utbyggingsdelen skal omfatte

- a. målene for helse, miljø og sikkerhet og akseptkriteriene for risiko,
- b. organisering av prosjektet og prosjektets styringssystemer,
- c. operatørens håndtering av grenseflatene mellom deltakerne i utbyggingen og koordineringen og oppfølgingen av deltakernes aktiviteter,
- d. forhold som er av betydning for helse, miljø og sikkerhet ved eventuell samordning av petroleumsvirksomhet,
- e. framdriften i prosjektet,
- f. program for kvalifisering av ny teknologi,
- g. en plan for utføring og oppfølging av analyser,
- h. en oversikt over fag- eller områdespesifikke dokumenter som kan utdype beskrivelsen i planene,
- i. en oversikt over standarder og spesifikasjoner som skal gjelde for utbyggingen,
- j. kravene til drift og vedlikehold,
- k. planer for helsetjeneste, herunder forebyggende helsetjeneste og kurative tjenester, hygiene og helsemessig beredskap,
- l. andre forhold som er av betydning for helse, miljø og sikkerhet.

2. Petroleumsvirksomhet på land

I tillegg til dokumentasjonen som nevnt i nr. 1, skal redegjørelsen i utbyggingsdelen av PUD og PAD omfatte

- a. beskrivelse av lokalisering og arealdisponerings-/situasjonsplan,
- b. forslag til areal med rådighetsbegrensning og vurdering av behovet for reguleringsplan eller endring i eksisterende reguleringsplan,
- c. opplysninger om hvilke tillatelser og lignende som det er søkt om etter gjeldende lovgivning ellers.

3. Petroleumsvirksomhet til havs

I tillegg til dokumentasjonen som nevnt i nr. 1, skal redegjørelsen i utbyggingsdelen av PUD og PAD omfatte

- a. hovedplanen for bore- og brønnaktiviteter for utvinningsbrønner,
- b. en vurdering av utbyggingsløsninger med hensyn til bruk av bemannede undervannsoperasjoner i alle faser av petroleumsvirksomheten,
- c. sikkerhetssonene ved utbygging og drift av petroleumforekomstene,
- d. hvordan innretningen kan disponeres ved avslutningen av petroleumsvirksomheten.

Dersom det etter petroleumsløven § 4–2 sjette ledd eller § 4–3 andre ledd søkes om fritak fra krav om planer som nevnt i første ledd, skal hovedplanen for bore- og brønnaktiviteter som nevnt i nr. 3 bokstav a, legges ved.

§ 28. Søknad om tillatelse til utbygging av ny virksomhet på land

Den som vil etablere landanlegg eller deler av slike som ikke omfattes av planer som nevnt i § 27, skal søke Petroleumstilsynet om tillatelse.

Søknaden skal gi opplysninger som tilsvare det som kreves i § 27, for landanlegg.

§ 29. Søknad om samtykke

Petroleumstilsynet kan bestemme i forskrift eller ved enkeltvedtak at operatøren skal innhente samtykke fra Petroleumstilsynet før visse aktiviteter settes i gang, deriblant gi bestemmelser om dokumentasjonen som skal følge med søknad om samtykke. Petroleumstilsynet kan ved enkeltvedtak avgrense samtykket til å gjelde enkelte trinn eller faser.

For å ivareta sikkerheten i petroleumsvirksomheten til havs, kan Petroleumstilsynet bestemme i forskrift eller ved enkeltvedtak at operatøren skal innhente samtykke før bruk eller fjerning av et fartøy.

§ 30. Avslutningsplan

Planen som rettighetshaveren skal utarbeide etter petroleumsløven § 5–1, skal sendes til Olje- og energidepartementet og Arbeidsdepartementet med kopi til Oljedirektoratet og Petroleumstilsynet.

I tillegg til dokumentasjon som nevnt i forskrift til petroleumsløven § 44, skal planen inneholde en beskrivelse av

- a. risikoen under og etter en eventuell fjerning,
- b. metoder som planlegges nyttet ved en eventuell fjerning, deriblant reflyting av strukturen,
- c. analyser som planlegges utført,
- d. operasjoner som planlegges nyttet ved en eventuell fjerning,
- e. konsekvenser av en eventuell fjerning for tilstøtende felt og innretninger,

- f. andre forhold som er av betydning for en forsvarlig gjennomføring,
- g. eventuelle tiltak for å motvirke forurensning jf. forurensningsloven § 20.

Paragrafen gjelder for landanleggene så langt disse faller inn under petroleumslovens virkeområde.

§ 31. Opphør av virksomhet på landanlegg

Når det besluttes at driften av landanlegg eller deler av disse som ikke omfattes av en avslutningsplan, skal opphøre, skal den ansvarlige i god tid informere Petroleumstilsynet og Statens forurensingstilsyn om opphør.

Petroleumstilsynet kan i forbindelse med opphør stille vilkår som sikrer at opphøret skjer på en forsvarlig måte.

Klima- og forurensningsdirektoratet kan kreve at eventuelle tiltak for å motvirke mulig framtidig forurensning, jf. forurensningsloven § 20, beskrives.

§ 32. Offentlig tilgjengelige opplysninger om sikkerhet

Petroleumstilsynet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak bestemme at den ansvarlige skal gjøre offentlig tilgjengelig opplysninger som er av betydning for sikkerheten, herunder når og hvordan slik offentliggjøring skal skje.

Kap. VI. Særregler etter arbeidsmiljøloven til havs

§ 33. Flere arbeidsgivere på samme arbeidsplass, hovedbedrift

Operatøren er hovedbedrift etter arbeidsmiljøloven § 2–2 andre ledd.

Operatøren og den som står for driften av en innretning eller for en bemannet undervannsoperasjon som blir utført fra fartøy eller innretninger, kan likevel avtale hvem som skal regnes som hovedbedrift.

§ 34. Felles arbeidsmiljøutvalg

Der arbeidsforholdene tilsier det, kan Petroleumstilsynet bestemme at det skal opprettes felles arbeidsmiljøutvalg. Slike felles arbeidsmiljøutvalg får plikter og rettigheter som andre arbeidsmiljøutvalg etter arbeidsmiljøloven og forskrifter som er fastsatt i medhold av den.

Årsrapport fra den enkelte arbeidsgiverens arbeidsmiljøutvalg og fra felles arbeidsmiljøutvalg skal sendes Petroleumstilsynet på forespørsel.

§ 35. Det ansvarlige verneombudets rett til å stanse farlig arbeid

Det ansvarlige verneombudet kan med hjemmel i arbeidsmiljøloven § 6–3 kreve at en arbeidsoperasjon eller arbeidsprosess blir stanset av den som er ansvarlig for operasjonen eller prosessen. Stansingen skal gjennomføres straks dersom verneombudet ikke godtar at det settes i verk andre tiltak.

§ 36. Minstealder

Arbeidstakere som deltar i petroleumsvirksomheten til havs etter denne forskriften, skal ha fylt 18 år når de tiltrer arbeidet.

§ 37. Den alminnelige arbeidstiden

Arbeidsmiljøloven § 10–4 første, andre, fjerde og femte ledd og § 10–5 gjelder ikke på denne forskriftens område. Arbeidsmiljøloven § 10–4 tredje ledd gjelder bare for arbeidstakere som har vaktplikt etter avtale, instruks og liknende.

Den alminnelige arbeidstiden skal ikke overstige tolv timer i døgnet og 36 timer i uken i gjennomsnitt i løpet av en periode på høyst ett år. For arbeidstakere som jevnlig arbeider mer enn tre timer om natten skal den alminnelige arbeidstiden ikke overstige 8 timer i døgnet i gjennomsnitt i løpet av en periode på ett år.

Arbeidsdepartementet kan bestemme at arbeidsmiljøloven § 10–12 fjerde ledd, også skal gjelde for arbeidstakersammenslutninger som ikke har innstillingsrett, men som organiserer arbeidstakere i flere virksomheter, og som ikke har et avgrenset geografisk virkefelt.

For arbeidstakere på flyttbare innretninger som er registrert i fremmed stats skipsregister, kan Arbeidsdepartementet vedta at bestemmelser om arbeidstid som er fastsatt i tariffavtaler for sammenlignbar virksomhet i medhold av arbeidsmiljøloven § 10–12 fjerde ledd eller forrige ledd, skal gjelde tilsvarende.

§ 38. Planer over arbeidstidsordninger og oppholdsperioder

Arbeidsmiljøloven § 10–3 første punktum gjelder ikke på denne forskriftens område.

Operatøren eller den som står for driften av en innretning, skal sikre at det er utarbeidet planer over de arbeidstidsordningene og oppholdsperiodene som skal nyttes, både for egne arbeidstakere og for arbeidstakere hos entreprenører og underentreprenører.

Arbeidstakerne skal informeres om disse planene tidligst mulig, og senest ved ankomsten til innretningen.

§ 39. Arbeidsfrie perioder

Arbeidsmiljøloven § 10–8 gjelder ikke på denne forskriftens område.

Arbeidstaker skal ha en sammenhengende arbeidsfri periode på minst 11 timer i løpet av ett døgn. Den arbeidsfrie perioden skal plasseres mellom to hovedarbeidsperioder. Den arbeidsfrie perioden kan reduseres til 8 timer dersom arbeidstakerne sikres tilsvarende kompenserende hvileperioder eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern.

Den arbeidsfrie perioden mellom to oppholdsperioder skal ha en sammenhengende varighet på minst en tredel av den sist avsluttede oppholdsperioden.

Den tiden som brukes til reiser til og fra arbeidsstedet ved begynnelsen eller slutten av hver arbeids- eller oppholdsperiode, skal ikke regnes som arbeidstid. Reisetid til og fra boligplattform kan likevel ikke medføre at kravet til 8 timers hvile i andre ledd reduseres.

§ 40. *Pauser*

Arbeidsmiljøloven § 10–9 første ledd, andre og tredje punktum gjelder ikke på denne forskriftens område.

Hvilepauser skal være på minst en halv time dersom arbeidstiden er minst åtte timer i døgnet, og én time når arbeidstiden er tolv timer i døgnet. Hvilepauser skal regnes som arbeidstid.

§ 41. *Overtid*

Arbeidsmiljøloven § 10–6 fjerde til og med niende ledd gjelder ikke på denne forskriftens område.

Den samlede arbeidstiden, medregnet overtid, skal ikke overstige 16 timer i døgnet. Overtiden skal ikke overstige 200 timer innenfor en periode på 52 uker.

Ved virksomhet som er bundet av tariffavtale, kan arbeidsgiveren og arbeidstakernes tillitsvalgte inngå en skriftlig avtale om overtid på opptil 300 timer innenfor en periode på 52 uker for den enkelte arbeidstakeren.

§ 42. *Oppholdsperioder*

Oppholdsperioden skal ikke overskride 14 døgn.

Ved særlige og tidsavgrensede behov, kan arbeidsgiveren utvide oppholdsperioden med opp til sju døgn for en enkelt periode, etter å ha drøftet det med arbeidstakernes tillitsvalgte.

Når vilkårene som nevnt i andre ledd er til stede, kan Petroleumstilsynet fatte vedtak om å utvide oppholdsperioden utover sju døgn.

For arbeidstakere med særskilte kvalifikasjoner kan Petroleumstilsynet etter søknad godkjenne oppholdsperioder som overskrider 14 døgn i særlige tilfeller. En uttalelse fra det aktuelle arbeidsmiljøutvalget skal følge søknaden.

Arbeidstaker har rett til å bli fritatt fra utvidet oppholdsperiode på samme vilkår som er fastsatt i arbeidsmiljøloven § 10–6 tiende ledd.

§ 43. *Nattarbeid*

Arbeidsmiljøloven § 10–11 gjelder ikke på denne forskriftens område.

Arbeid mellom kl. 23.00 og kl. 06.00 eller mellom kl. 00.00 og kl. 07.00 er nattarbeid.

Nattarbeid er tillatt når:

- det er nødvendig for å opprettholde produksjonen eller arbeidet gjelder aktiviteter direkte knyttet til bore- og brønnoperasjoner, herunder nødvendige støttefunksjoner
- helse-, miljø- og sikkerhetsrisikoen reduseres dersom arbeidet utføres om natten eller
- driften på innretningen er stengt og arbeidet ikke innebærer en særlig risiko.

Arbeidsgiver skal drøfte nødvendigheten av nattarbeid med arbeidstakers tillitsvalgte før det iverksettes.

Arbeidstiden for arbeidstaker som arbeider mer enn tre timer om natten skal ikke overstige åtte timer i løpet av 24 timer dersom arbeidet innebærer en særlig risiko eller betydelige fysiske eller psykiske belastninger. Arbeidsgiver og arbeidstakers tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale, kan skriftlig avtale at bestemmelsene i forrige punktum skal fravikes. Arbeidstakerne skal i så fall sikres tilsvarende kompenserende hvileperioder eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder også for arbeidstaker i ledende eller særlig uavhengig stilling.

§ 44. *Søndagsarbeid*

Arbeidsmiljøloven § 10–10 gjelder ikke på denne forskriftens område.

Kap. VII. Utforming og utrusting av innretninger og utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten til havs

§ 45. *Utbyggingsløsninger*

De enkelte innretningene som inngår i en utbyggingsløsning skal utformes, prosjekteres og bygges for å kunne plasseres, brukes og eventuelt fjernes på en forsvarlig måte. Det samme gjelder for anlegg og annet utstyr som er nødvendig for å utføre bemannede undervannsoperasjoner fra fartøy.

Undervannsinnretninger og rørledningssystemer skal i tillegg utformes og installeres slik at innretningene kan tåle mekanisk skade som skyldes annen aktivitet, og slik at de ikke påfører fiskeredskaper skade eller hindrer fiskeriaktivitet i urimelig grad.

§ 46. *Data om oseanografi, meteorologi og jordskjelv*

Petroleumsvirksomheten skal baseres på representative data om oseanografi, meteorologi og jordskjelv. Dersom slike data ikke er tilgjengelig, skal det settes i verk innsamling av slike data, slik at de nødvendige dataene er tilgjengelig for planlegging og gjennomføring av petroleumsvirksomheten. Petroleumstilsynet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak stille krav om innsamling, behandling og rapportering av slike data ved bruk av innretninger.

Petroleumstilsynet kan i forskrift gi bestemmelser om utplassering av instrumenter for registrering av data om oseanografi, meteorologi og jordskjelv som kan ha betydning for å sikre eller verifisere en sikkerhetsmessig forsvarlig gjennomføring av petroleumsvirksomheten.

Petroleumstilsynet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak pålegge rettighetshaveren å bekoste instrumentering som nevnt i andre ledd, herunder vedlikehold, og arbeid ved registrering, bearbeiding og rapportering av innsamlede data.

§ 47. Plassering av innretninger, trasévalg

Innretninger, deriblant brønner, skal plasseres i sikker avstand fra andre innretninger og fra objekter som fyr, sjømerker, kabler, rørledninger og særlig sårbare miljøressurser og lignende, slik at de ikke utgjør en uakseptabel risiko for andre innretninger, annen virksomhet eller det ytre miljøet.

Ved kryssing av andre rørledninger, kabler eller ledninger av enhver art, skal framgangsmåten avtales med eierne i hvert enkelt tilfelle.

§ 48. Plikt til å overvåke og fjernmåle det ytre miljøet

For å sikre at beslutningsgrunnlaget og kunnskapen om det marine miljøet er tilstrekkelig for å opprettholde en akseptabel miljøtilstand, skal operatøren gjennomføre miljøovervåking og fjernmåling. Det skal framskaffes tilstrekkelig informasjon til at all forurensning som skyldes egen virksomhet blir oppdaget, kartlagt, vurdert og varslet slik at nødvendige tiltak kan settes i verk.

§ 49. Bruk av innretninger

Innretninger skal være klargjort for planlagt bruk og skal brukes og eventuelt fjernes på en forsvarlig måte, i samsvar med forutsetningene for bruk som er lagt til grunn ved utforming, prosjektering og bygging.

§ 50. Sikkerhetsarbeid ved arbeidskonflikter

Ved arbeidskonflikter skal den ansvarlige sette i verk nødvendige tiltak for å opprettholde et forsvarlig sikkerhetsnivå.

Arbeidsgiver og arbeidstakerne i det enkelte selskap skal på forhånd inngå avtale om sikkerhetsarbeid ved en arbeidskonflikt. Avtalene skal inneholde:

- Nedkjøringsavtale: Hvordan aktiviteter avvikes og brønner sikres i henhold til gjeldende brønnprogram, og hvilke funksjoner og stillinger som inngår i dette arbeidet.
- Avtale om sikkerhetsbemanning: Hvilke funksjoner og stillinger som inngår i sikkerhetsarbeid etter at nedstenging er gjennomført og avsluttet, og hva sikkerhetsbemanningen skal gjøre.

Arbeidstakerne skal delta i nødvendig sikkerhetsarbeid etter avtale før en arbeidsstans settes i verk.

Sikkerhetsbemanningen skal gå fram av bemanningsplanen for innretningen.

Kap. VIII. Sikkerhetssoner til havs

§ 51. Forholdet til folkeretten

Bestemmelsene i dette kapittelet gjelder med de begrensningene som er anerkjent i folkeretten eller følger av overenskomst med fremmed stat.

§ 52. Etablering av sikkerhetssoner

Rundt og over innretninger, unntatt undervannsinnretninger, rørledninger og kabler, skal det være sikkerhetssone, med mindre Arbeidsdepartementet fastsetter annet.

Dersom operatøren anser det unødvendig å etablere sikkerhetssone ut fra en sikkerhetsmessig vurdering, skal søknad om at slik sone ikke etableres, sendes departementet senest samtidig med plan for utbygging og drift av forekomsten, jf. § 27.

§ 53. Etablering av sikkerhetssoner for undervannsinnretninger

Arbeidsdepartementet kan opprette sikkerhetssoner rundt og over undervannsinnretninger med unntak av rørledninger og kabler.

§ 54. Særskilte sikkerhetssoner som opprettes i fare- og ulykkessituasjoner

I fare- og ulykkessituasjoner som kan medføre personskade eller tap av menneskeliv, alvorlig forurensning, stor materiell skade eller vesentlig produksjonsstans, kan Arbeidsdepartementet utvide eksisterende sikkerhetssoner eller opprette nye soner, i den utstrekning det anses nødvendig for å hindre eller begrense de nevnte skadevirkningene.

§ 55. Krav til konsekvensvurderinger med mer

Før det fattes vedtak etter § 53 eller § 54, skal det finne sted en avveining mellom de ulike interessene som blir berørt. Ved denne avveiningen skal det blant annet legges vekt på hvilke konsekvenser opprettelse av, endringer i eller opphør av slike soner, kan ha for gjennomføring av petroleumsvirksomheten og annen virksomhet. Det skal videre vurderes og klargjøres hvilke restriksjoner som vil gjelde i sikkerhetssonen.

§ 56. Opphevelse av sikkerhetssoner

Etablerte sikkerhetssoner skal oppheves når vilkårene for opprettelsen ikke lenger er til stede, eller når tidsperioden for sonene er utløpt.

§ 57. Overvåking av sikkerhetssoner

Operatøren skal overvåke all aktivitet i sikkerhetssoner. Operatøren skal også følge med i det som skjer utenfor sonene når slik aktivitet kan medføre fare for sikkerheten i petroleumsvirksomheten.

§ 58. Varsling og melding i forbindelse med inntrenging i sikkerhetssoner

Operatøren skal varsle fartøy som er i ferd med å trenge inn i en sikkerhetssone når det ikke har rett til å gå inn i et slikt område. Operatøren skal også varsle fartøy utenfor en sikkerhetssone dersom fartøyene kan utgjøre en fare for sikkerheten i petroleumsvirksomheten.

Dersom en gjenstand kan true sikkerheten i petroleumsvirksomheten, skal operatøren varsle den som har ansvaret for gjenstanden dersom det er mulig.

Operatøren skal varsle Hovedredningssentralen og Petroleumstilsynet om situasjoner som nevnt i første og andre ledd, og som kan medføre alvorlig fare for sikkerheten i petroleumsvirksomheten. Arbeidsdepartementet kan fastsette varslingsrutiner.

Operatøren skal i tillegg melde krenking av sikkerhetssoner til rette politimyndighet og til Petroleumstilsynet etter rutiner som fastsettes av Arbeidsdepartementet.

§ 59. Tiltak mot inntrengende fartøy eller gjenstander

Ved krenking av sikkerhetssoner og i faresituasjoner som nevnt i § 58, skal operatøren avvise fartøy eller gjenstander så langt dette er mulig og forsvarlig. Avvisningen kan bestå i tilrettevisning eller bortvisning.

Dersom sikkerhetssoner krenkes av fartøy eller gjenstander, og krenkingen medfører alvorlig fare for sikkerheten i petroleumsvirksomheten, kan avvisningen bestå i fysiske tiltak. Tilsvarende gjelder hvis fartøy eller gjenstander utenfor sikkerhetssoner medfører slik fare, og operatøren først har gitt varsel som nevnt i § 58.

§ 60. Merking av sikkerhetssoner

Sikkerhetssoner som opprettes skal bare merkes dersom operatøren eller Arbeidsdepartementet finner det nødvendig. En eventuell merking skal være etter internasjonale merkeregler.

Arbeidsdepartementet kan kreve endring av merking.

§ 61. Kunngjøring av sikkerhetssoner

I god tid før en sikkerhetssone etableres, skal operatøren sikre nødvendig kunngjøring. Kunngjøringen skal blant annet stå i «Etterretninger for sjøfarende» og i fiskeripressen og være etter rutiner som er fastsatt av Arbeidsdepartementet.

Kunngjøringen skal inneholde opplysninger om sikkerhetssonen og de forbudene eller begrensningene som gjelder for den. Sonens posisjon, utstrekning og varighet, samt eventuell merking og andre nødvendige opplysninger skal også oppgis.

Opphevelse av en sikkerhetssone skal kunngjøres på tilsvarende måte.

Kap. IX. Avsluttende bestemmelser**§ 62. Saksbehandling og taushetsplikt**

Denne paragrafen gjelder sikkerhet og arbeidsmiljø for petroleumsvirksomhet til havs.

Reglene i forvaltningsloven § 18 første ledd, kommer ikke til anvendelse ved søknad om utvinningstillatelse.

Opplysninger av enhver art som meddeles myndighetene i forbindelse med søknad om utvinningstillatelse, skal være underlagt taushetsplikt inntil utvinningstillatelsene til de aktuelle områder er tildelt. Deretter skal opplysningene være underlagt taushetsplikt i den utstrekning dette følger av forvaltningsloven i et tidsrom av 20 år, jf. forvaltningsloven § 13c tredje ledd.

For opplysninger om geologiske, reservoartekniske og produksjonstekniske forhold i rapporter eller annet materiale som sendes offentlige myndigheter gjelder bestemmelser om taushetsplikt i forskrift til petroleumsløven § 85 tredje og fjerde ledd.

For øvrig kommer bestemmelsene om taushetsplikt i forvaltningsloven § 13 til § 13f til anvendelse for forvaltningsorganer som mottar eller behandler opplysninger eller materiale om petroleumsvirksomhet, dog slik at taushetsplikt bortfaller etter 20 år, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 og § 13c tredje ledd.

Bestemmelsene i denne paragrafen er ikke til hinder for at departementet gir generelle uttalelser om virksomheten, og heller ikke for utveksling av informasjon som forutsatt i enhetsregisterloven kapittel 6.

Bestemmelsen i denne paragrafen er heller ikke til hinder for utveksling av informasjon med Olje- og energidepartementet og Oljedirektoratet.

§ 63. Myndighetenes adgang til innretninger og fartøy

Representanter fra Arbeidsdepartementet, Miljøverndepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Helsedirektoratet, Petroleumstilsynet, Klima- og forurensningsdirektoratet, Statens helsetilsyn, Mattilsynet eller annen myndighet som Petroleumstilsynet bestemmer, skal ha adgang til innretninger og fartøy for petroleumsvirksomhet til enhver tid, samt til materiale og opplysninger som er nødvendig for å gjennomføre tilsynsvirksomhet, og ha rett til å delta i undersøkelser. Representanter for myndighetene har rett til å oppholde seg på innretninger og fartøy så lenge det er nødvendig.

Operatøren skal sørge for transport av representanter for myndighetene til og fra fartøy og innretninger til havs, samt for opphold om bord.

§ 64. Observatører

Representanter fra Arbeidsdepartementet og Petroleumstilsynet skal kunne delta som observatører i samarbeidsorganer som opprettes i henhold til avtaler som nevnt i petroleumsloven § 3–3, av hensyn til samordnet virksomhet som nevnt i petroleumsloven § 4–7 og i eventuelle samarbeidsorganer som opprettes i forbindelse med anlegg og drift av innretninger som nevnt i petroleumsloven § 4–3.

§ 65. Opplæring av offentlig ansatte

Arbeidsdepartementet kan pålegge rettighetshaveren å stå for opplæring av ansatte i Arbeidsdepartementet, Miljøverndepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Helsedirektoratet, Petroleumstilsynet, Klima- og forurensningsdirektoratet, Statens helsetilsyn eller annen norsk myndighet. Opplæringen skal skje etter nærmere avtale.

Arbeidsdepartementet kan pålegge rettighetshaveren å sørge for at lærere som underviser i petroleumstilknyttede fag ved norske undervisningsinstitusjoner, får hospitere ved rettighetshaverens kontorer, anlegg og innretninger.

§ 66. Refusjon av utgifter for tilsyn

Forskrift 27. juni 1997 nr. 652 om refusjon av utgifter for tilsyn med sikkerhet, arbeidsmiljø og ressursforvaltning i petroleumsvirksomheten gjelder på denne forskriftens virkeområde.

§ 67. Tilsynsmyndighet

Petroleumstilsynet, Klima- og forurensningsdirektoratet, Statens helsetilsyn og Mattilsynet eller den disse gir myndighet, fører tilsyn på sine respektive ansvarsområder med at de kravene som er gitt i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, blir etterlevd.

Petroleumstilsynet fører tilsyn med systemet for styring som etableres etter denne forskriften og fatter de vedtakene som er nødvendige for å gjennomføre bestemmelser om krav til de administrative delene av styringssystemene som er gitt i denne forskriften eller i utfyllende forskrifter, med de begrensninger som følger av denne paragrafens tredje ledd. Dette gjøres i samarbeid med Klima- og forurensningsdirektoratet, Statens helsetilsyn og Mattilsynet eller den disse gir myndighet på deres ansvarsområder.

For landanleggene som nevnt i § 6 bokstav e, fører likevel Klima- og forurensningsdirektoratet tilsyn med styringssystemet på forurensningslovens område.

Petroleumstilsynet kan gjøre unntak fra krav til styringssystem som er gitt i denne forskriften eller utfyllende forskrifter for petroleumsvirksomhet til havs.

For virksomhet på landanlegg kan de respektive myndighetene for sine områder gjøre unntak fra krav til styringssystem.

Tilsynsmyndighetene kan på sine respektive myndighetsområder pålegge operatøren å få gjennomført, eller eventuelt selv å gjennomføre verifikasjoner, jf. § 19.

§ 68. Forskrifter

Petroleumstilsynet, Klima- og forurensningsdirektoratet, Helsedirektoratet og Mattilsynet kan på sine respektive ansvarsområder gi de forskriftene som er nødvendige for å utfylle denne forskriften, blant annet bestemmelser om

- a. styring av petroleumsvirksomheten med mer, herunder innhold i, oppfølging av og videreutvikling av styringssystem; materiale og opplysninger, blant annet bestemmelser om innhold, omfang, type, format og tidspunkt for innsending eller tilgjengelighet,
- b. utforming og utrusting av innretninger med mer i petroleumsvirksomheten,
- c. utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten, og
- d. utforming og utrusting av landanlegg og utføring av aktiviteter på landanlegg.

§ 69. Enkeltvedtak

Arbeidsdepartementet, Miljøverndepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Helsedirektoratet, tilsynsmyndighetene som nevnt i § 67 eller den de gir myndighet kan fatte de enkeltvedtakene som er nødvendige for å gjennomføre bestemmelser som er gitt i denne forskriften og utfyllende forskrifter, med de presiseringene som går fram av § 67.

§ 70. Unntak

Arbeidsdepartementet, Miljøverndepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Helsedirektoratet, tilsynsmyndighetene som nevnt i § 67 eller den de gir myndighet kan gjøre unntak fra bestemmelsene som er gitt i eller i medhold av denne forskriften på sine respektive ansvarsområder når det foreligger særlige forhold, med de presiseringene som går fram av denne forskriften § 67.

Dersom unntaket kan ha betydning for sikkerheten og arbeidsmiljøet, skal en uttalelse fra arbeidstakernes tillitsvalgte legges ved søknaden om unntak.

§ 71. Klage

Enkeltvedtak i medhold av denne forskriften, som er fattet av departementene som første instans kan påklages til Kongen.

Enkeltvedtak som er fattet av Petroleumstilsynet i medhold av denne forskriften kan påklages til Arbeidsdepartementet. Enkeltvedtak som er fattet av Klima- og forurensningsdirektoratet, kan påklages til Miljøverndepartementet. Enkeltvedtak som er fattet av Helsedirektoratet eller den det gir myndighet, kan påklages til

henholdsvis Helse- og omsorgsdepartementet eller Helsedirektoratet. Enkeltvedtak som er fattet av Statens helsetilsyn eller den det gir myndighet, kan påklages til henholdsvis Helse- og omsorgsdepartementet eller Statens helsetilsyn. Enkeltvedtak som er fattet av Mattilsynet eller den det gir myndighet kan påklages til overordnet organ i Mattilsynet i henhold til matloven § 23.

§ 72. Reaksjonsmidler

Bestemmelser om straff og andre reaksjonsmidler som går fram av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen gjelder ved brudd på krav som er gitt i og i medhold av denne forskriften.

§ 73. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2011.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 31. august 2001 nr. 1016 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten (rammeforskriften) og midlertidig forskrift 19. desember 2003 nr. 1595 om sikkerhet og arbeidsmiljø for enkelte petroleumsanlegg på land og tilknyttede rørledningssystemer. Enkeltvedtak truffet i medhold av disse forskrifter gjelder fortsatt.

12. feb. Nr. 159 2010

Forskrift om endring i forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 12. februar 2010 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 3– 1, lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 8, lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 52b, lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 8 og lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven) § 3 jf. § 9. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2010 kl. 15.00.

I

I forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) gjøres følgende endring:

§ 2 andre ledd skal lyde:

Denne forskrift kommer ikke til anvendelse på Svalbard, på virksomhet som nevnt i arbeidsmiljøloven § 1–3, jf. kgl.res. 27. november 1992 nr. 870 om arbeidervern og arbeidsmiljø i petroleumsvirksomheten eller i virksomhet som nevnt i forskrift om tekniske og operasjonelle forhold på landanlegg i petroleumsvirksomheten m.m. § 1.

II

Ikraftsetting

Endringen i internkontrollforskriften § 2 andre ledd trer i kraft 1. januar 2011.

12. feb. Nr. 160 2010

Forskrift om endring i forskrift om svangerskapsavbrudd (abortforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 12. februar 2010 med hjemmel i forskrift 15. juni 2001 nr. 635 om svangerskapsavbrudd (abortforskriften) § 23, jf. lov 13. juni 1975 nr. 50 om svangerskapsavbrudd (abortloven) § 12. Kunngjort 16. februar 2010 kl. 15.00.

I

I forskrift 15. juni 2001 nr. 635 om svangerskapsavbrudd (abortforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 3 fjerde ledd skal lyde:

Klage på vedtak i primærnemnd behandles av en sentral klagenemnd, jf. abortloven § 8 andre og tredje ledd.

§ 8 skal lyde:

Dersom primærnemnda avslår søknaden om svangerskapsavbrudd, skal nemnda straks sende vedtaket og sakens dokumenter til en sentral klagenemnd, jf. abortloven § 8 andre ledd. Hvis kvinnen ikke har trukket begjæringen tilbake, skal klagenemnda behandle saken snarest.

§ 9 oppheves.

§ 11 skal lyde:

§ 11. Oppnevning og sammensetning av primærnemnd

Ved sykehus der nemndbehandlete svangerskapsavbrudd foretas, skal det være minst én primærnemnd.

Nemnda skal bestå av to leger. Det ene medlem skal være lege ved den avdeling hvor svangerskapsavbrudd foretas. Det andre medlemmet oppnevnes av fylkesmannen og må ikke være tilsatt ved den avdeling hvor svangerskapsavbrudd foretas. Det skal oppnevnes varamedlemmer med tilsvarende kvalifikasjoner.

Hvis det ikke er mulig å oppnevne medlem eller varamedlem med de kvalifikasjoner som nevnt i andre ledd, skal fylkesmannen for et tidsrom av inntil ett år om gangen oppnevne annen lege.

Leger som av samvittighetsgrunner er fritatt fra å utføre eller assistere ved svangerskapsavbrudd etter § 15, kan ikke sitte i nemnda.

§ 12 skal lyde:

§ 12. Oppnevning av en sentral klagenemnd

Kongen oppnevner en sentral klagenemnd i samsvar med reglene i abortloven § 8 andre og tredje ledd, som skal behandle klager over vedtak på begjæringer om svangerskapsavbrudd.

Medlemmene i klagenemnda må ikke ha behandlet begjæringen i primærnemnd.

Helsepersonell som av samvittighetsgrunner er fritatt fra å utføre eller assistere ved svangerskapsavbrudd etter § 15, kan ikke sitte i klagenemnda.

§ 13 skal lyde:

§ 13. Primærnemndsmedlemmenes funksjonstid mv.

Fylkesmannens oppnevning av primærnemndsmedlemmer skjer for 4 år om gangen. Fylkesmannen kan etter søknad frita et oppnevnt medlem fra vervet i løpet av perioden og oppnevne nytt medlem den resterende tid.

Oppnevnt medlem av nemnda fratrer senest ved fylte 70 år.

§ 19 skal lyde:

§ 19. Journal og nemndsprotokoll

Sykehus eller institusjoner hvor svangerskapsavbrudd foretas, skal føre særskilt nemndsprotokoll over svangerskapsavbrudd i tillegg til pasientjournal. Nemndsprotokollen føres på elektronisk skjema utarbeidet av Nasjonalt folkehelseinstitutt og skal inneholde nærmere angitte data om kvinnen, svangerskapet, tidligere svangerskap og fødsler, begjæringen om svangerskapsavbrudd, inngrepet og prevensjon.

Ved nemndbehandling skal vedtaket med begrunnelse innføres i nemndsprotokollen med datoangivelse og nemndsmedlemmenes underskrift.

Kopi av journalopplysningene skal sendes den lege som har henvist kvinnen.

Nemndsprotokollen og dokumentene i saken skal oppbevares nedlåst i vedkommende sykehus/institusjon i minst 10 år.

II

Endringene trer i kraft 15. februar 2010.

Merknader til de enkelte bestemmelser i forskrift om svangerskapsavbrudd

Merknaden til § 3 skal lyde:

Til § 3

Bestemmelsene i første og andre ledd følger av abortloven § 2 andre ledd og § 7 andre ledd.

Tredje ledd regulerer tilfeller der selve inngrepet blir utsatt av medisinske grunner. Dersom nødvendige undersøkelser eller behandling av kvinnen gjør at en må utsette selve inngrepet i kortere tid slik at 12-ukersgrensen overskrides, medfører det ikke at begjæringen må nemndbehandles, dersom legen i utgangspunktet fant at 12-ukersfristen ikke var oversittet. Hva som ligger i «kortere tid» må vurderes konkret ut fra bakgrunnen for utsettelsen og fosterets graderte vern. Nemndbehandling kan vanskelig unnlates dersom det er snakk om utsettelse av inngrepet i over en uke etter at grensen for selvbestemt abort er overskredet.

Etter fjerde ledd skal klager på vedtak i primærnemnd behandles og avgjøres av en sentral klagenemnd, jf. abortloven § 8 andre og tredje ledd.

Merknaden til § 8 skal lyde:

Til § 8

Reglene om automatisk klage følger av abortloven § 8 annet ledd. Som det fremgår av forskriften § 3 fjerde ledd skal klager på vedtak fattet i primærnemnd behandles i en sentral klagenemnd. Dersom primærnemnda avslår søknaden om svangerskapsavbrudd, skal nemnda straks sende vedtaket og sakens dokumenter til klagenemnda. Klagenemnda skal behandle saken snarest. Det skal normalt ikke gå mer enn syv virkedager fra Abortklagenemnda mottar søknaden til et eventuelt abortinngrep utføres. Kvinnen har anledning til å supplere behandlingen i klagenemnd med ytterligere opplysninger, og kan på ethvert tidspunkt trekke søknaden tilbake.

Merknaden til § 9 oppheves.

Merknaden til § 10 første ledd skal lyde:

Fylkesmannen avgjør, etter anmodning fra kvinnen, om det foreligger nye opplysninger som gjør at saken kan behandles på nytt.

Merknaden til § 11 skal lyde:

Til § 11

Bestemmelsen regulerer oppnevning og sammensetning av primærnemnd. Primærnemnd skal finnes ved alle sykehus hvor nemndsbehandlede svangerskapsavbrudd utføres.

Primærnemnda skal bestå av to leger. I henhold til likestillingsloven § 21 skal nemnda bestå av en kvinne og en mann. Fylkesmannen oppnevner det medlem som ikke skal arbeide ved den avdeling hvor svangerskapsavbrudd utføres.

Leger som av samvittighetsgrunner har benyttet seg av retten til å reservere seg mot å utføre eller assistere ved abortingrep jf. abortloven § 14 og forskriften § 15, kan ikke sitte i nemnda.

Merknaden til § 12 skal lyde:

Til § 12

Den sentrale klagenemnda oppnevnes av Kongen etter reglene i abortloven § 8. Klagenemnda skal bestå av fem medlemmer. Minst to av medlemmene skal være leger og ett medlem skal være jurist. Det er videre en forutsetning at nemnda skal inneha høy sosialfaglig kompetanse og spesialkompetanse på feltet psykisk helse. Nemnda skal bestå av tre kvinner og to menn. Det oppnevnes to varamedlemmer for hvert medlem.

Medlemmene i den sentrale klagenemnda kan ikke samtidig sitte i primærnemnd.

Av siste ledd følger at helsepersonell som av samvittighetsgrunner er fritatt fra å delta eller assistere ved svangerskapsavbrudd etter abortloven § 14 og forskriften § 15, ikke kan sitte i klagenemnda.

Merknaden til § 13 skal lyde:

Til § 13

Fylkesmannens kompetanse til å frita oppnevnte medlemmer fra vervet som primærnemndsmedlem gjelder de oppnevnelser som er tillagt fylkesmannen.

Merknaden til § 19 skal lyde:

Til § 19

Bestemmelsen regulerer den plikt sykehus og andre institusjoner hvor svangerskapsavbrudd utføres har til å protokollføre svangerskapsavbrudd på særskilt skjema utarbeidet av Nasjonalt folkehelseinstitutt.

Merknaden til § 20 oppheves.

Merknaden til § 22 andre ledd skal lyde:

Pasientrettighetsloven § 2–4 om fritt sykehusvalg gjelder både vurdering og behandling. Denne bestemmelsen gir kvinnen rett til å velge hvilket sykehus eller institusjon godkjent for svangerskapsavbrudd som skal foreta avbruddet, eventuelt hvilken primærnemnd som skal behandle abortbegjæringen.

12. feb. Nr. 161 2010

Forskrift om endring i forskrift om åpning av vinterloddefisket i Barentshavet i 2010

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 12. februar 2010 med hjemmel i forskrift 17. desember 2009 nr. 1597 om regulering av fisket etter lodde i Barentshavet i 2010 § 12. Kunngjort 16. februar 2010 kl. 15.00.

I

I forskrift 2. februar 2010 nr. 109 om åpning av vinterloddefisket i Barentshavet i 2010 gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Det er tillatt å drive fiske etter lodde i perioden 12. februar til og med 30. april 2010 i NØS sør for 74° nord begrenset i øst av følgende:

1. Nord 74 grader 00 minutter. Øst 33 grader 00 minutter.
2. Nord 71 grader 30 minutter. Øst 33 grader 00 minutter.
3. Nord 71 grader 00 minutter. Øst 30 grader 00 minutter.
4. Videre langs øst 30 grader 00 minutter til land.

Fartøy med inspektør fra Fiskeridirektoratet om bord kan også fiske lodde øst for dette området.

II

Endringen trer i kraft straks.

2. feb. Nr. 176 2010**Forskrift om endring i forskrift om etablererprøve for styrer av serveringssted**

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 2. februar 2010 med hjemmel i lov 13. juni 1997 nr. 55 om serveringsvirksomhet (serveringsloven) § 5 annet ledd. Kunngjort 18. februar 2010 kl. 16.20.

I

I forskrift 18. januar 2000 nr. 46 om etablererprøve for styrer av serveringssted gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om etablererprøve for daglig leder av serveringssted

§ 3 skal lyde:

§ 3. Prøvemyndighet

Kommunen er ansvarlig for å avholde og rette etablererprøven for daglig leder i serveringssteder i kommunen som har eller søker om serveringsbevilling.

Kommunen kan også avholde etablererprøve for kandidater uten tilknytning til virksomhet.

Flere kommuner kan samarbeide om et felles opplegg for avholdelse av etablererprøven.

§ 5 skal lyde:

§ 5. Prøven og prøvetid

Etablererprøven skal være en flervalgsprøve med 50 spørsmål. For å bestå prøven må kandidaten ha riktig besvarelse på minst 40 av spørsmålene. Det skal avsettes 90 minutter til elektronisk besvarelse av prøven. I tillegg får kandidater som avleverer papirbasert prøve 10 minutter til å overføre svarene til kolonnene på forsiden av prøven.

§ 7 skal lyde:

§ 7. Gebyr

For avleggelse av prøve, herunder forsøk på avleggelse, kan kommunen kreve et forskuddsgebyr på inntil kr 400,-.

II

Endringene trer i kraft fra 1. mars 2010.

4. feb. Nr. 177 2010**Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe**

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 4. februar 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7, § 12, § 15, § 19 og § 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 4.1 nr. 1 (vedtak 2008/984/EF) og del 4.2 nr. 75 (vedtak 2008/984/EF). Kunngjort 18. februar 2010 kl. 16.20.

I

I forskrift 25. mars 2002 nr. 305 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

EØS-henvisning: EØS-avtalen vedlegg I kap. I direktiv 64/432/EØF (endret ved direktiv 90/423/EØF, direktiv 97/12/EF, direktiv 98/46/EF, direktiv 98/99/EF, direktiv 2000/20/EF, forordning (EF) nr. 535/2002, forordning (EF) nr. 1226/2002, vedtak 2001/298/EF, vedtak 2006/911/EF, vedtak 2007/729/EF og vedtak 2008/984/EF), ESA-vedtak 74/94/COL, vedtak 2004/558/EF, direktiv 2003/85/EF, direktiv 2004/68/EF, vedtak 79/542/EØF (som sist endret ved vedtak 2009/317/EF), vedtak 2004/226/EF (som endret ved vedtak 2008/984/EF).

§ 3 nr. 6 skal lyde:

6. *Region:* en del av et land innenfor EØS med et areal på minst 2 000 km², som er underlagt offentlig kontroll og som omfatter minst en av de administrative enhetene som er nevnt i direktiv 64/432/EØF artikkel 2 nr. 2 (p).

§ 3a første og annet ledd skal lyde:

Krav til testing for bovin tuberkulose, bovin brucellose og bovin leukosis følger av forskriftens vedlegg H, jf. vedlegg B, C og D kapittel II til direktiv 64/432/EØF som endret ved direktiv 97/12/EF, forordning (EF) nr. 535/2002, forordning (EF) nr. 1226/2002, vedtak 2006/911/EF, vedtak 2007/729/EF og vedtak 2008/984/EF.

Følgende tester for bovin brucellose er godkjent med henblikk på utstedelse av helsesertifikat for handel innenfor EØS-området: SAT, Komplementbindingstest (CFT), Buffered Brucella antigen test (Rose Bengal Test (RBT)),

ELISA og Fluorescence polarisation assay (FPA). Testen brukt i prøvetakingen for bovin brucellose må angis i helsesertifikatet ved handel innenfor EØS-området.

Vedlegg A oppheves.

Vedlegg H skal lyde:

Vedlegg H. Laboratorietester

Konsolidert og EØS-tilpasset direktiv 64/432/EØF vedlegg B, C og D kapittel II.

Kapittel I. Tuberkulose (fra direktiv 64/432/EØF vedlegg B)

1. *Identifisering av agens*

Forekomst av *Mycobacterium bovis* (*M. bovis*), agens for storfetuberkulose, i kliniske prøver og post mortem-prøver kan påvises ved undersøkelse av fargede utstrykspreparater eller immunoperoksidaseteknikker og bekreftes ved dyrking av organismen i primære isolasjonsmedier.

Patologisk materiale for bekreftelse av *M. bovis* bør tas fra unormale lymfeknuter og parenkymatøse organer som lunger, lever, milt osv. I tilfeller der dyret ikke har patologiske forandringer, bør det tas prøver fra retrofaryngeale lymfeknuter, bronkiale lymfeknuter, mediastinale lymfeknuter, supramammære lymfeknuter, kjevelymfeknuter og enkelte av mesenteriets lymfeknuter og leverens lymfeknuter med henblikk på undersøkelse og dyrking.

Identifisering av isolater kan vanligvis foretas ved å bestemme dyrkingsmessige og biokjemiske egenskaper. Polymerasekjedereaksjonen (PCR) kan også brukes til å oppdage *M. tuberculosis*-komplekset. DNA-analyseteknikker kan vise seg å være hurtigere og mer pålitelige enn biokjemiske metoder til å skille *M. bovis* fra andre medlemmer av *M. tuberculosis*-komplekset. Genetiske avtrykk gjør det mulig å skille mellom forskjellige stammer av *M. bovis* og vil gjøre det mulig å beskrive mønstre for opprinnelse, overføring og spredning av *M. bovis*.

De teknikker og medier som brukes, standardiseringen av dem og tolkingen av resultatene må være i samsvar med det som er angitt i kapittel 2.3.1 (bovin tuberkulose) i OIEs Manual of Standards for Diagnostic Tests and Vaccines (fjerde utgave, 2000).
2. *Intradermal tuberkulintest*

Renset proteinderivat av tuberkulin som oppfyller vilkårene fastsatt i nr. 2.1 skal brukes til å utføre offisiell intradermal tuberkulintest i samsvar med framgangsmåtene nevnt i nr. 2.2.
- 2.1. *Standarder for tuberkulin (bovint og aviært)*
- 2.1.1. *Definisjon*

Renset proteinderivat (PPD-tuberkulin, bovint eller aviært) er et preparat som framstilles av de varmebehandlede produktene av vekst og lysing av *Mycobacterium bovis* og *Mycobacterium avium* (etter hva som er aktuelt), som kan avsløre en forsinket overfølsomhet i et dyr som er sensibilisert overfor mikroorganismer av samme art.
- 2.1.2. *Produksjon*

Tuberkulinet lages av de vannløselige fraksjonene som tilberedes ved oppvarming i frittflytende damp og deretter filtrering av kulturer av *M. bovis* og *M. avium* (etter hva som er aktuelt) dyrket i et flytende syntetisk medium. Filtratets aktive fraksjon, som består hovedsakelig av protein, isoleres ved utfelling, vaskes og oppløses på nytt. Et antimikrobielt konserveringsmiddel som ikke forårsaker falske positive reaksjoner, som fenol, kan tilsettes. Det sterile sluttpreparatet, fritt for mykobakterier, fordeles aseptisk i sterile glassbeholdere sikret mot inngrep, som så lukkes for å hindre kontaminering. Preparatet kan frysetørkes.
- 2.1.3. *Identifisering av produktet*

Sprøyt inn flere graderte doser intrakutant på forskjellige steder i passende sensibiliserte albinomarsvin som hvert veier ikke mindre enn 250 g. Etter 24– 28 timer framkommer reaksjoner i form av ødematøse hevelser med rødme av huden med eller uten nekrose i innsprøytingspunktene. Hvor store og alvorlige reaksjonene er, varierer med dosen. Usensibiliserte marsvin viser ingen reaksjoner på lignende innsprøytinger.
- 2.1.4. *Tester*
- 2.1.4.1. pH: pH-verdien er 6,5–7,5.
- 2.1.4.2. Fenol: Dersom preparatet som skal undersøkes, inneholder fenol, skal konsentrasjonen ikke være over 5 g/l.
- 2.1.4.3. Sensibiliserende virkning: Bruk en gruppe på tre marsvin som ikke er behandlet med noe materiale som vil forstyrre testen. Tre ganger med fem dagers mellomrom sprøytes en dose av preparatet som skal undersøkes, intrakutant inn i hvert marsvin med en dose tilsvarende

500 IE i 0,1 ml. 15–21 dager etter den tredje innsprøytingen sprøytes samme dose (500 IE) intrakutant inn i disse dyrene og i en kontrollgruppe med tre marsvin med samme vekt og som ikke tidligere har fått tuberkulininnsprøyting. 24–28 timer etter siste innsprøyting er reaksjonene hos de to gruppene ikke vesentlig forskjellige.

2.1.4.4. Giftighet: Bruk to marsvin som hvert veier ikke mindre enn 250 g og som ikke tidligere er behandlet med noe materiale som vil påvirke testen. Sprøyt intrakutant inn i hvert marsvin 0,5 ml av preparatet som skal undersøkes. Observer dyrene i sju dager. Ingen unormale virkninger forekommer i løpet av observasjonsperioden.

2.1.4.5. Sterilitet: Sterilitetsprøven bør utføres i samsvar med det som er fastsatt i monografien om vaksiner til veterinær bruk, fjerde utgave (2002), av Den europeiske farmakopé.

2.1.5. *Styrke*

Styrken av det rensede proteinderivatet (bovint og aviært) bestemmes ved å sammenligne reaksjonene som framkalles i sensibiliserte marsvin av intrakutan innsprøyting av en rekke fortyninger av preparatet som skal undersøkes, med dem som framkalles av kjente konsentrasjoner av et referansepreparat av rensset proteinderivat av tuberkulin (bovint eller eventuelt aviært) målt i internasjonale enheter.

For å prøve styrken, sensibiliseres minst ni albinomarsvin, som hvert veier 400 til 600 g, med dyp intramuskulær innsprøyting av 0,0001 mg våt masse av levende *M. bovis* av stammen AN5 oppslemmet i 0,5 ml av en løsning på 9 g/l med natriumklorid R for bovint tuberkulin, eller en passende dose inaktivt eller levende *M. avium* for aviært tuberkulin. Ikke mindre enn fire uker etter at marsvinene er sensibilisert, fjernes håret på flankene for å gi plass til minst fire innsprøytingssteder på hver side. Lag fortyninger av preparatet som skal undersøkes og av referansepreparatet ved å bruke en isotonisk fosfatbufret saltløsning (pH mellom 6,5 og 7,5) som inneholder 0,005 g/l polysorbat 80 R. Det brukes minst tre doser av referansepreparatet og minst tre doser av preparatet som skal undersøkes. Dosene velges slik at skadene som oppstår, har en diameter på ikke mindre enn 8 mm og ikke mer enn 25 mm. Fortyningene fordeles vilkårlig på stedene ved å bruke latinsk kvadratmønster. Hver dose sprøytes inn intrakutant i et konstant volum på 0,1 eller 0,2 ml. Etter 24–28 timer måles skadenes diameter, og resultatet av prøven beregnes ved å bruke de vanlige statistiske metodene og forutsette at skadenes diameter er direkte proporsjonal med logaritmen av konsentrasjonen av tuberkulinene.

Prøven er ikke gyldig med mindre pålitelighetsgrensene ($P = 0,95$) er over 50 % og under 200 % av den beregnede styrken. Den beregnede styrken er over 66 % og under 150 % av den oppgitte styrken for bovint tuberkulin. Den beregnede styrken er over 75 % og under 133 % av den oppgitte styrken for aviært tuberkulin. Den oppgitte styrken er over 20 000 IE/ml for begge tuberkuliner (bovint og aviært).

2.1.6. *Lagring*

Beskyttes mot lys, ved en temperatur på 5 ± 3 °C.

2.1.7. *Merking*

Etiketten skal angi:

- styrken i internasjonale enheter per milliliter,
- navn på og mengde av tilsatte stoffer,
- for frysetørkede preparater:
  - navn på og volum av den rekonstituerende væsken som skal tilsettes,
  - at produktet bør brukes umiddelbart etter rekonstituering.

2.2. *Framgangsmåte ved testing*

2.2.1. Følgende tester er anerkjent som offisielle intradermale tuberkulintester:

- enkel intradermal test: denne testen krever en enkelt innsprøyting av bovint tuberkulin,
- intradermal sammenlignende test: denne testen krever en innsprøyting av bovint tuberkulin og en innsprøyting av aviært tuberkulin foretatt samtidig.

2.2.2. Dosen med tuberkulin som sprøytes inn, skal være:

- ikke mindre enn 2000 IE bovint tuberkulin,
- ikke mindre enn 2000 IE aviært tuberkulin.

2.2.3. Volumet av hver innsprøyting skal ikke overstige 0,2 ml.

2.2.4. Tuberkulintester skal foretas ved at tuberkulin sprøytes inn i huden på halsen. Innsprøytingsstedene skal ligge i overgangen mellom halsens forreste og midterste tredel. Når både aviært og bovint tuberkulin sprøytes inn i samme dyr, skal innsprøytingsstedet for aviært tuberkulin ligge ca. 10 cm fra halskammen og innsprøytingsstedet for bovint tuberkulin ca. 12,5 cm lavere på en linje som er mer eller mindre parallell med skulderlinjen, eller stedene skal ligge på hver sin side av halsen. På unge dyr der det ikke er plass til å skille stedene tilstrekkelig på én side av halsen, skal en innsprøyting foretas på hver side av halsen på samme sted midt på halsens midterste tredel.

2.2.5. Teknikken for tuberkulintestene og tolking av resultatene er som følger:

2.2.5.1. *Teknikk*

Hårene skal fjernes på innsprøytingsstedet, og stedet skal renses. Innenfor hvert av de hårløse områdene skal en hudfold tas mellom pekefinger og tommelfinger og måles med krumpasser, og resultatet skal registreres. Tuberkulindosen skal så sprøytes inn med en metode som sikrer at tuberkulinet gis intrakutant. Det kan brukes en kort, steril kanyle med utvendig skråkant, påsatt en gradert sprøyte fylt med tuberkulin, som føres inn på skrål i hudens dypereliggende lag. Innsprøytingen er foretatt riktig dersom en liten erteaktig hevelse kan føles ved hvert innsprøytingssted. Hudfoldens tykkelse på hvert innsprøytingssted skal måles på nytt 72 timer (± 4 timer) etter innsprøytingen, og resultatet skal registreres.

2.2.5.2. *Tolking av reaksjonene*

Reaksjonene tolkes ved kliniske observasjoner på grunnlag av økningen(e) i hudfoldens tykkelse som registreres ved hvert innsprøytingssted 72 timer etter innsprøytingen av tuberkulin(er).

- a) Negativ reaksjon: dersom hevelsen bare er begrenset og ikke har økt hudfoldens tykkelse med mer enn 2 mm, og det ikke er kliniske tegn som diffust eller utbredt ødem, eksudasjon, nekrose, smerte eller betennelse i lymfekjertlene.
- b) Tvilsom reaksjon: dersom det ikke konstateres kliniske tegn som nevnt i bokstav a), og dersom hudfoldens tykkelse har økt med 2–4 mm.
- c) Positiv reaksjon: dersom det konstateres kliniske tegn som nevnt i bokstav a), eller dersom hudfoldens tykkelse på innsprøytingsstedet har økt med mer enn 4 mm.

2.2.5.3. Offisielle intradermale tuberkulintester tolkes på følgende måte:

2.2.5.3.1. Enkel intrakutan tuberkulintest:

- a) positiv: positiv reaksjon på bovint tuberkulin som definert i nr. 2.2.5.2 bokstav c),
- b) tvilsom: tvilsom reaksjon som definert i nr. 2.2.5.2 bokstav b),
- c) negativ: negativ reaksjon bovint tuberkulin som definert i nr. 2.2.5.2 bokstav a).

Dyr som gir usikkert resultat på den enkle intrakutane tuberkulintesten, skal underkastes en ny test tidligst etter 42 dager.

Dyr som ikke reagerer negativt på denne andre testen, skal anses å ha reagert positivt.

Dyr som reagerer positivt på den enkle intradermale testen, kan underkastes en intradermal sammenlignende test dersom det foreligger mistanke om falsk positiv reaksjon eller forstyrrende reaksjon.

2.2.5.3.2. Intradermal sammenlignende tuberkulintest for å gi og fortsatt sikre besetninger status som offisielt fri for tuberkulose:

- a) positiv: en positiv reaksjon bovint tuberkulin der hevelsen er mer enn 4 mm større enn ved reaksjonen på aviært tuberkulin, eller der det forekommer kliniske tegn,
- b) tvilsom: en positiv eller tvilsom reaksjon bovint tuberkulin der hevelsen er 1–4 mm større enn ved reaksjonen på aviært tuberkulin, og der det ikke forekommer kliniske tegn,
- c) negativ: en negativ reaksjon bovint tuberkulin, eller en positiv eller tvilsom reaksjon bovint tuberkulin der hevelsen er mindre enn eller lik hevelsen ved en positiv eller tvilsom reaksjon på aviært tuberkulin og der det ikke under noen omstendighet forekommer kliniske tegn.

Dyr som gir usikkert resultat på den enkle intradermale tuberkulintesten, skal underkastes en ny test tidligst etter 42 dager. Dyr som ikke reagerer negativt på denne andre testen, skal anses å ha reagert positivt.

2.2.5.3.3. En storfebesetnings status som offisielt fri for tuberkulose kan oppheves midlertidig, og dyrene fra besetningen skal ikke inngå i handelen innenfor Fellesskapet før statusen til følgende dyr er avklart:

- a) dyr som gir usikkert resultat på den enkle intradermale tuberkulintesten,
- b) dyr som har reagert positivt på den enkle intradermale tuberkulintesten, men som senere skal underkastes en intrakutan sammenlignende prøve,
- c) dyr som gir usikkert resultat på den intradermale sammenlignende testen.

2.2.5.3.4. Dersom dyrene ifølge Fellesskapets regelverk skal underkastes en intrakutan test før de flyttes, skal testen tolkes slik at dyr som viser en økning i hudfoldens tykkelse på mer enn 2 mm eller kliniske tegn, ikke inngår i handelen innenfor Fellesskapet.

2.2.5.3.5. For å gjøre det mulig å påvise det største antall smittede og syke dyr i en besetning eller i en region, kan EØS-statene endre kriteriene for tolking av testen for å forbedre følsomheten, og betrakte alle usikre reaksjoner nevnt i nr. 2.2.5.3.1 bokstav b) og 2.2.5.3.2 bokstav b) som positive reaksjoner.

3. *Tilleggstester*
For å gjøre det mulig å påvise det største antall smittede og syke dyr i en besetning eller en region, kan EØS-statene, i tillegg til tuberkulinprøven, tillate bruk av gamma-interferon-testen nevnt i kapittel 2.3.3 (bovin tuberkulose) i fjerde utgave (2000) av OIEs Manual of Standards for Diagnostic Tests and Vaccines.
4. *Offentlige institutter og nasjonale referanselaboratorier*
- 4.1. *Oppgaver og ansvarsområder*
De offentlige instituttene og referanselaboratoriene oppført i nr. 4.2 skal ha ansvar for den offisielle utprøvingen av tuberkuliner eller reagenser nevnt i nr. 2 og 3 i sine respektive stater for å sikre at disse tuberkulinene eller reagensene oppfyller standardene nevnt ovenfor.
- 4.2. *Liste over offentlige institutter og nasjonale referanselaboratorier*

Belgia

CODA – CERVA – VAR
Veterinary and Agrochemical Research Centre
Groeselenberg 99
B-1180 Brussels

Danmark

National Veterinary Institute, Technical University of Denmark
Bülowsvej 27
DK-1790 Copenhagen V

Det forente kongerike

Veterinary Laboratories Agency
New Haw, Addlestone, Weybridge
Surrey KT15 3NB, UK
Tel.: (44-1932) 341111
Fax: (44-1932) 347046

Estland

Eesti Maailikool
Mükobakteriooside laboratoorium
F.H. Kreutzwaldi 62
51014 Tartu
Tel.: +372 731 3250

Finland

Finnish Food Safety Authority
Animal Diseases and Food Safety Research
Mustialankatu 3 FI-00790 Helsinki, Finland
E-mail: info@evira.fi
Tel.: +358 20 772 003 (exchange)
Fax: +358 20 772 4350

Frankrike

Laboratoire d'études et de recherches en pathologie animale et zoonoses
AFSSA-LERPAZ
23, avenue du Général-de-Gaulle
F-94703 Maisons-Alfort Cedex

Hellas

Hellenic Ministry of Rural Development and Food
Centre of Athens Veterinary Institutions
Institute of infectious and parasitic diseases
Department of Microbiology
25 Neapoleos Street
15 310 Ag. Paraskevi
Tel.: +30 210 6010903-6399521
Fax: +30 210 6399477

Irland

Bacteriology Division
Central Veterinary Research Laboratory
Department of Agriculture and Food Laboratories

Backweston Campus
Stacumny Lane
Celbridge
Co. Kildare

Italia

Istituto Superiore di Sanità
299 Viale Regina Elena
00161 – Roma (I)
Tel.: +39 06 49 90 1
Fax: +39 06 49 38 71 18

Kypros

State Veterinary Laboratory
Veterinary Services
1417 Athalassa Nicosia

Latvia

Nacionālais diagnostikas centrs
(National Diagnostic Centre)
Lejupes iela 3, Rīga, LV-1076
Tel.: +371 7620526
Fax: +371 7620434
E-mail: ndc@ndc.gov.lv

Liechtenstein

Institut für Virusforschung und Immunprophylaxe (IVI), Mittelhäusern

Litauen

Nacionalinė veterinarijos laboratorija,
J. Kairiūkščio g. 10,
LT-2021 Vilnius

Storhertugdømmet Luxembourg

CODA – CERVA – VAR
Veterinary and Agrochemical Research Centre
Groeselenberg 99
B-1180 Brussels

Nederland

Centraal Instituut voor DierziekteControle
CIDC-Lelystad
Hoofdvestiging: Houtribweg 39
Nevenvestiging: Edelhertweg 15
Postbus 2004
8203 AA Lelystad

Norge

Veterinærinstituttet, Oslo

Poland

Laboratory Department of Microbiology
Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut
Badawczy,
Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy
Tel.: +48.81.886 30 51
Fax: +48.81.886 25 95
E-mail: sekretariat@piwet.pulawy.pl

Portugal

Laboratório Nacional de Investigação Veterinária (LNIV)
Estrada de Benfica, 701
P-1549-011 Lisboa

Slovakia
Štátny veterinárny a potravinový ústav
Akademická 3
SK–949 01 Nitra

Slovenia
Univerza v Ljubljani
Veterinarska fakulteta
Nacionalni veterinarski inštitut
Gerbičeva 60,
SI–1000 Ljubljana

Spania
Laboratorio Central de Sanidad Animal de Santa Fe
Camino del Jau s/n
Santa Fe 18320 (Granada)
Tel.: +34 958 440 375/440 400
Fax: +34 958 441 200
Fulgencio Garrido Abellán
E-mail: clvgr@mapya.es

Sverige
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
SE–751 89 Uppsala

Tsjekia
Státní veterinární ústav
Praha – Lysolaje
Sídliční 136/24
165 03 Praha 6 – Lysolaje

Tyskland
Friedrich-Loeffler-Institut
Bundesforschungsinstitut für Tiergesundheit
Standort Jena
Naumburger Str. 96a
07743 Jena
Tel.: (49–3641) 804–0
Fax: (49–3641) 804–228
E-mail: poststelle@fli.bund.de

Ungarn
Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ, Állat-egészségügyi
Diagnosztikai Igazgatóság
Central Agricultural Office, Veterinary Diagnostic Directorate
Address: 1149 Budapest, Tábornok u. 2.
Mailing Address: 1581 Budapest, 146. Pf. 2.
Tel.: +36 1 460–6300
Fax: +36 1 252–5177
E-mail: titkarsag@oai.hu

Østerrike
AGES: Österreichische Agentur für Gesundheit und
Ernährungssicherheit
GmbH – Institut für veterinärmedizinische
Untersuchungen Mödling (Austrian Agency for Health and
Consumer Protection-Institute for veterinary investigations
Mödling)
Robert Koch-Gasse 17
A–2340 Mödling
Tel.: +43 (0) 505 55–38112
Fax: +43 (0) 505 55–38108
E-mail: vetmed.moedling@ages.at

Kapittel II. Brucellose (fra direktiv 64/432/EØF vedlegg C)

1. Identifikasjon av agens

Dersom det påvises organismer med brucellamorfologi i abortmateriale, vaginalutflod eller melk ved hjelp av modifisert syrefast eller immunspesifikk farging, er det overveiende sannsynlighet for brucellose, særlig dersom diagnosen støttes av serologiske tester. Polymerase kjedereaksjon (PCR) er ytterligere et hjelpemiddel for påvisning. Når det er mulig skal *Brucella spp* isoleres ved å bruke standard eller selektive medier av kultur fra uterus utflod, aborterte foster, speneseekret eller fra utvalgte vev slik som lymfeknuter og kjønnsorganer fra hann- og hundyr.

Etter isolasjon bør mikroorganismer, arter og biovar identifiseres ved hjelp av lysering av bakterievirus og/eller oksydative stoffskifte-undersøkelser, dyringskriterier og biokjemiske og serologiske kriterier. PCR kan fremskaffe både en komplementær og en biotyping metode basert på spesifikke gensekvenser.

Metodene og mediene som brukes, standardiseringen av disse og tolkingen av resultatene skal være i samsvar med OIEs Manual of Standards for Diagnostic Tests and Vaccines, sjette utgave, 2008, kapittel 2.4.3 (brucellose hos storfe), kapittel 2.7.2 (brucellose hos geit og sau) og kapittel 2.8.5 (brucellose hos svin).

2. Immunologiske tester

2.1 Standarder

2.1.1. *Brucella abortus*-biovar 1 Weybridge-stamme nr. 99 eller USDA-stamme 1119-3 skal brukes til framstilling av alle antigenene som brukes i Rose Bengal-testen (RBT), serumagglutinasjonstesten (SAT), komplementbindingstesten (CFT) og melkeringstesten (MTR).

2.1.2. Standardreferanseserum for RBT, SAT, CFT og MRT er OIEs internasjonale standardreferanseserum (OIEISS) som tidligere ble kalt WHO annet internasjonale anti-*Brucella abortus*-serum (ISAbS).

2.1.3. Standardreferanseseraene for ELISA-testen (Enzyme Linked ImmunoSorbent Assay) er:

- OIEISS,
- OIEs svakt positive ELISA-standardserum (OIEELISA_{WP} SS),
- OIEs sterkt positive ELISA-standardserum (OIEELISA_{SP} SS),
- OIEs negative ELISA-standardserum (OIEELISA_N SS).

2.1.4. Standardreferanseseraene for fluorescens-polarisasjonstest (FPAs) er:

- OIEISS,
- OIEs svakt positive ELISA-standardserum (OIEELISA_{WP} SS),
- OIEs sterkt positive ELISA-standardserum (OIEELISA_{SP} SS),
- OIEs negative ELISA-standardserum (OIEELISA_N SS).

2.1.5. Ovennevnte standardsera er tilgjengelige fra Community reference laboratory for brucellosis eller Veterinary Laboratories Agency (VLA), Weybridge, Det forente kongerike.

2.1.6. OIEISS, OIEELISA_{WP} SS, OIEELISA_{SP} SS og OIEELISA_N SS er internasjonale primærstandarder som skal brukes til å etablere nasjonale sekundære referansestandarder («arbeidsstandarder») for hver prøve referert til i 2.1.1 i de enkelte EØS-statene.

2.2. Enzymmerket antistofftest (ELISA) eller andre immunbindingstester for påvisning av bovin brucellose i serum eller melk

2.2.1. Materiale og reagenser

Metoden som brukes og tolkingen av resultatene skal være godkjent i samsvar med prinsippene fastsatt i kapittel 1.1.4 i OIEs Manual of Standards for Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals, sjette utgave, 2008, og skal minst omfatte laboratorieundersøkelser og diagnostiske undersøkelser.

2.2.2. Standardisering av testen

2.2.2.1. Standardisering av testmetoden for individuelle serumprøver:

- a) en fortykning av OIEISS i forholdet 1:150¹ eller en fortykning av OIEELISA_{WP} SS i forholdet 1:2 eller en fortykning av OIEELISA_{SP} SS i forholdet 1:16 i et negativt serum (eller i en negativ serumblending) skal gi en positiv reaksjon,
- b) en fortykning av OIEISS i forholdet 1:600 eller en fortykning av OIEELISA_{WP} SS i forholdet 1:8 eller en fortykning av OIEELISA_{SP} SS i forholdet 1:64 i et negativt serum (eller i en negativ serumblending) skal gi en negativ reaksjon,
- c) OIEELISA_N SS skal alltid gi en negativ reaksjon.

2.2.2.2. Standardisering av testmetoden for blandede serumprøver:

- a) en fortykning av OIEISS i forholdet 1:150 eller en fortykning av OIEELISA_{WP} SS i forholdet 1:2 eller en fortykning av OIEELISA_{SP} SS i forholdet 1:16 i et negativt serum (eller i en negativ serumblending) som igjen er fortynnet i negative sera med antallet prøver som inngår i blandingen, skal gi en positiv reaksjon,

- b) OIEELISA_N SS skal alltid gi en negativ reaksjon,
 c) prøven skal være tilstrekkelig til å påvise infeksjon hos ett enkelt dyr i en gruppe dyr som serumprøvene i blandingen er tatt fra.
- 2.2.2.3. Standardisering av testmetoden for blandede melke- eller myseprøver:
 a) en fortykning av OIEISS i forholdet 1:1000 eller en fortykning av OIEELISA_{WP} SS i forholdet 1:16 eller en fortykning av OIEELISA_{SP} SS i forholdet 1:125 i et negativt serum (eller i en negativ serumblending) som igjen er fortyknet i forholdet 1:10 i negativ melk, skal gi en positiv reaksjon,
 b) OIEELISA_N SS i forholdet 1:10 i negativ melk skal alltid gi en negativ reaksjon,
 c) prøven skal være tilstrekkelig til å påvise infeksjon hos ett enkelt dyr i en gruppe dyr som melke- eller myseprøvene i blandingen er tatt fra.
- 2.2.3. *Vilkår for bruk av ELISA-test for diagnostisering av bovin brucellose*
- 2.2.3.1. Ved bruk av kalibreringsvilkår for ELISA-tester, som fastsatt i punktene 2.2.2.1 og 2.2.2.2, på serumprøver, skal ELISA-testen diagnostisk være minst like følsom som RBT eller CFT, idet det tas hensyn til den epidemiologiske situasjonen som testen brukes i.
- 2.2.3.2. Ved bruk av kalibreringsvilkår for ELISA-tester, som fastsatt i punkt 2.2.2.3, på blandede melkeprøver, skal ELISA-testen diagnostisk være minst like følsom som MRT, idet det ikke bare tas hensyn til den epidemiologiske situasjonen, men også til de gjennomsnittlige og forventede ekstremer av husdyrholdsystemer.
- 2.2.3.3. Dersom ELISA-testen brukes med henblikk på utstedelse av et sertifikat i samsvar med artikkel 6 nr. 1, eller med henblikk på etablering og bevaring av en besetningsstatus i samsvar med vedlegg A del II nr. 10, skal serumprøvene blandes på en slik måte at prøvingsresultatene med sikkerhet kan spores tilbake til det enkelte dyr i blandingen. Eventuelle bekreftende prøver skal foretas på serumprøver fra enkelt dyr.
- 2.2.3.4. ELISA-tester kan brukes på en melkeprøve tatt fra melk som er samlet inn fra en driftsenhet der minst 30 % av kuene er i laktasjon. Dersom denne metoden brukes, skal det treffes tiltak for å sikre at prøvene som tas ut for undersøkelse, med sikkerhet kan spores tilbake til enkeltdyrene som melken stammer fra. Eventuelle bekreftende prøver skal foretas på serumprøver fra enkelt dyr.
- 2.3. *Komplementbindingstest (CFT)*
- 2.3.1. Antigenet består av en bakteriell suspensjon i fenol-saltløsning (NaCl 0,85 % (m/v) tilsatt 0,5 % (v/v) fenol) eller i en veronal bufferløsning. Antigenene kan leveres i konsentrert form, forutsatt at fortykningsfaktoren som skal brukes, er oppført på flaskens etikett. Antigenet skal oppbevares ved 4 °C og ikke fryses.
- 2.3.2. Seraene skal inaktiveres slik:
 – serum fra storfe: 56–60 °C i 30–50 minutter,
 – serum fra svin: 60 °C i 30–50 minutter.
- 2.3.3. For å oppnå en riktig reaksjon på testmetoden, bør det brukes en komplementærdose som er større enn det minimum som er nødvendig til fullstendig hemolyse.
- 2.3.4. Hver gang komplementbindingstesten utføres, skal disse kontrollene foretas:
 a) kontroll av serumets antikomplementære virkning,
 b) kontroll av antigenet,
 c) kontroll av de sensibiliserte røde blodlegemene,
 d) kontroll av komplementet,
 e) kontroll av følsomheten ved hjelp av et positivt serum når reaksjonen begynner,
 f) kontroll av reaksjonens spesifisitet ved hjelp av et negativt serum.
- 2.3.5. *Beregning av resultater*
 OIEISS inneholder 1 000 internasjonale CFT-enheter (ICFTU) per ml. Dersom OIEISS prøves etter en gitt metode, angis resultatet som en titer (dvs. den største direkte fortykningen av OIEISS som gir 50% hemolyse, T_{OIEISS}). Testresultatet for prøveserumet angitt som titer (T_{PRØVESERUM}) skal uttrykkes i ICFTU per ml. For å regne om en titer til ICFTU kan faktoren (F) som kreves for å omregne titeren for et ukjent prøveserum (T_{PRØVESERUM}) som er prøvd etter denne metoden, til ICFTU, finnes ved formelen:

$$F = 1\,000 \times 1/T_{OIEISS} \text{ og innholdet av internasjonale CFT-enheter per ml prøveserum } (CFT_{PRØVESERUM}) \text{ finnes ved formelen:}$$

$$ICFTU_{PRØVESERUM} = F \times T_{PRØVESERUM}$$
- 2.3.6. *Tolking av resultater*
 Et serum som inneholder 20 ICFTU per ml eller mer, anses som positivt.
- 2.4. *Melkeringstest (MRT)*

- 2.4.1 Antigenet består av en bakteriell suspensjon i fenol-saltløsning (NaCl 0,85 % (m/v) tilsatt 0,5 % (v/v) fenol) farget med hematoxylin. Antigenet skal oppbevares ved 4 °C og ikke fryses.
- 2.4.2. Antigenets følsomhet skal standardiseres i forhold til OIEISS på en slik måte at antigenet gir en positiv reaksjon med en fortykning av OIEISS i forholdet 1:500 i negativ melk og en negativ reaksjon med en fortykning i forholdet 1:1 000.
- 2.4.3. Ringtesten skal foretas på prøver som er representative for innholdet av hvert melkespann eller innholdet i hver samletank fra driftsenheten.
- 2.4.4. Melkeprøvene må ikke ha vært frosset, oppvarmet eller ristet kraftig.
- 2.4.5. Reaksjonen skal utføres ved hjelp av en av følgende metoder:
- på en melkesøyle som er minst 25 mm høy, og med en melkemengde på 1 ml, som er tilsatt 0,03 ml eller 0,05 ml av et av de standardiserte, fargede antigenene,
  - på en melkesøyle som er minst 25 mm høy, og med en melkemengde på 2 ml, som er tilsatt 0,05 ml av et av de standardiserte, fargede antigenene,
  - på en melkemengde på 8 ml, som er tilsatt 0,08 ml av et av de standardiserte, fargede antigenene.
- 2.4.6. Blandingen av melk og antigener skal inkuberes ved 37 °C i 60 minutter sammen med positive og negative arbeidsstandarder. Inkubasjon i ytterligere 16–24 timer ved 4 °C øker testens følsomhet.
- 2.4.7. Tolking av resultatene:
- a) negativ reaksjon: melken er farget, fløten er avfarget,
  - b) positiv reaksjon:
    - melken og fløten er farget på samme måte, eller
    - melken er avfarget og fløten er farget.
- 2.5. *Rose Bengal-test (RBT) (bufret *Brucella* antigen test)*
- 2.5.1. Antigenet består av en bakteriell suspensjon i en bufret brucella-antigenløsning med en pH på $3,65 \pm 0,05$ farget med Rose Bengal-farge. Antigenet skal leveres klart til bruk og skal oppbevares ved 4 °C og ikke fryses.
- 2.5.2. Antigenet skal framstilles uten hensyn til cellekonsentrasjonen, men følsomheten skal standardiseres i forhold til OIEISS på en slik måte at antigenet gir en positiv reaksjon med en serumfortynning i forholdet 1:45 og en negativ reaksjon med en fortykning i forholdet 1:55.
- 2.5.3. RBT-testen skal foretas slik:
- a) serum (20–30 µl) blandes med en tilsvarende mengde antigen på en hvit eller emaljert plate slik at det dannes en flate med en diameter på omtrent to cm. Blandingen vippes lett i fire minutter ved romtemperatur og avleses deretter ved god belysning for agglutinasjon,
  - b) en automatisert metode kan brukes, men den må ha minst samme følsomhet og være minst like nøyaktig som den manuelle metoden.
- 2.5.4. *Tolking av resultater*
Enhver synlig reaksjon anses som positiv, med mindre det er ekstraordinær tørking i kantene.
Positive og negative arbeidsstandarder bør tas med i hver testserie.
- 2.6. *Serumagglutinasjonstest (SAT)*
- 2.6.1. Antigenet består av en bakteriell suspensjon i fenol-saltløsning (NaCl 0,85 % (m/v) tilsatt 0,5 % (v/v) fenol). Formaldehyd må ikke brukes.
Antigenene kan leveres i konsentrert form, forutsatt at fortykningsfaktoren som skal brukes, er oppført på flaskens etikett.
Antigensuspensjon kan tilsettes EDTA til en endelig brukskonsentrasjon på 5 mM for å redusere antallet falskt positive testresultater. Antigensuspensjonens pH justeres deretter på nytt til 7,2.
- 2.6.2. OIEISS inneholder 1 000 internasjonale agglutinasjonenheter.
- 2.6.3. Antigenet skal framstilles uten hensyn til cellekonsentrasjonen, men følsomheten skal standardiseres i forhold til OIEISS på en slik måte at antigenet enten gir 50 % agglutinasjon med en endelig serumfortynning på mellom 1:600 og 1:1 000 eller 75 % agglutinasjon med en endelig serumfortynning på mellom 1:500 og 1:750.
Det kan også være tilrådelig å sammenligne reaktiviteten til nye og tidligere antigenserier ved hjelp av et panel av definerte sera.
- 2.6.4. Testen foretas enten i reagensglass eller på mikroplater. Blandingen av antigen og serumfortynninger skal inkuberes i 16–24 timer ved 37 °C.
Minst tre fortykninger skal tilberedes for hvert serum. Fortykningsrader av serum under mistanke skal lages på en slik måte at reaksjonen ved positivitetsgrensen avleses i det midterste reagensglasset (eller den midterste fortykningen på mikroplater).

- 2.6.5. *Tolking av resultater*
Innholdet av brucella-agglutinasjon i et serum skal uttrykkes i IE per ml.
Et serum som inneholder 30 IE per ml eller mer, anses som positivt.
- 2.7. *Fluorescens polarisasjonstest (FPA)*
FPA-testen kan foretas i reagensglass eller 96-brønns plateformat. Teknikken som anvendes, standardisering og tolkning av resultater må samsvare med det som er spesifisert i OIEs Manual 6.e utgave 2008 for standarder mhp diagnostiske tester og vaksiner for landdyr.
- 2.7.1 *Standardisering av testen*
FPA skal standardiseres slik at:
- OIEELISA_{SP} SS og OIEELISA_{WP} SS konsekvent gir positivt resultat.
  - en fortyning av OIEELISA_{WP} SS i forholdet 1:8 eller en fortyning av OIEELISA_{SP} SS i forholdet 1:64 i et negativt serum (eller i en negativ serumblending) skal alltid gi en negativ reaksjon;
  - OIEELISA_N SS skal alltid gi en negativ reaksjon.
- Følgende skal inkluderes i hvert testoppsett: en sterk positiv kontroll, en svak positiv kontroll, en negativ serumkontroll (kalibrert mot OIE ELISA Standard serum).
3. *Tilleggsprøver*
- 3.1. *Brucellose-intradermaltest (BST)*
- 3.1.1. *Vilkår for bruk av BST*
- Brucellose-intradermaltesten skal ikke brukes med henblikk på utstedelse av et sertifikat for handel innenfor Fellesskapet.
  - Brucellose-intradermaltesten er en av de mest spesifikke testene for påvisning av brucellose hos uvaksinerte dyr, men diagnosen bør ikke stilles bare på grunnlag av positive intradermale reaksjoner.
  - Storfe som har reagert negativt på en av de serologiske testene definert i dette vedlegg, og som reagerer positivt på BST, anses som infisert eller mistenkt for å være infisert.
  - Storfe, som har reagert positivt på en av de serologiske testene definert i dette vedlegg, kan gjennomgå en BST-test som støtte for tolkingen av resultatene av de serologiske testene, særlig dersom en kryssreaksjon med antistoffer mot andre bakterier ikke kan utelukkes i brucellosefrie eller offisielt brucellosefrie storfebesetninger.
- 3.1.2. Testen skal foretas ved hjelp av et standardisert og definert brucellose-allergenpreparat som ikke inneholder glatt lipopolysakkarid-antigen (LPS), ettersom det kan framkalle uspesifikke betennelsesreaksjoner eller forstyrre senere serologiske tester.
Framstillingskravene for Brucellin skal være i samsvar med del C1 i kapittel 2.4.3 i OIEs Manual of Standards for Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals, sjette utgave, 2008.
- 3.1.3. *Testingsmetode*
- 3.1.3.1. 0,1 ml brucellose-allergen injiseres intradermalt i halefolden, flanken eller siden av halsen.
- 3.1.3.2. Prøven avleses etter 48–72 timer.
- 3.1.3.3. Hudtykkelsen på injeksjonsstedet måles med skyvelær før injeksjonen og ved den påfølgende undersøkelsen.
- 3.1.3.4. *Tolking av resultatene:*
Sterke reaksjoner gjenkjennes lett ved lokal hevelse og indurasjon.
En hudtykkelse på 1,5 til 2 mm anses som en positiv reaksjon på BST.
- 3.2. *Kompetitiv ELISA-test (cELISA)*
- 3.2.1. *Vilkår for bruk av cELISA*
cELISA-testen skal ikke brukes med henblikk på utstedelse av et sertifikat for handel innenfor Fellesskapet.
Storfe, som er testet med positivt resultat med en av de andre serologiske testene som er definert i dette vedlegget, kan undersøkes med cELISA-testen som støtte for tolkingen av resultatene av de andre serologiske testene; særlig i de brucellosefrie eller offisielt brucellosefrie storfebesetningene hvor det ikke kan utelukkes en kryss-reaksjon med antistoffer mot andre bakterier.
- 3.2.2. *Testingsmetode*
Testen skal foretas i samsvar med bestemmelsene i del B (2) i kapittel 2.4.3 i OIEs Manual of Standards for Diagnostic Tests and Vaccines for Terrestrial Animals, sjette utgave, 2008.
4. *Statlige institusjoner og nasjonale referanselaboratorier*
- 4.1. *Opgaver og ansvar*
De nasjonale referanselaboratoriene skal være ansvarlige for følgende:

- a) godkjenning av resultatene av valideringsundersøkelsene som dokumenterer at testmetoden som brukes i EØS-staten, er pålitelig,
- b) fastsettelse av høyeste antall prøver som kan inngå i en samleprøve i ELISA-testsettene som brukes i EØS-staten,
- c) kalibrering av bruksstandarder som nevnt i nr. 2.1.6;
- d) kvalitetskontroll av alle antigener og partier av ELISA-testsett som brukes i EØS-staten,
- e) å følge anbefalinger fra, og å samarbeide med EU's referanselaboratorium (CRL) for brucellose.

4.2.

*Liste over nasjonale referanselaboratorier**Belgia*

CODA – CERVA – VAR
Veterinary and Agrochemical Research Centre
Groeselenberg 99
B-1180 Brussels

Danmark

National Veterinary Institute, Technical University of Denmark
Bülowsvej 27
DK-1790 Copenhagen V

Det forente kongerike

Veterinary Laboratories Agency
New Haw, Addlestone, Weybridge
Surrey KT15 3NB, UK
Tel.: (44-1932) 341111
Fax: (44-1932) 347046
Immunodiagnosics Department
Veterinary Sciences Division
Stoney Road Stormont
Belfast BT4 3SD, UK

Estland

Veterinaar- ja Toidulaboratoorium
Kreutzwaldi 30, 51006 Tartu
Tel.: +372 7 386 100
Fax: +372 7 386 102
E-mail: info@vetlab.ee

Finland

Finnish Food Safety Authority
Animal Diseases and Food Safety Research
Mustialankatu 3
FI-00790 Helsinki, Finland
E-mail: info@evira.fi
Tel.: +358 20 772 003 (exchange)
Fax: +358 20 772 4350

Frankrike:

Laboratoire d'études et de recherches en pathologie animale et
Zoonoses (Lerpaz)
Agence Française de Sécurité des Aliments (AFSSA)
(Animal Diseases and Zoonoses Research Laboratory – French Food
Safety Agency)
23, avenue du Général-de-Gaulle
F-94703 Maisons-Alfort Cedex
France

Hellas

Hellenic Ministry of Rural Development and Food
National Veterinary Laboratory of Larisa
60 Km, National Highway Larisa-Trikala
Tel.: + 30 2410 617 980-617 981
Fax: + 30 2410 617982

Irland

The Blood Testing Laboratory
Department of Agriculture and Food
Model Farm Road
Cork
Co. Cork

Italia

Centro di Referenza Nazionale per le brucellosi c/o Istituto
zooprofilattico sperimentale dell' Abruzzo e del Molise
Via Campo Boario
I-64100 Teramo

Kypros

State Veterinary Laboratory
Veterinary Services
1417 Athalassa Nicosia

Latvia

Nacionālais diagnostikas centrs
(National Diagnostic Centre)
Lejupes iela 3, Rīga, LV-1076
Tel.: +371 7620526
Fax: +371 7620434
E-mail: ndc@ndc.gov.lv

Liechtenstein

Institut für Virusforschung und Immunprophylaxe (IVI), Mittelhäusern

Litauen

Nacionalinė veterinarijos laboratorija,
J. Kairiūkčio g. 10,
LT-2021 Vilnius

Storhertugdømmet Luxembourg

CODA – CERVA – VAR
Veterinary and Agrochemical Research Centre
Groeselenberg 99
B-1180 Brussels

Nederland

Centraal Instituut voor DierziekteControle
CIDC-Lelystad
Hoofdvestiging: Houtribweg 39
Nevenvestiging: Edelhertweg 15
Postbus 2004
8203 AA Lelystad

Norge

Veterinærinstituttet, Oslo

Poland

Laboratory Department of Microbiology
Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut
Badawczy,
Al. Partyzantów 57, 24-100 Puławy
Tel.: +48.81.886 30 51
Fax: +48.81.886 25 95
E-mail: sekretariat@piwet.pulawy.pl

Portugal

Laboratório Nacional de Investigação Veterinária (LNIV)
Estrada de Benfica, 701
P-1549-011 Lisboa

Slovakia
Štátny veterinárny ústav
Pod dráhami 918
SK–960 86 Zvolen

Slovenia
Univerza v Ljubljani
Veterinarska fakulteta
Nacionalni veterinarski inštitut
Gerbičeva 60,
SI–1000 Ljubljana

Spania
Laboratorio Central de Sanidad Animal de Santa Fe
Camino del Jau s/n Santa Fe 18320 (Granada)
Tel.: +34 958 440 375/440 400
Fax: +34 958 441 200
Fulgencio Garrido Abellán
E-mail: clvgr@mapya.es

Sverige
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
SE–751 89 Uppsala

Tsjeckia
Státní veterinární ústav
Olomouc
Jakoubka ze Stříbra 1
779 00 Olomouc

Tyskland
DE Friedrich-Loeffler-Institut
Bundesforschungsinstitut für Tiergesundheit
Boddenblick 5a
17493 Greifswald – Insel Riems
Tel.: (49–38351) 7–0
Fax: (49–38351) 7–219
E-mail: poststelle@fli.bund.de

Ungarn
Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ, Állat-egészségügyi
Diagnosztikai Igazgatóság
Central Agricultural Office, Veterinary Diagnostic Directorate
Address: 1149 Budapest, Tábornok u. 2.
Mailing Address: 1581 Budapest, 146. Pf. 2.
Tel.: +36 1 460–6300
Fax: +36 1 252–5177
E-mail: titkarsag@oai.hu

Østerrike
AGES: Österreichische Agentur für Gesundheit und
Ernährungssicherheit
GmbH – Institut für veterinärmedizinische
Untersuchungen Mödling (Austrian Agency for Health and
Consumer Protection-Institute for veterinary investigations
Mödling)
Robert Koch-Gasse 17
A–2340 Mödling
Tel.: +43 (0) 505 55–38112
Fax: +43 (0) 505 55–38108
E-mail: vetmed.moedling@ages.at

*Kapittel III. Leukosis (fra direktiv 64/432/EØF vedlegg D, kapittel II)**Prøver for å påvise enzootisk bovin leukose*

Enzootisk bovin leukose påvises ved hjelp av en immundiffusjonsprøve som beskrevet i avsnitt A og B nedenfor, eller ved en enzymmerket antistoffprøve (ELISA) som beskrevet i avsnitt C nedenfor. Immundiffusjonsmetoden er forbeholdt prøver på enkelt dyr. Dersom det gjøres velbegrunnet innsigelse mot prøveresultatene, skal det utføres en tilleggskontroll ved hjelp av en immundiffusjonsprøve.

A. Immundiffusjonsprøve på agar for å påvise enzootisk bovin leukose

1. Det antigenet som brukes i prøven, skal inneholde glykoproteiner fra bovint leukosevirus. Antigenet skal standardiseres etter et standardserum (EL-serum) levert av Veterinærinstituttet, Danmarks Tekniske Universitetet, København V.
2. De offentlige institutter som er nevnt nedenfor, skal ha ansvar for at standardantigenet til laboratoriebruk korrigeres etter det offisielle EØF-standardserumet (EI-serum) fra Veterinærinstituttet, Danmarks Tekniske Universitetet, Kalvehave.

Belgia

CODA – CERVA – VAR
Veterinary and Agrochemical Research Centre
Groeselenberg 99
B-1180 Brussels

Danmark

National Veterinary Institute, Technical University of Denmark
Lindholm
DK-4771 Kalvehave

Det forente kongerike

Veterinary Laboratories Agency
New Haw, Addlestone, Weybridge
Surrey KT15 3NB, UK
Tel.: (44-1932) 341111
Fax: (44-1932) 347046
Immunodiagnosics Department
Veterinary Sciences Division
Stoney Road Stormont
Belfast BT4 3SD, UK

Estland

Veterinaar- ja Toidulaboratoorium
Kreutzwaldi 30, 51006 Tartu, Estonia
Tel.: +372 7 386 100
Fax: +372 7 386 102
E-mail: info@vetlab.ee

Finland

Finnish Food Safety Authority
Animal Diseases and Food Safety Research
Mustialankatu 3
FI-00790 Helsinki, Finland
E-mail: info@evira.fi
Tel.: +358 20 772 003 (exchange)
Fax: +358 20 772 4350

Frankrike:

Laboratoire d'études et de recherches en pathologie bovine et
hygiène des viandes
AFSSA site de Lyon – LERPBHV
31 avenue Tony Garnier
69364 Lyon Cedex 07 FRANCE

Hellas

Hellenic Ministry of Rural Development and Food
Centre of Athens Veterinary Institutions
Institute of Foot and Mouth Disease and exotic diseases

25 Neapoleos Street
15 310 Ag. Paraskevi
Tel.: +30 210 6010903–6007016
Fax: +30 210 6399477

Irland

Virology Division
Central Veterinary Research Laboratory
Department of Agriculture and Food Laboratories
Backweston Campus
Stacumny Lane
Celbridge
Co. Kildare

Italia

Centro di referenza nazionale per i retrovirus correlati alle
patologie infettive dei ruminanti c/o Istituto zooprofilattico sperimentale
dell' Umbria e delle Marche,
Via G. Salvemini 1,
06126 Perugia
Tel.: +39 75 3431
Fax: +39 75 35047

Kypros

State Veterinary Laboratory
Veterinary Services
1417 Athalassa
Nicosia

Latvia

Nacionālais diagnostikas centrs
(National Diagnostic Centre)
Lejupes iela 3, Rīga, LV–1076
Tel.: +371 7620526
Fax: +371 7620434
E-mail: ndc@ndc.gov.lv

Liechtenstein

Institut für Virusforschung und Immunprophylaxe (IVI), Mittelhäusern

Litauen

Nacionalinė veterinarijos laboratorija,
J. Kairiūkčio g. 10,
LT–2021 Vilnius

Storhertugdømmet Luxembourg

CODA – CERVA – VAR
Veterinary and Agrochemical Research Centre
Groeselenberg 99
B–1180 Brussels

Nederland:

Centraal Instituut voor DierziekteControle
CIDC-Lelystad
Hoofdvestiging: Houtribweg 39
Nevenvestiging: Edelhertweg 15
Postbus 2004
8203 AA Lelystad

Norge

Veterinærinstituttet, Oslo

Poland

Laboratory Department of Biochemistry
Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut
Badawczy,

Al. Partyzantów 57, 24–100 Puławy
Tel.: +48.81.886 30 51
Fax: +48.81.886 25 95
E-mail: sekretariat@piwet.pulawy.pl

Portugal

Laboratório Nacional de Investigação Veterinária (LNIV)
Estrada de Benfica, 701
P–1549–011 Lisboa

Slovakia

Štátny veterinárny ústav
Pod dráhami 918
SK–960 86 Zvolen

Slovenia

Univerza v Ljubljani
Veterinarska fakulteta
Nacionalni veterinarski inštitut
Gerbičeva 60,
SI–1000 Ljubljana

Spania

Laboratorio Central de Sanidad Animal de Algete
Carretera de Algete, km 8
Algete 28110 (Madrid)
Tel.: +34 916 290 300
Fax: +34 916 290 598
E-mail: lcv@mapya.es

Sverige

Statens Veterinärmedicinska Anstalt
SE–751 89 Uppsala

Tsjekkia

Státní veterinární ústav
Praha – Lysolaje
Sídliční 136/24
165 03 Praha 6 – Lysolaje

Tyskland

Friedrich-Loeffler-Institut
Bundesforschungsinstitut für Tiergesundheit
Standort Wusterhausen
Seestrasse 55
16868 Wusterhausen
Tel.: (49–33979) 80–0
Fax: (49–33979) 80–200
E-mail: poststelle.wus@fli.bund.de

Ungarn

Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ, Állat-egészségügyi
Diagnosztikai Igazgatóság
Central Agricultural Office, Veterinary Diagnostic Directorate
Address: 1149 Budapest, Tábornok u. 2.
Mailing Address: 1581 Budapest, 146. Pf. 2.
Tel.: +36 1 460–6300
Fax: +36 1 252–5177
E-mail: titkarsag@oai.hu

Østerrike

AGES: Österreichische Agentur für Gesundheit und
Ernährungssicherheit
GmbH – Institut für veterinärmedizinische

Untersuchungen Mödling (Austrian Agency for Health and
Consumer Protection-Institute for veterinary investigations Mödling)
Robert Koch-Gasse 17 A-2340
Mödling
Tel.: +43 (0) 505 55-38112
Fax: +43 (0) 505 55-38108
E-mail: vetmed.moedling@ages.at

3. Standardantigener til laboratoriebruk skal minst en gang årlig sendes til de EØF-referanselaboratorier som er angitt i nr. 2 for å prøves mot det offisielle EØF-standardserumet. I tillegg til denne standardisering skal det antigen som brukes, korrigeres i samsvar med avsnitt B.
4. Prøvens reagenser skal bestå av:
  - a) antigen: antigenet skal inneholde særskilte glykoproteiner fra enzootisk bovint leukosevirus som er blitt standardisert etter det offisielle EØF-serumet,
  - b) det serum som skal prøves,
  - c) et kjent positivt kontrollserum,
  - d) agarose:
0,8 % agar
8,5 % NaCl
0,05 M Tris-buffert, pH 7,2,
15 ml av agaren skal helles i en petriskål med diameter 85 mm slik at agardybden blir på 2,6 mm.
5. I agaren skal det skjæres ut sju fuktfrie hull helt til skålens bunn; hullene skal danne et mønster med et hull i midten og seks hull i en sirkel rundt det.
Midthullets diameter: 4 mm
De ytre hullenes diameter: 6 mm
Avstanden mellom det midtre og de ytre hull: 3 mm.
6. Midthullet fylles med standardantigen. Ytre hull nr. 1 og 4 (se diagrammet nedenfor) fylles med det kjente positive serumet og hull nr. 2, 3, 5 og 6 med de sera som skal prøves. Hullene skal fylles inntil menisken forsvinner.
7. De mengdene som oppnås, er følgende:
antigen: 32 mikroliter
kontrollserum: 73 mikroliter
serum som skal prøves: 73 mikroliter.
8. Inkubasjonstiden skal være 72 timer i romtemperatur (20–27 °C) i et fuktig, lukket kammer.
9. Prøven kan avleses etter 24 og 48 timer, men det kan ikke oppnås noe endelig resultat før etter 72 timer:
  - a) det serumet som skal prøves, er positivt dersom det danner en særskilt utfellingslinje med BLV-antigenet og danner en helt identisk linje med kontrollserumet,
  - b) det serumet som skal prøves, er negativt dersom det ikke danner en særskilt utfellingslinje med BLV-antigenet og dersom det ikke bøyer av kontrollserumets linje,
  - c) reaksjonen kan ikke anses som sikker dersom den:
    - i) bøyer av kontrollserumets linje mot hullet med BLV-antigenet uten å danne en synlig utfellingslinje med antigenet, eller
    - ii) verken kan tolkes som negativ eller positiv.Dersom reaksjonen er tvilsom, kan prøven gjentas med konsentrert serum.
10. Hullene kan danne et annet mønster dersom E4-serum fortynnet i forholdet 1:10 i negativt serum kan påvises som positivt.

B. Metode for standardisering av antigen

Nødvendige løsninger og materialer

1. 40 ml 1,6 % agarose i 0,05 M Tris/HCl buffer, pH 7,2 med 8,5 % NaCl,
2. 15 ml bovint leukosenserum som inneholder antistoffer bare mot glykoproteiner fra bovint leukosevirus; fortyning: 1:10 i 0,05 M Tris/HCl buffer, pH 7,2 med 8,5 % NaCl,
3. 15 ml bovint leukosenserum som inneholder antistoffer bare mot glykoproteiner fra bovint leukosevirus; fortyning: 1:5 i 0,05 M Tris/HCl buffer, pH 7,2 med 8,5 % NaCl,
4. fire petriskåler av plast med en diameter på 85 mm,
5. en gelbor med en diameter på 4–6 mm,
6. et referanseantigen,
7. det antigen som skal standardiseres,
8. et vannbad (56 °C).

Framgangsmåte

Agarosen (1,6 %) oppløses i Tris/HCl buffer ved forsiktig oppvarming til 100 °C. Den settes i et vannbad på 56 °C i ca 1 time. Fortyningene med bovint leukosenserum settes også i vannbad på 56 °C.

Deretter blandes 15 ml av agaroseløsningen som holder 56 °C, med 15 ml bovint leukosenserum (1:10); dette ristes raskt og helles i to petriskåler, 15 ml i hver. Framgangsmåten gjentas med det bovine leukosenserumet med en fortykning på 1:5.

Når agarosen er blitt hard, lages det huller i den på følgende måte:

Tilsetning av antigen

- i) Petriskål 1 og 3:
  - hull A – ufortynnet referanseantigen,
  - hull B – referanseantigen, fortykning 1:2,
  - hull C og E – referanseantigen,
  - hull D – ufortynnet antigen som skal prøves.
- ii) Petriskål 2 og 4:
  - hull A – ufortynnet antigen som skal prøves,
  - hull B – antigen som skal prøves, fortykning 1:2,
  - hull C – antigen som skal prøves, fortykning 1:4,
  - hull D – antigen som skal prøves, fortykning 1:8.

Tilleggsveiledning

1. Forsøket skal utføres med to serumfortynninger (1:5 og 1:10) for å oppnå størst mulig utfelling.
2. Dersom utfellingsdiametere er for liten for begge fortykningene, må serumet fortynnes enda mer.
3. Dersom utfellingsdiametere er for stor for begge fortykningene, og dersom den forsvinner, må det velges et serum som er mindre fortyknet.
4. Agarosens sluttkonsentrasjon skal være 0,8 %, og seraenes sluttkonsentrasjon henholdsvis 5 % og 10 %.
5. Skriv inn diametermålene i følgende koordinatsystem. Den fortykningen som skal brukes, er den hvor diameteren er den samme for det antigenet som skal undersøkes, som for referanseantigenet.

C. Enzymmerket antistoffprøve (ELISA) for å påvise enzootisk bovin leukose

1. Følgende materialer og reagenser skal benyttes:
  - a) mikroplater, skåler eller andre former for fast fase,
  - b) antigenet bindes til den faste fasen med eller uten bruk av polyklonale eller monoklonale oppfangende antistoffer. Dersom antigenet påføres direkte på den faste fasen, må alle prøver som skal undersøkes og som har gitt positive reaksjoner, undersøkes på nytt mot kontrollantigenet når det gjelder enzootisk bovin leukose. Kontrollantigenet bør være identisk med det antigenet som undersøkes, med unntak av BLV-antigenene. Dersom oppfangende antistoffer påføres den faste fasen, skal antistoffene ikke reagere med andre antigener enn BLV-antigenene,
  - c) den biologiske væsken som skal undersøkes,
  - d) en tilsvarende positiv og negativ kontroll,
  - e) konjugat,
  - f) et substrat som er tilpasset det enzymet som blir brukt,
  - g) en stoppeløsning om nødvendig,
  - h) løsninger til fortykning av de prøvene som skal undersøkes, til framstilling av reagenser og til vask,
  - i) et avlesingssystem som egner seg til det substratet som blir brukt.
2. *Standardisering av prøven og prøvens følsomhet*

ELISA-prøven skal være så følsom at E4-serumet reagerer positivt når det fortynnes ti ganger (serumprøver) eller 250 ganger (melkeprøver) mer enn den fortykningen som fås ved samleprøver. Når prøver (serum og melk) undersøkes separat, skal E4-serumet, som fortynnes i forholdet 1:10 (i negativt serum) eller 1:250 (i negativ melk), reagere positivt når det undersøkes i den samme fortykning som brukes for prøver på enkeltdyr. De offentlige instituttene oppført i avsnitt A nr. 2 har ansvar for kvalitetskontrollen med ELISA-metoden og skal særlig for hvert parti fastsette hvor mange prøver som skal inngå i en samleprøve på grunnlag av titeret som oppnås med E4-serum.

E4-serumet leveres av Statens Veterinære Serumlaboratorium, København.

3. Vilkår for å benytte ELISA-prøven for å påvise enzootisk bovin leukose

ELISA-metoden kan brukes på en prøve av melk eller myse som er tatt fra melken fra en driftsenhet der minst 30 % av kuene er i laktasjon.

Dersom denne metoden benyttes, skal det treffes tiltak for å sikre at de prøvene som er tatt, kan identifiseres med de dyrene som melken eller de sera som skal undersøkes, kommer fra.

II

Endringene trer i kraft straks.

12. feb. Nr. 178 2010**Forskrift om tildeling av utdanningsstøtte for undervisningsåret 2010–2011**

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 12. februar 2010 med hjemmel i lov 3. juni 2005 nr. 37 om utdanningsstøtte kapittel II. Kunngjort 18. februar 2010 kl. 16.20.

*Første del. Hovedregler for tildeling av utdanningsstøtte**Kapittel 1. Støtteformer***§ 1–1. Støtteformer og beregning**

Hovedformene for støtte fra Lånekassen er utdanningsstipend og lån. Det gis også andre stipend.

Det går fram av annen og tredje del hvordan støttebeløpet regnes ut. Definisjon av hvem som kommer inn under støtteordningene, framgår av § 15–1 og § 24–1.

§ 1–2. Gyldighetsperiode for satser

Satsene som er fastsatt for undervisningsåret 2010–2011, gjelder for perioden 15. august 2010–14. august 2011. For lån til sommerterminordning og forkurs til ingeniørutdanning sommeren 2010 gjelder egne satser, se § 31–1 bokstav c.

*Kapittel 2. Statsborgerskap og tilknytning til Norge***§ 2–1. Hovedregel**

Søkeren må som hovedregel være norsk statsborger.

§ 2–2. Utenlandsk statsborger

Utenlandsk statsborger som har lovlig opphold i Norge og som tar utdanning i Norge, får utdanningsstøtte på samme vilkår som norsk statsborger, dersom vedkommende

- a) har asyl, beskyttelse eller opphold av humanitære årsaker.
- b) er gift, samboer med felles barn eller partner med norsk statsborger, og begge bor i Norge.
- c) har arbeids- eller oppholdstillatelse i familiegjennforening med norsk eller utenlandsk statsborger som har annet oppholdsgrunnlag i Norge enn studier, eller bosettingstillatelse på grunnlag av slik tillatelse.
- d) har arbeids-, oppholds- eller bosettingstillatelse fordi vedkommende er barn under 19 år av person som har arbeids-, oppholds- eller bosettingstillatelse i Norge. Det er en forutsetning at søkerens forsørgere bor i og er skattepliktige til Norge.
- e) har oppholdstillatelse etter ordningen for nordmenn som har utvandret til Kola, og etterkommerne deres.
- f) har vært bosatt i og har hatt sammenhengende fulltidsarbeid i Norge i minst 24 måneder like før oppstart i utdanningen, og har betalt skatt til Norge i denne perioden. Søkeren må ha hatt oppholdstillatelse som arbeidstaker i perioden.
- g) har tatt utdanning i Norge i minst tre år like før undervisningsåret og har bestått utdanning som til sammen tilsvarer minst tre års fulltidsutdanning. Det er en forutsetning at vedkommende i denne perioden ikke har mottatt støtte til utdanningen gjennom Lånekassen, Norad, Erasmus Mundus, The Norwegian Program for Development, Research and Education (NUFU) eller tilsvarende ordninger.

§ 2–3. Utvidet rett for arbeidstakere fra EØS- eller EFTA-land og deres familiemedlemmer

Statsborger fra EØS- eller EFTA-land med status som arbeidstaker i Norge, har rett til utdanningsstøtte når utdanningen vedkommende tar har faglig sammenheng med arbeidet. Kravet om faglig sammenheng faller bort dersom vedkommende har blitt ufrivillig arbeidsledig på grunn av generelle endringer i arbeidsmarkedet.

Følgende medlemmer av EØS- eller EFTA-arbeidstakerens familie har rett til utdanningsstøtte på samme vilkår som norske statsborgere:

- a) ektefelle
- b) slektning i nedstigende linje av EØS- eller EFTA-arbeidstakeren og/eller EØS eller EFTA-arbeidstakerens ektefelle. Slektingen må enten være under 21 år, eller bli forsørget av EØS- eller EFTA-arbeidstakeren og/eller dennes ektefelle, eller bo eller ha bodd sammen med EØS- eller EFTA-arbeidstakeren på et tidspunkt da han eller hun var arbeidstaker i Norge.
- c) slektning i oppstigende linje av EØS- eller EFTA-arbeidstakeren og/eller dennes ektefelle som blir forsørget av dem.

§ 2–4. Egen støtteordning for statsborger fra utviklingsland m.m.

Statsborger over 18 år fra utviklingsland og land i Sentral- og Øst-Europa og Sentral-Asia som er tatt opp ved høyskole eller universitet i Norge på de vilkårene som Kunnskapsdepartementet har fastsatt for kvoteordningen, kan få støtte, se sjette del.

§ 2–5. Utenlandsk statsborger og utdanning i utlandet

Det gjelder egne regler om statsborgerskap og tilknytning til Norge for støtte til utdanning i utlandet, se kapitlene 6 og 33.

Kapittel 3. Generelle krav til søkeren

§ 3-1. Status som elev eller student

For å ha rett til støtte må søkeren være tatt opp som elev eller student og ha rett til å gå opp til eksamen. Lærlinger må ha godkjent lærekontrakt, og lærekandidater må ha godkjent opplæringskontrakt.

Søker som tar utdanning i utlandet, må i tillegg til å ha opptak også oppholde seg på lærestedet og følge undervisningen. Se likevel § 3-2.

§ 3-2. Fravær og permisjon

Søker som følger obligatorisk undervisning og som har ulegitimert fravær på mer enn 20 skoledager per semester, kan miste retten til støtte. Søker som har fullstendig studiepermisjon i mer enn seks uker, får ikke støtte i permisjonstiden.

Det gjelder egne regler om permisjon eller fravær for søker som får barn, se kapittel 42, og om permisjon eller fravær under sykdom, se kapittel 43.

§ 3-3. Aldersbegrensninger

Søker som har fylt 65 år før 1. januar 2011, får ikke støtte.

Dersom søkeren blir over 45 år innen utdanningen er fullført, skal han eller hun få redusert lån, slik at gjelden kan bli betalt tilbake før søkeren fyller 65 år.

§ 3-4. Samboere med felles barn

Samboere med felles barn likestilles med ektefeller.

§ 3-5. Registrerte partnere

Registrerte partnere likestilles med ektefeller, jf. lov om ekteskap.

Kapittel 4. Hva slags utdanning det gis støtte til

§ 4-1. Utdanninger det gis støtte til

Det gis støtte til:

- a) videregående opplæring etter opplæringslova ved offentlige utdanningsinstitusjoner
- b) fag- og yrkesopplæring i bedrift etter opplæringslova (når lærlingen har godkjent lærekontrakt og når lærekandidaten har godkjent opplæringskontrakt)
- c) grunnskoleopplæring for voksne etter opplæringslova § 4A-1
- d) kurs med repetisjon av fag fra grunnskolen, som forberedelse for opptak i videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1
- e) utdanning ved folkehøgskoler
- f) utdanning ved private utdanningsinstitusjoner som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring. Utdanningen må avsluttes med eksamen for privatister
- g) utdanning ved private utdanningsinstitusjoner som er godkjent etter privatskolelova
- h) utdanning ved private utdanningsinstitusjoner som er godkjent etter lov om voksenopplæring § 17
- i) utdanning ved offentlige og private utdanningsinstitusjoner som er godkjent etter lov om fagskoleutdanning
- j) høyere utdanning ved institusjoner under lov om universiteter og høyskoler
- k) utdanning ved nettskoler som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring, eller som tilsvarer høyere utdanning ved offentlige utdanningsinstitusjoner, eller som er godkjent etter lov om fagskoleutdanning. Utdanning som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring, må avsluttes med eksamen for privatister. Nettskolen som tilbyr utdanningen, må være godkjent etter lov om voksenopplæring § 13
- l) utdanning ved studieforbund som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring eller som tilsvarer høyere utdanning ved offentlige utdanningsinstitusjoner, eller som er godkjent etter lov om fagskoleutdanning. Utdanning som følger offentlig godkjente læreplaner for videregående opplæring, må avsluttes med eksamen for privatister. Studieforbund som tilbyr utdanningen, må være godkjent etter lov om voksenopplæring § 5
- m) forkurs til ingeniøruddanning
- n) utenlandsk utdanning som tilbys i Norge med særskilt godkjenning for støtterett gitt av departementet
- o) utdanning i nordiske land etter kapittel 6 og
- p) utdanning i land utenfor Norden etter kapittel 5 og fjerde del.

Utdanningsopplegget må i tillegg oppfylle kravene i kapittel 7.

§ 4-2. Støtterett ved manglende godkjenning etter § 4-1

Søker som har startet en utdanning ved en utdanningsinstitusjon som var omfattet av overgangsordningen etter forskriftene for 2007-2008, § 4-2, vil ha rett til støtte for å fullføre utdanningsopplegget søkeren har startet, selv om utdanningsinstitusjonen ikke oppnådde godkjenning etter ett av vilkårene i § 4-1. Søker må ha startet i utdanningen innen utgangen av undervisningsåret 2007-2008.

§ 4-3. Norske studiesentre og institutter i York, Caen, Kiel, Aten, Roma og St. Petersburg

Det gis støtte til kurs ved de norske studiesentrene og instituttene i York, Caen, Kiel, Aten, Roma og St. Petersburg. Det er en forutsetning at kurset er godkjent som en del av en høyere utdanning som søkeren har begynt på i Norge. Støtte til kurs som varer kortere enn fire uker, gis etter tredje del. Støtte til kurs som varer minst fire uker, gis etter fjerde del.

§ 4-4. Norsk høyere utdanning eller fagskoleutdanning som tilbys i utlandet

Når norsk lærested som har fått høyere utdanning eller fagskoleutdanning godkjent for støtte etter § 4-1, legger hele eller deler av utdanningen til utlandet, får deltakerne støtte etter de reglene og satsene som gjelder for studier i Norge. Dette gjelder også når norsk lærested er faglig ansvarlig for utdanning i utlandet som tilrettelegges av andre.

§ 4-5. Praksisopphold eller studietur i utlandet

Søker som får støtte etter tredje del til utdanning i Norge som ikke har status som høyere utdanning eller fagskoleutdanning, jf. § 4-1 bokstav i og j, får støtte til praksisopphold eller studietur i utlandet. Oppholdet må inngå som en godkjent del av utdanningen i Norge.

Praksisoppholdet kan ha en varighet på inntil ett år, men kan ikke overstige halvparten av den samlede varigheten av utdanningen.

Det gis støtte etter de reglene og satsene som gjelder for utdanningen i Norge. Det gis ikke ekstra reisestøtte. Søker som får støtte som hjemmeboer til opplæringen i Norge, får støtte som hjemmeboer også under praksisoppholdet.

§ 4-6. Utdanninger det ikke gis støtte til

Det gis ikke støtte til

- a) utdanning ved militære skoler
- b) etatsopplæring eller bedriftsintern opplæring
- c) ulike opplæringskurs som blir satt i gang av, eller i samråd med, NAV
- d) flygerutdanning i utlandet. Det gis likevel støtte til offentlig trafikkflygerutdanning på høyere nivå i Norden
- e) norskopplæring når opplæringen ikke skjer i kombinasjon med annen godkjent utdanning, eller
- f) ph.d.-utdanning i Norge. Det gis likevel støtte til ph.d.-utdanning til søker som får støtte etter sjettedel (kvoteordningen). Det gis støtte til utdanning i utlandet som tilsvarer en norsk grad på ph.d.-nivå.

Kapittel 5. Delstudier i land utenfor Norden**§ 5-1. Delstudier i land utenfor Norden**

Det gis støtte til studieopphold i land utenfor Norden når oppholdet varer i minst fire uker og er en godkjent del av en høyere utdanning som søkeren har begynt på i Norge eller i utlandet. Søknaden blir behandlet etter reglene for støtte til utdanning i land utenfor Norden i fjerde del. Ved studieopphold ved et lærested, må utdanningen oppfylle kravene som er satt i § 35-1.

Kapittel 6. Utdanning i et annet nordisk land**§ 6-1. Utdanning det gis støtte til**

Utdanning i et annet nordisk land må normalt ha offentlig godkjenning og komme inn under støtteordningen i studielandet. Det gis støtte etter de samme reglene som gjelder for utdanning i Norge.

§ 6-2. Krav om fulltidsutdanning

Det gis ikke støtte til deltidsutdanning.

§ 6-3. Begrensning ved nettstudier

Det gis ikke støtte til nettstudier som tilbys av læresteder i andre nordisk land, se § 3-1 og § 7-5.

§ 6-4. Utrekning av støttebeløpet

Støttebeløpene blir regnet ut etter reglene i annen eller tredje del, avhengig av hvilken utdanning søkeren tar.

§ 6-5. Utenlandsk statsborger som tar utdanning i annet nordisk land

Utenlandsk statsborger som kan få støtte etter § 2-2, kan få støtte til utdanning i et annet nordisk land i inntil ett år når utdanningen inngår som en godkjent del av en utdanning som søkeren har begynt på i Norge. Det gis ikke støtte til å ta en hel utdanning i et annet nordisk land.

Utenlandsk statsborger som har rett til støtte etter § 2-3, kan få støtte til utdanning i annet nordisk land på samme vilkår som norsk statsborger.

§ 6-6. Språkopplæring i Finland og Island

Det gis støtte til språklig tilretteleggingssemester og forberedende språkkurs i Finland og Island etter reglene i kapitlene 36 og 37.

Kapittel 7. Krav til utdanningsopplegget

§ 7-1. Fulltidsutdanning og undervisningsopplegg

Utdanningen må normalt være lagt opp som fulltidsutdanning.

Videregående opplæring som følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst seks timer per uke.

Utdanning som ikke har status som høyere utdanning og som heller ikke følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst 20 timer per uke for å gi rett til støtte. Når utdanningen tilbys komprimert, er kravet minst seks undervisningstimer per uke. Det gis støtte til opplegg i regi av oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen når undervisningsopplegget er på mer enn en tredjedel av timetallet for et kurs.

§ 7-2. Deltidsutdanning og undervisningsopplegg

Det gis støtte til deltidsutdanning som omfatter minst 50 prosent av undervisningsopplegget i fulltidsutdanning.

Videregående opplæring som følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst seks timer per uke.

Utdanning som ikke har status som høyere utdanning, og som heller ikke følger offentlig godkjente læreplaner, må ha et undervisningsopplegg på minst 10 timer per uke. Når utdanningen tilbys komprimert, er kravet minst seks undervisningstimer per uke.

§ 7-3. Studiebelastning og beregning av støtte

Støtte gis ut fra søkerens studiebelastning.

Ved deltidsutdanning blir støttebeløpet regnet til halvparten, to tredjedeler eller tre fjerdedeler av støttebeløpet til fulltidsutdanning.

Ved kombinasjon av utdanninger gis det ikke støtte til mer enn fulltids studiebelastning.

§ 7-4. Krav til varighet

Utdanning som er godkjent etter § 4-1, må vare i minst ett semester.

Det gis støtte til søker som tar utdanning med kortere varighet enn ett semester, når utdanningen har sammenheng med søkerens yrke eller tidligere utdanning.

§ 7-5. Nettstudier

Det gis støtte til utdanning som er tilrettelagt som nettstudier ved et norsk lærested, og som gir godkjent kompetansegivende utdanning. Utdanningen må være lagt opp med oppfølging fra lærestedet hvert semester. Utdanning som blir tilbudt gjennom nettskole må være godkjent etter § 4-1.

Lærestedet har ansvar for å dokumentere omfanget av utdanningen.

§ 7-6. Grunnskoleopplæring

Det gis støtte til grunnskoleopplæring som søkeren har rett til etter opplæringslova § 4A-1 når opplæringen er lagt opp med organisert undervisning ved et lærested.

Kapittel 8. Hvor lang tid det gis støtte

§ 8-1. Normert tid

Det gis støtte i en periode tilsvarende normert tid for utdanningen.

Det godtas tidsbruk ut over normert tid dersom søkeren, etter at vedkommende første gang mottok utdanningsstøtte etter tredje del, har fullført mer utdanning enn normert eller tatt utdanning uten støtte fra Lånekassen. Perioden er begrenset oppover til ett år.

§ 8-2. Tidsramme for støtte etter annen del

Det gis støtte til vanlig videregående opplæring eller tilsvarende opplæring i utlandet så lenge søkeren har rett til opplæring etter opplæringslova § 3-1.

Det gis støtte i opp til ett år til søker som får støtte etter § 15-1 første ledd bokstav c.

§ 8-3. Tidsramme for støtte etter tredje del

Det gis støtte i inntil åtte år til sammen til høyere utdanning, og til annen utdanning som ikke tas med rett etter opplæringslova § 3-1.

Grunnskoleopplæring eller videregående opplæring som voksen søker tar med rett etter opplæringslova § 4A-1 eller § 4A-3, inngår i beregningen av de åtte årene. Det gis støtte til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 4A-1 i så lang tid som søkeren har denne retten, men likevel ikke ut over fire år.

Det gis støtte i opp til to år til utdanning ved folkehøgskole.

Det gis ikke støtte i mer enn åtte år selv om søkeren er forsinket. Det blir gjort unntak for søker som er forsinket på grunn av sykdom, på grunn av at søkeren har fått barn i utdanningsperioden, eller på grunn av nedsatt funksjonsevne. Se § 9-3 andre ledd.

§ 8-4. Tidsramme for ph.d.-utdanning i utlandet

Grensen på åtte år utvides med inntil to år for søkere som tar ph.d.-utdanning i utlandet.

Det gis ikke støtte i mer enn ti år selv om søkeren blir forsinket. Det blir gjort unntak for søker som blir forsinket på grunn av sykdom, på grunn av at søkeren har fått barn i utdanningsperioden eller på grunn av nedsatt funksjonsevne.

§ 8-5. Undervisningsår

Undervisningsåret blir regnet fra den datoen undervisningen starter og til den datoen undervisningen (inkludert eksamen) slutter. Det gis støtte for opptil ett undervisningsår om gangen. Støttebeløpet blir normalt utregnet på månedsbasis.

§ 8-6. Utvidet undervisningsår

Etter søknad gis det støtte til utvidet undervisningsår når søkeren har reglementert undervisning, eller når det er dokumentert at søkeren sparer inn på normert studietid. Undervisningsopplegget må vare i minst to uker.

§ 8-7. Tidligere periode med støtte

Tidligere periode med støtte blir regnet med i det antallet år det kan gis støtte, selv om gjelden er betalt tilbake eller støtten er tilbakeført. Dersom hele støtten er tilbakeført innen utløpet av støtteperioden, regnes perioden ikke med.

§ 8-8. Støtteordninger i andre land

De tidsrammene som er fastsatt for tildeling av støtte, gjelder bare dersom søkeren ikke tidligere har fått støtte til utdanning fra støtteordninger i et annet land. Dersom søkeren har fått slik støtte, skal tidsrammene som er fastsatt under § 8-3 og § 8-4, reduseres tilsvarende.

Kapittel 9. Forsinkelse og avbrudd

§ 9-1. Faglige resultater og dokumentasjon

Når søkeren har fått utdanningsstøtte for et undervisningsår, må faglige resultater for dette året kunne dokumenteres.

§ 9-2. Støtte ved forsinkelse

Dersom utdanningen varer ett år eller mer og søkeren blir forsinket, gis det støtte i inntil ett år utover normert tid.

Dersom søkeren blir mer enn ett år forsinket, må søkeren ta igjen forsinkelsen uten støtte fra Lånecassen. Ny støtte gis fra semesteret etter at forsinkelse som overstiger ett år er tatt inn.

§ 9-3. Støtte ved forsinkelse i mer enn ett år

Ved forsinkelse i mer enn ett år kan Lånecassen i særlige tilfeller vurdere å gi støtte. Dette gjelder blant annet søker som er forsinket på grunn av sykdom, på grunn av at han eller hun har fått barn i utdanningsperioden, eller på grunn av nedsatt funksjonsevne.

Med nedsatt funksjonsevne menes at søkerens funksjonsevne i studiesituasjonen er nedsatt fordi læringsmiljøet ved lærestedet ikke er tilpasset søkerens funksjonshemming.

§ 9-4. Avbrutt utdanning

En utdanning det er gitt støtte til, regnes som avbrutt hvis utdanningen ikke er fullført. Ved støtte til ny utdanning regnes den avbrutte utdanningen som forsinkelse i utdanningen.

Dersom hele støttebeløpet er betalt tilbake innen utløpet av støtteperioden, regnes perioden ikke med i vurderingen av hvor mange år det kan gis støtte, se § 8-2 og § 8-3.

§ 9-5. Støtte ved avbrutt utdanning i undervisningsåret

Søker som avbryter en utdanning før støtten er utbetalt, kan få støtte fram til avbruddet dersom utdanningen har vart i minst tre måneder. Søker som avbryter utdanningen etter at støtten er utbetalt, kan beholde den støtten som er gitt for tiden fram til avbruddet. Se § 12-3 og § 13-1.

Kapittel 10. Støtte fra andre, ny støtte etter tidligere ettergivelse

§ 10-1. Offentlige trygdeordninger

Søker som får støtte fra offentlige trygdeordninger, får redusert utdanningsstøtte fra Lånecassen, se § 17-4, § 18-3, § 22-1 og § 29-2.

§ 10-2. Søker som bor i institusjon eller avtjener verneplikt

Søker som bor i institusjon og får oppholdet dekket av det offentlige, får ikke utdanningsstøtte fra Lånecassen. Dette gjelder også søker som avtjener militær eller sivil verneplikt. Søker med rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1 som bor i institusjon, kan likevel få stipend til nødvendig utstyr etter § 16-2 når dette ikke dekkes av fylkeskommunen eller andre offentlige ordninger.

§ 10-3. Søker som er forsørget av barnevernet

Søker som er forsørget av barnevernet, får støtte fra Lånecassen dersom det er dokumentert at vedkommende bor utenfor fosterhjem eller barnevernsinstitusjon, og kommunens ytelser som skal dekke dette, er lavere enn Lånecassens satser. For søker som får støtte etter annen del, gjelder ikke vilkårene i § 17-2.

Søker som er forsørget av barnevernet, kan likevel få stipend til nødvendig individuelt utstyr etter § 16–2 og til delvis dekning av skolepenger etter kapittel 45.

Søker som er forsørget av barnevernet, får lån til dekning av skolepenger etter § 20–2 eller § 31–1, dersom dette ikke er dekket av kommunen. Dette gjelder selv om søkeren bor i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon.

§ 10–4. Samtidig støtte fra norske og utenlandske offentlige støtteordninger

Utenlandsk statsborger som får støtte til et utdanningsprogram i Norge eller i utlandet gjennom Norad, Erasmus Mundus, The Norwegian Program for Development, Research and Education (NUFU) eller andre tilsvarende støtteordninger, får ikke utdanningsstøtte fra Lånekassen.

Søker som får utdanningsstøtte fra offentlige støtteordninger i et annet land, får ikke utdanningsstøtte fra Lånekassen. Det gjøres unntak dersom støtteordningen bare omfatter skolepenger.

§ 10–5. Ny støtte etter ettergivelse

Låntaker som har fått ettergitt lån på grunn av uførhet etter forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter kapittel 15, og som søker om ny støtte, må sende inn dokumentasjon på at helsesituasjonen har bedret seg slik at søkeren kan gå tilbake til arbeidslivet når utdanningen er gjennomført.

Dersom vedtaket om ettergivelse er fattet for mindre enn ti år siden, blir det opphevet når søkeren får ny støtte.

Kapittel 11. Fordeling, utbetaling og eventuell annullering av tildelt støttebeløp

§ 11–1. Gjeldsbrev eller stipendmelding

Støttlemottakerne får gjeldsbrev eller stipendmelding for støtten.

Gjeldsbrevet eller stipendmeldingen skal signeres av støttlemottakeren. Dersom støttlemottakeren er mindreårig, skal gjeldsbrevet eller stipendmeldingen i tillegg signeres av støttlemottakerens verge.

Ved signaturen erkjennes en gjeld som omfatter det som er tildelt som lån for den aktuelle perioden, i tillegg til eventuelt tidligere lån.

Gjeldsbrevet eller stipendmeldingen kan ikke signeres ved fullmakt.

§ 11–2. Vilkår om konto i norsk bank

Søkeren må ha egen konto i norsk bank (kontonummer på 11 siffer).

§ 11–3. Utbetaling av støtte

Ved månedlig utbetaling blir beløpene for den aktuelle perioden normalt overført den 15. i hver måned til søkerens konto. Overføring av støttebeløpet til søkerens konto forutsetter at gjeldsbrevet eller stipendmeldingen er signert og mottatt i Lånekassen, se § 11–1.

For søkere som tar utdanning i Norge, blir støttebeløpet normalt fordelt med månedlige utbetalinger over hele støtteperioden.

For søkere som får støtte etter annen del, inkluderer den første utbetalingen i hvert halvår 10 prosent av støttebeløpet for resten av halvåret. Stipend til dekning av nødvendig individuelt utstyr utbetales sammen med den første støtteterminen i undervisningsåret.

For søkere som får støtte etter tredje del, inkluderer den første utbetalingen 25 prosent av støttebeløpet for resten av halvåret.

Dersom det gis lån til skolepenger, blir det utbetalt sammen med den første støtteterminen hvert halvår.

Dersom det minste ordinære månedsbeløpet til utbetaling er mindre enn kr 500, blir støtten utbetalt samlet hvert halvår.

Ved utdanning i utlandet blir støttebeløpet utbetalt hvert halvår.

Dersom det gis skolepengestøtte til utdanning i utlandet, blir denne utbetalt hvert halvår med mindre det blir dokumentert at lærestedet krever hele beløpet innbetalt ved oppstart i undervisningsåret.

§ 11–4. Endring i søkerens situasjon

Dersom søkerens situasjon endrer seg i støtteperioden og søkeren ikke lenger oppfylder vilkårene for tildelt støtte, kan Lånekassen stoppe utbetalingene for resten av perioden og annullere resttildelingen. Det gjelder blant annet når støttlemottakeren

- a) avbryter utdanningen og ikke lenger har rett til støtte, eller
- b) misligholder pliktene sine mot Lånekassen, se kapittel 13.

§ 11–5. Tidsfrist for innsending av signert gjeldsbrev eller stipendmelding og gyldig kontonummer

Dersom gjeldsbrevet eller stipendmeldingen ikke er signert og mottatt i Lånekassen når undervisningsåret eller kurset er avsluttet, blir tildelingen annullert, og søknaden blir ikke behandlet på nytt.

Det samme gjelder dersom søkeren er bedt om å sende inn gyldig kontonummer og dette ikke er mottatt i Lånekassen innen den samme fristen.

Kapittel 12. Opplysningsplikt

§ 12–1. Søkerens opplysningsplikt

Søkeren plikter å gi riktige og fullstendige opplysninger til Lånekassen.

Søkeren plikter straks å melde fra om endringer i forhold til det som ble opplyst i søknaden, og om avbrudd i utdanningen.

§ 12–2. Kontroll av opplysninger

Lånekassen kan kontrollere at opplysningene fra søkeren er riktige. Lånekassen kan også hente inn opplysninger om søkeren direkte fra lærestedet, likningskontoret, trygdekontoret og andre, jf. forskrift om innhenting av opplysninger.

§ 12–3. Nye opplysninger og endring av støttebeløp

Dersom nye opplysninger viser at det tildelte støttebeløpet må reduseres, kan Lånekassen gjøre om stipend til lån og kreve tilbakebetaling, se også kapittel 13.

Kapittel 13. Uberettiget tildelt støtte og mislighold

§ 13–1. Brutt opplysningsplikt

Dersom en søker forsettlig eller uaktsomt har brutt opplysningsplikten etter § 12–1, og dermed har fått eller forsøkt å få utbetalt eller godskrevet støtte som vedkommende ikke har rett til, kan Lånekassen nekte mer støtte, gjøre uberettiget mottatt stipend om til lån, kreve støttebeløpet tilbakebetalt og regne renter av lånet i utdanningstiden. Hele gjelden kan bli oppsagt, og søkeren kan miste retten til betalingslettelse og ettergivelse.

Ved vurderingen av misligholdet legges det i hovedsak vekt på hvor lenge misligholdet har pågått og på størrelsen av uberettiget mottatt støtte.

§ 13–2. Misligholdte betalingsforpliktelser

Dersom en søker har misligholdt betalingsforpliktelsene sine etter forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån, kan Lånekassen gi avslag på søknad om støtte til ny utdanning.

Kapittel 14. Søknadsfrister

§ 14–1. Frist for å søke om støtte

Frist for søknad om støtte for høsten 2010, er 15. november 2010. For kurs i høstsemesteret som starter 1. november 2010 eller senere, er fristen 15. mars 2011.

Frist for søknad om støtte for våren 2011, er 15. mars 2011. Fristen gjelder ikke for kurs som starter 1. mars 2011 eller senere.

Søknad om støtte må ha kommet inn til Lånekassen innen de nevnte fristene.

Søknadsfristene 15. november 2010 og 15. mars 2011 gjelder ikke for lærlinger og lære kandidater.

Søknader som kommer inn etter at undervisningsåret eller kurset er avsluttet, blir ikke behandlet. Dette gjelder også for lærlinger og lære kandidater.

§ 14–2. Frist for å sende inn opplysninger

Søker som er bedt om å sende inn opplysninger, må sende inn disse opplysningene før undervisningsåret eller kurset er avsluttet eller så snart de er tilgjengelige, for å få søknaden behandlet.

Opplysninger om endringer som kommer inn til Lånekassen etter 15. november 2010, vil ikke kunne føre til ny behandling for semesteret. Det samme gjelder for fristen 15. mars 2011.

§ 14–3. Foreldrestipend

Dersom søknaden gjelder foreldrestipend etter kapittel 42, må søknaden være kommet inn senest tolv måneder etter fødselen eller omsorgsovertakelsen.

§ 14–4. Sykestipend

Dersom søknaden gjelder sykestipend etter kapittel 43, må søknaden være kommet inn senest seks måneder etter at undervisningsåret eller kurset er avsluttet.

§ 14–5. Unntak fra frister ved særlige forhold

Lånekassen kan gjøre unntak fra fristene hvis særlige forhold gjør at søknadsfristene ikke kan bli overholdt.

Annen del. Støtte til søker som har rett til videregående opplæring

Kapittel 15. Hvem som er omfattet av annen del

§ 15–1. Hvem annen del gjelder for

Annen del gjelder for

- søker som tar videregående opplæring som vedkommende har rett til etter opplæringslova § 3–1
- søker som tar opplæring tilsvarende vanlig videregående opplæring utenfor Norge, og som har rett til opplæring etter opplæringslova § 3–1
- søker som tar ulike kurs med repetisjon av fag fra grunnskolen, som forberedelse for opptak i videregående opplæring når søkeren har rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3–1
- søker som tar kurs i regi av oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen, se § 7–1.

For søker som tar høyere utdanning, fagskoleutdanning, folkehøyskole og andre utdanninger som er godkjent etter § 4-1, gjelder reglene i tredje del.

Kapittel 16. Grunnstipend og utstyrsstipend

§ 16-1. Behovsprøvd grunnstipend

Det gis et behovsprøvd grunnstipend på inntil kr 1 900 per måned.

§ 16-2. Stipend til nødvendig individuelt utstyr (utstyrsstipend)

Det gis et stipend per undervisningsår til individuelt utstyr som er nødvendig i opplæringen. Stipendet gis etter tre satser avhengig av utdanningsprogram.

<i>Kr 870</i>	<i>Kr 1 940</i>	<i>Kr 2 800</i>
Studiespesialisering	Naturbruk	Idrettsfag
Musikk, dans og drama	Bygg- og anleggsteknikk	Design og håndverk
Helse- og sosialfag	Teknikk og industriell produksjon	Restaurant- og matfag
Elektrofag		
Medier og kommunikasjon		
Service og samferdsel		

Stipendet utbetales sammen med første støttettermen. Søkere som bytter utdanningsprogram i løpet av et undervisningsår får beholde det stipendet som allerede er utbetalt. Dersom det nye utdanningsprogrammet har høyere sats, utbetales differansen mellom de to satsene.

Stipendet gis ikke til lærlinger og lærekandidater.

Kapittel 17. Bostipend

§ 17-1. Ikke-behovsprøvd bostipend

Det gis bostipend som tilskudd til bokostnader med kr 3 770 per måned når søkeren oppfyller vilkårene i § 17-2. Bostipendet blir ikke behovsprøvd etter kapittel 21 og 22.

§ 17-2. Vilkår for bostipend

Søker som ikke bor hos foreldrene, får bostipend når reisetiden mellom foreldrehjemmet og skolen er tre timer eller mer samlet per dag, eller avstanden er 40 km eller mer.

Bostipend kan også gis når søkeren må bo utenfor foreldrehjemmet på grunn av andre særlige forhold.

§ 17-3. Unntak for søker som er gift eller forsørger barn

Søker som er gift eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, får bostipend selv om han eller hun bor hos foreldrene.

§ 17-4. Unntak for søker som mottar offentlig stønad

Bostipend gis ikke til søker som mottar overgangsstonad, uførepensjon, attføringspenger, rehabiliteringspenger eller andre stonader som er ment å dekke boutgifter.

Kapittel 18. Reisetipend

§ 18-1. Reisetipend i Norge og Norden

Det gis reisetipend til tre reiser tur-retur for et helt skoleår (ti måneder) mellom foreldrehjemmet i Norge og skolestedet. Stipendet blir gitt som tilskudd etter satsene i Lånekassen. Det blir gjort et fradrag på kr 990 per skoleår som søkeren må dekke selv. Reisetipendet blir beregnet per måned.

Søker som bor i foreldrehjemmet, får ikke reisetipend.

Søker som får støtte til utdanning gjennom nettskole etter § 7-5, får reisetipend når det er lagt inn obligatorisk klasseromsundervisning som en del av opplegget.

§ 18-2. Reisetipend i land utenfor Norden

Det gjelder særlige regler for tilskudd til reiser til land utenfor Norden, se kapittel 41.

§ 18-3. Søker som får støtte fra folketrygden eller andre ordninger

Det gis ikke reisetipend til søker som får støtte til reiser gjennom folketrygden eller andre ordninger.

Kapittel 19. Forsørgerstipend

§ 19-1. Vilkår og satser for forsørgerstipend

Søker får forsørgerstipend for egne eller ektefelles barn født i 1995 og senere, som søkeren bor sammen med. Det gis forsørgerstipend bare for barn som bor sammen med søkeren minst 40 prosent av tiden.

Det gis forsørgerstipend med opptil kr 1 430 per måned for hvert av de to første barna og opptil kr 930 per måned for hvert barn flere enn to.

Forsørgerstipendet til gift søker blir redusert med 60 prosent av ektefellens bruttoinntekt over kr 25 650 per måned.

Forsørgerstipendet blir ikke behovsprøvd etter kapittel 21.

Kapittel 20. Lån

§ 20-1. Sats for lån og behovsprøving av lånet

Det gis lån på inntil kr 1 320 per måned for søker som har rett til bostipend, se § 17-2. For søker som ikke har rett til bostipend, gis det lån på inntil kr 2 640 per måned.

Tabellen i § 21-8 viser lånesatsene som er fastsatt ut fra fradraget for forsørgerinntekt og antall søsken født i 1992 eller senere.

For søker som er gift eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, gis det et lån på inntil kr 1 320 per måned. Lånet blir ikke behovsprøvd mot økonomien til forsørgerne.

§ 20-2. Lån til skolepenger

Det gis lån til skolepenger, avgrenset til kr 22 780 per skoleår. Det gis bare støtte til skolepenger som søkeren faktisk betaler. Det gis ikke lån til skolepenger dersom disse er dekket av andre.

Det gis ikke lån til skolepenger i land utenfor Norden, se likevel kapittel 45.

Kapittel 21. Behovsprøving mot økonomien til forsørgerne

§ 21-1. Behovsprøving av stipend

Grunnstipendet blir redusert ved behovsprøving etter den samlede inntekten og formuen til forsørgerne (foreldre og steforeldre). Når fradraget skal regnes ut, bruker Lånekassen alminnelig inntekt og nettoformue ved skattelikningen for 2008. Inntekt og formue i utlandet eller på Svalbard, som ikke er med i likningen, skal også regnes med. Se § 21-8.

Det ses bort fra formue og inntekt som består av erstatnings- og forsikringsutbetaling som følge av kritisk sykdom eller personskade på forsørger. Søkeren må dokumentere inntekts- og formuesforholdet.

§ 21-2. Ny beregning ved lavere inntekt enn i 2008

Blir det dokumentert at brutto inntekt og formue til forsørgerne i skoleåret er lavere enn i inntektsåret 2008, tar Lånekassen hensyn til det. Inntekten beregnes med utgangspunkt i skattereglene. Det tas ikke hensyn til en vanskelig økonomisk situasjon på grunn av økte utgifter.

§ 21-3. Unntak ved særlig tyngende sosiale grunner

Lånekassen ser helt eller delvis bort fra inntekten og formuen til forsørgerne når det er dokumentert at søkeren ikke kan få tilskudd fra dem av særlig tyngende sosiale grunner, og det ellers er rimelig. Normalt tas det ikke hensyn til endrede økonomiske forhold på grunn av husbygging, kjøp av bolig o.l.

Lånekassen ser bort fra inntekten når forsørgerne er i frivillig eller tvungen gjeldsordning.

§ 21-4. Separerte eller skilte foreldre

Er foreldrene skilt eller separert, bruker Lånekassen likningstallene til den av foreldrene som søkeren bor hos eller bodde hos sist.

§ 21-5. Unntak fra behovsprøving mot steforeldre

Når søkeren bor utenfor foreldrehjemmet, ser Lånekassen bort fra inntekten og formuen til stemor eller stefar når det er lagt fram opplysninger som gjør det rimelig.

§ 21-6. Unntak for visse søkere

For søker som er gift eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, blir ikke grunnstipendet behovsprøvd.

§ 21-7. Formue over kr 842 050

Av forsørgernes formue over kr 842 050 blir det regnet 10 prosent som tillegg til inntekten.

§ 21-8. Fradrag og lånesats

Tabellen viser fradrag og lånesats etter forsørgernes inntekt og tallet på søsken født i 1992 eller senere. Inntekten blir satt lik alminnelig inntekt ved skattelikningen i 2008 med eventuelle tillegg etter § 21-7. Inntekten blir avrundet ned til nærmeste hele 1 000 kroner.

Inntekt i 1000 kr

<i>1 barn</i>	<i>2 barn</i>	<i>3 barn</i>	<i>4 barn</i>	<i>5 barn</i>	<i>Fradrag i kr per måned</i>	<i>Lånesats hjemmeb.</i>	<i>Lånesats borteb.</i>
0-236	0-248	0-260	0-272	0-284	0	2 640	1 320
237-241	249-253	261-265	273-277	285-289	50	2 640	1 320
242-246	254-258	266-270	278-282	290-294	100	2 640	1 320
247-251	259-263	271-275	283-287	295-299	150	2 640	1 320
252-256	264-268	276-280	288-292	300-304	200	2 640	1 320
257-261	269-273	281-285	293-297	305-309	250	2 640	1 320
262-266	274-278	286-290	298-302	310-314	300	2 640	1 320
267-271	279-283	291-295	303-307	315-319	350	2 640	1 320

<i>1 barn</i>	<i>2 barn</i>	<i>3 barn</i>	<i>4 barn</i>	<i>5 barn</i>	<i>Fradrag i kr per måned</i>	<i>Lånesats hjemmeb.</i>	<i>Lånesats borteb.</i>
272–276	284–288	296–300	308–312	320–324	400	2 640	1 320
277–281	289–293	301–305	313–317	325–329	450	2 640	1 320
282–286	294–298	306–310	318–322	330–334	500	2 640	1 320
287–291	299–303	311–315	323–327	335–339	550	2 640	1 320
292–296	304–308	316–320	328–332	340–344	600	2 640	1 320
297–301	309–313	321–325	333–337	345–349	650	2 640	1 320
302–306	314–318	326–330	338–342	350–354	700	2 590	1 260
307–311	319–323	331–335	343–347	355–359	750	2 540	1 210
312–316	324–328	336–340	348–352	360–364	800	2 490	1 160
317–321	329–333	341–345	353–357	365–369	850	2 390	1 060
322–326	334–338	346–350	358–362	370–374	900	2 290	960
327–331	339–343	351–355	363–367	375–379	950	2 190	860
332–336	344–348	356–360	368–372	380–384	1 000	2 090	760
337–341	349–353	361–365	373–377	385–389	1 050	1 990	660
342–346	354–358	366–370	378–382	390–394	1 100	1 890	560
347–351	359–363	371–375	383–387	395–399	1 200	1 840	510
352–356	364–368	376–380	388–392	400–404	1 300	1 790	460
357–361	369–373	381–385	393–397	405–409	1 400	1 740	410
362–366	374–378	386–390	398–402	410–414	1 500	1 690	360
367–371	379–383	391–395	403–407	415–419	1 600	1 640	310
372–376	384–388	396–400	408–412	420–424	1 750	1 640	310
377–381	389–393	401–405	413–417	425–429	1 900	1 640	310
382–386	394–398	406–410	418–422	430–434	2 050	1 640	310
387–391	399–403	411–415	423–427	435–439	2 200	1 520	190
392–396	404–408	416–420	428–432	440–444	2 350	1 370	70
397–401	409–413	421–425	433–437	445–449	2 500	1 220	0
402–406	414–418	426–430	438–442	450–454	2 650	1 070	0
407–411	419–423	431–435	443–447	455–459	2 800	920	0
412–416	424–428	436–440	448–452	460–464	2 950	770	0
417–421	429–433	441–445	453–457	465–469	3 100	620	0
422–426	434–438	446–450	458–462	470–474	3 250	470	0
427–431	439–443	451–455	463–467	475–479	3 400	320	0
432–436	444–448	456–460	468–472	480–484	3 550	170	0
437–441	449–453	461–465	473–477	485–489	3 700	20	0
osv.	osv.	osv.	osv.	osv.	osv.	osv.	osv.

Kapittel 22. Behovsprøving mot egen økonomi

§ 22–1. *Lærlinglønn og trygde- og pensjonsytelser*

Grunnstipend og forsørgerstipend etter kapittel 16 og 19 blir redusert på grunnlag av lærlinglønn og trygde- og pensjonsytelser i søknadsperioden.

Av slik inntekt går 60 prosent av bruttobeløpet til fradrag. Dersom inntekten varierer, blir gjennomsnittlig månedsinntekt per semester brukt.

Det ses bort fra barnpensjon som søkeren får når en av eller begge foreldrene er døde.

Lån tildeles uten behovsprøving etter søkerens egen økonomi.

§ 22–2. *Kommunal og statlig bostøtte samt grunnstønning fra folketrygden*

Kommunal eller statlig bostøtte og støtte fra folketrygden som skal dekke ekstra utgifter på grunn av sykdom, skade eller lyte, påvirker ikke støttebeløpet.

§ 22–3. *Rekkefølgen stipendene reduseres i*

Ved behovsprøving reduseres først grunnstipendet, deretter forsørgerstipendet.

Kapittel 23. Minstebeløp

§ 23–1. *Minstebeløp for lån og stipend*

Det gis ikke lån på under kr 50 eller bare stipend på under kr 20 per måned.

Tredje del. Støtte til søker i høyere utdanning og søker i fagskoleutdanning, folkehøyskole og annen utdanning som ikke er omfattet av opplæringslova § 3–1

Kapittel 24. Hvem som er omfattet av tredje del

§ 24–1. *Hvem tredje del gjelder for*

Tredje del gjelder søker som tar høyere utdanning, fagskoleutdanning, folkehøyskole og andre utdanninger som er godkjent etter § 4–1.

Det gjelder egne regler i annen del for

- a) søker som tar videregående opplæring som han eller hun har rett til etter opplæringslova § 3–1
- b) søker som tar opplæring tilsvarende vanlig videregående opplæring utenfor Norge
- c) søker som tar ulike kurs som er lagt opp med repetisjon av fag fra grunnskolen, som forberedelse for opptak i videregående opplæring som søkeren har rett til etter opplæringslova § 3–1
- d) søker som tar kurs i regi av oppfølgingstjenesten i fylkeskommunen, se § 7–1.

Kapittel 25. Basisstøtte

§ 25–1. *Basisstøtte*

Det gis opp til kr 8 900 per måned i basisstøtte.

Basisstøtten gis som lån. En del av lånet kan bli gjort om til utdanningsstipend etter vilkårene i kapittel 26 og 27, og stipendet blir behovsprøvd etter vilkårene i kapittel 29.

Kapittel 26. Utdanningsstipend

§ 26–1. *Omgjøring av lån til behovsprøvd utdanningsstipend*

Søker som ikke bor sammen med foreldrene, får inntil 40 prosent av basisstøtten gjort om til utdanningsstipend etter hvert som søkeren fullfører utdanningen.

§ 26–2. *Søker som bor sammen med foreldrene*

Søker som bor sammen med foreldrene, får ikke lån gjort om til utdanningsstipend.

Søker blir ansett for å bo sammen med foreldrene når:

- a) søker bor i samme hus som foreldrene. Det gjøres unntak hvis søkeren og foreldrene bor i hver sin boenhet i et hus med mer enn fire selvstendige og klart atskilte boenheter
- b) søker bor i boenhet som hører til huset der foreldrene bor.

Søker som er gift eller har barn å forsørge og bor sammen med barnet, får lån gjort om til utdanningsstipend selv om vedkommende bor sammen med foreldrene.

Kapittel 27. Omgjøring av lån til utdanningsstipend

§ 27–1. *Vilkår om gjennomført utdanning*

Ved utdanning der faglige resultater blir oppnådd gjennom vektall eller studiepoeng, blir lån gjort om til utdanningsstipend for hvert studiepoeng som blir avlagt. Lån blir gjort om til utdanningsstipend for opptil 30 studiepoeng per semester.

Ved annen utdanning blir lån gjort om til utdanningsstipend når utdanningen eller kurset er bestått.

For søker i eksamensfri utdanning blir lån gjort om til utdanningsstipend når hele utdanningen er fullført.

§ 27–2. *Utvidet rett til omgjøring av lån til utdanningsstipend*

Selv om vilkåret om fullført utdanning ikke er oppfylt, får søker som ikke bor sammen med foreldrene lån gjort om til utdanningsstipend for semestre der søkeren

- a) har fått foreldrestipend, se kapittel 42,
- b) har fått sykestipend, se kapittel 43,
- c) har blitt forsinket på grunn av nedsatt funksjonsevne, se § 9–3 andre ledd, eller
- d) har hatt tillitsverv på fulltid i minst tre måneder i landsomfattende elev- eller studentorganisasjon, eller i tilknytning til utdanningsinstitusjon eller studentsamskipnad.

§ 27–3. *Omgjøring av lån til utdanningsstipend for tidligere perioder*

Dersom søkeren fullfører mer utdanning enn normert, eller tar utdanning uten støtte, blir lån for tidligere perioder gjort om til stipend dersom søkeren ikke har fått fullt utdanningsstipend for disse periodene.

Omgjøringen gis for de siste semestrene først. Dersom søkeren dokumenterer at vedkommende ble forsinket på et annet tidspunkt, kan dette bli lagt til grunn.

§ 27–4. *Omgjøring av lån til utdanningsstipend for senere perioder*

Dersom søkeren fullfører mer utdanning enn normert, eller tar utdanning uten støtte, og tidligere har fått fullt utdanningsstipend, gis utdanningsstipend for senere perioder med støtte der de faglige vilkårene for å gjøre om lån til utdanningsstipend ikke er oppfylt.

§ 27-5. Vilkår om lån i Lånekassen på omgjøringsstidspunktet

Det er en forutsetning for å få omgjort lån til utdanningsstipend at søkeren har lån i Lånekassen på omgjøringsstidspunktet.

§ 27-6. Tidsbegrensning for omgjøring av lån til utdanningsstipend for tidligere perioder

Lån kan bli gjort om til utdanningsstipend etter kapittel 26 og 27 i opp til åtte år tilbake i tid, regnet fra det semesteret eksamen er tatt. Lån kan ikke bli gjort om til utdanningsstipend for perioder før undervisningsåret 2002–2003.

Kapittel 28. Forsørgerstipend**§ 28-1. Vilkår og satser for forsørgerstipend**

Søker får i tillegg til basisstøtten et behovsprøvd forsørgerstipend for egne og ektefelles barn født i 1995 og senere, som søkeren bor sammen med. Det gis forsørgerstipend bare for barn som bor sammen med søkeren minst 40 prosent av tiden.

Det gis forsørgerstipend med opptil kr 1 430 per måned for hvert av de to første barna, og opptil kr 930 per måned for hvert barn flere enn to.

Forsørgerstipendet til gift søker blir redusert med 60 prosent av ektefellens bruttoinntekt over kr 25 650 per måned.

Kapittel 29. Behovsprøving av utdanningsstipend og forsørgerstipend**§ 29-1. Personinntekt**

Utdanningsstipend og forsørgerstipend kan bli redusert på grunnlag av inntekten til søkeren. Har søkeren en personinntekt over kr 136 061 ved skattelikningen for 2010 og/eller over kr 140 823 ved skattelikningen for 2011, blir stipendene redusert med 5 prosent per måned av inntekt over grensen. Inntekt opptjent på Svalbard blir også regnet med.

Dersom søkeren følger et utdanningsopplegg som har varighet på sju måneder eller mindre i et kalenderår, og vedkommende bare får støtte til dette opplegget, blir inntektsgrensen hevet til kr 340 153 for 2010 og kr 352 059 for 2011.

§ 29-2. Trygd eller pensjonsytelser

For søker som mottar trygd eller pensjonsytelser, blir stipendet redusert med 5 prosent per måned av trygd eller pensjonsytelser over kr 72 801 ved skattelikningen for 2010 og/eller kr 75 349 ved skattelikningen for 2011.

Dersom søkeren følger et utdanningsopplegg som har en varighet på sju måneder eller mindre i et kalenderår, og vedkommende bare får støtte til dette opplegget, blir grensen hevet til kr 204 092 for 2010 og kr 211 235 for 2011.

§ 29-3. Formue

Utdanningsstipend og forsørgerstipend kan bli redusert på grunnlag av formue. Skattelikningen for det året søkeren har fått støtte, blir lagt til grunn. Formue på Svalbard blir også regnet med.

Enslig søker får redusert stipendene med to prosent per måned av beløp over kr 269 168 i formue for 2010 og kr 278 589 i formue for 2011.

Gift søker får redusert stipendene med én prosent per måned av beløp over kr 517 053 i formue for 2010 og kr 535 053 i formue for 2011. For gift søker legges formuen til søkeren og ektefellen sammen.

§ 29-4. Ektefelles særøie

Det ses ikke bort fra formue som ektefellen til søkeren har i særøie.

§ 29-5. Barns formue

Det ses bort fra barns formue dersom den forvaltes av Overformynderiet. Ved formue under grensen for beløp som skal forvaltes av Overformynderiet, må det dokumenteres at formuen faktisk tilhører søkerens barn.

§ 29-6. Erstatnings- og/eller forsikringsutbetaling

Det ses bort fra formue og inntekt som består av erstatnings- og forsikringsutbetaling som følge av kritisk sykdom eller personskade på søkeren. Det ses også bort fra tilsvarende formue og inntekt for søkerens ektefelle.

Søkeren må dokumentere inntekts- og formuesforholdet.

§ 29-7. Trygdefinansiert bil

Det ses bort fra formue som består av bil finansiert gjennom folketrygden.

Dersom søkeren eier en dyrere bil enn det trygdeetatens har vurdert at det er behov for som følge av funksjonshemmingen, skal det behovsprøves mot den overskytende delen av bilens likningsverdi.

Søkeren må dokumentere formuesforholdet og trygdeetatens vurdering av behovet.

Det ses også bort fra tilsvarende formue for søkerens ektefelle.

§ 29-8. Tidspunkt for behovsprøving

Fradragene regnes ut på etterskudd når likningen foreligger.

§ 29-9. Rekkefølgen stipendene reduseres i

Frdrag blir først gjort i utdanningsstipendet, deretter i forsørgerstipendet. For mye tildelt stipend blir gjort om til lån.

Kapittel 30. Reisestipend**§ 30-1. Reisestipend i Norge og Norden**

Søker som ikke bor sammen med foreldrene, og som er født i 1985 eller senere, får tilskudd til to reiser tur-retur for et helt undervisningsår (ti måneder) mellom registrert hjemsted (i Folkeregisteret etter lov om folkeregistrering) i Norge og skolestedet.

Tilskuddet blir gitt som stipend etter satsene til Lånekassen. Det blir gjort et frdrag på kr 2 040 per undervisningsår som søkeren må dekke selv. Reisestipend blir beregnet per måned. Maksimalt reisestipend er kr 7 110 per undervisningsår.

Søker som får støtte til nettskole etter § 7-5, får reisestipend når det er lagt inn obligatorisk klasseromsundervisning som en del av opplegget.

§ 30-2. Reisestipend i utlandet

Det gjelder egne regler for reisestøtte til land utenfor Norden, se kapittel 41.

Det gis reisestipend til søkere som tar utdanning i utlandet og som ikke har registrert hjemsted i Norge, dersom søkeren har måttet melde utflytting fra Norge fordi studielandet krever det.

Kapittel 31. Støtte som bare gis som lån**§ 31-1. Støtte som bare gis som lån**

Støtte til disse utgiftene gis bare som lån:

- skolepenger, inntil kr 54 590 per undervisningsår. Det gis støtte bare til skolepenger som søkeren faktisk betaler. Det gis ikke lån til skolepenger dersom disse er dekket av andre. For skolepenger i land utenfor Norden gjelder egne regler, se kapittel 40
- utgifter til reise når søkeren tar studieopphold i utlandet som er godkjent for støtte etter § 4-3
- støtte på inntil kr 3 920 per måned for søkere som er omfattet av ordningen med sommerterminer og søkere som tar forkurs til ingeniørutdanning sommeren 2010.

Kapittel 32. Minstebeløp**§ 32-1. Minstebeløp for lån**

Det gis ikke lån under kr 50 per måned.

Fjerde del. Støtte til utdanning i land utenfor Norden**Kapittel 33. Statsborgerskap og tilknytning til Norge****§ 33-1. Hovedregel**

Søkeren må som hovedregel være norsk statsborger for å få støtte til utdanning i land utenfor Norden.

§ 33-2. Utvidet rett for arbeidstakere fra EØS- eller EFTA-land og deres familiemedlemmer

Statsborger fra EØS- eller EFTA-land med status som arbeidstaker i Norge, har rett til utdanningsstøtte når utdanningen vedkommende tar har faglig sammenheng med arbeidet. Kravet om faglig sammenheng faller bort dersom vedkommende har blitt ufrivillig arbeidsledig på grunn av generelle endringer i arbeidsmarkedet.

Følgende medlemmer av EØS- eller EFTA-arbeidstakerens familie har rett til utdanningsstøtte på samme vilkår som norske statsborgere:

- ektefelle
- slektning i nedstigende linje av EØS- eller EFTA-arbeidstakeren og/eller EØS- eller EFTA-arbeidstakerens ektefelle. Slektningen må enten være under 21 år, eller bli forsørget av EØS- eller EFTA-arbeidstakeren og/eller dennes ektefelle, eller bo eller ha bodd sammen med EØS- eller EFTA-arbeidstakeren på et tidspunkt da han eller hun var arbeidstaker i Norge
- slektning i oppstigende linje av EØS- eller EFTA-arbeidstakeren og/eller vedkommendes ektefelle som blir forsørget av dem.

§ 33-3. Unntak for annen utenlandsk statsborger

Utenlandsk statsborger som har rett til støtte til utdanning i Norge etter kapittel 2, kan få støtte i inntil ett år til utdanning i land utenfor Norden dersom utenlandsoppholdet er godkjent som del av en høyere utdanning som søkeren har begynt på i Norge, se § 5-1. Det samme gjelder deltakelse i oppleggene under § 35-7.

§ 33-4. Vilkår om botid

Det er et vilkår at søkeren har bodd i Norge i en sammenhengende periode på minst to år i løpet av de fem siste årene før utdanningen starter (botid).

§ 33-5. Unntak fra vilkåret om botid ved delstudier og visse utdanninger

Kravet om botid gjelder ikke søkere som får støtte etter § 5-1 og § 35-7.

§ 33-6. Unntak fra vilkåret om botid ved særlige forhold

Det blir gjort unntak når kravet om botid ikke kan oppfylles fordi søkeren, en av foreldrene eller ektefellen til søkeren i løpet av de siste fem årene før utdanningen starter har vært

- a) i norsk utenriktjeneste
- b) i tjeneste for misjon eller norsk bistandsorganisasjon
- c) i tjeneste som norsk representant for en internasjonal organisasjon eller en offentlig institusjon
- d) i tjeneste i utlandet for norsk næringsliv, eller
- e) bosatt i utlandet på grunn av sykdom.

Det gjøres unntak i andre tilfeller der søkeren har særlig tilknytning til Norge, dersom sterke grunner taler for det. Når situasjonen er knyttet opp mot foreldrene, er det et vilkår at søkeren er født i 1988 eller senere.

Kapittel 34. Generell studiekompetanse**§ 34-1. Generell studiekompetanse**

Det gis støtte til høyere utdanning dersom

- a) søkeren har generell studiekompetanse i Norge, jf. lov om universiteter og høyskoler § 3-6, med tilhørende forskrifter. Fastsatte krav til kunnskap i norsk gjelder også for søkere som skal studere i utlandet
- b) søkeren er 25 år eller eldre og har fått studierett på grunnlag av realkompetanse, eller
- c) søkeren har opptak til ballett-, skuespiller- eller bildende kunstutdanning ved et fremstående lærested. Det er en forutsetning at lærestedet har strenge krav for opptak.

Kapittel 35. Hva slags utdanning det gis støtte til**§ 35-1. Utdanninger det gis støtte til**

Til høyere utdanning i land utenfor Norden gis det støtte når utdanningen

- a) tilsvarer utdanning på bachelornivå i Norge
- b) tilsvarer utdanning på masternivå i Norge
- c) tilsvarer en norsk grad på ph.d.-nivå.

Utdanningen må enten kunne gi generell godkjenning av NOKUT som likestilt med akkreditert norsk utdanning på bachelor- eller masternivå, eller kunne bli godkjent i Norge av institusjon akkreditert som universitet, vitenskapelig høyskole eller høyskole, som faglig jevn god med utdanning på bachelor- eller masternivå som tilbys ved institusjonen.

Ph.d.-utdanningen må kunne gi generell godkjenning av NOKUT som likestilt med en akkreditert norsk ph.d.-grad.

Det stilles samme opptakskrav som til tilsvarende utdanning i Norge.

§ 35-2. Krav til dokumentasjon

Når utdanningen er en del av en høyere utdanning som er påbegynt i Norge, jf. § 5-1, må søkeren selv dokumentere at utdanningen kan bli godkjent i Norge av institusjon akkreditert som universitet, vitenskapelig høyskole eller høyskole som faglig jevn god med utdanning som tilbys ved institusjonen.

§ 35-3. Begrensning ved helsefaglig utdanning

Det gis støtte til helsefaglig utdanning som er innenfor et fagområde som krever autorisasjon i Norge, jf. lov om helsepersonell mv. § 48. Det gis ikke støtte til medisintutdanning utenfor Europa, USA, Canada og Australia.

§ 35-4. Begrensning i støtte ved forutdanning

Det gis ikke støtte til forutdanning som søkeren tar for å komme inn på et fagstudium. Selv om utdanningen blir godskrevet ved opptak i utdanning som gir rett til støtte, blir det likevel ikke ettertildelt støtte til forutdanningen.

Det gjøres unntak for støtte til søker som har fått opptak gjennom Frankrikeprogrammet ved Senter for internasjonalisering av høyere utdanning (SIU), til forberedelsesåret i tilrettelagt bachelorgrad i økonomi og ledelse ved Université Toulouse 1.

§ 35-5. Begrensning i støtte ved freshman-året

Det gis ikke støtte til første året, freshman-året, av bachelorutdanning ved læresteder i USA. Det gjøres unntak

- a) for første året av kiropraktorutdanning
- b) når utdanningen er særlig godt tilrettelagt for studenter med nedsatt funksjonsevne, og
- c) for første året av bachelorutdanning i USA som er med i ordningen med tilleggsstipend, se § 40-3.

§ 35-6. Videregående opplæring og fagskoleutdanning

Det gis ikke støtte til utdanning utenfor Norden som er på nivå med videregående opplæring eller fagskoleutdanning i Norge. Støtte gis likevel

- a) til vanlig videregående opplæring, når
  - 1) søkeren er bosatt i utlandet på grunn av egen sykdom, eller
  - 2) en av foreldrene eller ektefellen til søkeren er

- i norsk utenrikstjeneste
- i tjeneste for misjon eller norsk bistandsorganisasjon
- i tjeneste som norsk representant for en internasjonal organisasjon eller en offentlig institusjon
- i tjeneste i utlandet for norsk næringsliv
- bosatt i utlandet på grunn av sykdom.

Det er et vilkår at søkeren har rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3–1.

- b) til yrkesfaglig opplæring når utdanning innenfor tilsvarende fagområde ikke finnes i Norge. Opplæringen må ha offentlig eller tilsvarende godkjenning i studielandet
- c) til elever som har fått opptak gjennom Fylkesmannen i Vest-Agder til utdanning ved de United World College som er regnet opp i punkt A i vedlegg til fjerde del
- d) til elever som har fått opptak gjennom Fylkesmannen i Vest-Agder eller kulturkontoret ved Den franske ambassaden til utdanning ved utvalgte læresteder i Frankrike, som tilsvarer allmennfaglig studieretning i videregående skole. Skolene som omfattes er regnet opp i punkt B i vedlegg til fjerde del
- e) til elever som har fått opptak gjennom kulturkontoret ved Den franske ambassaden til yrkesfaglig utdanning ved skolene som regnes opp i punkt D i vedlegg til fjerde del.

§ 35–7. Kortere studieopphold i utlandet på videregående opplæringsnivå

Det gis ikke støtte til utdanning utenfor Norden som er på nivå med videregående opplæring eller fagskoleutdanning i Norge. Støtte gis likevel

- a) til elever som er tatt opp i et utdanningsprogram i land utenfor Norden gjennom et samarbeid mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole. Det er en forutsetning at opplegget har fått godkjenning av departementet. For undervisningsåret 2010–2011 er inntil én elevgruppe ved de norske skolene som regnes opp i punkt C i vedlegg til fjerde del, med i ordningen.

Det er en forutsetning at utdanningen inngår som en del av en utdanning i videregående skole som søkeren er i gang med i Norge, og at oppholdet i utlandet ikke vil føre til forsinkelse i utdanningen

- b) til elever som tar et år med videregående opplæring i land utenfor Norden gjennom utvekslingsprogram. Det er en forutsetning at utvekslingen skjer i regi av utvekslingsorganisasjoner som er godkjent av departementet. Det er videre en forutsetning at søkeren dokumenterer at utdanningen inngår som en del av en utdanning i videregående skole som søkeren er i gang med i Norge, og at oppholdet i utlandet ikke vil føre til at søkeren blir forsinket i denne utdanningen. Det gis ikke støtte til kurs på videregående trinn 1
- c) til et begrenset antall elever i yrkesfaglig studieretning som tar utenlandsopphold i kortere tid, og som får utdanningen godkjent. Det går fram av punkt E i vedlegg til fjerde del hvem som er omfattet av denne ordningen
- d) til studieopphold gjennom Leonardo-programmet eller andre nasjonalt inngåtte avtaler som varer i minst tre måneder. Er oppholdet etter slike avtaler kortere enn tre måneder, kan søkeren beholde den støtten vedkommende har rett til etter annen eller tredje del.

Kapittel 36. Støtte til språklig tilretteleggingssemester

§ 36–1. Språklig tilretteleggingssemester

Som en forsøksordning gis det støtte til opplæring i språk og samfunnsfag når søkeren

- a) planlegger høyere gradsutdanning som gir rett til støtte i et land utenfor Norden som ikke er engelskspråklig, eller
- b) planlegger høyere gradsutdanning som gir rett til støtte i Finland eller Island.

Kurset må tas i det landet der utdanningen skal tas, og normalt ved et universitet. Det kan gjøres unntak dersom slikt kurs ikke tilbys i landet. Kurset må da tas i et land med samme offisielle språk som landet der utdanningen skal tas.

Opplæringen må være på fulltid, med minimum 15 undervisningstimer per uke, og vare i minst tre måneder. Til lengre kurs kan det gis støtte i inntil ett semester.

§ 36–2. Begrensning for delstudenter

Støtte til språklig tilretteleggingssemester gis ikke til studenter som tar utdanning etter § 5–1 (delstudenter).

§ 36–3. Støtte til ett semester per språk

Det gis ikke støtte til mer enn ett semester med språkopplæring i samme språk.

§ 36–4. Ingen skolepengestøtte

Det gis ikke støtte til dekning av skolepenger etter kapittel 40.

§ 36–5. Omgjøring av lån til utdanningsstipend

Dersom søkeren ikke begynner på en utdanning i landet der det språklige tilretteleggingssemesteret ble tatt innen ett år etter fullført språkopplæring, blir ikke lån gjort om til utdanningsstipend etter § 26–1. Det gjelder samme unntak som i § 27–2.

Kapittel 37. Stipend til forberedende språkkurs (språkstipend)

§ 37-1. Vilkår for språkstipend

Det gis språkstipend når søkeren

- a) er tatt opp i en utdanning som gir rett til støtte,
- b) er tatt opp i en utdanning som har et annet undervisningsspråk enn engelsk, og
- c) er tatt opp i en utdanning som ligger i et land utenfor Norden, i Finland eller på Island.

Språkkurset må normalt tas i det landet der hovedutdanningen skal tas.

Språkkurset må vare i minst fire uker (mandag til fredag), med minimum 15 timer undervisning per uke. Stipend fra andre til språkkurs blir trukket fra. Språkkurset må tas før hovedutdanningen, men inntil to uker av kurset kan gå parallelt med hovedutdanningen.

§ 37-2. Språkstipend for delstudenter

Språkstipendet gis også til studenter som får støtte til utdanning etter § 5-1 (delstudenter). Det er en forutsetning at språkkurset gjennomføres før delstudiet starter.

Ordningen gjelder ikke for studenter som er i gang med språkstudium.

§ 37-3. Språkstipendets størrelse

Språkstipendet er på kr 16 390. Det gis ikke annen støtte.

§ 37-4. Begrensning av språkstipendet

Det gis ikke støtte mer enn én gang til språkkurs innen samme språk.

Språkstipendet gis kun én gang per språk, og det gis heller ikke språkstipend når det gis eller er gitt støtte til tilretteleggingssemester innenfor samme språk.

§ 37-5. Omgjøring til lån

Språkstipendet blir gjort om til lån hvis søkeren ikke begynner på en utdanning eller et delstudium i et land med det aktuelle språket som offisielt språk innen ett år etter fullført språkkurs. Det gjelder samme unntak som i § 27-2.

Kapittel 38. Krav til utdanningsopplegget

§ 38-1. Krav om fulltidsutdanning og utdanningens lengde

Utdanningen må være lagt opp som fulltidsutdanning i studielandet og vare i minst ett semester ved det lærestedet studenten skal studere, se likevel § 5-1.

Det gis ikke støtte til deltidsutdanning.

§ 38-2. Unntak fra krav om utdanningens lengde

Det kan bli gjort unntak fra kravet om at undervisningen må vare i minst ett semester, når utdanningen har direkte sammenheng med yrket til søkeren eller den tidligere utdanningen.

§ 38-3. Begrensning for nettskoler

Det gis ikke støtte til nettskoler som tilbys av utenlandske læresteder, se § 3-1 og § 7-5.

Kapittel 39. Utrekning av støttebeløpet

§ 39-1. Utrekning av støttebeløpet

Støttebeløpene blir regnet ut etter reglene i annen eller tredje del, avhengig av hvilken utdanning søkeren tar. Det gjelder egne regler for dekning av skolepenger og reiser, se kapittel 40 og 41. Det gjelder egne regler for stipend til delvis dekning av skolepenger for elever som mottar støtte til videregående opplæring i utlandet etter § 35-7, se kapittel 45.

Kapittel 40. Dekning av skolepenger i høyere utdanning

§ 40-1. Hovedregler

Til høyere utdanning ved universitet eller annen høyere utdanningsinstitusjon som er godkjent etter § 35-1, gis det støtte til å dekke skolepenger helt eller delvis.

Støtte til skolepenger gis etter § 40-2 når skolepengene overskrider kr 1000 per semester.

Støtte til skolepenger gis i den perioden Lånekassen har satt som norm for utdanningen (normert studietid). Det kan gis støtte til skolepenger utover normert studietid til søker med nedsatt funksjonsevne, jf. § 9-3 andre ledd, søker som får barn i utdanningstiden, og søker som er forsinket på grunn av sykdom. Til andre søkere som blir forsinket i utdanningen, jf. § 9-2, gis det støtte til skolepenger i form av lån innenfor satsene i § 40-2.

§ 40-2. Skolepengestøtte til søker som startet utdanning i 2004-2005 eller senere

Til søkere som startet utdanning i undervisningsåret 2004-2005 eller senere gis støtte til skolepenger etter reglene i denne bestemmelsen.

Det gis støtte til skolepenger med opptil kr 111 710 for et helt undervisningsår. Satsene varierer for ulike utdanningsnivå:

- a) Til utdanning på bachelornivå gis skolepengestøtten med 50 prosent stipend og 50 prosent lån av faktiske skolepenger opptil kr 57 120. Støtte utover dette gis som lån.
- b) Til utdanning på masternivå og delstudier gis skolepengestøtten med 70 prosent stipend og 30 prosent lån av faktiske skolepenger opp til kr 57 120. Støtte utover dette gis som lån.
- c) Til utdanning på ph.d.-nivå gis hele skolepengestøtten som lån.

Ved endringer i valutakursen gis stipenddelen av skolepengestøtten med et høyere beløp.

Skolepengestøtten økes ikke selv om undervisningsåret er lengre enn ti måneder, heller ikke ved komprimerte opplegg. Når undervisningsåret er kortere enn seks måneder, gis det halv skolepengestøtte.

For søkere som mottar ytelser fra andre til skolepenger, reduseres skolepengestøtten dersom samlet støtte til skolepenger overskrider faktiske skolepenger. Reduksjonen skjer først i lånedelen av skolepengestøtten.

§ 40-3. Tilleggsstipend til dekning av skolepenger

Til utdanning ved visse læresteder utenfor Norden gis det tilleggsstipend til dekning av skolepenger over satsene i § 40-2. Tilleggsstipendet gis etter § 40-4.

Departementet bestemmer hvilke utdanninger og læresteder som er omfattet av ordningen. Utdanning på bachelor-, master- og ph.d.-nivå, samt delstudier, inngår i ordningen.

Tilleggsstipend gis i den perioden Lånekassen har satt som norm for utdanningen (normert studietid). Det kan gis støtte til skolepenger utover normert studietid til søker med nedsatt funksjonsevne, jf. § 9-3 andre ledd, søker som får barn i utdanningstiden, og søker som er forsinket på grunn av sykdom. Til andre søkere som blir forsinket i utdanningen, jf. § 9-2, gis det støtte til skolepenger i form av lån innenfor satsene i § 40-4.

§ 40-4. Satser for tilleggsstipend

Det kan gis tilleggsstipend med opptil kr 60 390 for et helt undervisningsår. Tilleggsstipendet blir utbetalt dersom skolepengene er høyere enn kr 111 710, inntil faktisk studieavgift.

For søkere som mottar ytelser fra andre til skolepenger, blir støtten til skolepenger redusert dersom samlet støtte til skolepenger overskrider faktisk studieavgift. Reduksjonen skjer først i skolepengestøtten, se § 40-2.

Ved endringer i valutakursen kan tilleggsstipendet økes.

§ 40-5. Overgangsordning for søker som var i gang med utdanning før 2004-2005

Det gis gebyrstipend til dekning av skolepenger for å fullføre en utdanning som det ble gitt gebyrstipend til da søkeren startet utdanningen. Gebyrstipend gis etter regelverk og satser som gjaldt i undervisningsåret 2003-2004.

Det gis tilleggsstipend på inntil kr 55 320 til dekning av skolepenger for å fullføre en utdanning som søkeren var i gang med før undervisningsåret 2004-2005, når studiet ga rett til tilleggsstipend da søkeren begynte utdanningen. Tilleggsstipend for denne gruppen gis etter regelverk og satser som gjaldt i undervisningsåret 2003-2004. Studenter som startet utdanning i 2004-2005 ved et av lærestedene som omfattes av ordningen i § 40-3, kan få tilleggsstipend etter satsene i § 40-4.

Det gis lån på inntil kr 52 160 til dekning av skolepenger til søkere som var i gang med utdanning før undervisningsåret 2004-2005, som det ikke ble gitt gebyrstipend til da søkeren startet utdanningen. Lån gis inntil faktiske skolepenger.

§ 40-6. Rett til skolepengestøtte

Det gis skolepengestøtte til dekning av skolepenger for å fullføre en utdanning som det ble gitt skolepengestøtte til da søkeren startet utdanningen.

Kapittel 41. Tilskudd til reiser

§ 41-1. Tilskudd til reiser

Det gis tilskudd til to reiser tur-retur i året etter Lånekassens satser mellom registrert bosted i Norge og regionen lærestedet ligger i. Lånekassen fastsetter regioninndelingen. Tilskuddet gis med 100 prosent stipend i Norge og delt med 70 prosent som stipend og 30 prosent som lån for reiser utenfor Norge. Tilskudd til reiser i Norge gis til søker født i 1985 og senere, og det blir gjort et fradrag på kr 2 040 per undervisningsår som søkeren må dekke selv.

Maksimalt reisestipend i Norge er kr 7 110 per undervisningsår.

Søkere som får beregnet støtten etter annen del, får tilskudd til to reiser tur-retur i Norge med et fradrag på kr 660 per undervisningsår som søkeren må dekke selv etter § 18-1.

Vedlegg til fjerde del

Videregående opplæring som er omfattet av ordningene i § 35-6 bokstav c, d og e og § 35-7 bokstav a og c.

A

Atlantic College i Wales (2 år)

Lester Pearson College i Canada (2 år)

Li Po Chun United World College i Hongkong (2 år)

Mahindra United World College of India (2 år)

The Armand Hammer United World College of the American West i New Mexico i USA (2 år)

United World College Costa Rica (2 år)

United World College Mostar i Bosnia-Hercegovina (2 år)

United World College of South East Asia i Singapore (2 år)

United World College of Southern Africa i Swaziland (2 år)

United World College of the Adriatic i Trieste i Italia (2 år)

B

Lycée Alain Chartier i Bayeux i Frankrike (Lycée Arcisse de Caumont for elever som velger tilsvarende utdanningsprogram for studiespesialisering, programfag samfunnsfag og økonomi i det andre og tredje året)

Lycée Chevroliier i Angers i Frankrike

Lycée Corneille i Rouen i Frankrike

Lycée d'enseignement général et technologique Notre Dame i Vendée i Frankrike

Lycée Edouard Herriot i Lyon i Frankrike

Lycée François Rabelais i Vendée, Frankrike

C

Bergeland videregående skole, Stavanger, i samarbeid med Somerset College of Arts and Technology, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, formgivingsfag, videregående trinn 2)

Danielsen videregående skole, Bergen, i samarbeid med:

Hillcrest Lutheran Academy, Minnesota, Cuyahoga Valley Christian Academy og Mansfield Christian School, Ohio, USA (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Drottningsborg videregående skole, Grimstad, i samarbeid med Lincoln Lutheran High School, Nebraska, USA (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Elvebakken videregående skole, Oslo, i samarbeid med York College, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Fyrstikkalleen videregående skole, Oslo, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England (utdanningsprogram for medier og kommunikasjon, videregående trinn 2)

Heltberg Private Gymnas, Oslo, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England eller York College, York, til sammen én klasse (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Hetland videregående skole, Stavanger, i samarbeid med Oxford College of Further Education, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Knarvik videregående skule/Internasjonal videregående skule i samarbeid med disse sju videregående skolene i og omkring Cardiff, South Glamorgan, Wales (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2):

- Barry Comprehensive School
- Bryn Hafren Comprehensive School
- Cardiff High School
- Coleg Glan Hafren
- Fitzalan High School
- St. Teilo's Church in Wales High School
- Whitchurch High School.

Kvadraturen videregående skole, Kristiansand, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England (utdanningsprogram for elektrofag, videregående trinn 2)

Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommuner i samarbeid med Norfolk County, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Nordstrand videregående skole i samarbeid med Paul Natorp Oberschule, Rheingau-Oberschule, Heinrich-Schliemann-Oberschule og Käthe-Kollwitz Oberschule i Berlin, Tyskland (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Oslo Handelsgymnasium i samarbeid med Beechen Cliff School, Bath, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, ett semester, videregående trinn 2)

Skedsmo videregående skole, Skedsmo, i samarbeid med Norsk-russisk videregående skole i Moskva, Russland (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 3)

Sogn videregående skole, Oslo, i samarbeid med The Bournemouth and Poole College of Further Education, Bournemouth, England (utdanningsprogram for elektrofag, videregående trinn 2)

Stovner videregående skole, Oslo, i samarbeid med Hammersmith and West London College, London, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Troms fylkeskommune i samarbeid med Norsk-russisk videregående skole i Murmansk, Russland (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 3)

Tromsdalen videregående skole i samarbeid med Cambridge Regional College, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Ulsrud videregående skole, Oslo, i samarbeid med Cambridge Regional College, England (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

Øystese videregående skole, i samarbeid med St. Paul's Lutheran High School, USA (utdanningsprogram for studiespesialisering, videregående trinn 2)

D

Lycée Charles de Gaulle i Muret i Frankrike (mekaniske fag)

Lycée d'Hôtellerie et de Tourisme de Saint-Quentin-en Yvelines (hotell- og næringsmiddelfag)

Lycée d'Hôtellerie et de Tourisme i Illkirch, Frankrike (hotell- og restaurantfag)

Lycée Hôtelier i La Rochelle i Frankrike (hotell- og restaurantfag)

Lycée Hôtelier Raymond Mondon i Metz i Frankrike (hotell- og næringsmiddelfag)

Lycée Professionnel Expérimental de Guérande (akvakultur)

E

En elevgruppe fra Sogn videregående skole, Oslo, til studieopphold i åtte uker ved Lycée Professionnel Paul Valéry, Menton, Frankrike (utdanningsprogram for restaurant- og matfag, restaurantfag, videregående trinn 2)

En elevgruppe fra Sogn videregående skole, Oslo, til studieopphold i to måneder i Bielefeld, Tyskland (utdanningsprogram for teknikk og industriell produksjon, kjøretøy, videregående trinn 2)

En elevgruppe fra Romsdal videregående skole, Molde, til studieopphold i seks uker i Bielefeld, Tyskland (utdanningsprogram for teknikk og industriell produksjon, kjøretøy, videregående trinn 2)

To elevgrupper à 15 elever fra Setesdal videregående skule, avdeling Valle, til studieopphold i ett semester ved Staatliche Zeichenakademie, Hanau, Tyskland, og Zadkine Schoonhoven, Nederland (videregående trinn 3, utdanningsprogram for design og håndverk, design og gullsmedhåndverk)

En elevgruppe fra Askøy videregående skole, til studieopphold i syv måneder i die Staatliche Berufsbildende Andreas Gordon-Schule i Erfurt, Tyskland (utdanningsprogram for elektro, videregående trinn 2)

En elevgruppe fra Voss jordbruksskule, til studieopphold i syv måneder ved Pettko-Szandtner Tibor Lovaskollegium, Babolna, Ungarn (utdanningsprogram for heste- og hovslagerfaget, videregående trinn 2)

Femte del. Spesielle ordninger

Kapittel 42. Foreldrestipend

§ 42-1. Vilkår for foreldrestipend

Søker som får barn i utdanningsperioden, får i en periode hele støtten som foreldrestipend når følgende vilkår er oppfylt:

- a) søkeren må ha hatt rett til støtte i de siste seks månedene før fødselen eller adopsjonen (opptjeningsperiode). Det kan gjøres unntak ved prematur fødsel
- b) søkeren må bo sammen med barnet, og
- c) søkerens ektefelle eller samboer kan ikke samtidig motta foreldrepenger fra folketrygden. Det blir gjort unntak dersom ektefellen eller samboeren benytter ordningen med gradert uttak av foreldrepenger.

Når en søker tar permisjon fra studiet på grunn av fødsel, gis det foreldrestipend i permisjonstiden.

Foreldrene kan ikke få foreldrestipend samtidig.

§ 42-2. *Hvor lang tid det gis foreldrestipend*

Foreldrestipendet gis i opp til 44 uker. Tre uker før fødselen og seks uker etter fødselen er forbeholdt mor til barnet. Ved adopsjon gis stipend til mor eller far i 41 uker etter adopsjonen.

Ved flerbarnsfødsel blir det samlede uketallet på 44 økt med fem uker for hvert barn mer enn ett. Ved flerbarnsadopsjon blir uketallet på 41 økt med fem uker for hvert barn mer enn ett.

Foreldrestipendet gis også i perioden 15. juni til 14. august (sommerferien).

§ 42-3. *Beregning av foreldrestipendet*

Stipendet regnes ut fra den maksimale summen som søkeren har krav på, jf. første, annen, tredje og fjerde del. Det er studiebelastningen i opptjeningsperioden som legges til grunn. Se § 42-1.

§ 42-4. *Søknadsfrist*

Søknad om foreldrestipend og dokumentasjon på fødsel eller adopsjon må være innkommet senest tolv måneder etter fødselen eller omsorgsovertakelsen.

Kapittel 43. Sykestipend

§ 43-1. *Vilkår for sykestipend*

Søker som blir syk og av den grunn er helt studieufør i en del av søknadsperioden, kan få lånet for denne tiden omgjort til sykestipend, men ikke for mer enn fire måneder og to uker per undervisningsår. Sykdomsperioden må dokumenteres. Omgjøring gis for halve måneder.

Lån for de første fjorten dagene av en sykdomsperiode (karenstid) blir ikke gjort om til sykestipend.

§ 43-2. *Sykestipend ved sykdom hos egne barn*

Søker som er helt forhindret fra å følge undervisningen i en del av søknadsperioden på grunn av dokumentert sykdom hos egne barn under 12 år, får også sykestipend. Som barn under 12 år regnes også barn som fyller 12 år i løpet av 2010.

§ 43-3. *Begrensning i rett til sykestipend*

Lån omgjøres til stipend bare for sykdomsperioder som oppstår etter at søknad om lån er kommet inn til Lånekassen.

Retten til omgjøring gjelder ikke for søker som er syk når undervisningen tar til. Det gjøres unntak når søkeren er i en flerårig utdanning.

§ 43-4. *Begrensninger ved samtidige ytelser fra folketrygden*

Søker som har rett til sykepenger, attføringspenger eller rehabiliteringspenger fra folketrygden for sykdomsperioden, får ikke omgjort lån til stipend for den tiden vedkommende har slike ytelser.

§ 43-5. *Søknadsfrist*

Søknad om sykestipend må være kommet til Lånekassen senest seks måneder etter at undervisningsåret eller kurset er avsluttet.

Kapittel 44. Flyktningstipend

§ 44-1. *Vilkår for flyktningstipend*

Flyktningstipendet gis i inntil tre år til utenlandsk statsborger som har fått asyl i Norge, og som tar vanlig videregående opplæring her i landet, eller som tar grunnskoleopplæring som vedkommende har rett til etter opplæringslova § 4A-1.

§ 44-2. *Tidsbegrenset rett til flyktningstipend*

Dersom utdanningen påbegynnes innen tre år etter at søkeren kom til Norge, gis det stipend i inntil tre år. Dersom utdanningen påbegynnes innen fire år etter at søkeren kom til Norge, gis det stipend i inntil to år. Dersom utdanningen påbegynnes innen fem år etter at søkeren kom til Norge, gis stipend i inntil ett år. Tiden regnes fra den datoen asyl ble innvilget.

Perioden mellom dato for asyl og oppstart av utdanningen utvides med to år dersom søkeren

- a) har barn, eller får barn i løpet av den tiden flyktningstipend normalt kunne gis. Utdanningen må ta til før barnet er fylt ti år.
- b) har rett til grunnskoleopplæring etter opplæringslova § 4A-1 før vanlig videregående opplæring.

Innenfor disse grensene gis flyktningstipendet så lenge søkeren har rett til støtte etter første del, men maksimalt i inntil tre år.

§ 44-3. Avbrutt utdanning

Dersom utdanningen blir avbrutt, kan støtten bli krevd tilbake, se kapittel 9. Flyktningstipend blir ikke gjort om til lån etter kapittel 12 og 13, men kan gå til fradrag ved senere søknad om støtte.

§ 44-4. Beregning av støttebeløp ved videregående opplæring etter annen del

For søker som tar videregående opplæring som vedkommende har rett til etter opplæringslova § 3-1, regnes støttebeløpet ut etter reglene i annen del.

Hele støttebeløpet gis som stipend, med unntak av lån til dekning av skolepenger.

§ 44-5. Beregning av støttebeløp ved grunnskoleopplæring eller videregående opplæring etter tredje del

For søker som tar opplæring som vedkommende har rett til etter opplæringslova § 4A-1 eller § 4A-3, regnes støttebeløpet ut etter reglene i tredje del.

For søker som tar vanlig videregående opplæring uten rett etter opplæringslova § 3-1, regnes støttebeløpet ut etter reglene i tredje del.

Hele støttebeløpet gis som stipend, med unntak av lån til dekning av skolepenger.

Kapittel 45. Delvis dekning av skolepenger til elever i videregående opplæring ved utenlandske eller internasjonale skoler**§ 45-1. Stipend til delvis dekning av skolepenger til videregående opplæring ved utenlandske eller internasjonale skoler**

Til videregående opplæring ved utenlandske eller internasjonale skoler i Norge eller i utlandet gis det stipend til delvis dekning av skolepenger. Stipendet blir gitt med 85 prosent av faktiske skolepenger når skolepengene ikke er dekket av andre. Maksimalt stipend for 2010-2011 er kr 79 190 per undervisningsår.

Det gis stipend bare til skolepenger som søkeren faktisk betaler.

§ 45-2. Begrensning ved statstilskudd

Søkere i utdanningstilbud der skolen får statstilskudd fra Norge, kan ikke få stipend til å dekke skolepenger. Stipend kan likevel gis når statstilskuddet har et formål eller omfang som har liten eller ingen betydning for størrelsen på skolepengene.

Sjette del. Støtte og ettergivelse for statsborgere fra utviklingsland, landene på Vest-Balkan, land i Øst-Europa og Sentral-Asia (kvoteordningen)**Kapittel 46. Hvem som er omfattet av kvoteordningen i sjette del****§ 46-1. Hvem som er omfattet av kvoteordningen i sjette del**

Sjette del gjelder for statsborgere over 18 år fra utviklingsland, landene på Vest-Balkan, land i Øst-Europa og Sentral-Asia som er tatt opp ved høyskole eller universitet i Norge, etter de vilkårene som Kunnskapsdepartementet har fastsatt for kvoteordningen.

Kapittel 47. Krav til søkeren**§ 47-1. Grunnleggende vilkår**

Det er et vilkår at søkeren har fått studieplass i høyere utdanning etter de vilkårene som er nevnt i § 46-1, har oppholdstillatelse som utdannings søker, og skal bruke utdanningen i hjemlandet når studiet er fullført.

§ 47-2. Vilkår om opphold i hjemlandet før søknad om opptak

Det er et vilkår at søkeren har søkt om opptak til utdanning under kvoteordningen fra hjemlandet og dokumenterer opphold i hjemlandet i minst ett år før opptak i utdanningen.

§ 47-3. Unntak fra § 47-2

Unntak fra kravet om å søke fra hjemlandet kan bli gjort for søker som tidligere har fått støtte fra Lånekassen, eller som har finansiert høyere utdanning i Norge gjennom Norad og Norges forskningsråd o.l. Det er da en forutsetning at samlet studietid ikke overstiger fem år.

Kapittel 48. Hva slags utdanning det gis støtte til**§ 48-1. Hva slags utdanning det gis støtte til**

Utdanningen må være godkjent for støtte etter forskriftens første del. Det gis støtte til ph.d.-utdanning til studenter som får støtte under kvoteordningen.

§ 48-2. Innføringskurs i norsk eller samisk

Søker som er tatt opp til et utdanningsprogram med norsk eller samisk som undervisningsspråk, får støtte i inntil ett år til innføringskurs i norsk eller samisk før utdanningen.

Kapittel 49. Hvor lang tid det gis støtte

§ 49-1. Hovedregel

Det gis støtte i normert tid for utdanningen, innenfor en ramme på fire år. Et eventuelt innføringskurs i norsk eller samisk kommer i tillegg til de fire årene.

§ 49-2. Kombinasjon masterutdanning og ph.d.-utdanning

Dersom søkeren planlegger ph.d.-utdanning, gis det bare støtte i ett år på mastergradsnivå.

§ 49-3. Utvidet støtteperiode ved feltarbeid i hjemlandet

Dersom feltarbeid i hjemlandet inngår i utdanningen, utvides støtteperioden tilsvarende lengden på feltarbeidet, slik at det gis støtte i inntil fem år. Støtte til feltarbeid gis etter de samme reglene som gjelder for norske søkere, se § 5-1.

§ 49-4. Forsinkelse i utdanningen

Ved forsinkelse i utdanningen kan det gis støtte i inntil ett år mer enn normert tid, se § 9-2. Ved forsinkelse i siste semester i utdanningen kan det gis støtte i inntil to måneder om sommeren for å fullføre utdanningen.

Det er en forutsetning at søkeren fortsatt har studieplass under kvoteordningen. Det gis ikke støtte til repetisjon av innføringskurs.

Kapittel 50. Utrekning av støttebeløpet

§ 50-1. Utrekning av støttebeløpet

Ved utregning av støttebeløpet gjelder reglene i tredje del og kapittel 42 og 43. Regler for utregning og utbetaling av støtten for det første semesteret er gitt i § 50-2. Regler for støtte til reiser er gitt i § 50-3 til § 50-5.

Det gis støtte i 12 måneder per undervisningsår for ph.d.-studenter.

§ 50-2. Utrekning og utbetaling av støtte i det første semesteret

Støtte for de to første månedene av semesteret gis som stipend tilsvarende basisstøtte for to måneder, jf. § 25-1. Støtten utbetales ved lærestedet ved oppstart i studiet.

Støtte for de resterende månedene regnes ut etter reglene i tredje del og utbetales etter reglene i kapittel 11.

§ 50-3. Forsørgerstipend

Søker får forsørgerstipend for barn født i 1994 eller senere som har oppholdstillatelse og som bor sammen med søkeren i Norge.

§ 50-4. Tilskudd til innreise og hjemreise

Det gis tilskudd til innreise ved starten av utdanningen og til hjemreise når utdanningen er avsluttet.

§ 50-5. Tilskudd til årlig hjemreise

Det gis tilskudd til en årlig hjemreise etter satsene i Lånekassen, når studiet har vart i ett år eller mer og søkeren ikke har hatt feltarbeid i semesteret før, eller skal ha feltarbeid i semesteret etter. Når studenten starter utdanningen i vårsemesteret, kan det gis reisetilskudd når studiet har vart i ett semester eller mer.

Det er en forutsetning for støtte til slik reise at søkeren faktisk gjennomfører reisen.

§ 50-6. Beregning av tilskudd til reiser

Tilskuddet til reiser i Norge etter § 50-4 og § 50-5 gis etter regelverket i § 30-1. Aldersgrense, maksimalsats og egenandel i § 30-1 gjelder likevel ikke for kvotestudenter.

Tilskuddet til reiser i utlandet gis med 70 prosent som stipend og 30 prosent som lån.

Kapittel 51. Ettergivelse av utdanningslån

§ 51-1. Ettergivelse av utdanningslån ved varig bosetting i hjemlandet

Låntakere får ettergitt utdanningslån som er gitt etter sjettede del når de reiser tilbake til hjemlandet for å bosette seg varig der.

§ 51-2. Bosetting i Norge eller annet land

Låntaker som bor i Norge eller i et annet land enn hjemlandet etter avsluttet utdanning, får ikke lånet ettergitt. For disse gjelder reglene i forskrift om forrentning og tilbakebetaling av utdanningslån og tap av rettigheter.

§ 51-3. Unntak ved humanitære grunner

Dersom det foreligger humanitære grunner til at låntakeren ikke kan bosette seg i hjemlandet etter avsluttet utdanning, som krig, alvorlig uro eller forfølgelse, kan lånet bli ettergitt dersom låntakeren bosetter seg i et annet land som er omfattet av kvoteordningen.

§ 51-4. Tilbakevending til Norge

Dersom låntakeren senere vender tilbake til Norge, vil vedtaket om ettergivelse bli opphevet. Er vedtaket eldre enn ti år, blir vedtaket likevel ikke endret.

15. feb. Nr. 179 2010**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 15. februar 2010 med hjemmel i forskrift 15. desember 2009 nr. 1544 om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 § 9. Kunngjort 18. februar 2010 kl. 16.20.

I

I forskrift 15. desember 2009 nr. 1544 om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2010 gjøres følgende endring:

§ 2 første ledd skal lyde:

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy fiske inntil 5 607 tonn torsk i Nordsjøen. Av dette kvantum avsettes 85 tonn til forsknings- og undervisningsformål.

II

Endringen trer i kraft straks.

15. feb. Nr. 180 2010**Forskrift om regulering av fisket etter brosme, lange og blålange i Islands økonomiske sone i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 15. februar 2010 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 16 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 18. februar 2010 kl. 16.20.

§ 1. Forbud

Det er forbudt for norske fartøy å drive fiske i Islands økonomiske sone i 2010.

§ 2. Totalkvote

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan norske fartøy fiske inntil 500 tonn brosme, lange og blålange med line i Islands økonomiske sone sør for 64° N utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene.

Kun fartøy med adgang til å delta i fisket i henhold til forskrift 27. november 2009 nr. 1445 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2010 (deltakerforskriften) i gruppen for konvensjonelle havfiskefartøy kan delta i fisket i henhold til første ledd.

§ 3. Bifangst

Ved fiske etter brosme, lange og blålange er det adgang til å ha bifangst av andre arter. Det totale kvantum av andre arter kan ikke overstige 25 % regnet av kvoten nevnt i § 2.

Som bifangst er det tillatt å ha inntil:

1. 5 % bifangst av kveite
2. 10 % bifangst av blåkveite
3. 10 % bifangst av snabeluer.

Bifangsten i andre ledd skal regnes i vekt av de enkelte fangster og av landet fangst.

§ 4. Beregning av fangstkvanta

Alle fangstkvanta skal beregnes i rund vekt.

§ 5. Antall deltakere og påmelding

Maks 2 fartøy har adgang til å delta i fisket etter bunnfisk i Islands økonomiske sone i 2010.

Fartøy som ønsker å delta i fisket må sende skriftlig melding til Fiskeridirektoratet per e-post paamelding@fiskeridir.no innen 22. februar 2010. Dersom det er påmeldt flere fartøy enn nevnt i første ledd, vil deltakelsen bli begrenset ved loddtrekning.

§ 6. Fartøykvote

Den norske totalkvoten fordeles likt mellom de deltakende fartøyene.

§ 7. Utseilingsfrist

Siste frist for utseiling er 7. august. Fartøy som ikke overholder fristen, mister adgangen til å delta i fisket.

§ 8. Forbud mot fiske i internasjonalt farvann

Norske fartøy som fisker i Islands økonomiske sone kan ikke fiske i internasjonalt farvann på samme tur.

§ 9. Refordeling

For å sikre at totalkvoten blir tatt kan fartøykvotene oppheves.

§ 10. Stopp i fisket

Fisket vil bli stoppet når totalkvoten er beregnet oppfisket.

§ 11. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevende marine ressursar § 60, § 61 og § 64 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 12. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2010.

17. feb. Nr. 181 2010**Forskrift om adgang til å delta i fangst av sel i Vesterisen og Østisen i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 17. februar 2010 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 18. februar 2010 kl. 16.20.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder fangst av sel i Vesterisen og Østisen.

Med Vesterisen forstås drivisområdene i fiskerisonen ved Jan Mayen og i havområdene ved Jan Mayen utenfor Grønlands økonomiske sone og sørvest av Svalbard, og i tilgrensende områder i Grønlands økonomiske sone og Islands økonomiske sone.

Med Østisen forstås områdene øst for 20° Ø i Russlands økonomiske sone.

§ 2. Fangstforbud

Det er forbudt for norske fartøy å drive selfangst.

§ 3. Vilkår for å delta

Uten hensyn til forbudet i § 2 kan norske fartøy få tillatelse til å drive selfangst dersom de fyller følgende vilkår:

- Fartøyet er registrert i merkeregisteret.
- Fartøyet er egnet og utrustet for å drive selfangst. Fartøyet må ha kapasitet, herunder frysekapasitet og kapasitet for ombordbehandling, som er egnet til å sikre at råvaren blir utnyttet på en økonomisk hensiktsmessig og tilfredsstillende måte.
- Fartøyet skipper har deltatt på Fiskeridirektoratets kurs for selfangere i 2010. Dette gjelder også medlemmer av fartøyetets mannskap som ikke deltok på Fiskeridirektoratets kurs for selfangere i 2009.
- Det er sendt skriftlig søknad om deltakelse til Fiskeridirektoratet innen en nærmere fastsatt frist.

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i bokstav c.

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller bestemme at hele eller deler av mannskapet skal delta på kurs for selfangere, uavhengig av deltakelse i 2009.

Søknad om tillatelse til å delta i fangst av sel kan avslås uten hensyn til om ovennevnte vilkår er oppfylt, dersom fartøyeieren eller andre som har drevet fartøyet, grovt eller gjentatte ganger har overtrådt bestemmelser gitt i eller i medhold av deltakerloven eller annen fiskerilovgivning.

Fangsting i Grønlands økonomiske sone og i Islands økonomiske sone kan bare skje i den utstrekning vedkommende myndighet tillater at norske fartøy fangster sel der.

§ 4. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes i henhold til lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 5. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder inntil 31. desember 2010.

18. feb. Nr. 182 2010**Forskrift om endring i forskrift om forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 18. februar 2010 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7–24 første ledd, § 7–25 første og annet ledd og § 16–1, jf. delegeringsvedtak 6. april 2001 nr. 321. Kunngjort 18. februar 2010 kl. 16.20.

I

I forskrift 30. april 2004 nr. 715 om forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten gjøres følgende endring:

§ 3 første ledd bokstav d) skal lyde:

- Nr. 66i (forordning (EF) nr. 820/2008 om fastsettelse av tiltak for gjennomføringen av de felles grunnleggende standardene for luftfartssikkerhet endret ved forordning (EF) nr. 483/2009.

I henhold til forordning (EF) nr. 820/2008 vedleggets nr. 4.1.1.1 bokstav f punkt 6 omfattes alle internasjonale lufthavner i USA og følgende lufthavner i Canada av unntaket i bestemmelsen; Calgary International (YYC), Edmonton International (YEG), Halifax International (YHZ), Montreal International

(YUL), Ottawa-Macdonald-Cartier International (YOW), Toronto-Lester B. Pearson International (YYZ), Vancouver International (YVR), Winnipeg International (YWG), Moncton (YQM), Quebec (YQB), St. John's (YYT), Whitehorse (YXY).

II

Endringen trer i kraft straks.

19. feb. Nr. 183 2010

Ikraftsetting av lov 19. desember 2008 nr. 117 om endringer i pengespill- og lotterilovgivningen (betalingsformidling m.m.)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 19. februar 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2008 nr. 117 om endringer i pengespill- og lotterilovgivningen (betalingsformidling m.m.) del IV. Fremmet av Kulturdepartementet. Kunngjort 22. februar 2010 kl. 14.30.

Ikraftsetting av gjenstående deler av lov 19. desember 2008 nr. 117 om endringer i pengespill- og lotterilovgivningen (betalingsformidling m.m.). Endringen i lov 1. juli 1927 nr. 3 om veddemål ved totalisator § 3, endringen i lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. § 2 og endringen i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. § 11 skal gjelde fra 1. juni 2010.

19. feb. Nr. 184 2010

Forskrift om forbud mot betalingsformidling for pengespill som ikke har norsk tillatelse

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 19. februar 2010 med hjemmel i lov 1. juli 1927 nr. 3 om veddemål ved totalisator § 3 første ledd, lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. (pengespilloven) § 2 fjerde ledd og lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. (lotteriloven) § 11. Fremmet av Kulturdepartementet. Kunngjort 22. februar 2010 kl. 14.30.

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å sikre et regulert og kontrollert tilbud av pengespill gjennom å begrense tilgangen til pengespill som ikke har norsk tillatelse.

§ 2. Definisjon

Med pengespill i denne forskrift menes virksomhet som omfattes av totalisatorloven, pengespilloven og lotteriloven.

§ 3. Anvendelsesområde

Forskriften gjelder for banker, finansieringsforetak, betalingsforetak, e-pengeforetak, filialer i Norge av utenlandske kredittinstitusjoner og betalingsforetak, samt andre som yter betalingstjenester i Norge.

§ 4. Forbud mot betalingsformidling

Det er forbudt for virksomheter som nevnt i § 3 å formidle betaling av innsats og gevinst i pengespill som ikke har tillatelse i Norge.

Forbudet mot betaling av innsats gjelder ved betalingsordre der betalingskort er benyttet og autorisasjonsforespørselen identifiseres etter et brukerstedskodesystem.

Lotteritilsynet kan ved forskrift eller enkeltvedtak gi pålegg til virksomheter som nevnt i § 3, om å avvise elektroniske betalingstransaksjoner til og fra entydig bestemte kontonumre.

§ 5. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. juni 2010.

2. feb. Nr. 185 2010

Forskrift om endring i forskrift om forskningsavgift på landbruksprodukter

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 2. februar 2010 med hjemmel i lov 26. juni 1970 nr. 74 om forskningsavgift på landbruksprodukter § 2 og § 5. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 6. april 2001 nr. 410 om forskningsavgift på landbruksprodukter gjøres følgende endringer:

§ 6 andre ledd skal lyde:

I tillegg kan styret for fondet frita landbruksprodukter fra avgiftsplikten dersom de innføres tollfritt i henhold til lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) § 5–1 til § 5–9, § 6–2 første ledd bokstav e og § 9–5. Fritak fra avgiftsplikten kan også gis ved særlige forhold.

§ 10 første ledd skal lyde:

Tollvesenet kan foreta etterberegning eller tilbakebetaling av avgift etter samme bestemmelser som gjelder for toll i henhold til lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) § 12–10 til § 12–12.

II

Endringene trer i kraft straks.

16. feb. Nr. 186 2010

Forskrift om endring i forskrift om aromaer mv til næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 16. februar 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54v (vedtak 1999/217/EF sist endret ved vedtak 2009/163/EF). Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 21. desember 1993 nr. 1379 om aromaer mv til næringsmidler gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets EØS-henvisning tilføyes vedtak 2009/163/EF som siste endringsvedtak til vedtak 1999/217/EF.

§ 3 andre ledd skal lyde:

Kun aromastoffer som står oppført i vedtak 1999/217/EF endret ved vedtak 2000/489/EF, vedtak 2002/113/EF, vedtak 2004/357/EF, vedtak 2005/389/EF, vedtak 2006/252/EF, vedtak 2008/478/EF og vedtak 2009/163/EF, og som oppfyller de kravene som er fastsatt i denne forskriften, kan brukes eller omsettes for bruk i næringsmidler.

II

Endringene trer i kraft straks.

17. feb. Nr. 187 2010

Forskrift om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 17. februar 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 10 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzzt (forordning (EF) nr. 1924/2006 endret ved forordning (EF) nr. 109/2008). Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1924/2006

EØS-avtalen vedlegg II kapitel XII nr. 54zzzt (forordning (EF) nr. 1924/2006 som endret ved forordning (EF) nr. 109/2008) om ernærings- og helsepåstander om næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Ansvarlig myndighet

Mattilsynet fører tilsyn og fatter nødvendige vedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne forskriften.

§ 3. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 4. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller vedtak gitt i medhold av den er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 5. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. mars 2010.

Forordninger

Nedenfor følger til informasjon oversettelse av EØS-avtalen vedlegg II, kapitel XII nr. 54zzzt (forordning (EF) nr. 1924/2006 og forordning (EF) nr. 109/2008). Teksten til forordning (EF) nr. 109/2008 vil erstattes av offisiell norsk oversettelse når denne foreligger.

Forordning (EF) nr. 1924/2006

Trykk her for å lese oversettelse av forordningen:

Forordning (EF) nr. 109/2008

Trykk her for å lese uoffisiell oversettelse av forordningen:

18. feb. Nr. 188 2010

Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) – endringer i departementsstrukturen og retting av inkurie i § 10–8 fjerde ledd (underholdskravet)

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og politidepartementet 18. februar 2010 med hjemmel i lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 23, § 26, § 35, § 58, § 77, § 78 og § 126, jf. delegeringsvedtak 9. oktober 2009 nr. 1260 og omorganiseringsvedtak 18. desember 2009 nr. 1582. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 15. oktober 2009 nr. 1286 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 6–4 tredje ledd skal lyde:

Arbeidsdepartementet kan gi nærmere retningslinjer for hvilke næringer og geografiske områder det kan gis tillatelse til etter denne bestemmelsen, herunder at bestemmelsen skal gjelde andre grupper enn den som nevnes i annet ledd.

§ 6–12 annet ledd skal lyde:

Arbeidsdepartementet fastsetter i samråd med Nærings- og handelsdepartementet og Finansdepartementet en årlig kvote for faglærte og spesialister som nevnt i § 6–1 og § 6–2. Arbeids- og velferdsdirektoratet fastsetter kvoten for sesongarbeid innenfor jordbruks- og skogbruksnæringen som nevnt i § 6–3.

§ 6–19 første ledd skal lyde:

Studenter som har tilsagn om opptak ved en godkjent utdanningsinstitusjon, kan få oppholdstillatelse. Utlendingsdirektoratet kan i samråd med Kunnskapsdepartementet, gi nærmere retningslinjer om hvilke utdanningsinstitusjoner og studier som kan godkjennes. Det er et vilkår at utdanningen er formålet med oppholdet og at det dreier seg om heltidsutdanning. Søkeren skal legge fram plan for utdanningen. Utlendingsdirektoratet kan gi særskilte retningslinjer for søkere fra regioner fastsatt av Arbeidsdepartementet i samråd med Justisdepartementet og Utenriksdepartementet.

§ 6–21 første ledd skal lyde:

Praktikanter som ikke har fullført fagutdanning på videregående skoles nivå eller som ikke har fagbrev, jf. § 6–1 første ledd, kan få oppholdstillatelse i til sammen to år. Utlendingsdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer, herunder om krav til lønns- og arbeidsvilkår. Utlendingsdirektoratet kan gi særskilte retningslinjer for søkere fra regioner fastsatt av Arbeidsdepartementet i samråd med Justisdepartementet og Utenriksdepartementet.

§ 7–6 første ledd skal lyde:

Justisdepartementet gir i samråd med Utenriksdepartementet nærmere retningslinjer for overføring av flyktninger mv., jf. lovens § 35 første ledd.

§ 10–8 fjerde ledd skal lyde:

Det gjøres unntak fra kravet til framtidig inntekt i første ledd i følgende tilfeller:

- Søkeren er ektefelle, samboer eller barn, jf. lovens § 40, § 41 eller § 42 første eller annet ledd, av referanseperson som har oppholdstillatelse etter lovens § 28 (flyktning) eller § 34 (kollektiv beskyttelse). Dersom søkeren er referansepersonens ektefelle, er det et vilkår at ekteskapet ble inngått før referansepersonen reiste inn i Norge.
- Søkeren er barn, jf. lovens § 42 første eller annet ledd, av referanseperson som har oppholdstillatelse etter forskriftens § 8–3 (offer for menneskehandel), § 8–4 (vitne i sak om menneskehandel) eller har fått opphold i medhold av utlendingsloven § 38 annet ledd bokstav d.
- Søker som nevnt i bokstav a eller b når referansepersonen har fått permanent oppholdstillatelse etter å ha hatt slikt forutgående oppholdsgrunnlag som nevnt i henholdsvis bokstav a eller b. Dersom søkeren er referansepersonens ektefelle, er det et vilkår at ekteskapet ble inngått før referansepersonen reiste inn i Norge.
- Referansepersonen er barn under 18 år.
- Søkeren er barn under 15 år uten omsorgspersoner i hjemlandet. Lovens § 50 og forskriftens § 9–8 gjelder tilsvarende.

§ 16–3 annet ledd skal lyde:

Justisdepartementet fastsetter antall nemndmedlemmer som skal oppnevnes. De oppnevnes for fire år. Antallet fordeles likt mellom dem som er oppnevnt etter forslag fra Justisdepartementet, Utenriksdepartementet og Norges

Juristforbund til sammen og de humanitære organisasjonene. Nemndmedlemmene kan gjenoppnevnes én gang. Hvert kjønn skal være representert med minst 40 prosent av medlemmene, jf. likestillingsloven § 21 første ledd.

§ 16–4 femte ledd skal lyde:

Ved avgjørelse av saker i stornemnd deltar tre nemndledere og fire nemndmedlemmer. To av medlemmene trekkes ut blant dem som er oppnevnt etter forslag fra Justisdepartementet, Utenriksdepartementet og Norges Juristforbund. De andre to trekkes ut blant dem som er oppnevnt etter forslag fra humanitære organisasjoner. Bestemmelsen i § 16–8 annet til fjerde ledd gjelder tilsvarende. Vedtaket eller uttalelsen underskrives av den nemndlederen som leder stornemnda.

II

Endringene trer i kraft straks.

19. feb. Nr. 189 2010

Ikraftsetting av lov 19. desember 2008 nr. 106 om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (arbeidsavklaringspenger, arbeidsevnevurderinger og aktivitetsplaner)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 19. februar 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2008 nr. 106 om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (arbeidsavklaringspenger, arbeidsevnevurderinger og aktivitetsplaner) del XIX. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

Ikraftsetting av lov 19. desember 2008 nr. 106 om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (arbeidsavklaringspenger, arbeidsevnevurderinger og aktivitetsplaner). Loven trer i kraft 1. mars 2010.

19. feb. Nr. 190 2010

Delegering av myndighet til Finansdepartementet etter foretakspensjonsloven § 6–4 annet ledd

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 19. februar 2010 med hjemmel i lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon (foretakspensjonsloven) § 6–4 annet ledd, jf. lov 19. desember 2008 nr. 106 om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (arbeidsavklaringspenger, arbeidsevnevurderinger og aktivitetsplaner) del XIV. Fremmet av Arbeidsdepartementet. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

Kongens myndighet etter lovens kapittel XIV om endringer i foretakspensjonsloven § 6–4 annet ledd til å gi forskrift om fradrag i uførepensjon ved utbetaling av arbeidsavklaringspenger og beregning av slike fradrag delegeres til Finansdepartementet.

19. feb. Nr. 191 2010

Forskrift om endring i forskrift til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 19. februar 2010 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) § 20–1. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 15. desember 2009 nr. 1540 til merverdiavgiftsloven (merverdiavgiftsforskriften) gjøres følgende endring:

Nytt kapittel 20 med overskrift skal lyde:

Kapittel 20. Søksmål

§ 20–1. Søksmål mot staten

Departementets myndighet etter merverdiavgiftsloven § 20–1 første ledd tredje og fjerde punktum delegeres til Skattedirektoratet.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

19. feb. Nr. 192 2010**Forskrift om endring i forskrift til lov om straffegjennomføring**

Hjemmel: Fastsatt av Justis- og politidepartementet 19. februar 2010 med hjemmel i lov 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff mv. (straffegjennomføringsloven) § 5, jf. delegeringsvedtak 22. februar 2002 nr. 182. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 22. februar 2002 nr. 183 til lov om straffegjennomføring gjøres følgende endringer:

§ 7-2 andre ledd andre punktum skal lyde:

Overføring fra fengsel til straffegjennomføring med elektronisk kontroll kan ikke skje før en tredel av den ubetingede straffen er gjennomført.

§ 7-3 fjerde ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Dersom domfelte er dømt for volds- eller seksualforbrytelse mot en person som domfelte bodde eller fortsatt bor sammen med, skal straffegjennomføring med elektronisk kontroll ikke innvilges.

§ 7-4 fjerde ledd nytt første punktum skal lyde:

Domfelte forplikter seg til å være rusfri under hele straffegjennomføringen.

§ 7-4 fjerde ledd nåværende første punktum blir nytt andre punktum.

II

Endringene trer i kraft 1. mars 2010.

22. feb. Nr. 193 2010**Vedtak om oppheving av vedtak om delegering av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om merverdiavgift § 7 annet ledd annet punktum**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 7 annet ledd annet punktum. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

Finansdepartementets vedtak 28. januar 2003 nr. 76 om delegering av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om merverdiavgift § 7 annet ledd annet punktum oppheves.

II

Vedtaket trer i kraft straks.

22. feb. Nr. 194 2010**Vedtak om oppheving av vedtak om delegering av myndighet til skattedirektøren etter lov om merverdiavgift og lov om avgift på investeringer m.v.**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 27 tredje og fjerde ledd, § 29 fjerde ledd, § 35 siste ledd og § 45 første og annet punktum, jf. lov 19. juni 1969 nr. 67 om avgift på investeringer m.v. § 6. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

Finansdepartementets vedtak 9. juli 1969 nr. 4338 om delegering av myndighet til skattedirektøren etter lov om merverdiavgift og lov om avgift på investeringer m.v. oppheves.

II

Vedtaket trer i kraft straks.

22. feb. Nr. 195 2010**Vedtak om oppheving av vedtak om delegering av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om merverdiavgift § 29 sjetten ledd og § 75**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 29 sjetten ledd og § 75. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

Finansdepartementets vedtak 25. juni 2001 nr. 762 om delegering av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om merverdiavgift § 29 sjette ledd og § 75 oppheves.

II

Vedtaket trer i kraft straks.

22. feb. Nr. 196 2010**Vedtak om oppheving av vedtak om avgiftsfritak for medhjelpere ved tvangssalg**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 70. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

Finansdepartementets vedtak 21. september 2001 nr. 1104 om avgiftsfritak for medhjelpere ved tvangssalg oppheves.

II

Vedtaket trer i kraft straks.

22. feb. Nr. 197 2010**Vedtak om oppheving av forskrift om merverdiavgiftsloven § 70 – statlige virksomheter – endring av drift og/eller finansiering**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 70. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

Finansdepartementets forskrift 23. mars 2006 nr. 367 om merverdiavgiftsloven § 70 – statlige virksomheter – endring av drift og/eller finansiering oppheves.

II

Vedtaket trer i kraft straks.

22. feb. Nr. 198 2010**Vedtak om oppheving av forskrift om merverdiavgiftsloven § 70 – statlige virksomheter – endring av drift og/eller finansiering**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 70. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

Finansdepartementets forskrift 31. august 2006 nr. 1013 om merverdiavgiftsloven § 70 – statlige virksomheter – endring av drift og/eller finansiering oppheves.

II

Vedtaket trer i kraft straks.

22. feb. Nr. 199 2010**Vedtak om oppheving av vedtak om delegering av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om merverdiavgift § 75 og lov om avgift på investeringer m.v. § 7**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 75 og lov 19. juni 1969 nr. 67 om avgift på investeringer m.v. § 7. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

Finansdepartementets vedtak 18. desember 1992 nr. 4336 om delegering av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om merverdiavgift § 75 og lov om avgift på investeringer m.v. § 7 oppheves.

II

Vedtaket trer i kraft straks.

22. feb. Nr. 200 2010**Vedtak om oppheving av vedtak om delegering av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om merverdiavgift § 61 første ledd**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 61 første ledd. Kunnngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

Finansdepartementets vedtak 20. desember 2007 nr. 1604 om delegering av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om merverdiavgift § 61 første ledd oppheves.

II

Vedtaket trer i kraft straks.

22. feb. Nr. 201 2010**Forskrift om endring i forskrift til lov av 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon (foretakspensjonsloven) § 1–3 og § 6–4 annet ledd. Kunnngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 1. desember 2000 nr. 1212 til lov av 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon gjøres følgende endringer:

Nytt kapittel 5 skal lyde:

Kapittel 5. Utfyllende bestemmelser om fradrag i uførepensjon ved utbetaling av arbeidsavklaringspenger

§ 5–1. Definisjoner

I dette kapitlet betyr:

Uførepensjon: Uførepensjon etter foretakspensjonsloven kapittel 6.

Arbeidsavklaringspenger: Ytelse som nevnt i folketrygdloven § 11–13 og beregnet etter reglene i folketrygdloven § 11–15 – § 11–26.

Beregnete arbeidsavklaringspenger: 66 prosent av lønn opp til 6 G.

Beregnet ytelse: Summen av beregnede arbeidsavklaringspenger og uførepensjon.

Lønn: Lønn etter foretakspensjonsloven § 5–4.

§ 5–2. Fradrag i uførepensjon ved utbetaling av arbeidsavklaringspenger

Det skal gjøres fradrag i uførepensjon ved utbetaling av arbeidsavklaringspenger i de tilfeller der beregnet ytelse, jf. § 5–1, utgjør mer enn 70 pst. av lønn. Fradraget gjøres ved utbetaling og tilføres premiefondet, jf. foretakspensjonsloven § 10–2 første ledd bokstav d.

§ 5–3. Beregning av fradrag

Fradraget etter § 5–2 skal utgjøre differansen mellom beregnet ytelse og 70 prosent av lønn. Ved delvis uførhet skal det foretas en forholdsmessig reduksjon av den utbetaling som beregningene etter første punktum vil gi.

§ 5–4. Overgangsregler

Uførepensjon som begynner å løpe 1. mars 2010 eller senere, skal for perioden fram til 1. juli 2010 utbetales senest 1. juli 2010. Det skal ikke beregnes og betales forsinkelsesrente på slik utbetaling av uførepensjon som gjelder perioden fra 1. mars til 1. juli 2010.

Det skal ikke gjøres fradrag i uførepensjon ved utbetaling av arbeidsavklaringspenger som følge av vedtak om tidsbegrenset uførestønad fattet før 1. mars 2010.

§ 5–5. Ikrafttredelse

Reglene i dette kapitlet trer i kraft 1. mars 2010.

Nåværende kapittel 5 blir nytt kapittel 6.

Nåværende § 5–1 blir ny § 6–1.

II

Endringene trer i kraft 1. mars 2010.

22. feb. Nr. 202 2010

Forskrift om midlertidig fritak fra overproduksjonsavgift på kumelk i kvoteåret 1. mars 2010–28. februar 2011

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5a jf. delegeringsvedtak 7. mai 1999 nr. 435 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

§ 1. Foretak som produserer kumelk kan i kvoteåret 1. mars 2010–28. februar 2011 omsette et kvantum melk begrenset oppad til 103 % av landbrukseiendommens kumelkkvote uten at det svares overproduksjonsavgift.

For omsatt kvantum innenfor fritaksgrensen etter første ledd, kan det gis tilskudd i samsvar med forskrift 19. desember 2008 nr. 1490 om pristilskudd i landbrukssektoren.

§ 2. Forskriften trer i kraft 1. mars 2010, og gis virkning for produsert kumelk som er levert meieriselskap innen 28. februar 2011.

22. feb. Nr. 203 2010

Forskrift om endring i forskrift om kvoteordningen for melk

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5a og delegeringsvedtak 7. mai 1999 nr. 435 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 7. januar 2003 nr. 14 om kvoteordningen for melk gjøres følgende endringer:

§ 5 første ledd skal lyde:

Såfremt ikke annet følger av forskriften ellers, skal landbrukseiendommens kvote utgjøre kvote foregående kvoteår, tillagt leid og kjøpt kvote, multiplisert med forholdstallet 1,01 for kumelk og 1,00 for geitmelk. Beregningen etter første punktum kan likevel ikke føre til at kvoten overstiger 400 000 liter kumelkkvote eller 200 000 liter geitmelkkvote, med mindre eiendommens basiskvote 1983 eller senere tildelt basiskvote etter unntaksbestemmelsene i topriorordningen er over disse grensene. I slike tilfeller kan kjøpt og leid kvote tillegges i den grad denne basiskvoten ikke overstiges.

§ 22 nytt fjerde ledd skal lyde:

Kvote kjøpt etter denne paragrafen kan bare selges tilbake til staten, eller leies ut til økologisk melkeproduksjon.

II

Endringene trer i kraft straks.

22. feb. Nr. 204 2010

Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) § 4–6 første og annet ledd. Kunngjort 23. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny § 4–6 skal lyde:

§ 4–6. Særregler for forskuddstrekk og forskuddsskatt

§ 4–6–1. Særskilt forskuddstrekk i arbeidsavklaringspenger

(1) Det skal gjennomføres et særskilt forskuddstrekk pr. måned for enkelte skattytere som mottar

arbeidsavklaringspenger. Det særskilte trekket gjelder for perioden 1. mars til 31. desember 2010. Trekkfritakene i § 5-7-1 og § 5-7-2 gjelder ikke.

(2) Det skal gjennomføres et særskilt forskuddstrekk på kr 440 pr. måned for skattytere som fra 1. mars 2010 mottar arbeidsavklaringspenger i stedet for tidsbegrenset uførestønad med rett til helt særfradrag etter skatteloven § 6-81 annet ledd.

(3) Det skal gjennomføres et særskilt forskuddstrekk på kr 220 pr. måned for skattytere som fra 1. mars 2010 mottar arbeidsavklaringspenger i stedet for tidsbegrenset uførestønad med rett til et halvt særfradrag etter skatteloven § 6-81 tredje ledd.

II

Forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften) § 4-6 oppheves.

III

Endringene under I trer i kraft straks og gjelder for forskuddstrekk for inntektsåret 2010.

Endringene under II trer i kraft 31. desember 2010.

18. feb. Nr. 226 2010

Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for ikke-kommersiell transport av kjæledyr

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 18. februar 2010 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 11, § 12, § 13, § 15 og § 19 jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 1.1 nr. 10 (forordning (EF) nr. 454/2008). Kunngjort 26. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 1. juli 2004 nr. 1105 om dyrehelsemessige betingelser for ikke-kommersiell transport av kjæledyr gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen tilføyes følgende:
forordning (EF) nr. 454/2008.

I § 4 tilføyes forordning (EF) nr. 454/2008 kronologisk til listen over forordninger.

I vedlegg A tilføyes forordning (EF) nr. 454/2008 kronologisk til listen over forordninger.

I vedlegg A skal pdf-versjonen av forordning (EF) nr. 998/2003 lyde:

II

Endringene trer i kraft straks.

18. feb. Nr. 227 2010

Meddelelse om ikrafttredelse av forskrift 16. februar 2006 nr. 244 om edle metallvarers finhet og stempeling mv. som følge av ikrafttredelse av endringer i konvensjon om kontroll og merking av artikler av edle metaller

Hjemmel: Meddelelse fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet 18. februar 2010, jf. lov 6. juni 1891 nr. 2 om Guld-, Sølv- og Platinavarers Finhet og Stempeling m.v. og forskrift 16. februar 2006 nr. 244 om edle metallvarers finhet og stempeling m.v. § 16. Kunngjort 26. februar 2010 kl. 14.50.

Forskrift 16. februar 2006 nr. 244 om edle metallvarers finhet og stempeling mv. trer i kraft fra 27. februar 2010, jf. forskriften § 16. Fra samme dato oppheves forskrift 29. november 1985 nr. 1997 (med endring 21. august 1989) om hvordan finheten av varer av edelt metall skal bestemmes, om bruk av loddemetall, om stempeling m.v., om varer pålagt edelt metall.

Bakgrunnen for den sene ikrafttredelsen er at endringene av 9. januar 2001 i Konvensjonen om kontroll og merking av artikler av edle metaller av 15. november 1972 nr. 1 trer i kraft 27. februar 2010. Det følger av konvensjonen at endringer trer i kraft én måned etter at siste godkjennelsesdokument er deponert hos depositarstaten.

19. feb. Nr. 228 2010**Forskrift om endring i forskrift om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 19. februar 2010 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevende marine ressurser (havressurslova) § 34, § 35, § 36, § 37, § 39 og § 43. Kunngjort 26. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 21. desember 2009 nr. 1743 om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy gjøres følgende endringer:

§ 4 tredje ledd skal lyde:

Testmeldingen skal inneholde følgende opplysninger:

<i>Dataelement</i>	<i>Kode</i>	<i>Påkrevd/Valgfritt</i>	<i>Forklaring</i>
Meldingstype	TM	P	AUD, testmelding
Meldingsnummer	RN	P	Serienummer for meldingen inneværende år
Sekvensnummer	SQ	V	Serienummer for meldingen inneværende år mellom et fartøy og endelig mottaker
Radiokallesignal	RC	P	Fartøyets radiokallesignal
Fartøynavn	NA	V	Fartøyets navn
Registreringsmerke	XR	V	Fartøyets registreringsnummer
Skipper	MA	P	Skipperens navn
Meldingsdato	DA	P	Dato meldingen er sendt i UTC (Coordinated universal time) (ÅÅÅÅMMDD)
Meldingstid	TI	P	Tidspunkt når meldingen er sendt i UTC (TTMM)
Fritekst	MS	V	0–255 karakterer lang tekst. Denne teksten vurderes kun etter avtale med Fiskeridirektoratet.

§ 7 annet ledd skal lyde:

Norske fiske- og fangstfartøy på eller over 15 meter største lengde er omfattet av reglene i dette kapitlet fra og med 1. juli 2010.

§ 10 skal lyde:

Følgende norske fiske- og fangstfartøy er omfattet av reglene i dette kapittel:

- Fartøy på eller over 21 meter største lengde fra og med 1. oktober 2010.
- Fartøy på eller over 15 meter største lengde fra og med 1. januar 2011.
- Fartøy under 15 meter største lengde som driver fiske og fangst i farvann utenfor noen stats fiskerijurisdiksjon fra og med 1. januar 2011.

§ 11 første ledd skal lyde:

Fartøy som nevnt i § 10 skal sende melding om havneavgang senest 2 timer etter havneavgang, men før fisket starter.

§ 11 annet ledd skal lyde:

Melding om havneavgang skal inneholde følgende opplysninger:

<i>Dataelement</i>	<i>Kode</i>	<i>Påkrevd/Valgfritt</i>	<i>Forklaring</i>
Meldingstype	TM	P	DEP, melding om havneavgang
Meldingsnummer	RN	P	Serienummer for meldingen inneværende år
Sekvensnummer	SQ	V	Serienummer for meldingen inneværende år mellom et fartøy og endelig mottaker
Radiokallesignal	RC	P	Fartøyets radiokallesignal
Fartøynavn	NA	V	Fartøyets navn
Registreringsmerke	XR	V	Fartøyets registreringsnummer
Skipper	MA	P	Skipperens navn
Meldingsdato	DA	P	Dato meldingen er sendt i UTC (Coordinated universal time) (ÅÅÅÅMMDD)
Meldingstid	TI	P	Tidspunkt når meldingen er sendt i UTC (TTMM)
Avgangshavn	PO	P	Internasjonal kode for havnen som forlates ISO alfa 2 landkode + 3 bokstaver havnekode UN/LOCODE (The United Nations code for Trade and Transport Locations.)
Dato avgang havn	ZD	P	Dato for avgang havn (ÅÅÅÅMMDD)
Tid avgang havn	ZT	P	Tidspunkt for avgang havn i UTC (TTMM)

<i>Dataelement</i>	<i>Kode</i>	<i>Påkrevd/Valgfritt</i>	<i>Forklaring</i>
Kvantum om bord	OB	P	Fangst om bord fordelt på fiskesort (FAO fiskesortkode) i kilo rund vekt. Parvis angitt.
Dato	PD	P	Dato for fiskestart i UTC (ÅÅÅÅMMDD)
Tid	PT	P	Antatt tidspunkt for fiskestart i UTC (TTMM)
Posisjon bredde	LA	P	Antatt posisjon bredde for fiskestart N/SGGDD (WGS-84)
Posisjon lengde	LO	P	Antatt posisjon lengde for fiskestart E/WGGGDD (WGS-84)
Fiskeriaktivitet	AC	P	FIS = i fiske, STE = stimer (NEAFC-koder)
Målart	DS	P	Planlagt målart (FAO fiskeslagskode), angi kun en
Kanselleringskode	RE	V	Feilkode som viser at det er en kansellering, se vedlegg 2.

§ 12 første ledd skal lyde:

Fartøy som nevnt i § 10 skal, etter at melding om havneavgang er sendt, minst én gang daglig og senest klokken 23.59 UTC (Coordinated Universal Time) sende melding om fangst tatt i tidsrommet 00.00–23.59. Dersom ytterligere fiskeoperasjoner blir avsluttet etter at melding om fangst er sendt, men før klokken 23.59, skal det sendes ny melding om disse fiskeoperasjonene. Melding om fangst skal inneholde opplysninger angitt i blokk A og B.

§ 12 tredje ledd tabellene skal lyde:

<i>Blokk A</i>	<i>Kode</i>	<i>Påkrevd/Valgfritt</i>	<i>Forklaring</i>
<i>Dataelement</i>			
Meldingstype	TM	P	DCA, melding om fangst
Meldingsnummer	RN	P	Serienummer for meldingen inneværende år
Sekvensnummer	SQ	V	Serienummer for meldingen inneværende år mellom et fartøy og endelig mottaker
Radiokallesignal	RC	P	Fartøyets radiokallesignal
Fartøynavn	NA	V	Fartøyets navn
Registreringsmerke	XR	V	Fartøyets registreringsnummer
Skipper	MA	P	Skippers navn
Meldingsdato	DA	P	Dato meldingen er sendt i UTC (ÅÅÅÅMMDD)
Meldingstid	TI	P	Tidspunkt når meldingen er sendt i UTC (TTMM)
Fiskeritillatelse	QI	P	1 = Normalt fiske, 2 = Forskningsfangst, 3 = Skolekvote, 4 = Agnkvote, 5 = Annet
Fiskeriaktivitet	AC	P	FIS = i fiske, STE = stimer (NEAFC-koder), REL = omlokalisering av fangst
Korrigeringskode	RE	V	Feilkode som viser at det er en korrigering, se vedlegg 2
Meldingsversjon	MV	V	Ny meldingsversjon vil fullstendig erstatte forrige versjon og må derfor inneholde alle meldingsdata i korrekt form, alle versjoner av en melding skal ha samme RN
Havn	PO	PD	Navnet på havnen der det skal landes. ISO alfa 2 landkode + 3 bokstaver havnekode UN/LOCODE (The United Nations code for Trade and Transport Locations.) PD: påkrevd dersom fisket er avsluttet.

<i>Blokk B</i>	<i>Kode</i>	<i>Påkrevd/Valgfritt</i>	<i>Forklaring</i>
<i>Dataelement</i>			
Dato	BD	P	Dato for start av fiskeoperasjon (ÅÅÅÅMMDD) i UTC
Tid	BT	P	Tidspunkt for start av fiskeoperasjon (TTMM) i UTC
Start sone	ZO	P	Sone der fiskeoperasjonen starter (LT, LG) (ISO alfa-3, se vedlegg 3)
Posisjon bredde	LT	P	Posisjon bredde ved start av fiskeoperasjon ± DD.ddd (WGS-84)
Posisjon lengde	LG	P	Posisjon lengde ved start av fiskeoperasjon ± DDD.ddd (WGS-84)
Redskap	GE	P	FAO redskapskode

<i>Blokk B</i> <i>Dataelement</i>	<i>Kode</i>	<i>Påkrevd/Valgfritt</i>	<i>Forklaring</i>
Redskapsspesifikasjon	GS	PD	1 = enkeltrål, 2 = dobbeltrål, 3 = trippeltrål. PD: påkrevd dersom fartøyet fisker med trål.
Redskapsproblemer	GP	P	1 = bomkast, 2 = notsprenging, 3 = splitt, 4 = hull i sekk, 5 = mistet redskap, 6 = annet, 0 = ingen redskapsproblem
Posisjon bredde	XT	P	Posisjon bredde ved avslutning av fiskeoperasjon ± DD.ddd (WGS-84)
Posisjon lengde	XG	P	Posisjon lengde ved avslutning av fiskeoperasjon ± DDD.ddd (WGS-84)
Varighet	DU	P	Varighet for fiskeoperasjonen i minutter
Innsats	FO	PD	Antall krok eller total lengde garn. PD: påkrevd dersom fartøyet fisker med line eller garn.
Fangstspesifikasjon	SS	PD	NOR01 = Norsk vårgytende sild. NOR02 = Nordsjøsil. PD: påkrevd dersom feltet CA inneholder HER (norsk vårgytende sild eller nordsjøsil).
Fangst	CA	P	Total fangst fra denne fiskeoperasjonen fordelt på fiskesort (FAO fiskesortkode) i kilo rund vekt. Parvis angitt.

§ 12 fjerde og femte ledd oppheves.

§ 13 første ledd skal lyde:

Fartøy som nevnt i § 10 skal, uavhengig av om det skal landes fangst, sende melding om havneanløp senest 2 timer før anløp til havn. Fartøy som foretar siste fiskeoperasjon nærmere havn enn 2 timer, skal snarest mulig før anløp havn sende melding om havneanløp.

§ 13 fjerde ledd skal lyde:

Melding om havneanløp skal inneholde følgende opplysninger:

<i>Dataelement</i>	<i>Kode</i>	<i>Påkrevd/Valgfritt</i>	<i>Forklaring</i>
Meldingstype	TM	P	POR, melding om havneanløp
Meldingsnummer	RN	P	Serienummer for meldingen i inneværende år
Sekvensnummer	SQ	V	Serienummer for meldingen inneværende år mellom et fartøy og en endelig mottaker
Radiokallesignal	RC	P	Fartøyets radiokallesignal
Fartøynavn	NA	V	Fartøyets navn
Registreringsmerke	XR	V	Fartøyets registreringsnummer i Merkeregisteret
Skipper	MA	P	Skipperens navn
Meldingsdato	DA	P	Dato meldingen er sendt i UTC (ÅÅÅÅMMDD)
Meldingstid	TI	P	Tidspunkt når meldingen er sendt i UTC (TTMM)
Anløpshavn	PO	P	Internasjonal kode for havnen som anløpes, ISO alfa 2 landkode + 3 bokstaver havnekode UN/LOCODE (The United Nations code for Trade and Transport Locations.)
Landingsanlegg	LS	PD	Navnet på landingsanlegget (Tekst maks 60 karakterer). PD: påkrevd dersom fangst skal landes.
Dato	PD	P	Dato for havneanløp i UTC (ÅÅÅÅMMDD)
Tid	PT	P	Tidspunkt for havneanløp i UTC (TTMM)
Kvantum som skal landes	KG	PD	Kvantum som skal landes fordelt på fiskesort (FAO fiskesortkode) i kilo rund vekt. Parvis angitt. PD: påkrevd dersom fangst skal landes.
Kvantum om bord	OB	P	Fangst om bord fordelt på fiskesort (FAO fiskesortkode) i kilo rund vekt. Parvis angitt
Kansellering	RE	V	Feilkode som viser at det er en kansellering, se vedlegg 2

§ 16 tredje ledd skal lyde:

Melding om omlasting skal inneholde følgende opplysninger:

<i>Dataelement</i>	<i>Kode</i>	<i>Påkrevd/Valgfri</i>	<i>Forklaring</i>
Meldingstype	TM	P	TRA, melding om omlasting
Meldingsnummer	RN	P	Serienummer for meldingen i inneværende år
Sekvensnummer	SQ	V	Serienummer for meldingen inneværende år mellom et fartøy og endelig mottaker.
Radiokallesignal	RC	P	Fartøyets radiokallesignal
Fartøynavn	NA	V	Fartøyets navn
Registreringsmerke	XR	V	Fartøyets registreringsnummer
Skipper	MA	P	Skippers navn
Meldingsdato	DA	P	Dato meldingen er sendt i UTC (ÅÅÅÅMMDD)
Meldingstid	TI	P	Tidspunkt når meldingen er sendt i UTC (TTMM)
Posisjon bredde	LA	P	Antatt posisjon bredde for omlasting N/SGGDD (WGS-84)
Posisjon lengde	LO	P	Antatt posisjon lengde for omlasting E/WGGGDD (WGS-84)
Kvantum om bord	OB	PD	Fangst om bord fordelt på fiskesort (FAO fiskesortkode) i kilo rund vekt. Parvis angitt. PD: påkrevd dersom fartøyet avgir fangst.
Kvantum som skal overføres	KG	P	Kvantum som skal overføres fordelt på fiskesort (FAO fiskesortkode) i kilo rund vekt. Parvis angitt
Overført fra	TF	PD	Radiokallesignal på fartøyet det overføres fra. PD: påkrevd dersom fartøyet mottar fangst.
Overført til	TT	PD	Radiokallesignal på fartøyet det overføres til. PD: påkrevd dersom fartøyet avgir fangst.
Dato	PD	PD	Antatt dato for omlasting i UTC (ÅÅÅÅMMDD). PD: påkrevd dersom fartøyet avgir fangst.
Tid	PT	PD	Antatt tidspunkt for omlasting i UTC (TTMM). PD: påkrevd dersom fartøyet avgir fangst.
Kanselleringskode	RE	V	Feilkode som viser at det er en kansellering, se vedlegg 2

§ 16 fjerde og femte ledd oppheves.

§ 24 skal lyde:

Denne forskrift trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 16. februar 2005 nr. 151 om rapportering av fangst for norske fartøy og forskrift 7. april 1999 nr. 387 om satellittbasert overvåkning av fiske- og fangstfartøys aktivitet. Rapporteringsplikt for fartøy over 21 meter i henhold til forskrift 16. februar 2005 nr. 151 om rapportering av fangst for norske fartøy gjelder likevel fram til 1. juli 2010, jf. § 10 første ledd bokstav a.

Vedlegg 2 nytt fjerde ledd skal lyde:

Oppdatert liste over feilkoder kan finnes på www.fiskeridir.no.

Vedlegg 3 skal lyde:

Vedlegg 3. Sending av manuelle meldinger ved feilsituasjoner

Dersom det oppstår feil i forbindelse med posisjonsrapportering eller elektronisk rapportering mens fisket pågår skal meldingene sendes manuelt til Fiskeridirektoratet via:

- E-post: FMC@fiskeridir.no, eller
- Telefaks: +47 55 23 82 76.

Meldingene skal i disse tilfellene utformes som vist nedenfor:

1. Melding om havneavgang (DEP)

Manuell melding om havneavgang skal sendes dersom fartøyet har fått dispensasjon fra Fiskeridirektoratet til å starte fisket og skal utformes slik:

Eksempel 1 (Når fartøyet har fangst om bord ved fiskestart):

Fiskesorter kan angis i klar tekst eller oppgis med FAO fiskesortkoder.

TM = DEP

RN = Oppgis som om meldingen hadde vært sendt elektronisk ellers skrives ordet UKJENT

SQ = Dersom SQ ikke er i bruk settes linjen blank. Dersom SQ er i bruk oppgis det som om meldingen ville vært sendt elektronisk ellers skrives ordet UKJENT

RC = RADIO50

NA = KONTIKI

XR = M-101-AK

MA = 'Peder Aas'

DA = 20090929 (meldingens sendetidspunkt, dato og tid i UTC)

TI = 2050

PO = NOTRD eller Trondheim i klar tekst hvis kode ikke er tilgjengelig

ZD = 20090929 (avgang havn tidspunkt, dato og tid i UTC)

ZT = 1930

OB = TORSK 50000, HYSE 13000, SEI 25600, LANGE 11300

PD = 20090930 (antatt fiskestart tidspunkt, dato og tid i UTC)

PT = 0100

LA = N6432

LO = E00915

AD = FIS

DS = TORSK

RE = Feltet skal være blankt ved første gangs sending av meldingen. Ved kansellering av en tidligere sendt melding må det sendes inn en kopi av selve meldingen hvor RE-feltet er angitt med koden 521 for kansellering.

Eksempel 2 (Når fartøyet ikke har fangst om bord ved fiskestart):

Som over, med unntak av OB = 0.

2. Melding om fangst (DCA)

Manuell melding om fangst skal utformes slik:

Blokk A

TM = DCA

RN = Oppgis som om meldingen hadde vært sendt elektronisk ellers skrives ordet UKJENT

SQ = Dersom SQ ikke er i bruk settes linjen blank. Dersom SQ er i bruk oppgis det som om meldingen ville vært sendt elektronisk ellers skrives ordet UKJENT

RC = RADIO50

NA = KONTIKI

XR = M-101-AK

MA = 'Peder Aas'

DA = 20090930

TI = 2300

QI = 1

AC = FIS

RE = Feltet skal være blankt ved første gangs sending av meldingen. Ved korrigering av en tidligere sendt melding må det sendes inn en kopi av selve meldingen hvor RE-feltet er angitt med koden 511 for korrigering

MV = 1 dersom det er originalmeldingen, videre økes dette nr. med en for hver ny korrigeringsversjon.

PO = Blank hvis fisket ikke er avsluttet ellers NOBGO eller Bergen i klar tekst hvis kode ikke er tilgjengelig.

Blokk B gjentas en for hver fiskeoperasjon

BD = 20090930

BT = 0130

ZO = NOR

LT = 64,790

LG = 9,041

GE = OTB

GS = 2

GP = 0

XT = 65,010

XG = 8,901

DU = 48

FO = 0

SS = Blank hvis det ikke er fisket etter sild
CA = TORSK 500, HYSE 100.

3. *Melding om havneanløp (POR)*

Manuell melding om havneanløp skal utformes slik:

Eksempel 1 (Når fangst skal landes):

TM = POR
RN = Oppgis som om meldingen hadde vært sendt elektronisk ellers skrives ordet UKJENT
SQ = Dersom SQ ikke er i bruk settes linjen blank. Dersom SQ er i bruk oppgis det som om meldingen ville vært sendt elektronisk ellers skrives ordet UKJENT
RC = RADIO50
NA = KONTIKI
XR = M-101-AK
MA = 'Peder Aas'
DA = 20091001
TI = 0830
PO = NOAES eller ÅLESUND i klar tekst dersom kode ikke er tilgjengelig
LS = Brødrene Olsen sin kai
PD = 20091001
PT = 1100
KG = TORSK 65000, HYSE 14000
OB = TORSK 100000, HYSE 14000
RE = Feltet skal være blankt ved første gangs sending av meldingen. Ved kansellering av en tidligere sendt melding må det sendes inn en kopi av selve meldingen hvor RE-feltet er angitt med koden 521 for kansellering.

Eksempel 2 (Når fangst ikke skal leveres):

Som over, med unntak av KG = 0.

4. *Omlastingsmelding (TRA)*

Manuell melding om omlasting skal utformes slik:

Eksempel 1 (Når fangst er omlastet fra et annet fartøy):

TM = TRA
RN = Oppgis som om meldingen hadde vært sendt elektronisk ellers skrives ordet UKJENT
SQ = Dersom SQ ikke er i bruk settes linjen blank. Dersom SQ er i bruk oppgis det som om meldingen ville vært sendt elektronisk ellers skrives ordet UKJENT
RC = RADIO50
NA = KONTIKI
XR = M-101-AK
MA = 'Peder Aas'
DA = 20090930
TI = 0600
OB = TORSK 100000, HYSE 14000
KG = TORSK 10000
TF = RADIO60
LA = N6130
LO = E00400
PD = 20090930
PT = 1430
RE = Feltet skal være blankt ved første gangs sending av meldingen. Ved kansellering av en tidligere sendt melding må det sendes inn en kopi av selve meldingen hvor RE-feltet er angitt med koden 521 for kansellering.

Eksempel 2 (Når fangst er omlastet til et annet fartøy):

Som over, men TF erstattes med TT og radiokallesignalet til fartøyet fangst er omlastet til.

II

Endringene trer i kraft straks.

19. feb. Nr. 229 2010**Forskrift om endring i forskrift om forbud mot å fiske blåkkeite i fiskevernsonen ved Svalbard i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 19. februar 2010 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone, lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 16, jf. forskrift 3. juni 1977 nr. 6 om fiskevernsonene ved Svalbard. Kunngjort 26. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 17. desember 2009 nr. 1590 om forbud mot å fiske blåkkeite i fiskevernsonen ved Svalbard i 2010 gjøres følgende endringer:

§ 1 og § 2 skal lyde:

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder for fiske i fiskevernsonen ved Svalbard med norske og utenlandske fartøy av ethvert slag som driver fiske i ervervsøyemed eller som bistår fiskeflåten, herunder lete- og forsøksfartøy.

§ 2. Generelt forbud

Det er forbudt å fiske blåkkeite med mindre annet er uttrykkelig fastsatt.

Ny § 3 skal lyde:

§ 3. Kvoter

Norske og russiske fartøy som har adgang til å fiske blåkkeite i Norges økonomiske sone kan fiske blåkkeite i fiskevernsonen ved Svalbard innenfor rammen av de fastsatte kvoter av blåkkeite, og dette fisket skal komme til fradrag i disse kvotene.

Nåværende § 3 blir ny § 4.

Ny § 5 skal lyde:

§ 5. Bemyndigelse

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket etter blåkkeite i fiskevernsonen ved Svalbard i henhold til denne forskrift når de fastsatte kvotene er beregnet å ville bli oppfisket.

Nåværende § 4 og § 5 blir nye § 6 og § 7.

II

Endringene trer i kraft straks.

19. feb. Nr. 230 2010**Forskrift om endring i forskrift om forbud mot å fiske blåkkeite i territorialfarvannet og indre farvann ved Svalbard i 2010**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 19. februar 2010 med hjemmel i lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4, jf. forskrift 28. april 1978 nr. 20 om regulering av fiske og fangst mv. i Svalbards territorialfarvann og indre farvann § 1 og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressursar (havressurslova) § 16, jf. lov 27. juni 2003 nr. 57 om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone § 5. Kunngjort 26. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 17. desember 2009 nr. 1591 om forbud mot å fiske blåkkeite i Svalbards territorialfarvann og indre farvann i 2010 gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om forbud mot å fiske blåkkeite i territorialfarvannet ved Svalbard i 2010

§ 2 skal lyde:

Det er forbudt å fiske blåkkeite med mindre annet er uttrykkelig fastsatt.

Ny § 3 skal lyde:

§ 3. Kvoter

Norske og russiske fartøy som har adgang til å fiske blåkkeite i Norges økonomiske sone kan fiske blåkkeite i territorialfarvannet ved Svalbard innenfor rammen av de fastsatte kvoter av blåkkeite, og dette fisket skal komme til fradrag i disse kvotene.

Nåværende § 3 blir ny § 4.

Ny § 5 skal lyde:

§ 5. Bemyndigelse

Fiskeridirektøren kan stoppe fisket etter blåkveite i territorialfarvannet ved Svalbard i henhold til denne forskrift når de fastsatte kvotene er beregnet å ville bli oppfisket.

Nåværende § 4 og § 5 blir nye § 6 og § 7.

II

Endringene trer i kraft straks.

21. feb. Nr. 231 2010

Forskrift om stopp i kystgruppens fiske etter norsk vårgytende sild i 2010

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 21. februar 2010 med hjemmel i forskrift 17. desember 2009 nr. 1596 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2010 § 30. Kunngjort 26. februar 2010 kl. 14.50.

§ 1. Stopp i fisket

Fisket etter norsk vårgytende sild for kystfartøy med adgang til å delta i lukket gruppe stoppes med virkning fra 24. februar kl. 24.00.

Siste frist for innmelding av fangst til Norges Sildesalgslag er satt til 25. februar kl. 02.00.

Uavhengig av denne stoppen kan kystfartøy med adgang til å delta i lukket gruppe fortsette fisket innenfor den opprinnelige kvoteenheten på 50 tonn.

Videre kan fartøy overfiske den garanterte kvoteenheten med inntil 10 % i 2010. Fartøy som benytter denne adgangen vil bli belastet tilsvarende kvantum for reguleringsåret 2011.

§ 2. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelsen gitt i denne forskrift straffes etter lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressursar (havressurslova) § 60 og § 64. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

22. feb. Nr. 232 2010

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2010

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 13, § 16, § 22, § 26, § 27, § 32, § 36, § 37, § 39 og § 67. Kunngjort 26. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 18. desember 2009 nr. 1636 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2010 gjøres følgende endringer:

Forskriftens hjemmelfelt skal lyde:

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2009 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressursar (havressurslova) § 11, § 12, § 13, § 14, § 16, § 22, § 26, § 27, § 32, § 36, § 37, § 39 og § 67.

Ny § 27a skal lyde:

§ 27a. Samfiske for fartøy under 11 meter

Uten hinder av forbudet i § 26 og § 27 kan to fartøy med hjemmelslengde under 11 meter på følgende vilkår drive samfiske:

- Fiskeridirektoratet må ha mottatt skriftlig melding om samfiske før fisket tar til. Ved påmelding plikter en å oppgi alle nødvendige opplysninger om deltakende fartøyer, registreringsmerke, organisasjonsnummer og eiere. Det må også gis melding når samfisket opphører. Pliktige meldinger skal gis per telefaks på nr. 55 23 82 76.
- Fartøyene har samme adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader nord.
- Fartøyene har ulike eiere. Med eier menes den som direkte, eller indirekte gjennom foretak, har hatt mer enn 50 prosent av eierandelene i fiskefartøyet.
- Eierne må ha hatt adgang til å delta i fisket med et fartøy i 2008 eller 2009, og levert følgende minimumskvantum av torsk i ett av årene:

<i>Hjemmelslengde</i>	<i>Minimumsfangst for ett av årene 2008 eller 2009</i>
Under 7 meter	4 tonn
7–7,9 meter	5 tonn
8–8,9 meter	6 tonn
9–9,9 meter	7 tonn
10–10,9 meter	8 tonn

- Fiskeridirektoratet kan dispensere fra aktivitetskravet.
- e) Begge fartøyerne må stå om bord under fisket og begge fartøyerne må underskrive landings- eller sluttседdel. Det skal fylles ut en seddel for hvert av fartøyene med angivelse av hvilket fartøy som har utøvet fiske og hvilket fartøy i samfiskelaget som skal kvotebelastes. Innenfor hvert enkelt fartøys kvote bestemmer fartøyerne hvor mye av fangsten av torsk, hyse og sei som skal føres på det enkelte fartøy i samfiskelaget.
- f) Det andre fartøyet i samfiskelaget kan ikke drive fiske eller lande fangst i den tiden samfisket pågår.
- g) Fartøy kan bare delta i ett samfiskelag i løpet av 2010.
- h) Fartøy solgt for videre drift og som Fiskeridirektoratet har mottatt søknad om ervervstillatelse for etter 11. februar 2010 kan ikke delta i samfiske i 2010.

II

Endringene trer i kraft straks.

22. feb. Nr. 233 2010

Ikrafttredelse av forskrift 14. januar 2010 nr. 39 om fôrhygiene og forskrift 14. januar 2010 nr. 65 om endring i forskrift om fôrvarer

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet 22. februar 2010 med hjemmel i forskrift 14. januar 2010 nr. 39 om fôrhygiene § 7 og forskrift 14. januar 2010 nr. 65 om endring i forskrift om fôrvarer del II. Kunngjort 26. februar 2010 kl. 14.50.

Følgende forskrifter skal tre i kraft 1. mars 2010:

- I Forskrift 14. januar 2010 nr. 39 om fôrhygiene.
 II Forskrift 14. januar 2010 nr. 65 om endring i forskrift om fôrvarer.

22. feb. Nr. 234 2010

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2010

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 22. februar 2010 med hjemmel i forskrift 22. desember 2009 nr. 1744 om regulering av fisket etter makrell i 2010 § 24. Kunngjort 26. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 22. desember 2009 nr. 1744 om regulering av fisket etter makrell i 2010 gjøres følgende endringer:

§ 3 første ledd skal lyde:

Fartøy med ringnottillatelse, jf. § 4–1 i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften), kan fiske og lande inntil 124 285 tonn makrell.

§ 4 første ledd skal lyde:

Fartøy med makrelltråltillatelse, jf. konsesjonsforskriften § 2–21 kan fiske og lande inntil 7051 tonn makrell til konsum i ICES' statistikkområde IVa og i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N.

II

Endringene trer i kraft straks.

23. feb. Nr. 235 2010

Forskrift om endring i forskrift til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 23. februar 2010 med hjemmel i lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven) § 7–13.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg IX nr. 29ba (forordning (EF) nr. 809/2004 endret ved forordning (EF) nr. 1787/2006, forordning (EF) nr. 211/2007 og forordning (EF) nr. 1289/2008). Kunngjort 26. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 29. juni 2007 nr. 876 til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften) gjøres følgende endring:

§ 7–13 første ledd skal lyde:

(1) EØS-avtalen vedlegg IX nr. 29ba (forordning (EF) nr. 809/2004 om gjennomføring av europaparlaments- og rådskonferensdirektiv 2003/71/EF med hensyn til opplysninger i prospekter og deres format, integrering ved henvisning og offentliggjøring av slike prospekter samt annonsering, som endret ved forordning (EF) nr. 1787/2006, forordning (EF) nr. 211/2007 og forordning (EF) nr. 1289/2008) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringen trer i kraft straks.

23. feb. Nr. 236 2010

Forskrift om endring i enkelte forskrifter i forbindelse med innføring av arbeidsavklaringspenger

Hjemmel: Fastsatt av Arbeidsdepartementet 23. februar 2010 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 3–13, § 3–15, § 3–30, § 23–6 og § 23–8. Kunngjort 26. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 11. mars 1997 nr. 202 om fastsetting av pensjonsgivende inntekt for året før det året da et medlem får rett til en trygdeytelse gjøres følgende endring:

§ 1 første og andre ledd skal lyde:

Når en person får rett til pensjon eller overgangsstonad til gjenlevende ektefelle, uførepensjon eller arbeidsavklaringspenger, men ligningen for året før ikke er lagt fram, skal den pensjonsgivende inntekten og/eller pensjonspoengtallet for det året foreløpig fastsettes etter bestemmelsene i denne paragrafen.

For en person som har rett til uførepensjon eller arbeidsavklaringspenger, skal den pensjonsgivende inntekten foreløpig fastsettes på grunnlag av lønnsoppgave fra arbeidsgiveren eller medlemmets selvangivelse.

II

I forskrift 11. mars 1997 nr. 210 om yrkesskadetrygd for selvstendig næringsdrivende og frilansere gjøres følgende endring:

§ 4 skal lyde:

Når det skal fastsettes antatt årlig arbeidsinntekt på skadetidspunktet etter folketrygdloven § 3–30 og § 11–26 medregnes ikke høyere inntekt utenfor tjeneste enn forventet årsinntekt etter § 3 i denne forskriften.

III

I forskrift 25. mars 1997 nr. 270 om forsikringsbasert refusjon av trygdeavgifter ved yrkesskade og yrkessykdommer gjøres følgende endring:

§ 1 andre punktum skal lyde:

Sykepenger og arbeidsavklaringspenger inngår i beregningsgrunnlaget i tilfeller det ytes uførepensjon og/eller menerstatning.

IV

Endringene trer i kraft 1. mars 2010.

23. feb. Nr. 237 2010

Forskrift om opptak til masterstudier, videreutdanninger og annet lokalt opptak ved Diakonhjemmet Høgskole

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Diakonhjemmet Høgskole 23. februar 2010 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–6 og § 3–7, forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad § 2 og forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning. Kunngjort 26. februar 2010 kl. 14.50.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for:

- Masterstudier.
- Videreutdanninger som bygger på bachelorgrad eller tilsvarende utdanning.
- Bachelorstudier som bygger på generell studiekompetanse, men som ikke omfattes av det nasjonale opptaket (Samordna opptak).
- Årsstudier som bygger på generell studiekompetanse, men som ikke omfattes av det nasjonale opptaket (Samordna opptak).

§ 2. Opptaksgrunnlag for masterstudier

Generelt opptaksgrunnlag for masterstudier framgår av § 3 og § 5 i forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad (Kunnskapsdepartementet).

Praksiskrav og eventuelle karakterkrav for opptak skal framgå av studieplan for det enkelte studium.

§ 3. Opptaksgrunnlag for videreutdanninger

Opptaksgrunnlaget for videreutdanninger skal framgå av fag- eller studieplan for vedkommende studium. For studier med nasjonal rammeplan, fastsettes opptaksgrunnlaget i samsvar med rammeplanen eller forskrift til rammeplanen.

Praksiskrav og eventuelle karakterkrav for opptak skal framgå av fag- eller studieplan for det enkelte studium.

§ 4. Opptaksgrunnlag for bachelorstudier og årsstudier

Opptaksgrunnlag for bachelorstudier og årsstudier fremgår av forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning (Kunnskapsdepartementet). Opptakskravet er generell studiekompetanse.

§ 5. Søkere med utenlandsk utdanning

Søkere med utenlandsk utdanning må dokumentere at de oppfyller krav til norsk- og engelskkunnskaper i forskrift om opptak til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler. Krav om norskkunnskaper gjelder ikke dersom både obligatoriske deler av studiet og den aktuelle spesialiseringen i sin helhet undervises på engelsk.

§ 6. Realkompetanse

Høgskolen avgjør selv hva som gir realkompetanse til studiene.

For å være kvalifisert for opptak til videreutdanninger og masterstudier, må kravet til realkompetanse være på nivå med bachelorutdanning eller tilsvarende.

§ 7. Rangering av søkere til masterstudier

Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser, rangeres søkerne på følgende grunnlag:

- Det regnes ut vektet gjennomsnittskarakter for bachelorutdanning eller tilsvarende utdanning som inngår i opptaksgrunnlaget for det enkelte masterprogram.
- For søkere med bokstavkarakterer benyttes flg. omregningsskala som grunnlag for utregning av vektet gjennomsnitt: A = 5, B = 4, C = 3, D = 2, E = 1.
For søkere med tallkarakterer gis følgende poeng:
1,0–2,1 = 5 poeng, 2,2–2,5 = 4 poeng, 2,6–2,7 = 3 poeng, 2,8–3,0 = 2 poeng, 3,1–4,0 = 1 poeng.
For søkere med vurderingsuttrykket bestått gis 4 poeng.
- Det gis 0,5 tilleggspoeng pr. halvår for relevant praksis etter avsluttet utdanning som utgjør søkerens opptaksgrunnlag, maksimalt 2 poeng. Det gis ikke tilleggspoeng for eventuell praksis som inngår i opptaksgrunnlaget.
- Det gis 0,5 tilleggspoeng pr. 30 studiepoeng for relevant utdanning ut over opptaksgrunnlaget, maksimalt 2 poeng.
- Øvrige tilleggspoeng fastsettes av styret for hver enkelt utdanning. Slike tilleggspoeng skal framgå av fag- eller studieplan.

§ 8. Rangering av søkere til videreutdanning

Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser, rangeres søkerne på følgende grunnlag:

- Det regnes ut vektet gjennomsnittskarakter for bachelorutdanning eller tilsvarende utdanning som inngår i opptaksgrunnlaget for den enkelte videreutdanning. § 7 b gjelder tilsvarende
- § 7 b, c, d og e gjelder tilsvarende.

§ 9. Rangering av søkere til bachelorstudier og årsstudier

Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser, rangeres søkerne i henhold til forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning (Kunnskapsdepartementet).

§ 10. Rangering av søkere med realkompetanse

Søkere som er funnet kompetente etter realkompetansevurdering, rangeres skjønnsmessig i forhold til øvrige søkere etter en helhetsvurdering av søkerens samlede kompetanse.

§ 11. Opptak utenom rangeringsreglene

Søkere kan tildeles opptak utenom rangeringsreglene i § 7 og § 8.

- Dersom et studium tilbys gjennom en oppdragsgiver, gjelder ikke rangeringsreglene i denne forskriften. Oppdragsgiver rangerer selv sine søkere etter at høgskolen har godkjent deres opptaksgrunnlag.
- Følgende søkere kan vurderes individuelt og rangeres skjønnsmessig i forhold til de øvrige søkere:
  - Søkere med utenlandsk utdanning.
  - Søkere med dokumentert sykdom, funksjonshemming eller andre tungtveiende grunner som gir grunn til å anta at eksamensresultatene ikke gir et riktig bilde av søkerens reelle kvalifikasjoner.

§ 12. Opptakskomiteer

Avdeling v/dekan oppnevner opptakskomiteer med myndighet til å fatte vedtak om rangering og opptak av søkere innenfor rammen av denne forskriften. Høgskolens sentrale studieadministrasjon kan bidra i arbeidet i opptakskomiteene.

§ 13. Søknadsfrister

Søknadsfrister for opptak fastsettes av høgskolen.

§ 14. Søknadsdokumenter

All utdanning, praksis og andre forhold som skal gi grunnlag for opptak, må være dokumentert med offentlige attesterte kopier ved søknadsfristens utløp.

Søkere som avslutter utdanning som gir grunnlag for opptak etter søknadsfristens utløp, må sende inn foreløpig dokumentasjon innen angitt frist. Avdelingen fastsetter frist for innsending av endelig dokumentasjon.

§ 15. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 7. desember 2005 nr. 1472 om lokalt opptak og rangering av søkere til masterutdanninger og videreutdanninger ved Diakonhjemmet Høgskole.

24. feb. Nr. 238 2010**Forskrift om endring i forskrift om eiendomsmegling**

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 24. februar 2010 med hjemmel i lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling § 1–4, § 2–7, § 2–9, § 3–1, § 4–6, § 6–7 og § 6–10. Kunngjort 26. februar 2010 kl. 14.50.

I

I forskrift 23. november 2007 nr. 1318 om eiendomsmegling gjøres følgende endringer:

Ny § 1–3 skal lyde:

§ 1–3. Nærmere regler om utleiemegling

(1) Bestemmelsene i eiendomsmeglingsloven § 6–7 annet ledd nr. 3 til 6 og nr. 9 til 13 kan fravikes ved oppdrag omfattet av eiendomsmeglingsloven § 1–4 annet ledd.

(2) Oppgave som nevnt i eiendomsmeglingsloven § 6–7 annet ledd skal ved utleiemeglingsoppdrag i tillegg inneholde opplysninger om:

- a) leieobjektets arealer eller antall rom,
- b) leiesum og øvrige betalinger etter husleieloven § 3–1 jf. § 3–4,
- c) leietiden og partenes oppsigelsesadgang,
- d) utleiers krav til depositum eller garanti,
- e) vilkår om leierens vedlikeholdsplikt,
- f) om leieobjektet er utleiers egen bolig, og om dette gir leieren færre rettigheter enn ved leie av annen bolig, jf. husleieloven § 11–4 og
- g) eventuell adgang til fremleie av leieobjektet eller deler av dette.

Ny § 1–4 skal lyde:

§ 1–4. Nærmere regler om utenlandsmegling

(1) For oppdrag som er omfattet av eiendomsmeglingsloven § 1–4 fjerde ledd kan § 6–3 tredje ledd og § 6–4 fravikes.

(2) Eiendomsmeglingsloven § 3–5 er ikke til hinder for at oppdragstaker kan benytte kontraktsmedhjelper som har rett til å utføre eiendomsmegling i det landet eiendommen befinner seg. Eiendomsmeglingsloven § 6–4 annet ledd gjelder tilsvarende.

§ 2–3 femte ledd skal lyde:

(5) Sikkerheten dekker også rimelig kostnader som tredjepersoner har hatt i forbindelse med avvikling av de enkelte oppdrag, herunder oppbevaring av oppbevaringspliktige dokumenter, jf. § 3–7, i de tilfeller der foretakets rett til å drive eiendomsmegling har falt bort etter eiendomsmeglingsloven § 8–2 og § 8–3.

§ 2–8 skal lyde:

§ 2–8. Særlige bestemmelser om fagansvarlig

(1) For den eiendomsmeglingsfaglige utøvelsen skal fagansvarlig, jf. eiendomsmeglingsloven § 2–9 annet ledd, på basis av en vurdering av aktuelle risikoer, sørge for å etablere forsvarlig risikostyring og internkontroll etter retningslinjer fastsatt av styret, jf. forskrift 22. september 2008 nr. 1080 om risikostyring og internkontroll. Fagansvarlig skal løpende følge opp endringer i foretakets risikoer, og påse at foretakets risikoer er forsvarlig ivaretatt i samsvar med styrets retningslinjer. Fagansvarlig skal gi styret relevant og tidsriktig informasjon som er av betydning for foretakets risikostyring og internkontroll, herunder informasjon om nye risikoer. Fagansvarlig skal

sørge for at risikostyringen og internkontrollen blir dokumentert, gjennomført og overvåket på en forsvarlig måte. Avvik skal rapporteres til foretakets styre.

(2) Fagansvarlig skal påse at foretaket har en skriftlig oversikt over utdanning og praksis samt etterutdanning for alle ansatte og personer med tilsvarende tilknytning som utfører arbeid som ledd i eiendomsmegling. Oversikten skal vurderes og oppdateres løpende. Fagansvarlig skal påse at utdanning, praksis og etterutdanning oppfyller kravene i lov og forskrift.

(3) Fagansvarliges plikter etter annet ledd gjelder tilsvarende for oppbevaring av dokumentasjon som nevnt i § 4–11 annet ledd.

§ 2–10 skal lyde:

§ 2–10. Opphør av eiendomsmevlingsvirksomhet

Ved opphør av eiendomsmevlingsvirksomhet skal foretaket gi melding til Finanstilsynet om dette. I meldingen skal det framgå hvem som skal ha ansvaret for oppbevaringspliktige dokumenter, jf. § 3–7. Melding skal inneholde bekreftelse fra revisor om at det ikke finnes klientmidler eller regnskapsført klientansvar. Første punktum gjelder tilsvarende ved opphør av filial, jf. eiendomsmevlingsloven § 2–2 første ledd.

§ 3–4 første punktum skal lyde:

Oppdrag som kun gjelder oppgjør for andre eiendomsmevlingsforetak i medhold av eiendomsmevlingsloven § 3–5, skal bare føres i særskilt oppdragsjournal for oppgjørsforetak.

§ 3–12 tredje ledd skal lyde:

(3) Saldo på klientkonto skal hver måned avstemmes mot bokført saldo for klientmidler i regnskapet. Innestående midler på klientkonto ifølge regnskapet skal være avstemt mot det samlede klientansvaret ifølge regnskapet. Avvik mellom regnskapsstørrelsene skal være forklart. Likeledes skal klientansvaret for de oppdrag foretaket har ved månedens slutt avstemmes mot bokført klientansvar (klientgjeld) hver måned. Avvik skal forklares. Dersom saldolisten, som viser klientansvaret for det enkelte oppdrag, har negative saldi, skal årsaken forklares.

Ny § 4–10 skal lyde:

§ 4–10. Etterutdanning

(1) Personer som har eiendomsmevlerbrev, advokatbevilling eller tillatelse etter eiendomsmevlingsloven § 4–3 eller etter forskrift 23. november 2007 nr. 1282 § 5, som er engasjert i eiendomsmevlingsvirksomhet, skal kunne dokumentere 15 timers etterutdanning i løpet av de to foregående kalenderår.

(2) Som relevant etterutdanning regnes kurs innenfor emner som angitt i § 4–2, arrangert av godkjent utdanningsinstitusjon, jf. § 4–1 første ledd, eller organisasjoner som representerer enten eiendomsmevlingsforetak eller personer som nevnt i første ledd. Forelesninger på kurs som nevnt i forrige punktum regnes som relevant etterutdanning på lik linje med deltakelse.

(3) Finanstilsynet kan etter søknad fra arrangør godkjenne andre kurs som relevant utdanning.

Ny § 4–11 skal lyde:

§ 4–11. Dokumentasjon av etterutdanning

(1) Etterutdanning må kunne dokumenteres fra og med det tredje året etter at vedkommendes engasjement i eiendomsmevlingsvirksomhet ble påbegynt.

(2) Dokumentasjonen skal minst angi:

- a) navn på den som arrangerer kurset,
- b) emneområde,
- c) kort beskrivelse av kursets innhold og
- d) kursdato og varighet.

(3) Kopi av dokumentasjon nevnt i annet ledd skal fortløpende gis til fagansvarlig.

§ 6–2 nytt annet punktum skal lyde:

Det skal også gis opplysninger om hvem som er ansvarlig for oppdraget og hva som er avtalt om oppdragstakers rett til å kreve dekning av utlegg.

§ 6–3 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Oppdragstaker skal oppfordre oppdragsgiver til ikke å ta imot bud direkte fra budgivere, men henvise til oppdragstaker.

§ 6–3 annet og tredje ledd skal lyde:

(2) Dersom bud inngis med en frist som åpenbart er for kort til at oppdragstaker kan håndtere det i samsvar med foregående ledd, skal han fraråde budgiver å stille slik frist, og gi uttrykk for at det kan føre til at oppdragsgiver ikke vil akseptere budet. Dersom budgiver velger å opprettholde den korte fristen, skal oppdragstaker orientere oppdragsgiver om budet og om følger av at fristen er for kort. Oppdragstaker skal så langt det er nødvendig og mulig orientere oppdragsgiver, budgivere og øvrige interessenter om bud og forbehold, og legge til rette for at disse får rimelig tid til å områ seg. Oppdragstaker skal også bistå ved vurdering av bud.

(3) I forbrukerforhold skal oppdragstaker ikke formidle bud med kortere akseptfrist enn til kl. 12.00 første virkedag etter siste annonserte visning. Lørdag regnes ikke som virkedag.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2010, med unntak av § 4–10, som trer i kraft 1. januar 2011.

Rettelser

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 11/2009 s. 1798 (i forskrift 1. oktober 2009 nr. 1253 om endring i forskrift 3. september 2001 nr. 1100 om utforming og utrusting av innretninger med mer i petroleumsvirksomheten (innretningsforskriften))

§ 82 skal lyde:

Denne forskriften gjelder ikke for maskiner og sikkerhetskomponenter som omfattes av forskrift 20. mai 2009 nr. 544 om maskiner.

Nr. 1/2010 s. 219 (i forskrift 20. januar 2010 nr. 49 om regulering av fisket for fartøy som fører færøysk flagg i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen i 2010)

§ 5 skal lyde:

Ved fiske etter andre arter er det tillatt å ha inntil 7 % innblanding av blåkveite om bord ved avslutning av fisket og av landet fangst. Det er likevel tillatt å ha inntil 12 % blåkveite som bifangst i de enkelte *fangster*.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2010-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
2009	10	1739	Vedtak nr. 1209	1
2009	10	1752, 1757, 1758, 1759	Forskrift nr. 1219	1
2009	11	1798	Forskrift nr. 1253	2
2009	13	Innholdsfortegnelse	Vedtak nr. 1493-1500	1
2009	13	2060	Vedtak nr. 1493	1
2009	13	2062	Vedtak nr. 1494	1
2009	13	2063	Vedtak nr. 1495	1
2009	13	2065	Vedtak nr. 1496	1
2009	13	2066	Vedtak nr. 1497	1
2009	13	2066	Vedtak nr. 1498	1
2009	13	2067	Vedtak nr. 1499	1
2009	13	2086	Vedtak nr. 1500	1
2009	13	2105	Vedtak nr. 1530	1
2009	13	2164	Forskrift nr. 1557	1
2009	14	2189	Forskrift nr. 1600	1
2010	1	219	Forskrift nr. 49	2

B-PostAbonnement

Returadresse:
Lovdata
Postboks 2016, Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd I Lover og sentrale forskrifter
Avd II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjøringskjema til Lovdata:
Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2010 koster	Avd I	kr 1310	kr 1955	kr 2715
	Avd. I og II	kr 1645	kr 2840	kr 4000

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Fax 23 11 83 01
E-post: lovtid@lovdata.no